Nokia vuonna 2011

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA NOKIAN TILINPÄÄTÖS 2011

Tunnuslukuja	2
Hallituksen toimintakertomus 2011	3
Tilinpäätös 2011	
Konsernin tuloslaskelma, IFRS	20
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	
Konsernitase, IFRS	
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS	
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	
Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS	
Emoyhtiön tase, FAS	
Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS	
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	74
Nokian osakkeet ja osakkeenomistajat	78
Nokia 2007 – 2011, IFRS	84
Tunnuslukujen laskentaperusteet	86
Tilinpäätöksen 2011 allekirjoitus ja hallituksen ehdotus voitonjaoksi	87
Tilintarkastuskertomus	88
Lisätietoja	
Kriittiset laskentaperiaatteet	90
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
Hallinto	98
Hallitus	104
Johtokunta	107
Hallituksen ja johtokunnan palkat ja palkkiot	
Tilintarkastuspalkkiot ja -palvelut	
Tietoja sijoittajille	
Yhteystietoja	

TUNNUSLUKUJA

Tunnusluvut perustuvat kansainvälisen laskentasäännöstön IFRS:n mukaiseen tilinpäätökseen.

Nokia, milj. EUR	2011	2010	Muutos, %
Liikevaihto	38 659	42 446	-9
Liiketulos	-1 073	2 070	
Tulos ennen veroja	-1 198	1 786	
Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto	-1 164	1 850	
Tutkimus ja kehitys	5 612	5 863	-4
%	2011	2010	
Sijoitetun pääoman tuotto	neg.	11	
Velkaantumisaste (gearing)	-40	-43	
EUR	2011	2010	Muutos, %
Tulos/osake, laimentamaton	-0,31	0,50	
Osinko/osake	0,20 *	0,40	-50
Osakkeita keskimäärin (1 000 kpl)	3 709 947	3 708 816	

^{*} Hallituksen esitys

Nokian liiketoiminnat, milj. EUR	2011	2010	Muutos, %
Devices & Services			
Liikevaihto	23 943	29 134	-18
Liiketulos	884	3 540	-75
Location & Commerce			
Liikevaihto	1 091	869	26
Liiketulos	-1 526	-663	
Nokia Siemens Networks			
Liikevaihto	14 041	12 661	11
Liiketulos	-300	-686	

Henkilöstö, 31.12.	2011	2010	Muutos, %
Devices & Services	49 406	58 712	-16
Location & Commerce	6 659	7 232	-8
Nokia Siemens Networks	73 686	66 160	11
Yhtymän yhteiset toiminnot	299	323	-7
Nokia-yhtymä	130 050	132 427	-2

10 suurinta markkina-aluetta, liikevaihto, milj. EUR	2011	2010	
Kiina	6 130	7 149	
Intia	2 923	2 952	
Brasilia	1 901	1 506	
Venäjä	1 843	1 744	
Saksa	1 606	2 019	
Japani	1 539	730	
Yhdysvallat	1 405	1 630	
Iso-Britannia	996	1 470	
Italia	982	1 266	
Espanja	907	1 313	

10 suurinta maata, henkilöstön mukaan, 31.12.	2011	2010	
Intia	22 279	22 734	
Kiina	22 165	20 668	
Suomi	16 970	19 841	
Brasilia	11 887	10 925	
Saksa	10 992	11 243	
Yhdysvallat	7 980	7 415	
Unkari	5 198	5 931	
Iso-Britannia	3 237	3 859	
Puola	2 541	2 122	
Meksiko	1 970	2 554	

Tärkeimmät valuutat,
vuoden 2011 lopun kurssit

1 EUR USD 1,3059
GBP 0,8391
CNY 8,2723
INR 69,0430
RUB 41,7680
JPY 101,70

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2011

Ennen lainsäädännön vaatimia toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja, Nokian hallitus toteaa, että vuosi 2011 oli siirtymävuosi Nokialle ja myös vuoden 2012 arvioidaan olevan siirtymävuosi. Hallitus seuraa jatkossakin tarkasti uuden strategian täytäntöönpanoa sekä operatiivisten toimintojen toteuttamista tavoitteenaan osakkeenomistajien osakkeiden arvon parantuminen. Seuraavassa hallitus esittää lyhyen yhteenvedon vuoden 2011 ja 2012 alkuvuoden aikana tapahtuneesta kehityksestä ja tehdyistä toimenpiteistä.

- » Uusi strategia ja toiminnallinen rakenne. Nokia julkisti helmikuussa 2011 uuden strategiansa, mukaan lukien muutokset yhtiön johdossa ja toimintamallissa yhtiön toimeenpanokyvyn vauhdittamiseksi dynaamisessa kilpailuympäristössä. Uuden strategian yhteydessä Nokia ja Microsoft kertoivat suunnitelmastaan ryhtyä kumppanuuteen, joka yhdistäisi yhtiöiden toisiaan täydentävät vahvuudet ja osaamisen uuden maailmanlaajuisen mobiiliekosysteemin luomiseksi. Osana kumppanuutta Nokia siirtyy Windows Phone -alustaan pääasiallisena älypuhelinalustanaan. Nokia ja Microsoft allekirjoittivat sitovan sopimuksen kumppanuudesta huhtikuussa 2011.
- » Muutokset Nokian toimintoihin. Nokia julkisti useita suunniteltuja muutoksia sen toimintoihin vuoden 2011 ja 2012 aikana liittyen Nokian Devices & Services -liiketoiminnan uuden strategian toteuttamiseen ja uuden Location & Commerce -liiketoiminnan luomiseen. Suunnitellut muutokset sisältävät merkittäviä henkilöstön vähennyksiä, toimipaikkojen ja tehtaiden sulkemisia ja joidenkin tehtaiden uudelleenjärjestelyjä. Nokia odottaa henkilöstövähennysten tapahtuvan vaiheittain vuoden 2012 loppuun mennessä. Nokia käynnisti myös laajan ohjelman tukeakseen muutosten piirissä olevia työntekijöitä ja yhteisöjä.
- » Yhteistyö Accenturen kanssa. Nokia ja Accenture kertoivat huhtikuussa 2011 suunnitelmistaan aloittaa strateginen yhteistyö, jossa Nokia ulkoistaisi Symbianohjelmistokehitystoimintonsa ja tukitoiminnot Accenturelle. Accenture puolestaan toimittaisi Nokialle sen tuleviin älypuhelimiin mobiiliohjelmistopalveluja. Järjestelyn seurauksena noin 2 300 työntekijää siirtyi Accenturen palvelukseen.
- » Lumia-tuotteet. Kahdeksan kuukautta sen jälkeen, kun Nokia julkisti uuden strategiansa, Nokia kertoi vuotuisessa asiakkailleen, kumppaneilleen ja kehittäjilleen suunnatussa Nokia World -tapahtumassa strategiansa edistysaskeleista esittelemällä innovatiivisia laiteuutuuksia, palveluja ja lisälaitteita, mukaan lukien ensimmäiset Windows Phone -alustalle valmistetut Nokia Lumia -sarjan älypuhelimet Nokia Lumia 800 ja 710. Vuoden 2012 alussa Nokia lisäsi Lumia valikoimaansa ja julkisti Nokia Lumia 900 ja 610 -älypuhelimet.

- » Symbian-siirtymä ja Nokia N9. Nokian siirtyessä Windows Phone -alustaan Nokian pääasiallisena älypuhelinalustana Nokia myös julkisti ja alkoi toimittaa useita uusia Symbianlaitteita ja julkaisi useita Symbian-älypuhelimille tarkoitettuja ohjelmistopäivityksiä. Nokia myös julkisti ja alkoi toimittaa MeeGoon pohjautuvaa Nokia N9 -laittetta.
- » Location & Commerce. Seuraavana luonnollisena askeleena Nokian palveluliiketoiminnassa, Nokia julkisti kesäkuussa 2011 uuden Location & Commerce -liiketoimintansa, jossa yhdistetään NAVTEQin liiketoiminta Nokian Devices & Services -liiketoiminnan sosiaalisiin paikkatietopalvelutoimintoihin. Location & Commerce kehittää sekä kuluttajille tarkoitettuja uudenlaisia integroituja sosiaaliseen paikkatietoon perustuvia tuotteita ja palveluita että alusta- ja paikallisia kaupankäyntipalveluita, jotka ovat suunnattu laitevalmistajille, sovelluskehittäjille, internet-palveluntarjoajille, liikkeenharjoittajille ja mainostajille.
- » Nokia Siemens Networks. Vuonna 2011 tärkeimpiin Nokia Siemens Networksia koskeviin tapahtumiin lukeutui Motorola Solutionsin verkkoliiketoiminnan oston päätökseen saattaminen. Yrityskauppa vahvisti Nokia Siemens Networksin asemaa keskeisillä markkinoilla, erityisesti Pohjois-Amerikassa ja Japanissa sekä tiettyjen tärkeiden asiakkaiden laitetoimittajana. Marraskuussa 2011 Nokia Siemens Networks julkisti strategiansa keskittyä langattomaan laajakaistaan ja palveluihin sekä käynnisti laajan maailmanlaajuisen uudelleenjärjestelyohjelman.
- » Ehdotus uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi. Hallituksen nykyinen puheenjohtaja, Jorma Ollila on ilmoittanut, että hän ei ole enää varsinaisen yhtiökokouksen 2012 jälkeen käytettävissä Nokian hallituksen jäseneksi. Tammikuussa 2012 nimitysvaliokunta julkisti, että se tulee ehdottamaan Risto Siilasmaan valintaa hallituksen puheenjohtajaksi uuden hallituksen järjestäytymiskokouksessa, joka pidetään 3.5.2012 kokoontuvan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen.

MUUTOKSET TOIMINNALLISISSA JA RAPORTOITAVISSA SEGMENTEISSÄ

Nokia otti käyttöön nykyisen toiminnallisen rakenteensa vuoden 2011 aikana, jossa sillä on kolme liiketoimintaa, Devices & Services, Location & Commerce ja Nokia Siemens Networks. 1.4.2011 lähtien Nokian Devices & Services -liiketoiminta on sisältänyt kaksi toiminnallista ja raportoitavaa segmenttiä, älypuhelimiin keskittyvän Smart Devices -yksikön ja massamarkkinoiden matkapuhelimiin keskittyvän Mobile Phones -yksikön, sekä Devices & Services Muu -osion. Devices & Services Muu -osio sisältää Nokian luksuspuhelinliiketoiminta Vertun liikevaihdon, varaosien ja vastaavien myynti- ja toimintakulut sekä teollisoikeuksiin liittyvät rojaltitulot sekä yleiset tutkimus- ja tuotekehityskulut.

Location & Commerce -liiketoiminta keskittyy paikkatietopalveluihin ja paikallisiin kaupankäyntipalveluihin. NAVTEQ, jonka Nokia hankki heinäkuussa 2008, oli erillinen raportoiva segmentti vuoden 2008 kolmannesta vuosineljänneksestä vuoden 2011 kolmannen vuosineljänneksen loppuun saakka. 1.10.2011 alkaen Location & Commerce -liiketoiminta muodostettiin uudeksi toiminnalliseksi ja raportoitavaksi segmentiksi yhdistäen NAVTEQ Nokian Devices & Services -liiketoiminnan sosiaalisiin paikkatietopalvelutoimintoihin.

IFRS-raportoinnin näkökulmasta, Nokialla on neljä toiminnallista ja raportoitavaa segmenttiä, Devices & Services -liiketoiminnan sisällä Smart Devices ja Mobile Phones, sekä Location & Commerce ja Nokia Siemens Networks. Vertailtavuuden mahdollistamiseksi aiemmat tulostiedot on esitetty uudelleenryhmiteltynä uusien, 1.4.2011 ja 1.10.2011 voimaan tulleiden raportointirakenteiden mukaisesti.

TOIMINNAN TULOS

Nokia-konserni

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä lukuja tilikausilta 2011 ja 2010.

			Muutos 2011
milj. EUR	2011	2010	vs. 2010
Liikevaihto	38 659	42 446	-9 %
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-27 340	-29 629	-8 %
Bruttokate	11 319	12 817	-12 %
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	-5 612	-5 863	-4 %
Myynti- ja markkinointikulut	-3 791	-3 877	-2 %
Hallinnon kulut	-1 121	-1 115	1 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-1 868	108	
Liikevoitto	-1 073	2 070	

LIIKEVAIHTO

Vaikka teollisuudenalan kappalemääräinen myynti vuonna 2011 jatkoi kasvuaan, Nokiaan vaikutti kielteisesti Symbian -älypuhelinten kanssa kilpailevien älypuhelinalustojen jatkunut kasvu kaikilla maantieteellisillä alueilla samalla kun yhtiö aloitti siirtymisen Windows Phone -alustaan ja kilpailuympäristöstä johtuneet sekä älypuhelin- että matkapuhelinmarkkinoita koskeneet taktiset hinnoittelutoimenpiteet. Lisäksi vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana Nokian liikevaihtoon ja kannattavuuteen vaikutti markkinoilla suosiotaan edelleen kasvattaneiden kaksois-sim-puhelinten puute Nokian tuotevalikoimassa. Nokia Siemens Networksin liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti huhtikuussa 2011 ostetun Motorola Solutions-verkkoliiketoiminnan kontribuutioista. Euron valuuttakurssin vaihteluilla suhteessa tiettyihin valuuttoihin oli hyvin vähäinen

vaikutus Nokian liikevaihtoon vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna.

Seuraavassa taulukossa esitetään Nokian liikevaihdon jakautuminen alueittain tilikausilla 2011 ja 2010.

Liikevaihto alueittain

%	2011	2010
Eurooppa	31	34
Lähi-idän ja Afrikan alue	14	13
Kiinan alue	17	18
Aasian ja Tyynenmeren alue	23	21
Pohjois-Amerikka	4	5
Latinalainen Amerikka	11	9
Yhteensä	100	100

Kymmenen liikevaihdoltaan suurinta markkina-aluetta vuonna 2011 suurimmasta pienempään lueteltuina olivat Kiina, Intia, Brasilia, Venäjä, Saksa, Japani, Yhdysvallat, Iso-Britannia, Italia ja Espanja, joiden osuus Nokian liikevaihdosta vuonna 2011 oli yhteensä noin 52 %. Vuonna 2010 Nokian kymmenen liikevaihdoltaan suurinta markkina-aluetta olivat Kiina, Intia, Saksa, Venäjä, Yhdysvallat, Brasilia, Iso-Britannia, Espanja, Italia ja Indonesia joiden osuus Nokian liikevaihdosta vuonna 2010 oli noin 52 %.

BRUTTOKATEPROSENTTI

Nokian bruttokateprosentti vuonna 2011 oli 29,3, kun se vuonna 2010 oli 30,2. Matalampi bruttokateprosentti vuonna 2011 johtui ensisijaisesti Devices & Services -liiketoiminnan bruttokateprosentin laskusta vuoteen 2010 verrattuna. Tätä tasoitti Nokia Siemens Networksin noussut bruttokateprosentti.

TOIMINTAKULUT

Nokian raportoidut tutkimus- ja tuotekehityskulut vuonna 2011 olivat 5 612 miljoonaa euroa, kun vuonna 2010 vastaavat kulut olivat 5 863 miljoonaa euroa. Tutkimus- ja tuotekehityskulujen osuus Nokian liikevaihdosta oli 14,5 % vuonna 2011, kun se vuonna 2010 oli 13,8 %. Tutkimus- ja tuotekehityskulujen prosenttiosuuden nousu suhteessa liikevaihtoon johtui ensisijaisesti liikevaihdon suhteellisesta laskusta vuonna 2011 verrattuna liikevaihdon nousuun ja tutkimus- ja tuotekehityskulujen laskuun vuonna 2010. Tutkimus- ja tuotekehityskuluihin sisältyi 440 miljoonaa euroa hankintamenon kohdentamiseen liittyviä ja muita kertaluonteisia eriä vuonna 2011, kun vastaavat erät olivat 575 miljoonaa euroa vuonna 2010. Vuoden 2011 lopussa Nokia työllisti 34 876 henkilöä tutkimus- ja tuotekehityksessä, vastaten noin 27 % Nokian koko henkilökunnasta. Nokialla oli vahvaa tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa 16 maassa.

Nokian myynti- ja markkinointikulut vuonna 2011 olivat 3 791 miljoonaa euroa, kun vuonna 2010 vastaavat kulut olivat 3 877 miljoonaa euroa. Myynti- ja markkinointikulujen osuus Nokian liikevaihdosta vuonna 2011 oli 9,8 % (9,1 % vuonna 2010). Myynti- ja markkinointikulujen prosenttiosuuden nousu suhteessa liikevaihtoon heijasti liikevaihdon suhteellista laskua vuonna 2011 verrattuna liikevaihdon nousuun ja myynti- ja markkinointikulujen laskuun vuonna 2010. Myynti- ja markkinointikuluihin sisältyi 444 miljoonaa euroa hankintamenon kohdentamiseen liittyviä eriä ja muita kertaluonteisia eriä vuonna 2011, verrattuna 429 miljoonaan euroon vuonna 2010.

Hallinnon kulut olivat 1 121 miljoonaa euroa vuonna 2011, ja ne pysyivät samana vuoteen 2010 verrattuna. Hallinnon kulujen osuus Nokian liikevaihdosta oli 2,9 % vuonna 2011, verrattuna 2,6 % vuonna 2010. Hallinnon kulujen prosenttiosuuden nousu suhteessa liikevaihtoon heijasti liikevaihdon laskua vuonna 2011. Hallinnon kuluihin sisältyi 37 miljoonaa euroa kertaluonteisia eriä vuonna 2011, verrattuna 77 miljoonaan euroon vuonna 2010.

Vuonna 2011 liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sisälsivät uudelleenjärjestelykuluja 500 miljoonaa euroa, omaisuuserien arvonalennuksia 90 miljoonaa euroa, suorituksia Accenturelle 251 miljoonaa euroa, osakkuusyhtiön osakkeiden arvonalentumista 41 miljoonaa euroa ja kartellikorvauksesta tuloerä 49 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sisälsivät uudelleenjärjestelykuluja 112 miljoonaa euroa, tullimaksujen palautuksia 61 miljoonaa euroa, voittoa omaisuuserien ja liiketoiminnan myynnistä 29 miljoonaa euroa ja voittoa langattoman modeemiliiketoiminnan myynnistä 147 miljoonaa euroa.

LIIKEVOITTOPROSENTTI

Nokian liiketappio oli 1 073 miljoonaa euroa, verrattuna vuoden 2010 liikevoittoon 2 070 miljoonaa euroa. Laskenut liikevoitto johtui ensisijaisesti 1,1 miljardin euron Location & Commerce -liiketoiminnan liikearvon alentumisesta ja Devices & Services -liiketoiminnan liikevoiton laskusta, jota tasoitti Nokia Siemens Networksin liiketappion pienentyminen. Vuonna 2011 Nokian liikevoittoprosentti oli -2,8 verrattuna vuoden 2010 liikevoittoprosenttiin 4,9. Nokian liikevoitto vuonna 2011 sisälsi hankintamenon kohdentamiseen liittyvien erien ja muiden kertaluonteisten erien yhteensä 2 898 miljoonan euron negatiivisen vaikutuksen, verrattuna 1 134 miljoonan euron negatiiviseen vaikutukseen vuonna 2010.

YHTYMÄN YHTEISET TOIMINNOT

Yhtymän yhteisten toimintojen kulut olivat 131 miljoonaa euroa vuonna 2011, verrattuna 113 miljoonaan euroon vuonna 2010.

RAHOITUSKULUT

Rahoituskulut (netto) olivat 102 miljoonaa euroa vuonna 2011, verrattuna 285 miljoonaan euroon vuonna 2010. Vuoden 2011 alhaisemmat nettokulut johtuivat pääosin kassavarojen alhaisemmista suojauskustannuksista ja tiettyjen valuuttojen suotuisasta kurssivaihtelusta. Nokia ennakoi rahoituskulujen vuonna 2012 olevan arviolta 300 miljoonaa euroa (netto) johtuen pääosin arvioidusta kassavarojen suojauskustannusten noususta sekä Nokia Siemens Networksin rahoituskulujen kasvusta.

Nokian lainojen suhde omaan pääomaan oli negatiivinen 40 % vuoden 2011 lopussa, verrattuna negatiiviseen 43 % lainojen suhteeseen omaan pääomaan vuoden 2010 lopussa.

VOITTO ENNEN VEROJA

Tappio ennen veroja oli 1 198 miljoonaa euroa vuonna 2011, verrattuna vuoden 2010 voittoon 1 786 miljoonaa euroa. Verot olivat 290 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja 443 miljoonaa euroa vuonna 2010. Efektiivinen veroaste laski negatiiviseen 24,2 % vuonna 2011, verrattuna 24,8 % vuonna 2010. Vuonna 2011 Nokian veroihin vaikutti yhä kielteisesti se, että tietyistä Nokia Siemens Networksin laskennallisista veroeristä ei kirjata verohyötyä, johtuen niiden käytön epävarmuudesta.

MÄÄRÄYSVALLATTOMILLE OMISTAJILLE KUULUVA OSUUS TIII OKSESTA

Määräysvallattomille omistajille kuuluva tappio oli 324 miljoonaa euroa vuonna 2011, verrattuna 507 miljoonan euron määräysvallattomille kuuluvaan tappioon vuonna 2010. Tämä muutos johtui ensisijaisesti Nokia Siemens Networksin tappioiden laskusta.

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA TULOS JA OSAKEKOHTAINEN TULOS

Emoyhtiön omistajille kuuluva tappio oli 1 164 miljoonaa euroa vuonna 2011, verrattuna 1 850 miljoonan euron voittoonvuonna 2010. Osakekohtainen tulos laski vuonna 2011 -0,31 euroon (laimentamaton ja laimennettu), kun se vuonna 2010 oli 0,50 euroa (laimentamaton ja laimennettu).

Nokian kassavirta ja taloudellinen tilanne

			Muutos 2011
milj. EUR	2011	2010	vs. 2010
Liiketoiminnan nettorahavirta	1 137	4 774	-76 %
Kassa ja muut likvidit varat	10 902	12 275	-11 %
Nettokassa ja muut likvidit varat ¹	5 581	6 996	-20 %

1 Kassa ja muut likvidit varat vähennettynä korollisilla veloilla

Kassa ja muut likvidit varat laskivat 1,4 miljardia euroa johtuen ensisijaisesti osingonmaksusta, Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan ostosta ja investoinneista aineellisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin, joita osin tasoitti yleinen positiivinen liiketoiminnan nettorahavirta ja Siemensin 500 miljoonan euron pääomasijoitus Nokia Siemens Networksiin. Investoinnit aineellisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin vuonna 2011 olivat 597 miljoonaa euroa, verrattuna 679 miljoonan euron investointeihin vuonna 2010.

Nokian ja Microsoftin väliseen sopimukseen kuuluu alustatukimaksuja Microsoftilta Nokialle ja ohjelmistorojaltimaksuja Nokialta Microsoftille. Nokia vastaanotti ensimmäisen vuosineljänneksittäisen 250 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (180 miljoonaa euroa) maksun Microsoftilta vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä. Vastaanotetut alustatukimaksut jaksotetaan vähentämään Smart Devices -yksikön hankinnan ja valmistuksen kustannuksia. Alustatukimaksujen kokonaissumman arvellaan olevan hieman suurempi kuin minimirojaltimaksujen kokonaissumman

LOCATION & COMMERCE -LIIKETOIMINNAN LIIKEARVON ARVONALENTUMINEN

Vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä Nokia suoritti vuosittaisen liikearvon arvonalentumistestauksen arvioidakseen, onko tapahtumissa tai olosuhteissa tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka antaisivat aihetta olettaa, että liikearvon kirjanpitoarvo on alentunut. Arvonalentumistestauksen seurauksena Nokia kirjasi liiketulokseen 1,1 miljardin euron arvonalentumistappion Nokian Location & Commerce -liiketoiminnan liikearvoon liittyen. Arvonalentumistappio on seurausta Location & Commerce -liiketoiminnan ennakoidun taloudellisen suoriutumisen arvioinnista. Arvioinnissa on huomioitu digitaalisten kartta- ja sijaintipalveluiden markkinoiden markkinadynamiikka, mukaan lukien Nokian arvio siitä, että pidemmällä aikavälillä erityisesti tietyt kehittyneemmät markkinat siirtyvät maksuperusteisesta tuottomallista mainontaperusteiseen tuottomalliin. Nokian arvio ottaa huomioon myös viimeaikaisia markkinatuloksia ja niihin liittyviä kilpailullisia tekijöitä paikallisilla haku- ja mainontamarkkinoilla. Nämä tekijät johtivat arvioitua alempiin kasvumahdollisuuksiin sijaintipalveluihin liittyvän omaisuuden integroinnissa erilaiseen mainonta-alustaan. Nokian arvioitua nämä ja mukaan lukien muut merkitykselliset tekijät, Nokia vähensi Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihtoarviota, mikä puolestaan heikensi arvioitua kannattavuutta ja arvioitua rahavirtaa.

TULOS SEGMENTEITTÄIN

Devices & Services

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä Devices & Services -liiketoimintaa koskevia lukuja tilikausilta 2011 ja 2010.

			Muutos 2011
milj. EUR	2011	2010	vs. 2010
Liikevaihto ¹	23 943	29 134	-18 %
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-17 303	-20 412	-15 %
Bruttokate	6 640	8 722	-24 %
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	-2 441	-2 694	-9 %
Myynti- ja markkinointikulut	-2 180	-2 270	-4 %
Hallinnon kulut	-362	-388	-7 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-773	170	
Liikevoitto	884	3 540	-75 %

¹ Sisältää teollisoikeuksien rojaltit, jotka ovat kirjattu Devices & Services Muu -osion liikevaihdossa.

LIIKEVAIHTO

Seuraavassa taulukossa esitetään alueittain Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihto mainituilla ajanjaksoilla sekä vuosien 2011 ja 2010 vertailu.

Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihto alueittain

			Muutos 2011
milj. EUR	2011	2010	vs. 2010
Eurooppa	7 064	9 736	-27 %
Lähi-itä ja Afrikka	4 098	4 0 4 6	1 %
Kiinan alue	5 063	6 167	-18 %
Aasian ja Tyynenmeren alue	4 896	6 014	-19 %
Pohjois-Amerikka	354	901	-61 %
Latinalainen Amerikka	2 468	2 270	9 %
Yhteensä	23 943	29 134	-18 %

Nokian Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihdon 18 % lasku johtui alemmasta kappalemääräisestä myynnistä ja alla kuvatuista alemmista keskimääräisistä myyntihinnoista Smart Devices- ja Mobile Phones -yksiköissä, jota osin tasoitti suuremmat teollisoikeuksien rojaltitulot, joista on alla kerrottu tarkemmin.

Vuoden 2011 toisen neljänneksen aikana Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihtoon vaikuttivat kielteisesti ennalta-arvaamattomat myynnin ja varastojen käyttäytymismallit, joissa jakelijat ja operaattorit ostivat vähemmän Nokian laitteita kautta koko tuotevalikoiman vähentäessään Nokia-laitteidensa varastoja. Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihtoon vaikuttivat myös vuoden 2011 toisella vuosineljänneksellä kielteisesti myytyjen laitteiden painotus alemman keskimääräisen myyntihinnan laitteisiin, joissa on alhaisempi bruttokateprosentti. Toimenpiteemme tilanteen vakauttamiseksi mahdollistivat terveemmän myyntikanavadynamiikan luomisen vuoden 2011 toisen neljänneksen viimeisten viikkojen aikana. Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä edelliseen vuosineljännekseen

verrattuna, mikä johtui laajemmista tuoteuudistuksista sekä Mobile Phones -yksikössä (esimerkiksi kaksois-sim-laitteet) että Smart Devices -yksikössä ja yleisestä toimialamme kausivaihtelusta.

Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihto vuonna 2011 hyötyi Devices & Services Muu -osioon kirjatusta noin 450 miljoonan euron kertaluonteisesta teollisoikeuksien rojaltitulosta (noin 70 miljoonaa euroa vuonna 2010) ja tämän lisäksi toistuvat teollisoikeuden rojaltitulot kasvoivat vahvasti. Uskomme, että tämä on osoitus Nokian toimialan johtavasta teollisoikeuksien portfoliosta. Viimeisen kahden vuosikymmenen aikana Nokia on investoinut yli 45 miljardia euroa tutkimukseen ja tuotekehitykseen ja rakentanut yhden langattoman teollisuusalan vahvimmista ja laajimmista teollisoikeuksien portfolioista noin 10 000 patenttiperheellään. Nokia on maailman johtavia matkaviestin- ja langattomien teknologioiden kehittäjä, minkä myös Nokian vahva asema teollisoikeuksissa osoittaa.

KAPPALEMÄÄRÄINEN MYYNTI

Seuraavassa taulukossa esitetään Nokian Devices & Services -liiketoiminnan matkaviestimien kappalemääräinen myynti alueittain mainituilla ajanjaksoilla sekä vuosien 2011 ja 2010 vertailu. Yllä olevassa kappaleessa kuvattu teollisoikeuksien rojaltitulo on kohdennettu maantieteellisille alueille.

Devices & Services -liiketoiminnan kappalemääräinen myynti alueittain

Miljoonaa laitetta	2011	2010	Muutos 2011 vs. 2010
Eurooppa	87,8	112,7	-22 %
Lähi-itä ja Afrikka	94,6	83,8	13 %
Kiinan alue	65,8	82,5	-20 %
Aasian ja Tyynenmeren alue	118,9	119,1	0 %
Pohjois-Amerikka	3,9	11,1	-65 %
Latinalainen Amerikka	46,1	43,7	5 %
Yhteensä	417,1	452,9	-8 %

Vuoden 2011 matkaviestinmarkkinoiden kappalemääräisen myynnin lasku johtui pienemmästä kappalemääräisestä myynnistä sekä Smart Devices että Mobile Phones -yksiköissä (kuvattu alla).

KESKIMÄÄRÄINEN MYYNTIHINTA

Nokian matkaviestinten keskimääräinen myyntihinta koostuu Devices & Services -liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta jaettuna Devices & Services -liiketoiminnan matkaviestinten kappalemääräisellä myynnillä.

Nokian matkaviestinten keskimääräinen myyntihinta oli 57 euroa, laskien vuoden 2010 64 eurosta 11 %. Nokian matkaviestinten keskimääräisen myyntihinnan lasku vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna johtui ensisijaisesti Mobile Phones-yksikön myynnin osuuden kasvusta, mitä osin tasoittivat

korkeampi teollisoikeuksien rojaltitulo ja aiempaa alhaisempi laitteidemme yhteydessä myytäviin palveluihin liittyvä myynnin jaksotus. Edelliseen vuoteen verrattuna, vuoden 2011 keskimääräiseen myyntihintaan vaikutti kielteisesti euron valuuttakurssin lasku suhteessa tiettyihin valuuttoihin, mitä tasoitti lähes kokonaan valuuttakurssisuojauksen positiivinen vaikutus.

BRUTTOKATEPROSENTTI

Nokian Devices & Services -liiketoiminnan bruttokateprosentti oli 27,7, verrattuna vuoden 2010 bruttokateprosenttiin 29,9. Devices & Services -liiketoiminnan bruttokateprosentti laski vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna pääasiallisesti Smart Devices -yksikössä ja vähäisemmässä määrin myös Mobile Phones -yksikössä (kuvattu alla), mitä osin tasoitti korkeampi teollissoikeuksien rojaltitulo.

TOIMINTAKULUT

Devices & Services -liiketoiminnan tutkimuksen ja tuotekehityksen kulut laskivat 9 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 2 694 miljoonasta eurosta 2 441 miljoonaan euroon. Vuonna 2011 tutkimuksen ja tuotekehityksen kulut olivat 10.2 % Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihdosta, verrattuna 9,2 % vuonna 2010. Devices & Services -liiketoiminnan tutkimuksen ja tuotekehityksen kulujen lasku johtui pääasiassa Smart Devices -yksikön ja Devices & Services Muu -osion tutkimus- ja tuotekehityskulujen laskusta, mitä osin tasoitti Mobile Phones -yksikön tutkimus- ja tuotekehityskulujen kasvu. Smart Devices -yksikön ja Devices & Service Muu -osion tutkimus- ja tuotekehityskulujen vähentyminen johtui pääasiassa keskittymisestä tärkeimpiin hankkeisiin ja kustannusten hallinnasta. Mobile Phonesin tutkimus- ja tuotekehityskulujen kasvu johtui ensisijaisesti investoinneista tuotekehitykseen uusien innovaatioiden tuomiseksi markkinoille nopeasti ja edullisimpiin hintaluokkiin tukien Nokian tavoitetta yhdistää seuraavat miljardi ihmistä internetiin. Kasvua osin tasoitti keskittyminen tärkeämpiin hankkeisiin ja kustannusten hallinta. Devices & Services -liiketoiminnan tutkimus ja tuotekehitystoiminnan kulut sisälsivät 8 miljoonaa euroa liiketoimintojen hankintaan liittyviä poistoja vuonna 2011 ja 10 miljoonaa euroa

Devices & Services -liiketoiminnan myynti- ja markkinointikulut laskivat 4 % vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010, 2 270 miljoonasta eurosta 2 180 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti Smart Devices -yksikön alemmista myyntija markkinointikustannuksista. Vuonna 2011 myynti- ja markkinointikulut olivat 9,1 % Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihdosta, verrattuna 7,8 % liikevaihdosta vuonna 2010.

Devices & Services -liiketoiminnan hallinnon kulut laskivat 7 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 388 miljoonasta eurosta 362 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti Smart Devices -yksikön alemmista hallinnon kuluista, jotka enemmän kuin tasoittivat Devices & Services Muu -osion hallinnon kulujen

kasvun. Vuonna 2011 hallinnon kulut vastasivat 1,5 % Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihdosta, verrattuna 1,3 % liikevaihdosta vuonna 2010.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut olivat 773 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja sisälsivät uudelleenjärjestelykuluja 456 miljoonaa euroa, omaisuuserien arvonalennuksia 90 miljoonaa euroa, suorituksia Accenturelle 251 miljoonaa euroa, osakkuusyhtiön osakkeiden arvonalentumista 41 miljoonaa euroa ja kartellikorvauksesta tuloerän 49 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 liiketoiminnan muut tuotot ja kulut olivat 170 miljoonaa euroa ja sisälsivät uudelleenjärjestelykuluja 85 miljoonaa euroa, tullimaksujen palautuksia 61 miljoonaa euroa, voittoa omaisuuserien ja liiketoiminnan myynnistä 29 miljoonaa euroa ja voittoa langattoman modeemiliiketoiminnan myynnistä 147 miljoonaa euroa.

KUSTANNUSSÄÄSTÖTOIMET JA SUUNNITELLUT TOIMINNAN SOPEUTUKSET

Nokian tavoitteena on, että Devices & Services -liiketoiminnan toimintakulut ovat yli 1 miljardia euroa alemmat vuonna 2013, verrattuna koko vuoden 2010 Devices & Services - liiketoiminnan toimintakuluihin, jotka olivat 5,35 miljardia euroa lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä ja hankintamenon kohdentamiseen liittyviä eriä. Näiden säästöjen arvioidaan syntyvän eri lähteistä, mukaan lukien suunnitellut henkilöstövähennykset ja työntekijöiden luonnollinen poistuma, ulkoisen työvoiman vähäisempi käyttö, toimitilakulujen alentaminen sekä eri toimenpiteet tehokkuuden parantamiseksi.

Vuoden 2011 lopussa Devices & Services -liiketoimintaan oli kirjattu yhteensä 797 miljoonan euron nettokulut liittyen uudelleenjärjestelyihin. Nämä sisälsivät uudelleenjärjestely-kuluja ja niihin liittyviä arvonalennuksia. Uudelleenjärjestelyhankkeiden lopullinen laajuus on vielä määrittelemättä, mutta tällä hetkellä Nokia arvioi, että Devices & Services -liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät nettokulut olisivat yhteensä noin 900 miljoonan euron ympäristössä ennen vuoden 2012 loppua. Nokia uskoo myös, että Devices & Services -liiketoiminnan uudelleenjärjestelytoimiin liittyvät ulosmenevät kokonaiskassavirrat ovat näihin uudelleenjärjestelytoimiin liittyvien kumulatiivisten uudelleenjärjestelykulujen tasoa alemmat.

LIIKEVOITTOPROSENTTI

Devices & Services -liiketoiminnan liikevoitto laski 75 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 3 540 miljoonasta eurosta 884 miljoonaan euroon. Devices & Services -liiketoiminnan liikevoittoprosentti vuonna 2011 oli 3,7, verrattuna vuoden 2010 liikevoittoprosenttiin 12,2. Muutos vuositasolla johtui ensisijaisesti sekä Mobile Phones -yksikön että Smart Phones -yksikön alhaisemmasta liikevaihdosta ja bruttokateprosentista sekä korkeammista uudelleenjärjestelykuluista ja Accenturelle tehdyistä suorituksista.

Smart Devices

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä Smart Devices -liiketoiminnan lukuja tilikausilta 2011 ja 2010.

Yhteenveto Smart Devices -yksikön tuloksesta

	2011	2010	Muutos 2011 vs. 2010
	2011	2010	VS. 2010
Liikevaihto (miljoonaa euroa) ¹	10 820	14 874	-27 %
Smart Devices kappalemääräinen myynti (miljoonaa laitetta)	77,3	103,6	-25 %
Smart Devices keskimääräinen myyntihinta (euroa)	140	144	-3 %
Bruttokateprosentti	23,7 %	30,8 %	
Toimintakulut (miljoonaa euroa)	2 974	3 392	-12 %
Toimintaprosentti	-3,8 %	9,3 %	

1 Ei sisällä teollisoikeudellisia rojaltituloja. Teollisoikeudelliset rojaltitulot on huomioitu Devices & Services Muu -osiossa, kohdassa liikevaihto.

LIIKEVAIHTO

Smart Devices -yksikön liikevaihto laski 27 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 14 874 miljoonasta eurosta 10 820 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti pienemmästä kappalemääräisestä myynnistä ja vähemmässä määrin alemmasta keskimääräisestä myyntihinnasta.

KAPPALEMÄÄRÄINEN MYYNTI

Smart Devices -yksikön kappalemääräinen myynti laski 25 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 103,6 miljoonasta laitteesta 77,3 miljoonaan laitteeseen. Smart Devices -yksikön kappalemääräisen myynnin laskuun vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna vaikutti kilpailevien älypuhelinalustojen vahva kasvuvauhti verrattuna Nokian kalliimpiin Symbianälypuhelimiin kaikilla alueilla, erityisesti Euroopassa ja Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä tiettyjen kilpailijoiden hinnoittelutaktiikka. Vuoden 2011 toisella neljänneksellä Smart Devices -yksikön kappalemääräiseen myyntiin vaikutti jakelijoiden ja operaattoreiden pienemmät ostot heidän vähentäessään hieman normaalia korkeammalla tasolla olleita varastojaan vuoden 2011 ensimmäiseltä neljännekseltä, erityisesti Kiinassa. Vuoden 2011 toisella vuosipuoliskolla koko Nokian Symbian-tuotevalikoima oli edelleen kilpailullisesti haasteellisessa asemassa ja tämä johti merkittävään kappalemääräisen myvnnin alenemiseen vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna.

KESKIMÄÄRÄINEN MYYNTIHINTA

Smart Devices -yksikön laitteiden keskimääräinen myyntihinta muodostuu Smart Devices -yksikön liikevaihdosta jaettuna Smart Devices -yksikön kappalemääräisellä myynnillä.

Smart Devices -yksikön laitteiden keskimääräinen myyntihinta laski 3 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 144 eurosta 140 euroon. Smart Devices -yksikön laitteiden keskimääräisen myyntihinnan lasku vuonna 2011 verrattuna vuo-

teen 2010 johtui ensisijaisesti kilpailuympäristöstä johtuneista hinnoittelutoimenpiteistä ja valuuttakurssisuojauksen kielteisestä vaikutuksesta. Tätä osin tasoittivat erityisesti vuoden 2011 toisella vuosipuoliskolla tuotevalikoiman painottuminen korkeamman hintaluokan älypuhelimiin, kuten Nokia N8-, Nokia N9- ja Lumia-älypuhelimiin ja aikaisempaa alhaisempi Nokian laitteiden yhteydessä myytäviin palveluihin liittyvä myynnin jaksotus.

Vaikka Smart Devices -yksikön tuotevalikoiman keskimääräinen myyntihinta laski vuoden 2011 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä, keskimääräinen myyntihinta nousi vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä edelliseen vuosineljännekseen verrattuna johtuen korkeamman hintaluokan Nokia N9- ja Nokia Lumia -tuotteiden myynnistä.

BRUTTOKATEPROSENTTI

Smart Devices -yksikön bruttokateprosentti oli 23,7 vuonna 2011, verrattuna vuoden 2010 bruttokateprosenttiin 30,8. Smart Devices -yksikön bruttokateprosentin lasku vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010 johtui ensisijaisesti kilpailuympäristöstä johtuneesta kulueroosiota suuremmasta hintaeroosiosta, taktisista hinnoittelutoimistamme vuoden 2011 toisella ja kolmannella neljänneksellä sekä Symbian-tuotevalikoimaan liittyvistä kulujenkasvusta vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä.

Helmikuussa 2011 julkaistun Microsoft-kumppanuuden jälkeen Nokia arvioi uuden strategiansa julkistamisen yhteydessä myyvänsä noin 150 miljoonaa Symbian-laitetta tulevien vuosien aikana. Muuttuvat markkinaolosuhteet aiheuttivat kuitenkin lisääntyvässä määrin painetta Symbian-alustaan ja vaikuttivat Nokian arvioita nopeampaan Symbian-laitteiden kysynnän laskuun. Nokia odottaa tämän suuntauksen jatkuvan vuonna 2012. Muuttuvan markkinatilanteen ja Nokian Lumiatuotteisiin kasvavan panostukseksen johdosta Nokia uskoo nyt Symbianin kappalemääräisen myynnin olevan jatkossa aiemmin Nokian arvioimaa pienempää. Tästä johtuen vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä Nokia on kirjannut kuluja Symbianiin liittyvistä ylimääräisistä komponenttivarastoista ja tulevista ostositoumuksista, ja Nokia joutuu mahdollisesti kirjaamaan ylimääräisiä kuluja myös tulevaisuudessa.

Mobile Phones

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä Mobile Phones -liiketoimintaa koskevia lukuja tilikausilta 2011 ja 2010.

Yhteenveto Mobile Phones -yksikön tuloksesta

	2011	2010	Muutos 2011 vs. 2010
Liikevaihto (miljoonaa euroa) ¹	11 930	13 696	-13 %
Mobile Phones kappalemääräinen myynti (miljoonaa yksikköä)	339,8	349,2	-3 %
Mobile Phones keskimääräinen myyntihinta (euroa)	35	39	-10 %
Bruttokateprosentti	26,1 %	28,0 %	
Toimintakulut (miljoonaa euroa)	1 640	1 508	9 %
Toimintakateprosentti	12,4 %	17,0 %	

¹ Ei sisällä teollisoikeudellisia rojaltituloja. Teollisoikeudelliset rojaltitulot on huomioitu Devices & Services Muu -osiossa kohdassa liikevaihto.

LIIKEVAIHTO

Mobile Phones -yksikön liikevaihto laski 13 % vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna, 13 696 miljoonasta eurosta 11 930 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti alemmasta keskimääräistä myyntihinnasta ja vähemmässä määrin pienemmästä kappalemääräisestä myynnistä.

KAPPALEMÄÄRÄINEN MYYNTI

Mobile Phones -yksikön kappalemääräinen myynti laski 3 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 349,2 miljoonasta laitteesta 339,8 miljoonaan laitteeseen. Mobile Phones -yksikön kappalemääräisen myynnin lasku vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna johtui haastavasta kilpailuympäristöstä, erityisesti vuoden 2011 ensimmäisellä vuosipuoliskolla Nokian tuotevalikoimasta puuttuneiden kaksois-sim-puhelinten vuoksi. Kaksois-sim-puhelimet kasvattivat suosiotaan osalla markkinoita ja hinta-aggressiiviset kilpailijat vaikuttivat kielteisesti Mobile Phones -yksikön kappalemääräiseen myyntiin. Mobile Phones -yksikön kappalemääräiseen myyntiin vaikutti kielteisesti myös vuoden 2011 aikana korkeamman hintaluokan matkapuhelinten pienempi osuus sekä se, että jakelijat ja operaattorit ostivat vähemmän Nokian matkapuhelimia vuoden 2011 toisen neljänneksen aikana, kun he vähensivät sellaisten Nokia-laitteiden varastoja, jotka olivat hieman normaalia korkeammalla tasolla vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen lopussa.

Vuoden 2011 toisen vuosineljänneksen aikana Mobile Phones -yksikön kappalemääräinen myynti nousi verrattuna vuoden 2010 vastaavaan ajanjaksoon johtuen kaksois-simpuhelimien esittelystä markkinoille ja niiden laajemmasta saatavuudesta, tuotevalikoiman jatkuvasta uudistamisesta, mikä enemmän kuin tasoitti korkeamman hintaluokan matkapuhelinten pienemmän osuuden.

KESKIMÄÄRÄINEN MYYNTIHINTA

Mobile Phones -yksikön laitteiden keskimääräinen myyntihinta muodostuu Mobile Phones -yksikön liikevaihdosta jaettuna Mobile Phones -yksikön kappalemääräisellä myynnillä.

Mobile Phones -yksikön laitteiden keskimääräinen myyntihinta laski 10 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 39 eurosta 35 euroon. Mobile Phones -yksikön laitteiden keskimääräisen myyntihinnan lasku vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010 johtui ensisijaisesti alemman hintaluokan matkapuhelinten myynnin kasvusta, jota vauhditti korkeamman hintaluokan matkapuhelimien pienempi osuus tuotevalikoimassa sekä taktisista hinnoittelutoimenpiteistä, joilla oli vaikutus osin vuoden 2011 toiseen neljännekseen ja kokonaan vuoden 2011 kolmanteen neljännekseen. Lisäksi euron valuuttakurssin nousu suhteessa tiettyihin valuuttoihin vaikutti keskimääräisen myyntihinnan laskuun, mitä osin tasoitti valuuttakurssisuojauksen myönteinen vaikutus.

BRUTTOKATEPROSENTTI

Mobile Phones -yksikön bruttokateprosentti oli 26,1 vuonna 2011, verrattuna vuoden 2010 bruttokateprosenttiin 28,0. Mobile Phones -yksikön bruttokateprosentin lasku vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010 johtui ensisijaisesti kilpailuympäristöstä johtuneesta kulueroosiota suuremmasta hintaeroosiosta sekä Nokian taktisista hinnoittelutoimenpiteistä läpi Nokian tuotevalikoiman. Nämä tekijät vaikuttivat osin vuoden 2011 toiseen neljännekseen ja koko vuoden 2011 kolmanteen neljännekseen. Lisäksi laskuun vaikutti valuuttakurssisuojauksen kielteinen vaikutus ja euron valuuttakurssin nousu suhteessa tiettyihin valuuttoihin. Tätä osin tasoitti tuotevalikoiman painottuminen korkeamman hintaluokan älypuhelimiin.

Location & Commerce

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä Location & Commerce -liiketoimintaa koskevia lukuja tilikausilta 2011 ja 2010.

milj. EUR	2011	2010	Muutos 2011 vs. 2010
Liikevaihto	1 091	869	26 %
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-214	-169	27 %
Bruttokate	877	700	25 %
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	-958	-1 011	-5 %
Myynti- ja markkinointikulut	-259	-274	-5 %
Hallinnon kulut	-68	-75	-9 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-1 118	-3	
Liikevoitto	-1 526	-663	-130 %

LIIKEVAIHTO

Seuraavassa taulukossa esitetään Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihto alueittain mainituilla ajanjaksoilla sekä vuosien 2011 ja 2010 vertailu.

Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihto alueittain

mili, EUR	2011	2010	Muutos 2011 vs. 2010
Eurooppa	488	380	28 %
Lähi-itä ja Afrikka	74	44	68 %
Kiinan alue	128	57	125 %
Aasian ja Tyynenmeren alue	74	50	48 %
Pohjois-Amerikka	284	322	-12 %
Latinalainen Amerikka	43	16	169 %
Yhtensä	1 091	869	26 %

Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 26 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 869 miljoonasta eurosta 1 091 miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvu vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna johtui ensisijaisesti kasvaneesta karttalisenssien myynnistä autoteollisuuden asiakkaille, mikä johtui autoteollisuuden korkeammasta navigoinnin käyttöasteesta ja korkeammasta myynnin jaksotusten tuloutuksesta liittyen Smart Devices -yksikön lisensoimiin karttapalveluihin.

BRUTTOKATEPROSENTTI

Location & Commerce -liiketoiminnan bruttokateprosentti pysyi lähes samana vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna. Bruttokateprosentti hyötyi vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna korkeamman bruttokatteen myynnin kasvaneesta osuudesta, mitä tasoitti tiettyjen ohjelmistokehityskustannusten uudelleenluokittelua toiminnan kuluista hankinnan ja valmistuksen kuluihin vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä.

TOIMINTAKULUT

Location & Commerce -liiketoiminnan tutkimuksen ja tuotekehityksen kulut laskivat 5 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 1 011 miljoonasta eurosta 958 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti kustannusten hallintahankkeista, alhaisemmista projektikuluista ja mediamainontayksikön myynnistä johtunut tuotekehityskustannusten muutos hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Location & Commerce -liiketoiminnan myynnin ja markkinoinnin kulut laskivat 5 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 274 miljoonasta eurosta 259 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti kustannusten hallintahankkeista ja alhaisemmista tuotemarkkinointikuluista.

Location & Commerce -liiketoiminnan hallinnon kulut laskivat 9 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 75 miljoonasta eurosta 68 miljoonaan euroon. Lasku johtui ensisijaisesti kustannusten hallintahankkeista, jota tasoitti toimipisteiden sulkemisiin liittyneet kasvaneet arvonalennukset.

LIIKEVOITTOPROSENTTI

Location & Commerce -liiketoiminnan liiketappio oli 1 526 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2010 663 miljoonan euron liiketappioon. Location & Commerce -liiketoiminnan liikevoittoprosenttii oli -139,9 verrattuna vuoden 2010 liikevoittoprosenttiin -76,3. Liikevoittoprosentin lasku vuodesta 2010 vuoteen 2011 johtui ensisijaisesti korkeammista muista toimintakuluista, jotka johtuivat Location & Commerce -liiketoiminnan liikearvon 1,1 miljardin euron arvonalentumisesta. Tätä tasoitti hiukan korkeampi liikevaihto ja matalammat toimintakulut verrattuna vuoteen 2010.

Vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä Nokia suoritti vuosittaisen liikearvon arvonalentumistestauksen arvioidakseen, onko tapahtumissa tai olosuhteissa tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka antaisivat aihetta olettaa, että liikearvon kirjanpitoarvo on alentunut. Arvonalentumistestauksen seurauksena Nokia kirjasi yllä mainitun arvonalentumisen Location & Commerce -liiketoiminnan liikearvoon liittyen.

Arvonalentumistappio on seurausta Location & Commerce -liiketoiminnan ennakoidun taloudellisen suoriutumisen arvioinnista. Arvioinnissa on huomioitu digitaalisten kartta- ja sijaintipalveluiden markkinoiden markkinadynamiikka, mukaan lukien Nokian arvio siitä, että pidemmällä aikavälillä erityisesti tietyt kehittyneemmät markkinat siirtyvät maksuperusteisesta tuottomallista mainontaperusteiseen tuottomalliin. Nokian arvio ottaa huomioon myös viimeaikaisia markkinatuloksia ja niihin liittyviä kilpailullisia tekijöitä paikallisilla haku- ja mainontamarkkinoilla. Nämä tekijät johtivat arvioitua alempiin kasvumahdollisuuksiin sijaintipalveluihin liittyvän omaisuuden integroinnissa erilaiseen mainonta-alustaan. Nokian arvioitua nämä ja mukaan lukien muut merkitykselliset tekijät, Nokia vähensi Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihtoarviota, mikä puolestaan heikensi arvioitua kannattavuutta ja arvioitua rahavirtaa.

Nokia Siemens Networks

Nokia Siemens Networks sai päätökseen Motorola Solutionsin verkkoliiketoiminnan oston huhtikuussa 2011. Siten Nokia Siemens Networksin tulos vuodelta 2011 ei ole suoraan vertailukelpoinen vuoteen 2010 verrattuna.

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä Nokia Siemens Networksiin liittyviä lukuja tilikausilta 2011 ja 2010.

			Muutos 2011
milj. EUR	2011	2010	vs. 2010
Liikevaihto	14 041	12 661	11 %
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-10 239	-9 266	11 %
Bruttokate	3 802	3 395	12 %
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	-2 213	-2 156	3 %
Myynti- ja markkinointikulut	-1 350	-1 328	2 %
Hallinnon kulut	-553	-553	0 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	14	-44	
Liikevoitto	-300	-686	-56 %

LIIKEVAIHTO

Seuraavassa taulukossa esitetään Nokia Siemens Networksin liikevaihto alueittain mainituilla ajanjaksoilla sekä vuosien 2011 ja 2010 vertailu.

Nokia Siemens Networksin liikevaihto alueittain

mili. EUR	2011	2010	Muutos 2011 vs. 2010
Eurooppa	4 469	4 628	-3 %
Lähi-itä ja Afrikka	1 391	1 451	-4 %
Kiinan alue	1 465	1 451	1 %
Aasia ja Tyynenmeren alue	3 848	2 915	32 %
Pohjois-Amerikka	1 077	735	47 %
Latinalainen Amerikka	1 791	1 481	21 %
Yhteensä	14 041	12 661	11 %

Nokia Siemens Networksin liikevaihto kasvoi 11 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 12 661 miljoonasta eurosta 14 041 miljoonaan euroon. Nokia Siemens Networksin liikevaihdon kasvu vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna johtui ensisijaisesti ostetun Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan tuomasta kasvusta. Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan yritysosto saatiin päätökseen huhtikuussa 2011. Ilman ostetua Motorola Solutions -verkkoliiketoimintaa Nokia Siemens Networksin liikevaihto olisi kasvanut 4 % vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna johtuen ensisijaisesti palveluyksikön kasvusta. Yksikön osuus Nokia Siemens Networksin liikevaihdosta oli noin 50 % vuonna 2011.

BRUTTOKATEPROSENTTI

Nokia Siemens Networksin bruttokateprosentti oli 27,1 vuonna 2011, verrattuna 26,8 bruttokateprosenttiin vuonna 2010. Nokia Siemens Networksin bruttokateprosentti heijasti ostetun Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan myönteistä vaikutusta, jota tasoitti toimialan kilpailuympäristö ja epäsuotuisa alempien myyntikatteiden myyntijakauma.

TOIMINTAKULUT

Nokia Siemens Networksin tutkimus- ja tuotekehityskulut kasvoivat 3 % vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna, 2 156 miljoonasta eurosta 2 213 miljoonaan euroon. Kasvu johtui ensisijaisesti ostetun Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan myötä lisääntyneistä tutkimus- ja tuotekehitystoiminnoista ja investoinneista strategisiin hankkeisiin.

Nokia Siemens Networksin myynnin ja markkinoinnin kulut sekä hallinnon kulut olivat käytännössä samalla tasolla vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna, kun ostetun Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan tuomaa lisäystä tasoittivat jatkuvat kustannusten hallintahankkeet.

LIIKEVOITTOPROSENTTI

Nokia Siemens Networksin liiketappio oli 300 miljoonaa euroa vuonna 2011, verrattuna 686 miljoonan euron liiketappioon vuonna 2010. Nokia Siemens Networksin liikevoittoprosentti vuonna 2011 oli –2,1 verrattuna vuoden 2010 liikevoittoprosenttiin –5,4. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna heijasti ensisijaisesti korkeampaa liikevaihtoa, jota tasoitti korkeammat toimintakulut.

UUSI STRATEGIA JA UUDELLEENJÄRJESTELYOHJELMA

Nokia Siemens Networks kertoi 23.11.2011 strategiastaan keskittyä langattomaan laajakaistaan ja palveluihin sekä maailmanlaajuisen uudelleenjärjestelyohjelman aloittamisesta. Nokia Siemens Networks ennakoi huomattavia kulueriä vuoden 2012 ensimmäiselle neljännekselle johtuen yhtiön uudelleenjärjestelyohjelmasta.

Keskeiset taloudelliset tiedot, sisältäen tunnuslukujen laskentaperiaatteet, vuosilta 2011, 2010 ja 2009 löytyvät tilinpäätösosiosta.

VUODEN 2011 PÄÄTAPAHTUMAT

Nokia

» Nokia julkisti vuonna 2011 uuden matkaviestinliiketoimintaansa koskevan strategian, jonka kolme keskeistä pilaria ovat i) markkinoiden johtavat älypuhelimet ii) seuraavan miljardin käyttäjän yhdistäminen internetiin ja informaatioon iii) investoinnit pitkän aikavälin tutkimukseen tulevaisuuden langattomissa ja ohjelmistoteknologioissa. Nokia esitteli uuden strategiansa samalla kun se kertoi muutoksista yhti-

- ön johdossa ja toimintamallissa yhtiön toimeenpanokyvyn vauhdittamiseksi. Nokia muutti organisaatiorakennettaan niin, että Devices & Services -liiketoiminnassa on kaksi erillistä yksikköä, Smart Devices ja Mobile Phones, ja perusti uuden Location & Commerce -liiketoiminnan.
- » Lokakuusta 2011 lähtien Location & Commerce -liiketoiminta muodostettiin yhdistämällä NAVTEQ ja Devices & Services -liiketoiminnan sosiaaliset paikkatietopalvelutoiminnot. Se keskittyy kehittämään sisäänrakennettuja sosiaalisia paikkatietotuotteita ja -palveluja kuluttajille sekä alustapalveluja ja paikallisia kaupantekopalveluja, jotka ovat suunnattu laitevalmistajille, sovelluskehittäjille, internet-palveluntarjoajille, liikkeenharjoittajille ja mainostajille. Nokia kertoi myös uutta strategiaansa tukevista suunnitelmista muutoksista tutkimus- ja tuotekehitystoiminnoissa, mukaan lukien henkilöstövähennykset.
- » Nokia julkisti helmikuussa 2011 Nokian uudistetun johtokunnan (Nokia Leadership Team), jonka jäsenet ovat: Stephen Elop (toimitusjohtaja), Esko Aho (yhteiskuntasuhteet- ja yritysvastuu), Jerri DeVard (markkinointi), Colin Giles (myynti), Richard Green (teknologiat), Jo Harlow (Smart Devices -yksikkö), Timo Ihamuotila (talous- ja rahoitusjohtaja), Mary McDowell (Mobile Phones -yksikkö), Tero Ojanperä (palveluvalikoima- ja sovelluskehitys, toistaiseksi), Louise Pentland (lakiasiainjohtaja), Niklas Savander (Markets), Juha Äkräs (henkilöstötoiminnot) ja Kai Öistamö (kehitysjohtaja). Uudesta Location & Commerce -liiketoiminnasta vastaava Michael Halbherr nimitettiin Nokian johtokunnan jäseneksi 1.7.2012. Rich Greenin tilalle nimitettiin teknologiajohtaja Henry Tirri 22.9.2012 ja samalla hänestä tuli Nokian johtokunnan jäsen. Tero Ojanperä jätti Nokian johtokunnan, kun hänen sopimuksensa päättyi 30.9. 2011.
- » Nokia päätti poistaa Nokian osakkeen Frankfurtin pörssin listalta. Viimeinen Nokian osakkeiden kaupankäyntipäivä Frankfurtin pörssissä oli 16.3.2012.
- » Syyskuussa 2011 Nokia ja Siemens kertoivat Jesper Ovesenin nimityksestä Nokia Siemens Networksin hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi. Päätoimisena hallituksen puheenjohtajana Ovesen keskittyy erityisesti valvomaan Nokia Siemens Networksin strategista suuntaa, kun yhtiö pyrkii vahvistamaan asemaansa yhtenä alan johtavista yrityksistä ja pyrkii tulemaan itsenäisemmäksi toimijaksi.
- » Syyskuussa 2011 Nokia ja Siemens ilmoittivat kumpikin investoivansa 500 miljoonaa euroa pääomaa Nokia Siemens Networksiin vahvistaakseen edelleen yhtiön taloudellista asemaa.
- » Kolmannen vuosineljänneksen aikana Nokia valittiin jälleen Dow Jones Sustainability World Indexin (DJSI) osaksi ja Dow Jones Sustainability Europe Indexin osaksi DJSI 2011 -katselmuksessa.

» Kesäkuussa 2011 Nokia ilmoitti patenttilisenssisopimuksesta Applen kanssa. Sopimus päätti kaikki vireillä olevat patenttioikeudenkäynnit yhtiöiden välillä ja sen mukaisesti Nokia ja Apple myös vetäytyvät Yhdysvaltain kansainvälisen kaupan komissiossa (US ITC) nostamistaan kanteista.

Devices & Services

- » Maaliskuussa 2011 Nokia kertoi suunnitelmastaan perustaa uusi matkapuhelintehdas lähelle Hanoita Vietnamissa. Tehdas suunnitellaan avattavan vuoden 2013 alussa.
- » Nokia keskitti matkapuhelimiensa valmistuksen lähelle tavarantoimittajia ja markkinoita ja lopetti tehtaan Clujissa, Romaniassa marraskuussa 2011. Tammikuussa 2012 Nokia ja maailman johtava kodinpienkoneiden valmistaja De' Longhi julkistivat sopimuksen, jossa De' Longhi ostaa Clujin Nokian tehdasrakennuksen.

SMART DEVICES

- » Helmikuussa 2011 Nokia kertoi suunnitelmastaan muodostaa kumppanuus Microsoftin kanssa uuden, yhtiöiden toisiaan täydentäviä vahvuuksia hyödyntävän maailmanlaajuisen mobiiliekosysteemin luomiseksi. Nokian ja Microsoftin välinen sopimus allekirjoitettiin huhtikuussa 2011 ja sopimuksen mukaan Nokia lisensioi Microsoftilta Windows Phone -alustan ensisijaiseksi älypuhelinalustakseen. Tästä johtuen Nokia on aloittanut asteittaisen poissiirtymisen Symbian -alustan käytöstä. Lokakuussa 2011 Nokia julkisti ensimmäiset Windows Phone -alustalle rakennetut tuotteensa, Nokia Lumia 800- ja Nokia Lumia 710 -älypuhelimet. Tyylikkäästi muotoillut Lumia-tuoteet tarjoavat kuluttajille nopeat yhteydet sosiaaliseen mediaan ja internetiin, johtavat kuvausominaisuudet sekä Nokialle luonteenomaiset ominaisuudet Windows Phone -käyttöjärjestelmään optimoituna. Näitä ominaisuuksia ovat mm. Nokia Drive, käännös-käännökseltä-opastuksella varustettu navigaatiosovellus ja Mix Radio.
- » Nokian uuteen älypuhelinstrategiaan kuuluivat myös henkilöstövähennykset sekä noin 2 300 henkilön siirtyminen Accenturelle. Accenturen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan Accenture tarjoaa Symbian-alustan ohjelmistotuotekehitystä ja tukea Nokialle ainakin vuoden 2016 loppuun asti. Nokia on tuonut uusia Symbian-laitteita markkinoille, mukaan lukien seitsemän laitetta vuoden 2011 aikana. Näistä kolme laitetta on perustunut viimeisimpään Symbian Belle-alustaan, joka on tuonut merkittäviä parannuksia käyttökokemukseen.
- » Kesäkuussa 2011 Nokia julkisti MeeGoon pohjautuvan Nokia N9 -laitteen. Nokia N9 on täysin kosketusnäytöllinen puhelin, jonka edistyksellisessä muotoilussa tyypillisesti laitteen pohjassa oleva kotinäppäin on korvattu yksinkertaisella hipaisuliikkeellä. Nokian uuden strategian mukaan MeeGosta

on tullut avoimeen lähdekoodiin perustuva mobiili käyttöjärjestelmähanke ja se painottuu uuden sukupolven laitteiden, alustojen ja käyttäjäkokemuksien markkinamahdollisuuksien tutkimiseen.

MOBILE PHONES

- » Tukeakseen tavoitettaan seuraavan miljardin käyttäjän yhdistämisestä internetiin, Nokia uudisti strategiaansa tavoitteena matkapuhelinliiketoiminnan kappalemääräinen ja euromääräinen kasvu keskittymällä yhtiön innovaatioihin ja vahvuuksiin kehittyvillä kasvumarkkinoilla. Nokian tavoitteena on tarjota näiden markkinoiden kuluttajille edullinen internet-kokemus mobiililaitteilla useissa tapauksissa kuluttajan ensimmäisen internet-kokemus. Vuoden 2011 neljännen vuosineljänneksen aikana Nokia julkisti matkapuhelimissa Nokia Asha -perheen, jotka tarjoavat internet-kokemuksen, integroidut sosiaaliset palvelut, viestipalvelut sekä Nokia Kaupan sovelluspalvelut.
- » Nokian kaksois-sim-teknologia oli yksi vuoden 2011 innovaatioista, jonka tavoitteena on tarjota kuluttajalle entistä edullisempi kokonaisuus, joka ei perustu vain laitteen hintaan, vaan laitteen omistamisen yhteiskustannuksiin. Vuoden 2011 aikana Nokia toi markkinoille yhtiön ensimmäiset seitsemän kaksois-sim-laitetta. Mobile Phones myös kehitti sovelluksia ja palveluita erityisesti käyttökokemuksen edullisuuden kannalta. Vuoden 2011 aikana osa Nokian uusista edullisemman hintaluokan puhelimista, mukaan lukien Nokia Asha -valikoima, oli varusteltu tehokkaalla selaimella, joka pakkaa dataa ja siten voi vähentää internetselailun kuluja. Lisäksi muutamissa uusissa malleissa oli Nokian uusi karttaohjelmisto, joka tarjoaa kehittyneet ja edulliset karttapalvelut. Nokia Kartat Series 40 -ratkaisu on samankaltainen kuin tarjontamme älypuhelimissa. Se mahdollistaa karttojen katselun ja reittien suunnittelun puhelimen ollessa offline-tilassa.

Location & Commerce

- » Vuoden 2011 aikana Location & Commerce jatkoi integroitujen, sijaintiin perustuvien tuotteiden, kuluttajapalvelujen sekä laajemman ekosysteemin alustaan liittyvien palvelujen kehittämistä. Kuluttajille on tarjolla seuraavat palvelut, joko kaupallisesti tai beta-versiona:
  - Nokia Kartat on mobiilisovellus, joka tarjoaa ihmisille uudenlaisia tapoja tutkia ympäristöään ja etsiä osoitteita sekä muita kohteita ja suunnistaa niihin.
  - Nokia Drive on perinteistä navigaattoria vastaava autonavigaatiosovellus, jossa on mukana ääniohjaus useilla kielillä yli sadassa eri maassa, 2D- ja 3D-kartat sekä yö- ja päivämoodit.

- Nokia Public Transport on julkisen liikenteen sovellus, joka tarjoaa joukkoliikenteen reittejä mobiilisti yli 231 eri maassa ympäri maailmaa. Mukana on aikataulut bussi- ja junareiteistä 77 kaupungissa.
- Nokia Pulse on sovellus, jonka avulla ihmiset voivat hetkessä jakaa sijaintinsa ja muuta haluamaansa tietoa perheensä, ystäviensä tai muun ennakkoon määritellyn ryhmän kanssa.
- Nokia Live View on lisätyn todellisuuden sovellus, jonka myötä ihmiset voivat saada tietoa eri kohteista – kuten esimerkiksi ravintolasta, hotellista tai kaupasta – kameransa etsimen avulla.
- Nokia Kartat HTML5 on suunnattu mobiilille internetille ja se tuo Nokian monipuoliset karttapalvelut tabletteihin sekä muiden valmistajien älypuhelimiin.
- maps.nokia.com, Nokian karttatarjonta internetissä, joka auttaa ihmisiä löytämään tiensä helposti ja kätevästi kaupunkisivujen, lämpökarttojen, 20 eri kaupungissa toimivien upeiden 3D-karttojen, monipuolisen paikkahakemiston, johtavien oppaiden sekä Nokia-laitteiden käyttäjien tarjoaman paikallisen tiedon avulla.
- » Neljännen vuosineljänneksen aikana Location & Commerce ryhtyi tarjoamaan maps.yahoo.com -palvelua.
- » Location & Commerce jatkoi "Where" -ekosysteemin rakentamista internet-, auto- ja mobiiliteollisuudessa toimivien yhteistyökumppaniensa kanssa. Kyseisiin yhteistyökumppaneihin kuuluu esimerkiksi Yahoo!, jonka maps.yahoo.com-palvelu on Nokia Location Platformin tarjoama. Palvelu hyödyntää uusimpia karttoja, joissa on ajanmukaiset sijainti- ja osoitetiedot, uudet tiemaksujen ja moottoriteiden välttämistä mahdollistavat reititystoiminnot sekä päivitetyt tieverkot ja kohteet.
- » Kolmannen vuosineljänneksen aikana Location & Commerce ilmoitti toimittavansa karttatiedot ja sisällön Daimler AG:n Mercedes E Class -sarjaan sekä CLS-Class-malliin. Tämän myötä lähes kaikissa Daimlerin matkustaja-ajoneuvonavigaatioalustoissa Euroopassa tulee olemaan Location & Commercen ratkaisu.
- » Neljännen vuosineljänneksen aikana Location & Commerce valittiin Ford Motor Companyn ainoaksi karttatoimittajaksi SYNC MyFord Touch -navigaatiojärjestelmälle. Sopimuksen myötä Location & Commerce tulee tarjoamaan karttapalveluja kyseiselle järjestelmälle Pohjois-Amerikassa, Latinalaisessa Amerikassa, Lähi- Idässä, Venäjällä sekä Euroopassa.

Nokia Siemens Networks

- » Nokia Siemens Networks julkisti marraskuussa 2011 uuden strategiansa, johon sisältyy muutoksia organisaatiorakenteeseen sekä merkittävä uudelleenjärjestelyohjelma. Näiden tavoitteena on nostaa yritys kiistattomaksi johtajaksi langattomassa laajakaistassa ja palveluissa sekä parantaa yhtiön kilpailukykyä ja kannattavuutta.
- » Nokia Siemens Networks julkisti vuoden 2011 aikana useita sopimuksia keskeisillä langattoman laajakaistan alueilla, esimerkiksi LTE-sopimukset STC:n kanssa Saudi-Arabiassa, Latvijas Mobilais Telefonsin kanssa Latviassa, TeliaSoneran kanssa Suomessa, Bellin kanssa Kanadassa, LG U+:n ja SK Telecomin kanssa Koreassa, Telecom Italian kanssa sekä Telefonica O2:n kanssa Saksassa.
- » Osana panostustaan langattomaan laajakaistaan Nokia Siemens Networks esitti tulevaisuuden langattoman laajakaistan Liquid Net -visionsa; julkisti kolme uutta TD-LTE -päätelaitetta, joita se toimittaa operaattoreille mahdollistaakseen TD-LTE -markkinan kehittymisen; sopi langattoman laajakaistan palveluihin keskittyvän SmartLabin perustamisesta venäläisen Skolkovo Foundationin kanssa; sekä perusti yhteisyrityksen 4G LTE -laitteiden valmistamiseksi Micranille Tomskiin Venäjälle.

MERKITTÄVÄT YRITYSOSTOT JA -MYYNNIT 2011

- » Nokia Siemens Networks saattoi päätökseen Motorola Solutionsin tiettyjen langattoman verkon liiketoimintojen oston. Näihin kuuluivat GSM, CDMA, WCDMA, WiMAX ja LTE -tuotteet ja palvelut. Yritysoston tavoite on vahvistaa Nokia Siemens Networksin asemaa Pohjois-Amerikassa ja Japanissa, ja sen mukana yhtiön palvelukseen siirtyi noin 6 900 henkilöä 52 maassa.
- » Osana uutta strategiaansa Nokia Siemens Networks keskittyy langattomaan laajakaistaan ja palveluihin, ja on näin ollen julkistanut useita suunniteltuja yrityskauppoja, mukaan lukien Microwave Transport -liiketoiminnan myynti DragonWavelle, kiinteän laajakaistan liiketoiminnan myynti ADTRANille ja WiMAX-yksikön myynti NewNet Communications Technologiesille.

HENKILÖSTÖ

Vuoden 2011 aikana henkilöstöä oli keskimäärin 134 171 (129 355 vuonna 2010 ja 123 171 vuonna 2009). Vuoden 2011 lopussa Nokian palveluksessa oli 130 050 henkilöä (132 427 vuoden 2010 lopussa ja 123 553 vuoden 2009 lopussa). Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 6 284 miljoonaa euroa vuonna 2011 (5 808 miljoonaa euroa vuonna 2010 ja 5 658 miljoonaa euroa vuonna 2009).

KESTÄVÄ KEHITYS NOKIASSA

Nokia pyrkii olemaan edelläkävijä vastuullisuudessa. Nokiassa ympäristöasiat ja sosiaalinen vastuu ovat osa jokapäiväistä toimintaa aina tuotteiden suunnittelusta ja toimittajaketjulle asetetuista vaatimuksista lähtien jatkuen mobiilipalveluihin, jotka edistävät esimerkiksi koulutusta, toimeentuloa ja terveyttä. Ympäristö- ja sosiaalisen vastuun huomioiminen ei heijasta ainoastaan eettisiä ja lain vaatimuksia, vaan on järkevää myös liiketoiminnan näkökulmasta. Nokian tavoitteet ylittävät selkeästi lainsäädännölliset vaatimukset. Ympäristönäkökulmasta Nokia keskittyy ympäristöystävällisiin valmistusmateriaaleihin, energiatehokkuuteen, käytettyjen laitteiden kierrätykseen, Nokian toimintojen ja toimittajaketjun ympäristöystävällisyyteen sekä vihreää elämäntapaa edistäviin palveluihin, joita voi ladata Nokia Kaupasta. Sosiaalisen vastuun näkökulmasta tärkeitä alueita ovat ihmisoikeudet, työolot, raaka-aineiden alkuperä sekä mobiiliteknologian käyttäminen ihmisten hyödyksi.

Vuoden 2011 kestävän kehityksen kohokohtiin kuuluivat:

- » Pyrkimykset tuoda internet ja sen tarjoama tieto seuraavan miljardin ihmisen saataville;
- » Koulutuksen, terveyden ja toimeentulon parantaminen mobiiliteknologian avulla, esimerkiksi 40 miljoonaa ihmistä oli kokeillut Nokia Life -sovellusta vuoden 2011 loppuun mennessä;
- » Entistä vahvempi panostaminen kestävään kehitykseen toimittajaketjussa sekä edistyminen tiettyjen raaka-aineiden alkuperän seuraamisessa;
- » Viiden uuden ekoinnovaatioita sisältävän laitteen julkistaminen, kuten Nokia Asha 200 ja Nokia Asha 201, jotka ovat ensimmäiset ekoinnovaatioita sisältävät alemman hintaluokan laitteet; ja
- » Nokia Public Transport -sovelluksen julkistaminen; sovelluksen avulla julkisen liikenteen käyttäjät voivat suunnitella reittinsä entistä helpommin.

JOHTO JA HALLITUS

Hallitus, johtokunta ja toimitusjohtaja

Nokian hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään seitsemän ja enintään 12 jäsentä. Nokian varsinainen yhtiökokous, joka kokoontuu vuosittain viimeistään 30.6., valitsee hallituksen jäsenet yhden vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää siten varsinaisen yhtiökokouksen päättymisestä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti. Hallitus on vastuussa toimitusjohtajan ja johtokunnan puheenjohtajan, talous- ja rahoitusjohtajan (CFO) sekä muiden johtokunnan jäsenten nimittämisestä ja tehtävistä vapauttamisesta. Johtokunnan

puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja ja hänelle kuuluvat Suomen laissa toimitusjohtajalle määritetyt tehtävät.

3.5.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen seuraavat 11 jäsentä: Stephen Elop, Bengt Holmström, Henning Kagermann, Per Karlsson, Jouko Karvinen, Helge Lund, Isabel Marey-Semper, Jorma Ollila, Marjorie Scardino, Risto Siilasmaa ja Kari Stadigh.

Tiedot hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja muiden johtokunnan jäsenten omistamista osakkeista ja optio-oikeuksista löytyy tämän Nokia vuonna 2011 -julkaisun Lisätietoja-osassa olevasta selvityksestä "Hallituksen ja johtokunnan palkat ja palkkiot".

Lisätietoa yhtiön hallinnosta on saatavilla tämän Nokia vuonna 2011 -julkaisun Lisätietoja-osassa olevasta selvityksestä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä Nokian internetsivuilta, www.nokia.com/fi-fi/tietoa-nokiasta.

Muutokset johtokunnassa

Vuonna 2011 ja sen jälkeen Nokian johtokuntaan on nimitetty seuraavat henkilöt:

- » Jerri DeVard nimitettiin markkinointijohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.1.2011 alkaen.
- » Colin Giles nimitettiin Sales-yksikön johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 11.2.2011 alkaen.
- » Jo Harlow nimitettiin Smart Devices -yksikön johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 11.2.2011 alkaen.
- » Louise Pentland, lakiasiainjohtaja, nimitettiin johtokunnan jäseneksi 11.2.2011 alkaen.
- » Michael Halbherr nimitettiin Location & Commerce -liiketoiminnan johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.7.2011 alkaen.
- » Henry Tirri nimitettiin teknologiajohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 22.9.2011 alkaen.
- » Marko Ahtisaari nimitettiin Design-yksikön johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.2.2012 alkaen.

Lisäksi, vuoden 2011 aikana seuraavat henkilöt jättivät Nokian johtokunnan:

- » Alberto Torres, joka toimi aiemmin MeeGo Computers -yksikön johtajana, jätti Nokian johtokunnan 11.2.2011 alkaen ja yhtiön 31.3.2011.
- » Richard Green, joka toimi aiemmin teknologiajohtajana, jätti Nokian johtokunnan sekä yhtiön 22.9.2011 alkaen.
- » Tero Ojanperä, joka toimi aiemmin Palveluvalikoima- ja sovelluskehitys -yksikön johtajana jätti johtokunnan sekä yhtiön 1.10.2011 alkaen.

YHTIÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMISTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päättää yhtiökokous vähintään kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä ja yhtiökokouksessa edustettuina olevista osakkeista. Yhtiöjärjestyksen 13 §:n "Lunastusvelvollisuus" muuttaminen edellyttää, että päätöstä kannattaa vähintään kolmen neljänneksen enemmistö annetuista äänistä ja yhtiökokouksessa edustettuina olevista osakkeista.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Nokialla on yksi osakelaji. Jokainen Nokian osake oikeuttaa yhteen ääneen Nokian yhtiökokouksessa.

Nokia ei mitätöinyt eikä hankkinut omia osakkeitaan vuonna 2011. Nokia ei laskenut liikkeelle yhtään uutta osaketta vuonna 2011

Nokia antoi vuonna 2011 yhteensä 1 059 016 hallussaan ollutta Nokian osaketta Nokian osakeohjelmien mukaisesti ohjelmiin osallistuneille Nokian työntekijöille. Osakkeet annettiin vastikkeetta ja annettujen osakkeiden yhteismäärä vastasi noin 0,03 % kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä. Luovutuksilla ei ollut merkittävää vaikutusta muiden osakkeenomistajien omistukseen tai äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

Nokian konserniyhtiöiden hallussa oli vuoden 2011 lopussa yhteensä 34 767 036 Nokian osaketta, joiden osuus yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä oli noin 1,0 %. Vuoden 2011 lopussa Nokian osakkeiden kokonaismäärä oli yhteensä 3 744 956 052 ja osakepääoma 245 896 461,96 euroa.

Tietoa Nokian hallituksella vuonna 2011 olleista valtuutuksista päättää osakeannista, osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta ja omien osakkeiden luovuttamisesta ja hankkimisesta sekä tietoa osakkeenomistajista, optiooikeuksista, osakekohtaisesta omasta pääomasta, osinkotuotosta, hinta/voittosuhteesta, osakkeen kurssikehityksestä, osakekannan markkina-arvosta, osakevaihdosta ja keskimääräisistä osakemääristä löytyy tilinpäätösosiosta.

NOKIAN NÄKYMÄT

Nokia arvioi vuoden 2012 olevan edelleen yhtiössä siirtymävuosi, jonka aikana riskit ja epävarmuudet tulevat vaikuttamaan Nokian Devices & Services -liiketoimintaan kun Nokian Smart Devices -yksikkö jatkaa siirtymää Symbian -laitteista Windows Phone -laitteisiin ja Mobile Phones -yksikkö pyrkii älypuhelimen kaltaisten ominaisuuksien ja designin tuomiseen matkapuhelimiin. Näitä riskejä ja epävarmuuksia ovat muun muassa Nokian Symbian-laitteiden heikentynyt kuluttajakysyntä; Nokian uusien tuotteiden ajoitus, ylösajo ja kuluttajakysyntä, mukaan lukien Nokia Lumia-tuotteet, sekä katteisiin kohdistuvat lisäpaineet kilpailijoiden pyrkiessä hyödyntämään Nokian alusta- ja tuotemuutosta. Nokia Siemens Networks

julkisti marraskuussa 2011 uuden strategian, jonka mukaan se keskittyy langattomaan laajakaistaan ja palveluihin, ja on aloittanut laajan maailmanlaajuisen uudelleenjärjestelyohjelman. Vuonna 2012 Nokia Siemens Networks jatkaa uuden strategian ja uudelleenjärjestelyohjelman toimeenpanoa. Lisäksi makroekonominen ympäristö vaikeuttaa lisääntyvässä määrin Nokian näkymien arviointia ja luotettavien tavoitteiden antamista.

Pääosin näistä syistä Nokia uskoo, että sen ei ole tällä hetkellä perusteltua antaa vuosittaisia tavoitteitaan vuodelle 2012

Nokian pidemmän aikavälin tavoitteina on, että:

- » Devices & Services -liiketoiminnan liikevaihto kasvaa markkinoita nopeammin.
- » Devices & Services -liiketoiminnan liikevoittoprosentti on 10 tai enemmän, lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä ja hankintamenon kohdentamiseen liittyviä eriä.

Nokian ja Nokia Siemens Networksin pidemmän aikavälin tavoitteena on, että:

» Nokia Siemens Networksin liikevoittoprosentti on 5 ja 10 välillä, lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä ja hankintamenon kohdentamiseen liittyviä eriä.

Nokia ja Nokia Siemens Networks ovat ilmoittaneet useita suunniteltuja muutoksia toimintoihin vuosien 2011 ja 2012 aikana liittyen Nokian Devices & Services -liiketoiminnan ja Nokia Siemens Networksin uusien strategioiden toimeenpanoon sekä uuden Location & Commerce -liiketoiminnan luomiseen. Suunnitellut muutokset sisältävät merkittäviä henkilöstövähennyksiä, toimipaikkojen ja tehtaiden sulkemisia sekä tiettyjen Nokian tehtaiden uudelleenjärjestelyjä. Nokian tavoitteena on edelleen, että Devices & Services -liiketoiminnan toimintakulut ovat yli 1 miljardia euroa alemmat vuonna 2013, verrattuna koko vuoden 2010 Devices & Services -liiketoiminnan 5,35 miljardin euron toimintakuluihin, lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä ja hankintamenon kohdentamiseen liittyviä eriä. Nokia ja Nokia Siemens Networks tavoittelevat edelleen 1 miljardin euron säästöjä Nokia Siemens Networksin vuosittaisissa toimintakuluissa ja välillisissä tuotantokustannuksissa vuoden 2013 loppuun mennessä vuoden 2011 lopun tasoon verrattuna, lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä ja hankintamenon kohdentamiseen liittyviä eriä.

RISKITEKIJÖITÄ

Seuraavassa on kuvaus riskitekijöistä, joilla voi olla vaikutusta Nokiaan. Näiden riskitekijöiden lisäksi saattaa kuitenkin olla olemassa myös muita riskejä, joista Nokia ei ole tietoinen, ja riskejä, joiden ei tällä hetkellä katsota olevan merkittäviä, mutta jotka voivat myöhemmin osoittautua merkittäviksi. Näillä riskeillä, yhdessä tai erikseen, saattaa olla ajoittain haitallinen vaikutus Nokian liiketoimintaan, liikevaihtoon, liiketoimin-

nan tulokseen, taloudelliseen asemaan, markkinaosuuteen, tuotemerkin arvoon, maineelle ja osakkeen hintaan. Ellei toisin sanota tai asiayhteydestä voi muuta päätellä, viittaukset "Nokia", "me" ja "meidän" tarkoittavat kaikkia Nokian operatiivisia segmenttejä. Nokia Siemens Networksiin ensisijaisesti liittyvät riskitekijät, jotka voivat vaikuttaa Nokiaan on kuvattu otsikon "Nokia Siemens Networks" alla.

- » Menestyksemme älypuhelinmarkkinoilla on riippuvainen kyvystämme esitellä ja tuoda markkinoille merkittäviä määriä houkuttelevia, kilpailukykyisesti hinnoiteltuja Nokiatuotteita joissa on Windows Phone -alusta, jotka erottuvat positiivisesti kilpailijoidemme tuotteista sekä Windows Phone -ekosysteemin ulkopuolella että sisällä, ja saavuttavat laajan suosion markkinoilla.
- » Emme onnistu välttämättä tekemään Nokia-tuotteista, joissa on Windows Phone -alusta, kilpailukykyistä valintaa kuluttajille ellemme menestyksekkäästi Microsoftin kanssa kannusta ja tue sitä, että saavutetaan kilpailukykyinen ja kannattava maailmanlaajuinen ekosysteemi Windows Phone -alustaan perustuville älypuhelimille, joka saavuttaa riittävän laajuuden, arvon ja houkuttelevuuden kaikille markkinaosapuolille.
- » Saatamme kohdata lisävaikeuksia liittyen kykyymme ylläpitää Symbian-alustaan perustuvan puhelinvalikoimamme kilpailukykyisyyttä ja Symbian-alustan taloudellista elinkelpoisuutta kun siirrymme Windows Phone -alustaan ensisijaisena älypuhelinohjelmistoalustanamme.
- » Emme pysty välttämättä tuottamaan houkuttelevia ja kilpailukykyisiä matkapuhelimia, mukaan lukien sellaisia matkapuhelimia joissa on älypuhelimille ominaisia piirteitä, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti, ja siten, että ne ovat laitteistoltaan ja ohjelmistoltaan erottuvia ja että niissä on erottuvia, paikallisesti relevantteja palveluita ja sovelluksia.
- » Kilpailutilanne mobiilituotteiden, digitaalisten karttojen ja niihin liittyvillä paikkatietosidonnaisilla sisältö- ja palvelumarkkinoilla on haastava.
- » Emme välttämättä onnistu pitämään palveluksessamme, kannustamaan, kehittämään ja palkkaamaan päteviä työntekijöitä. Mikäli Nokia ei onnistu tässä, tällä voi olla haitallinen vaikutus kykyymme toteuttaa strategioitamme, erityisesti meidän mobiilituotestrategiaamme ja paikkatietopalveluihin ja paikallisiin kaupankäyntipalveluihin liittyvää strategiaamme. Emme myöskään välttämättä pysty tehokkaasti ja sujuvasti täytäntöönpanemaan uutta toimintarakennetta liiketoiminnoillemme tai saavuttamaan tavoiteltuja tehokkuusetuja ja kustannussäästöjä.

- » Location & Commerce -strategiamme ei välttämättä ole menestyksekäs, mikäli emme pysty ylläpitämään tämän hetkisiä liikevaihdon lähteitä, tarjoamaan tukea meidän Devices & Services -liiketoiminnalle ja luomaan uusia liikevaihdon lähteitä meidän paikkatietopalveluihin sekä paikallisiin kaupankäyntipalveluihin liittyvistä omaisuuseristä.
- » Meidän kumppanuuteemme Microsoftin kanssa liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä.
- » Mikäli emme pysty ylläpitämään ja nopeuttamaan innovaatiota, tuotekehitystä ja toimeenpanoa, kykymme tuoda markkinoille oikea-aikaisesti uusia innovatiivisia ja kilpailukykyisiä mobiilituotteita sekä paikkatietoihin perustuvia että muita palveluita vaarantuu.
- » Nokian liikevaihto ja kannattavuus ovat riippuvaisia langattoman viestinnän toimialojen kehityksestä useilla eri markkinoilla, mukaan lukien paikkatietopalveluihin ja paikallisiin kaupankäyntipalveluihin liittyvillä toimialolla, sekä yleisestä maailmanlaajuisesta ja alueellisesta taloudellisesta tilanteesta.
- » Nokian tarjoamat tuotteet sisältävät useita patentoituja standardisoituja tai differoivia teknologioita, joista liiketoimintamme on riippuvainen. Kolmannet osapuolet saattavat käyttää teollisoikeuksiemme piirissä olevia teknologioita ilman lisenssiä, oikeudettomasti loukata teollisoikeuksiamme tai ryhtyä toimenpiteisiin mitätöidäkseen näihin teknologioihin liittyviä teollisoikeuksia. Tästä voi aiheutua huomattavaa haittaa Nokian liiketoiminnalle ja liiketoiminnan tulokselle.
- » Kykymme säilyttää ja hyödyntää perinteisiä vahvuuksiamme mobiilituotemarkkinoilla voi vaarantua, mikäli uuden strategiamme täytäntöönpanon ja muiden tekijöiden johdosta epäonnistumme operaattoriasiakkaidemme, jakelijoidemme ja kuluttajien asiakasuskollisuuden ylläpitämisessä.
- » Mikäli yhtiöt, joiden kanssa meillä on kumppanuusjärjestelyitä tai teemme yhteistyötä, mukaan lukien Microsoft ja Accenture, eivät suoriudu suunnitellulla tavalla tai emme saavuta yhteistyö- tai kumppanuusjärjestelyitä, joita tarvitaan menestymiseen, emme väittämättä saa tuotua mobiilituotteitamme markkinoille menestyksekkäästi ja oikea-aikaisesti.
- » Nokia on riippuvainen rajoitetusta määrästä toimittajia, joiden tulee täyttää Nokian toimittajille asettamat vaatimukset, sekä näiden kyvystä toimittaa oikea-aikaisesti riittäviä määriä täysin toimivia tuotteita, komponentteja, osarakenteita, ohjelmistoja ja palveluita Nokialle edullisin ehdoin. Toimittajien epäonnistuminen toimituksissa voi vaarantaa merkittävästi Nokian kyvyn toimittaa laatuvaatimukset täyttäviä mobiilituotteita taloudellisesti kannattavasti ja ajallaan.

- » Emme pysty välttämättä hoitamaan tuotantoamme, palvelunkehittämistämme ja palveluiden toimitusta sekä logistiikkaamme tehokkaasti ja keskeytyksittä, tai sopeuttamaan niitä muutoksiin oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tai emme välttämättä pysty varmistamaan, että meidän tarjoamamme tuotteet vastaavat Nokian ja asiakkaidemme sekä kuluttajien vaatimuksia ja että nämä tuotteet toimitetaan ajoissa ja että toimitusmäärät ovat riittäviä.
- » Mitkä tahansa todelliset tai väitetyt viat tai muut ongelmat Nokian tuotteiden laadussa, turvallisuudessa ja tietoturvassa, mukaan lukien, muttei ainoastaan, tuotteissamme käytössä olevissa laitteistoissa, ohjelmistoissa ja sisällössä voivat aiheuttaa huomattavaa haittaa Nokian maineelle tai Nokian tuotemerkin arvolle
- » Kybertietoturvamurto tai muu seikka, joka johtaa todelliseen tai väitettyyn Nokian, Nokian yhteystyökumppaneiden tai Nokian alihankkijoiden keräämien, saamien tai säilyttämien henkilötietojen tai kuluttajia koskevien tietojen katoamiseen, asiattomaan ilmaisemiseen tai vuotoon, voi aiheuttaa huomattavaa haittaa Nokian liikevaihdolle, liiketoiminnan tulokselle, maineelle tai Nokian tuotemerkin arvolle.
- » Mikäli Nokia ei onnistu menestyksekkäästi hallitsemaan tuotteidensa hinnoittelua tai tuotteisiin sekä liiketoimintaansa liittyviä kustannuksia, tällä voi olla huomattava haitallinen vaikutus Nokian liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen, erityisesti Nokian kannattavuuteen.
- » Nokian liikevaihtoon, kuluihin ja liiketoiminnan tulokseen sekä osinkojen ja ADS:ien dollarimääräiseen arvoon vaikuttavat valuuttakurssien vaihtelut erityisesti Nokian raportointivaluutan euron ja Yhdysvaltojen dollarin, Japanin jenin ja Kiinan yuanin sekä eräiden muiden valuuttojen välillä.
- » Nokian tarjoamat tuotteet sisältävät yhä enemmän monimutkaisia teknologioita, joihin sisältyy Nokian kehittämiä tai kolmansien osapuolten Nokialle lisensoimia teknologioita. Tämän seurauksena niiden teknologioiden, joita Nokia käyttää tai aikoo käyttää, suojaamisen arviointi on yhä vaikeampaa, ja kolmansien osapuolten Nokiaan kohdistamien teollisoikeuksien väitettyyn loukkaamiseen perustuvien vaatimusten riski on suurempi. Näiden teknologioiden käyttö voi myös johtaa suurempiin lisenssikuluihin, rajoituksiin tällaisten teknologioiden käyttämisessä Nokian tuotteissa ja/tai kalliisiin ja aikaa vieviin oikeudenkäynteihin, joilla voi olla huomattava haitallinen vaikutus Nokian liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.
- » Nokian liikevaihtoon kehittyvän talouden maissa ja siellä sijaitseviin Nokian tuotantolaitoksiin ja omaisuuseriin voivat vaikuttaa huomattavan haitallisesti näiden maiden taloudellinen, lainsäädännöllinen tai poliittinen kehitys tai muiden valtioiden näihin maihin suuntautuvalle viennille asettamat rajoitukset.

- » Lainsäädännössä ja muussa sääntelyssä, teknisissä standardeissa sekä kauppapolitiikassa tapahtuvilla muutoksilla eri maissa ympäri maailman voi olla huomattava haitallinen vaikutus Nokian liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen.
- » Meillä on toimintaa useissa maissa ja tämän seurauksena kohtaamme monitahoisia veroihin liittyviä seikkoja ja voimme joutua maksamaan lisää veroja jollakin tai useilla niistä monista oikeudenkäyttöalueista.
- » Nokian toiminta on riippuvainen monimutkaisten ja keskitettyjen tietoteknisten järjestelmien ja tietoverkkojen tehokkaasta ja häiriöttömästä toiminnasta. Järjestelmien tai verkkojen tehottomuus, virhetoiminta tai toimintahäiriö voi aiheuttaa huomattavaa haittaa Nokian liiketoiminnalle ja liiketoiminnan tulokselle.
- » Epäsuotuisa oikeudenkäynnin lopputulos voi aiheuttaa huomattavaa haittaa Nokian liiketoiminnalle, liiketoiminnan tulokselle, taloudelliselle asemalle tai maineelle.
- » Väitteet siitä, että tukiasemien ja matkaviestinten synnyttämistä sähkömagneettisista kentistä aiheutuisi mahdollisia terveysriskejä, sekä asiaan liittyvät oikeudenkäynnit ja julkisuus riippumatta siitä, onko väitteillä perusteita, voivat johtaa siihen, että tärkeät kuluttajaryhmät vähentävät matkaviestimien käyttöä, tukiasemille on entistä vaikeampi löytää sijaintipaikkoja, viranomaiset asettavat sattumanvaraisia käyttörajoituksia ja raja-arvoja tai näiden asioiden hoitamiseen kuluu ylimääräisiä varoja ja henkilöstövoimavaroja. Tällä voi olla huomattava haitallinen vaikutus Nokian liikevaihtoon, liiketoiminnan tulokseen, osakkeen hintaan, maineeseen ja tuotemerkin arvoon.

Nokia Siemens Networks

Edellä kuvattujen riskitekijöiden lisäksi seuraavat ensisijaisesti Nokia Siemens Networksiin liittyvät riskitekijät voivat vaikuttaa Nokiaan.

- » Nokia Siemens Networksin uusi strategia, jossa se keskittyy langattomaan laajakaistaan sekä palveluihin, ja yhtiön uudelleenjärjestelysuunnitelma, jonka tarkoituksena on parantaa sen taloudellista suoritusta ja kilpailukykyä, eivät välttämättä onnistu kehittämään yhtiön kilpailukykyä ja kannattavuutta. Lisäksi Nokia Siemens Networks ei välttämättä onnistu toimeenpanemaan sen uutta strategiaa menestyksekkäästi tai oikea-aikaisesti, ja muuten jatkamaan toimintakulujen ja muiden kulujen vähentämistä.
- » Nokia Siemens Networksin liikevaihto ja kannattavuus ovat riippuvaisia sen menetyksestä tietoliikenneverkkoihin liittyvien palveluiden markkinoilla, joka on sen uuden strategian avainalue. Nokia Siemens Networks voi epäonnistua tehokkaalla ja kannattavalla tavalla sopeuttamaan sen liiketoimintaa ja toimintoja oikea-aikaisesti vastaamaan tämän markkinan asiakkaiden yhä monipuolisempia tarpeita.

- » Kilpailu langattomien verkkojen ja laajakaistaverkkojen ja niihin liittyvien palveluiden markkinoilla on kovaa. Nokia Siemens Networks ei välttämättä onnistu säilyttämään tai parantamaan markkina-asemaansa tai menestyksellisesti vastaamaan kilpailuympäristönsä muutoksiin.
- » Nokia Siemens Networksin likviditeetti ja sen kyky vastata käyttöpääomaa koskeviin tarpeisiin ovat riippuvaisia mahdollisuudesta saada lainapääomaa Nokia Siemens Networksin lainaohjelmien ja lainajärjestelyiden puitteissa sekä kassassa olevista varoista. Mikäli merkittävä määrä näistä likviditeetin lähteistä ei ole käytettävissä tai niitä ei saada uudelleenrahoitettua kun ne erääntyvät, tällä voi olla huomattava haitallinen vaikutus meidän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.
- » Nokia Siemens Networks ei välttämättä onnistu tuomaan oikea-aikaisesti markkinoille uusia kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita sekä niihin liittyviä parannuksia ja teknologioita.
- » Nokia Siemens Networks ei välttämättä onnistu menestyksekkäästi toimeenpanemaan sen strategiaa Motorola Solutions -yhtiöltä hankituille langattomien verkkotoimintojen omaisuuserille, mukaan lukien säilyttämään omaisuuseriin liittyvät olemassa olevat asiakkaat, menestyksekkäästi integroimaan hankittu liiketoimintaa, ristiinmyymään tuotteitaan ja palveluitaan hankitun liiketoiminnan asiakkaille tai saavuttamaan arvioituja yrityskaupan hyötyjä ja synergioita.
- » Verkkoliiketoiminta on riippuvainen suppeasta joukosta asiakkaita ja suurista, monivuotisista toimitussopimuksista. Yksittäiseen suureen sopimukseen tai merkittävään asiakkaaseen liittyvällä häiriöllä voi olla huomattava haitallinen vaikutus Nokian liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen tilanteeseen.
- » Asiakasrahoituksen tarjoaminen tai asiakkaiden maksuehtojen pidentäminen voi olla kilpailutekijä verkkoratkaisujen ja niihin liittyvien palveluiden alalla ja sillä saattaa olla huomattava haitallinen vaikutus Nokian liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.
- » Tietyt Nokia Siemens Networksiin siirretyt Siemensin operaattorimarkkinoiden verkkotoiminnot ovat olleet ja ovat edelleen useiden rikosoikeudellisten ja muiden valtiollisten tutkimusten kohteena liittyen siihen, olivatko eräät Siemens Com -liiketoiminnan entisten työntekijöiden tekemät liiketoimet ja maksusuoritukset lainvastaisia. Näiden tutkimusten johdosta valtion viranomaiset ja muut tahot ovat ryhtyneet ja voivat ryhtyä Siemensiä ja/tai sen työntekijöitä vastaan toimenpiteisiin, jotka voivat liittyä tai vaikuttaa Siemensistä Nokia Siemens Networksiin siirtyneisiin varoihin tai työntekijöihin. Lisäksi voi tulla ilmi ennen siirtoa tai sen jälkeen tapahtuneita rikkomuksia, joissa on mukana siirtyneitä varoja tai työntekijöitä. Nämä tekijät voivat aiheuttaa huomattavaa haittaa Nokia Siemens Networksille sekä

Nokian maineelle, liiketoiminnalle, liiketoiminnan tulokselle tai taloudelliselle asemalle.

OSINKO

Nokian hallitus ilmoitti 26.1.2012, että se ehdottaa vuodelta 2011 maksettavaksi osinkoa 0.20 euroa osakkeelta.

Hallitus, Nokia Oyj 8.3.2012

KONSERNIN TULOSLASKELMA, IFRS

1.1.–31.12.	Liite	2011 milj. EUR	2010 milj. EUR	2009 milj. EUR
Liikevaihto		20 650	42.446	40.004
		38 659 -27 340	42 446 -29 629	40 984 -27 720
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-2/340	-29 629	-2//20
Bruttokate		11 319	12 817	13 264
Tutkimus- ja kehityskulut		-5 612	-5 863	-5 909
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-3 791	-3 877	-3 933
Hallinnon kulut		-1 121	-1 115	-1 145
Liikearvon arvonalentumiset	8	-1 090		-908
Liiketoiminnan muut tuotot	7	221	476	338
Liiketoiminnan muut kulut	7, 8	-999	-368	-510
	, -			
Liiketulos	2-10, 24	-1 073	2 070	1 197
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	15, 31	-23	1	30
Rahoitustuotot ja -kulut	8, 11	-102	-285	-265
Tulos ennen veroja		-1 198	1 786	962
Tuloverot	12	-290	-443	-702
Tulos		-1 488	1 343	260
Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos		-1 164	1 850	891
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta		-324	-507	-631
		-1 488	1 343	260
Tulos/osake		2011	2010	2009
(emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta)	28	EUR	EUR	EUR
Laimentamaton		-0,31	0,50	0,24
Laimennettu		-0,31	0,50	0,24
Osakkeita keskimäärin (1 000 osaketta)	28	2011	2010	2009
Laimentamaton		3 709 947	3 708 816	3 705 116
Laimennettu		3 709 947	3 713 250	3 721 072

Ks. konsernitilinpäätöksen liitetiedot.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA, IFRS

		2011	2010	2009
1.1.–31.12.	Liite	milj. EUR	milj. EUR	milj. EUR
Tulos		-1 488	1 343	260
Muut laajan tuloksen erät				
Muuntoerot	22	9	1 302	-563
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen arvostustuotot/-kulut	22	-37	-389	114
Rahavirtojen suojaus	21	116	-141	25
Available-for-sale -sijoitukset	21	70	9	48
Muut lisäykset/vähennykset		-16	45	-7
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	21, 22	-16	126	-44
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		126	952	-427
Laaja tulos		-1 362	2 295	-167
Laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos		-1 083	2 776	429
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta		-279	-481	-596
		-1 362	2 295	-167

 $^{{\}sf Ks.\ konsernitilinp\"{a}\"{a}\'{t}\"{o}ksen\ liitetiedot}.$

KONSERNITASE, IFRS

		2011	2010
31.12.	Liite	milj. EUR	milj. EUR
VASTAAVAA			
Pitkäaikaiset varat			
Aktivoidut tuotekehitysmenot	13	6	40
Liikearvo	13	4 838	5 723
Muut aineettomat hyödykkeet	13	1 406	1 928
Aineelliset hyödykkeet	14	1 842	1 954
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15	67	136
Available-for-sale -sijoitukset	16	641	533
Laskennalliset verosaamiset	25	1 848	1 596
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16, 34	99	64
Muut sijoitukset		3	4
		10 750	11 978
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18, 20	2 330	2 523
Myyntisaamiset (sisältää luottotappiovarauksen 284 milj. euroa vuonna 2011 ja 363 milj. euroa vuonna 2010)	16, 20, 34	7 181	7 570
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	19	4 488	4 360
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista lainasaamisista	16, 34	54	39
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	16, 17, 34	500	378
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset, likvidit varat	16, 34	433	911
Available-for-sale -sijoitukset, likvidit varat	16, 34	1 233	3 772
Available-for-sale-sijoitukset, rahavarat	16, 34	7 279	5 641
Rahat ja pankkisaamiset	34	1 957	1 951
Kanacja pankkisaannisee	J4	25 455	27 145
Yhteensä		36 205	39 123
V. 5			
VASTATTAVA A			
Ona pääoma	0.0	276	2/6
Osakepääoma Ylikurssirahasto	23	246	246
		362	312
Omat osakkeet	0.0	-644	-663
Muuntoerot	22	771	825
Arvonmuutosrahasto	21	154	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		3 148	3 161
Kertyneet voittovarat		7 836	10 500
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		11 873	14 384
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus Oma pääoma yhteensä		2 043 13 916	1 847 16 231
Onia paaonia ynteensa		13 910	10 231
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	16, 34	3 969	4 242
Laskennalliset verovelat	25	800	1 022
Muut pitkäaikaiset velat		76	88
		4 8 4 5	5 352
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista veloista	16, 34	357	116
Lyhytaikaiset rahoituslainat	16, 34	995	921
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	16, 17, 34	483	447
Ostovelat	16, 34	5 532	6 101
Siirtovelat	26	7 450	7 365
Varaukset	27	2 627	2 590
		17 444	17 540
Yhteensä		36 205	39 123

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, IFRS

1.131.12.	2011 milj. EUR	2010 milj. EUR	2009 milj. EUR
	milj. Lok	milj. Lok	mij. Lok
Liiketoiminnan rahavirta	4.467	4.050	004
Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos	-1 164	1 850	891
Oikaisut liikevoittoon 32	3 486	2 112	3 390
Nettokäyttöpääoman muutos 32	-638	2 349	140
Liiketoiminnan rahavirta	1 684	6 311	4 421
Saadut korot	190	110	125
Maksetut korot	-283	-235	-256
Muut rahoituserät	264	-507	-128
Maksetut verot	-718	-905	-915
Liiketoiminnan nettorahavirta	1 137	4 774	3 247
Investointien rahavirta			
Hankitut konserniyhtiöt vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-817	-110	-29
Lyhytaikaisten Available-for-sale -sijoitusten lisäys, likvidit varat	-3 676	-8 573	-2 800
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten lisäys, likvidit varat	-607	-646	-695
Pitkäaikaisten Available-for-sale -sijoitusten lisäys	-111	-124	-95
Hankitut osuudet osakkuusyhtiöissä	-2	-33	-30
Aktivoitujen tuotekehitysmenojen lisäys	_	_	-27
Muiden pitkäaikaisten saamisten lisäys (–), vähennys (+)	-14	2	2
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (–), vähennys (+)	-31	-2	2
Investoinnit aineellisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin	-597	-679	-531
Myydyt konserniyhtiöt vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	-5	-21	_
Myydyt osakkuusyhtiöt	4	5	40
Myydyt liiketoiminnat	3	141	61
Lyhytaikaisten Available-for-sale -sijoitusten erääntyminen	3		01
ja myynti, likvidit varat	6 090	7 181	1 730
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten erääntyminen ja myynti	1 156	333	108
Pitkäaikaisten Available-for-sale -sijoitusten myynti	57	83	14
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti	48	21	100
Saadut osingot	1	1	2
Investointien nettorahavirta	1 499	-2 421	-2 148
Rahoitustoimintojen rahavirta			
Muut maksut osakkeenomistajilta	546	_	_
Omien osakkeiden osto	_	1	_
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	1	482	3 901
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-51	-6	-209
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (–)	-59	131	-2 842
Osingonjako	-1 536	-1 519	-1546
Rahoitustoimintojen nettorahavirta	-1 099	-911	-696
Muuntoero-oikaisu	107	224	-25
Rahavarojen lisäys (+) / vähennys (–)	1 644	1 666	378
Rahavarat tilikauden alussa	7 592	5 926	5 548
Rahavarat tilikauden lopussa	9 236	7 592	5 926
Rahavarat sisältävät:			
Rahat ja pankkisaamiset	1 957	1 951	1 142
Lyhytaikaiset Available-for-sale -sijoitukset, rahavarat 16, 34	7 279	5 641	4 784

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, IFRS

milj. EUR	Osakemäärä (1000 kpl)		Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarat	Emoyhtiön omistajien osuus	vallaton	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2008	3 697 872	246	442	-1 881	341	62	3 306	11 692	14 208	2 302	16 510
Muuntoerot					-552				-552	-9	-561
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn suojauksen arvostuskulut, vero		sen			84				84		84
Rahavirtojen suojaus, verojen jä	-					-35			-35	49	14
Available-for-sale -sijoitukset, v		n				42			42	2	44
Muut lisäykset/vähennykset	, ,							-1	-1	-7	-8
Tilikauden tulos								891	891	-631	260
Tilikauden laaja tulos		_	_	_	-468	7	_	890	429	-596	-167
Toteutetut osakeoptiot	7						_		_		_
Yrityskauppoihin liittyvien optioiden toteutus	·		-1						-1		-1
Osakeperusteisten ohjelmien kulukirjaus			16						16		16
Verohyöty osakeperusteisten ohjelmien kulukirjauksista			-12						-12	-1	-13
Tulosperusteisten ja ehdollister osakepalkkioiden suorittaminer			-166	230			-136		-72		-72
Omien osakkeiden luovutus	31			1					1		1
Omien osakkeiden mitätöinti				969				-969	_		_
Osingonjako								-1 481	-1 481	-44	-1 525
Muut muutokset	10 390		-163	1 200			-136	-2 450	-1 549	-45	-1 594
Oma pääoma 31.12.2009	3 708 262	246	279	-681	-127	69	3 170	10 132	13 088	1 661	14 749
Muuntoerot					1 240				1 240	64	1 304
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn suojauksen arvostuskulut, vero		sen			-288				-288		-288
Rahavirtojen suojaus, verojen jä	ilkeen					-73			-73	-43	-116
Available-for-sale -sijoitukset, v	verojen jälkee	n				7			7		7
Muut lisäykset/vähennykset								40	40	5	45
Tilikauden tulos								1 850	1 850	-507	1 3 4 3
Tilikauden laaja tulos		_	_	_	952	-66	_	1 890	2 776	-481	2 295
Yrityskauppoihin liittyvien optioiden toteutus			-1						-1		-1
Osakeperusteisten ohjelmien kulukirjaus			47						47		47
Verohyöty osakeperusteisten ohjelmien kulukirjauksista			-1						-1		-1
Tulosperusteisten ja ehdollister osakepalkkioiden suorittaminer			-12	17			-9		-4		-4
Omien osakkeiden luovutus				1					1		1
Lainojen konvertointi omaksi pä	iäomaksi									766	766
Osingonjako								-1 483	-1 483	-56	-1 539
Hankitut määräysvallattomien osakkenomistajien osuudet ja muut muutokset								-39	-39	-43	-82
Muut muutokset	868		33	18	_		-9	-1 522	-1 480		-813
Oma pääoma 31.12.2010	3 709 130	246	312	-663	825	3	3 161	10 500	14 384	1 847	16 231

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, IFRS (jatkuu)

c milj. EUR	Osakemäärä (1 000 kpl)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarat	Emoyhtiön omistajien osuus	Määräys- vallaton osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2010	3 709 130	246	312	-663	825	3	3 161	10 500	14 384	1 847	16 231
Muuntoerot					-26				-26	35	9
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn n suojauksen arvostuskulut, veroje Rahavirtojen suojaus, verojen jäl	en jälkeen	en			-28	84			-28 84	10	-28 94
Available-for-sale -sijoitukset, ve	erojen jälkeer					67			67		67
Muut lisäykset/vähennykset								-16	-16		-16
Tilikauden tulos								-1 164	-1 164	-324	-1 488
Tilikauden laaja tulos		_	_	_	-54	151	_	-1 180	-1 083	-279	-1 362
Osakeperusteisten ohjelmien ku	lukirjaus		18						18		18
Verohyöty osakeperusteisten oh kulukirjauksista	jelmien		-3						-3	-1	-4
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen	1 059		-11	19			-13		-5		-5
Muut maksut osakkeenomistajilt	а		46						46	500	546
Osingonjako								-1 484	-1 484	-39	-1 523
Hankitut määräysvallattomien osakkenomistajien osuudet ja muut muutokset									_	15	15
Muut muutokset	1 059	_	50	19	_	_	-13	-1 484	-1 428	475	-953
Oma pääoma 31.12.2011	3 710 189	246	362	-644	771	154	3 148	7 836	11 873	2 043	13 916

Osakekohtainen osinko on 0,20 euroa vuodelta 2011 edellyttäen osakeomistajien hyväksyntää (0,40 euroa vuodelta 2010 ja 0,40 euroa vuodelta 2009).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LASKENTAPERIAATTEET

Nokian konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen laskentasäännöstön (International Financial Reporting Standards - IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin ellei ole erikseen toisin mainittu alla olevissa laskentaperiaatteissa. Liitetietoinformaatio vastaa myös suomalaista laskentasäännöstöä. Nokian Hallitus hyväksyi vuoden 2011 konsernitilinpäätöksen 8.3.2012.

Konsernin toiminnallinen rakenne sisälsi kaksi uutta operatiivista ja raportoitavaa segmenttiä 1.4.2011 alkaen: Smart Devices ja Mobile Phones, jotka Devices & Services Muu -osion ja kohdistamattomien erien kanssa muodostavat Devices & Services -liiketoiminnan

1.10.2011 konserni muodosti Location & Commerce -liiketoiminnan, joka yhdistää NAVTEQin ja Devices & Services -liiketoiminnan sosiaaliset paikkatietopalvelutoiminnot. Location & Commerce -liiketoiminta on toiminnallinen ja raportoitava segmentti. NAVTEQ oli erillinen raportoitava segmentti vuoden 2008 kolmannesta neljänneksestä vuoden 2011 kolmannen neljänneksen loppuun saakka. Uudelleenjärjestelyjen seurauksena Nokialla on tällä hetkellä neljä toiminnallista ja raportoitavaa segmenttiä: Smart Devices ja Mobile Phones jotka sisältyvät Devices & Services -liiketoimintaan, Location & Commerce sekä Nokia Siemens Networks.

Vertailuvuuden mahdollistamiseksi, vuosien 2009 ja 2010 segmenttikohtainen tulos on esitetty uudelleenryhmiteltynä uuden toimintarakenteen mukaisesti. Katso liite 2.

UUSIEN IFRS-STANDARDIEN KÄYTTÖÖNOTTO

Nokia on ottanut kuluvana vuonna käyttöön kaikki International Accounting Standards Boardin (IASB) julkaisemat uudet ja päivitetyt laskentastandardit sekä muutokset ja tulkinnat olemassa oleviin laskentastandardeihin, jotka ovat merkityksellisiä konsernin liiketoiminnan kannalta ja jotka ovat olleet voimassa 1.1.2011.

- » IAS 32:n, Rahoitusintrumentit: esittämistapa, lisäys edellyttää että mikäli maksulliset osakeannit toteutetaan yhteisön kaikille nykyisille samanlajisten osakkeiden omistajille tasasuhteisesti kiinteää valuuttamäärää vastaan, osakkeet tulee luokitella oman pääoman ehtoisiksi instrumenteiksi riippumatta siitä missä valuutassa toteuttamishinta on ilmaistu.
- » IFRS 7:n, Rahoitusintrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, lisäys parantaa liitetietoinformaatiota rahoitusvarojen siirtoihin liittyvistä liiketoimista. Liitetietojen avulla voidaan arvioida siirtoihin liittyviä riskejä sekä niiden vaikutusta yhteisön taloudelliseen asemaan.

» IFRIC 19, Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla, täsmentää vaatimuksia tilanteissa, joissa yhteisö neuvottelee uudelleen rahoitusvelkansa ehtoja velkojansa kanssa, ja velkoja suostuu hyväksymään yhteisön oman pääoman ehtoisia instrumentteja velan suorittamiseksi kokonaisuudessaan tai osittain. Yhteisön velkojalleen liikkeeseen laskemat oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat osa velan kuolettamiseksi maksettua vastiketta. Liikkeeseen lasketut instrumentit tulee arvostaa käypään arvoon.

Lisäksi IASB:n vuosittaisen parannusprojektin seurauksena lukuisiin standardeihin tuli muutoksia, jotka konserni otti käyttöön tilikaudella.

Näiden standardien käyttöönotolla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin taseeseen, tuloslaskelmaan eikä rahavirtoihin.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää Nokia Oyj:n tilinpäätöksen sekä kaikkien niiden yhtiöiden tilinpäätökset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvallan oletetaan toteutuvan silloin kun konsernilla on suoraan tai välillisesti tytäryhtiöiden kautta yli 50 % äänivallasta tai kun konsernilla on sopimuksen perusteella oikeus määrätä yhtiön talouden ja liiketoiminnan periaatteista tai kun konserni pystyy nimittämään tai erottamaan enemmistön yhtiön hallituksen jäsenistä.

Konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta sisällytetään konsernin tulokseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Osakkuusyhtiö on yhtiö, jossa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattavan vaikutusvallan oletetaan yleensä toteutuvan silloin, kun konsernilla on suoraan tai välillisesti tytäryhtiöiden kautta yli 20 % yhtiön äänivallasta.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Voitto tai tappio sekä kaikki muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Konsernitaseessa määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomassa.

Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt tai liiketoiminnat sisällytetään konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien. Vastaavasti tilikauden aikana myydyt yhtiöt tai liiketoiminnat sisältyvät konsernitilinpäätökseen myyntihetkeen asti.

Liiketoimintojen yhdistäminen

Konserni soveltaa hankintamenomenetelmää hankittujen yhtiöiden tai liiketoimintojen yhdistämiseen. Liiketoimintojen yhdistämisessä luovutettu vastike määritetään laskemalla

yhteen luovuttujen varojen, hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneiden velkojen sekä liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten osuuksien käyvät arvot. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan. Yksilöitävissä olevat varat, ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan erikseen hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Hankinnan kohteen määräysvallattomien omistajien osuus arvostetaan erikseen määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Konserni kirjaa liikearvoksi emoyhtiön omistajien osuuden määrästä, joka vastaa luovutetun vastikkeen ja hankintaajankohdan käypään arvoon arvostetun hankitun nettovarallisuuden välistä erotusta.

Pitkäaikaisten aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä liikearvon kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittäminen

Liikearvo allokoidaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan saavan synergiaetuja liiketoimintojen yhdistämisestä, josta liikearvo on muodostunut.

Konserni suorittaa liikearvon arvonalentumistestauksen vuosittain tai useammin, jos on olemassa viitteitä, kuten muutoksia olosuhteissa tai muita erityisiä tapahtumia että liikearvon kirjanpitoarvo on kerrytettävissä olevaa rahamäärää korkeampi. Konserni suorittaa arvonalentumistestauksen aineettomien oikeuksien ja pitkäaikaisten aineellisten hyödykkeiden osalta, jos on olemassa viitteitä, kuten muutoksia olosuhteissa tai muita erityisiä tapahtumia että kirjanpitoarvo on kerrytettävissä olevaa rahamäärää korkeampi. Esimerkiksi historiallisia tuloksia tai arvioituja tulosodotuksia huomattavasti huonompi suoriutuminen, huomattavat muutokset hyödykkeiden käyttötarkoituksissa, muutokset liiketoimintastrategiassa sekä huomattavat negatiiviset teollisuuden ja kansantalouden trendit voivat johtaa arvonalentumistestauksen suorittamiseen.

Konserni suorittaa arvonalentumistestauksen määrittämällä rahavirtaa tuottavan yksikön tai omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla, tai sitä korkeampi käyttöarvo. Jos ei ole syytä uskoa, että rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo on olennaisesti suurempi kuin sen käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla, konserni voi käyttää käypää arvoa vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen kerrytettävissä olevana rahamääränä.

Rahavirtaa tuottava yksikkö, joka määritetään konsernin liikearvon arvonalentumisen testausta varten, on pienin

hyödykkeiden ryhmä (sis. liikearvon), jonka tuottamat rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai varojen ryhmistä. Konserni tunnistaa arvonalentumistestauksen yhteydessä kaikki yrityksen varat, jotka liittyvät rahavirtaa tuottavaan yksikköön tai yksikköihin. Nämä varat jaetaan johdonmukaisesti asiaankuuluvien yksiköiden kesken. Yhteenlaskettua kirjanpitoarvoa, mukaan lukien yhtiön yksiköille kohdistettua omaisuutta, verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin kirjanpitoarvo. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Erillisestä yksiköstä tai liiketoiminnasta luopuminen

Kun konserni luopumistransaktion yhteydessä luopuu määräysvallasta erillisessä yksikössä tai liiketoiminnassa, konserni kirjaa voiton tai tappion luopumishetkellä. Luopumisesta muodostunut voitto tai tappio määritetään käypään arvoon arvostetun saadun vastikkeen sekä erilliseen yksikköön tai liiketoimintaan liittyvien taseesta pois kirjattujen nettovarojen erotuksena, jota oikaistaan erilliseen yksikköön tai liiketoimintaan liittyvillä laajaan tulokseen kirjatuilla erillä.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

TOIMINTA- JA ESITTÄMISVALUUTTA

Kaikkien konserniyhtiöiden tilinpäätökset perustuvat sen taloudellisen toimintaympäristön valuuttaan, jossa kukin konserniyhtiö pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on Nokia Oyj:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän valuuttakurssiin. Käytännössä käytetään usein valuuttakurssia, joka on riittävän lähellä tapahtumapäivän kurssia. Tilikauden päättyessä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset varat ja velat arvostetaan käyttäen tilikauden lopun valuuttakursseja. Tase-erien arvostuksesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot sekä tase-erien suojausten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Ei-monetaaristen erien, kuten osakkeiden, realisoitumattomat kurssierot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

ULKOMAISET KONSERNIYHTIÖT

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuotot ja kulut muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskikursseja. Ulkomaanrahan määräisten konserniyhtiöiden kaikki varat ja velat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden lopun valuuttakursseja. Muuntoero, joka syntyy tuottojen ja kulujen

sekä varojen ja velkojen muuntamisesta eri kurssilla, kirjataan muuntoeroina muihin laajan tuloksen eriin osaksi konsernin omaa pääomaa. Tilikauden aikana konserniyhtiöiden tai niiden osan myynnistä, likvidoinnista, luopumisesta tai oman pääoman takaisinmaksusta kertyneiden muuntoerojen täysimääräinen tai suhteellinen osuus kirjataan tulokseen samanaikaisesti, kun vastaava myyntivoitto tai -tappio kirjataan.

Myynnin tuloutusperiaatteet

Konserni tulouttaa suurimman osan suoritteiden myynnistä silloin, kun seuraavat kriteerit täyttyvät: omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, konsernille ei jää liikkeenjohdollista roolia eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin suoritteisiin, tuotot on määritettävissä luotettavasti, liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi, ja toteutuneet tai toteutuvat liiketoimeen kohdistuvat menot on määriteltävissä luotettavasti. Konserni kirjaa tulojen vähennykseksi erityiset hintasopimus-, hintasuojaus-ja muut myynnin volyymiin perustuvat alennukset. Tuotot palvelujen tuottamisesta kirjataan yleensä tasaisesti sopimuskauden aikana, ellei ole näyttöä siitä, että joku muu tapa kuvastaisi paremmin valmistumisastetta. Käyttöön perustuvat lisenssimaksut tuloutetaan, kun ne ovat mitattavissa luotettavasti, yleensä silloin kun asiakas raportoi ne konsernille.

Konsernin asiakassopimukset voivat sisältää useita erillisiä, yksilöitävissä olevia osatekijöitä, kuten esimerkiksi laitteet, niihin liittyvät ohjelmistot ja palvelut. Vastaavasti näiden sopimusten tulouttaminen edellyttää jokaisen osatekijän yksilöintiä sekä näiden kaupallisten vaikutusten arviointia liiketoimen todellisen vaikutuksen arvioimiseksi. Tällaisista liiketoimista saatu vastike kohdistetaan jokaiselle yksilöitävissä olevalle osatekijälle niiden suhteellisiin käypiin arvoihin perustuen. Konserni määrittelee jokaisen yksilöidyn osatekijän käyvän arvon ottaen huomioon esimerkiksi myyntihinnan, kun joko konserni tai ulkopuolinen taho myy samaa tai samankaltaista tuotetta. Osatekijöille kohdistettu tuotto kirjataan, kun kyseisten komponenttien tuloutuskriteerit täyttyvät.

Projektien, joissa toimitetaan monimutkainen, asiakkaan tarpeisiin räätälöity tuote- ja palvelukokonaisuus, myynti tuloutetaan projektin valmistusasteen mukaisesti, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti arvioimaan. Lopputulos on mitattavissa luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat myynnit ja kustannukset sekä projektin eteneminen pystytään arvioimaan luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Jos yhtä tai useampaa edellämainittua kriteeriä ei pystytä täyttämään, kirjataan tuottoja vain siihen määrään asti kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti kerrytettävissä.

Valmistusastetta mitataan jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioiduista kokonaiskustannuksista eli cost-to-cost -menetelmällä.

Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevista myynnistä ja kustannuksista, sekä projektin etenemisen luotettavaan määrittämiseen. Tuloutettua myyntiä ja voittoa tarkistetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden tarkistuksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä tilikaudella, jolloin muutos ensi kertaa tulee todennäköiseksi ja on arvioitavissa. Sopimuksesta odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi, kun se on todennäköinen ja arvioitavissa.

Lähetys- ja käsittelykulut

Tuotteiden lähettämisestä ja jakelusta aiheutuneet kulut sisältyvät hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät, lukuun ottamatta tiettyjä, aktivoitavia tuotekehitysmenoja. Tuotekehitysmenot aktivoidaan, kun on todennäköistä, että tuotekehitysprojekti tulee tulevaisuudessa tuottamaan taloudellista etua sekä muut tietyt kriteerit, kuten tuotteen tekniset toteuttamiskriteerit ja kaupallisuuskriteerit, ovat täyttyneet. Aktivoidut tuotekehitysmenot sisältävät pääasiassa välittömiä työvoimakustannuksia ja niihin liittyviä yleiskustannuksia, ja ne poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan. Poistoaika on 2-5 vuotta.

Aktivoiduille tuotekehitysmenoille tehdään säännöllisesti arvonalentumistesti vertaamalla sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää kirjanpitoarvoon, huomioiden muutokset siinä teknologiaympäristössä, jossa Nokia toimii. Poistamattomat, aktivoidut tuotekehitysmenot, joiden kirjanpitoarvon katsotaan olevan niistä kerrytettävissä olevaa rahamäärää korkeampi, kirjataan välittömästi kuluksi tuloslaskelmaan.

Muut aineettomat hyödykkeet

Hankittujen patenttien, tuotemerkkien ja lisenssien hankintamenot aktivoidaan ja poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan, joka on yleensä 3–7 vuotta. Jos omaisuuden arvon alentumisesta on viitteitä, aineettoman hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan ja kirjataan sen mukainen arvonalentuminen.

Eläkkeet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä, jotka noudattavat sijaintimaiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Eläkejärjestelyt rahoitetaan pääsääntöisesti aktuaarien laskelmien mukaisesti suorituksina eläkevakuutusyhtiöille tai eläkesäätiöille.

Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja, mikäli maksunsaajalla ei ole riittävästi varoja eläkevelvoitteen suorittamiseen. Konsernin maksupohjaisten, usean työnantajan sekä vakuutettujen järjestelyjen eläkkeiden maksusuoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

Mikäli eläkejärjestely on rahoitettu vakuutussopimuksen kautta eikä konsernilla ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta järjestelyyn liittyen, kyseinen järjestely käsitellään maksupohjaisena järjestelynä. Järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja käsitellään etuuspohjaisena järjestelynä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekulut on laskettu käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method): eläkemenot on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla kustannus työntekijöiden palvelusajalle. Eläkevastuu määritetään laskemalla arvioitujen rahavirtojen nykyarvo käyttäen diskonttokorkona vritvsten liikkeellelaskemien korkealaatuisten ioukkovelkakirjalainojen korkoa. Näiden velkasitoumusten maturiteetin tulisi vastata laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, rajamäärän ylittävältä osalta, kirjataan työntekijöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle. Rajamäärä on kymmenen prosenttia järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta tai sitä korkeammasta etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvien velvoitteiden nykyarvosta tilikauden alussa. Rajamäärää alittavia vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita ei kirjata.

Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, elleivät järjestelyn muutosten ehtona ole työntekijän jääminen palvelukseen määritellyksi ajanjaksoksi (etuuksien syntymisajanjakso). Tässä tapauksessa takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä etuuksien syntymisajanjakson kuluessa.

Taseeseen kirjattava velka (tai varat) vastaa tilinpäätöshetken eläkevelvoitetta vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla, kertyneiden kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuudella sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Omaisuuserän määrää rajoittavat kertyneet kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset tappiot, takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot, palautuksina järjestelystä ja vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennyksenä saatavan taloudellisen hyödyn nykyarvo.

Konsernin etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä tehdään vakuutusmatemaattiset laskelmat vuosittain. Lisäksi vakuutusmatemaattiset laskelmat tehdään mahdollisten konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen supistamisten tai velvoitteiden täyttämisten yhteydessä.

Aineelliset hyödykkeet ja poistot

Aineellisten hyödykkeiden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan. Tavallisimmat poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat 20–33 vuotta

Tuotannon koneet, mittaus- ja testauskalusto 1–5 vuotta

Muut koneet ja kalusto 3–10 vuotta

Maa- ja vesialueiden arvoista ei tehdä poistoja.

Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan yleensä tilikauden kuluksi. Edellisestä poiketen suuria perusparannusmenoja aktivoidaan ja poistetaan vaikutusaikanaan, mikäli on todennäköistä, että konsernille koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritustason. Merkittävät perusparannukset poistetaan sen hyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana, johon perusparannus liittyy. Vuokratilojen perusparannusmenot poistetaan taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana.

Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liikevoittoon.

Vuokrasopimukset

Käyttöleasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina ja ne kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruisina erinä vuokra-ajan kuluessa, ellei jokin toinen menetelmä kuvaa paremmin taloudellista vaikutusaikaa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai niitä alemman luovutushinnan määräisenä. Hankintameno määritetään noudattaen standardikustannuslaskentaa, joka vastaa suunnilleen FIFO-periaatteen mukaisesti laskettua todellista hankintamenoa. Vaihto-omaisuuden luovutushinta on tavanomaisen liiketoiminnan käypä hintataso vähennettynä tavanomaisilla myyntikuluilla. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty hankintamenon lisäksi myös tuotannon välillisiä kustannuksia.

Vaihto-omaisuuden arvonalentuminen kirjataan ylimääräisen vaihto-omaisuuden sekä epäkuranttiuden osalta hankintamenoon tai sitä alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään perustuen.

Rahoitusvarat

Konserni luokittelee rahoitusvarat seuraaviin kategorioihin: available-for-sale -sijoitukset, lainat ja lainasaamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä rahat ja pankkisaamiset.

AVAILABLE-FOR-SALE -SIJOITUKSET

Konserni sijoittaa osan jatkuvaan toimintaan tarvittavista kassavaroista erittäin likvideihin korkosijoituksiin. Seuraavat sijoitukset luokitellaan available-for-sale -kategoriaan hankintatarkoituksen ja omistuksen tavoitteiden perusteella: (1) Erittäin likvidit rahamarkkinasijoitukset ja tietyt oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka ovat helposti konvertoitavissa käteisvaroiksi ja joiden erääntymiseen hankintahetkellä on alle 3 kuukautta, luokitellaan taseessa kategoriaan lyhytaikaiset available-for-sale -sijoitukset, rahavarat. Sijoitusten korkeasta luottokelpoisuudesta ja lyhyestä juoksuajasta johtuen riski niiden arvon muutoksille on merkityksetön. (2) Samankaltaiset siioitukset kuin kohdassa (1), ioiden erääntymiseen hankintahetkellä on yli 3 kuukautta, luokitellaan taseessa kategoriaan lyhytaikaiset available-for-sale -sijoitukset, likvidit varat. (3) Sijoitukset teknologiaan liittyviin julkisesti noteerattuihin osakkeisiin, listaamattomiin osakkeisiin tai listaamattomiin rahastoihin luokitellaan taseessa kategoriaan pitkäaikaiset available-for-sale -sijoitukset.

Rahamarkkinasijoitukset arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, rahavirtojen nykyarvomenetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin arvostetaan käypään arvoon ostokurssin mukaisesti. Muut käypään arvoon arvostettavat available-for-sale -sijoitukset sisältävät listaamattomia osakkeita. Näiden arvon määritykseen käytetään erilaisia periaatteita, esimerkiksi: (1) samankaltaisten instrumenttien markkina-arvo, (2) kohdeyhtiön viimeisimpään riippumattomien osapuolten välillä toteutettuun rahoitustransaktioon perustuva arvo, (3) kohdeyhtiön markkina-analyysiin ja operatiiviseen tulokseen perustuva arvo verrattuna vastaaviin julkisesti noteerattuihin yhtiöihin vastaavilla toimialoilla. Loput available-for-sale -sijoitukset, joiden käypää arvoa ei voida määritellä luotettavasti, esitetään hankintahintaan, tai sitä alempaan arvoon, mikäli niihin kohdistuu pysyvä arvonalentuminen. Nämä ovat teknologiaan liittyviä sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin, joiden arvoa ei pystytä luotettavasti määrittelemään, koska julkisia markkinoita tai luotettavia arvostusmenetelmiä näiden rahoitusvarojen arvon määrittämiseen ei ole. Näiden sijoitusten hankinta ja luovutuspäätökset tehdään liiketoiminnallisin perustein.

Sijoitusten myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpidossa kaupantekopäivänä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään sijoituksen.

Available-for-sale -sijoitusten käyvän arvon muutokset huomioidaan oman pääoman arvostuserissä poislukien efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssien muutoksista johtuva rahoitusvarojen arvon muutos, jotka kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Available-for-sale -sijoituksiin sisältyvistä osakesijoituksista saatavat osingot kirjataan tuloslaskelmaan, kun konsernin oikeus osinkotuottoon on syntynyt. Kun sijoitus myydään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos poistetaan omasta pääomasta ja kirjataan tulosvaikutteisesti tilikaudella. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien arvonmäärityksen perustana käytetään painotetun keskihinnan menetelmää. Kiinteätuottoisten arvopaperien arvonmäärityksessä käytetään FIFO (First-in First-out) -menetelmää. Arvonalentuminen kirjataan, kun available-for-sale -sijoituksen kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitu käypä arvo, ja arvonalentumisen peruste on esimerkiksi vastapuolen konkurssi tai muu tekijä, jonka perusteella voidaan riippumattomasti todeta, että syntynyt arvonalentuminen on luonteeltaan pysyvä. Omaisuuserään kohdistuneet kertyneet tappiot perutaan omasta pääomasta ja esitetään tuloslaskelmassa tilikaudella. Jos käypään arvoon taseeseen merkityn muun available-for-sale -sijoituksen kuin osakesijoituksen käypä arvo kasvaa myöhemmällä tilikaudella, ja jos kasvun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän tappion tulosvaikutteisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, tappio peruutetaan ja peruutus kirjataan tulosvaikutteisesti.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT SIJOITUKSET, LYHYTAIKAISET VARAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset, lyhytaikaiset varat ovat erittäin likvidejä rahoitusvaroja, jotka on hankintahetkellä määritetty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset täyttävät seuraavat kriteerit: (1) määritys poistaa tai merkittävästi vähentää epäjohdonmukaisuutta, joka seuraisi rahoituserien käyvän arvon ja/tai voittojen ja tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla; tai (2) varat ovat osa laajempaa joukkoa rahoitusvaroja, joita hallinnoidaan ja seurataan käypään arvoon perustuen dokumentoidun riskienhallinta- tai investointistrategian mukaisesti.

Nämä investoinnit kirjataan hankintahetkellä käypään arvoon; sijoitusten myöhempi arvostaminen tapahtuu niin ikään käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset sekä realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

LAINASAAMISET

Lainasaamisiin sisältyy lainoja asiakkaille ja toimittajille. Alun perin lainasaamiset kirjataan taseeseen käypään arvoon. Myöhempi arvostaminen tapahtuu käyttäen efektiivisen koron menetelmää vähennettynä arvonalennuksilla. Lainasaatavien luottoriskiä sekä lainoille saatuja vakuuksia seurataan jatkuvasti. Mikäli on nähtävissä, että lainojen takaisinmaksu ei toteudu sovitun mukaisena, alkuperäisen arvon ja ennustetujen tulevien rahavirtojen nykyarvon välinen erotus kirjataan saamisten vähennykseksi. Korkotuotot lainasaamisista jaksotetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Pitkäaikainen osuus lainasaamisista esitetään taseessa pitkäaikaisissa lainasaamisissa ja lyhytaikainen osuus erässä "Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista lainasaamisista".

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteisvarat pankeissa ja kassassa.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset on arvostettu niiden alkuperäisen asiakassaatavamäärän mukaisesti, minkä katsotaan olevan niiden käypä arvo, vähennettynä epävarmoilla saamisilla. Kirjattujen epävarmojen saamisten riittävyyttä arvioidaan kuukausittain analysoimalla aikaisempia luottotappioita, asiakaskeskittymiä, asiakkaiden luottokelpoisuutta, vallitsevia taloudellisia trendejä ja muutoksia asiakkaiden maksuehdoissa. Avoinna olevia saamisia seurataan jatkuvasti ja luottotappiot kirjataan kuluksi muihin liiketoiminnan kuluihin kun havaitaan, ettei saatava ole enää perittävissä.

Rahoitusvelat

RAHOITUSLAINAT

Rahoituslainat kirjataan taseeseen velaksi määrään, joka on saatu liikkeelle laskettaessa vähennettynä transaktiomenoilla. Erot käyvän arvon ja vastaanotetun summan välillä kirjataan alun perin tuloslaskelmaan. Myöhempinä tilikausina ne jaksotetaan efektiivisen koron menetelmän mukaisesti laina-ajalle. Pitkäaikainen osuus lainoista kirjataan taseeseen pitkäaikaisiin rahoitusvelkoihin ja lyhytaikainen osuus lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

OSTOVEL AT

Ostovelat kirjataan alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti. Tämän katsotaan vastaavan käypää arvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon sopimuksen tekopäivänä ja myöhempi arvostaminen tapahtuu käypään arvoon. Syntyneen voiton tai tappion kirjauskäytäntö riippuu

siitä, sovelletaanko johdannaisiin suojauslaskentaa vai ei. Useimmiten suojien rahavirrat luokitellaan liiketoiminnan raha-virroiksi konsernin rahavirtalaskelmassa, koska suojattu-jen erien rahavirrat liittyvät yhtiön operatiiviseen toimintaan. Mikäli johdannaisen voidaan määritellä suojaavan tiettyä rahoitus- tai investointitoimintaan liittyvää positiota, sopimuksen rahavirrat luokitellaan samalla tavalla kuin suojattavan position rahavirrat.

JOHDANNAISSOPIMUKSET, JOIHIN EI SOVELLETA SUOJAUSLASKENTAA, ARVOSTETAAN TULOSLASKELMAAN

Korkotermiini-, korko-optio- ja korkofutuurisopimusten sekä johdannaispörssissä noteerattujen optioiden käypä arvo määritellään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimusten käypä arvo arvioidaan tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Edellä mainittujen sopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Käteissuoritteiset osakejohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän osakekurssia. Sopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiinisopimus tilinpäätöshetkellä markkinatermiinikurssiin ja vertaamalla sitä sopimuskurssiin. Valuuttaoptiot arvostetaan tilinpäätöshetkellä Garman & Kohlhagen -arvonmääritysmallilla. Valuuttatermiinien ja valuuttaoptioiden arvostustuloksen muutos kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Voitot ja tappiot johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, mutta joilla suojataan tiettyjä valuuttariskejä, kuten ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja, kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Voitot ja tappiot muista johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konserni seuraa kytkettyjä johdannaisia ja soveltaa niihin tilinpäätöshetkellä käyvän arvon laskentaa. Kytketyt johdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttämällä soveltuvia arvostusmalleja, kuten optioiden arvonmääritysmalleja ja rahavirtojen nykyarvomenetelmää. Käyvän arvon määrityksessä käytetään arvostushetken markkinainformaatiota. Arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Suojauslaskenta

RAHAVIRTOJEN SUOJAUS: ENNAKOITUJEN VALUUTTAMÄÄRÄISTEN MYYNTIEN JA OSTOJEN SUOJAUS

Konserni soveltaa suojauslaskentaa IAS 39 -standardin vaatimukset täyttäville asianmukaisesti dokumentoiduille ja tehokkaille ennakoitujen valuuttamääräisten myyntien ja ostojen suojauksille. Suojatun rahavirran tulee olla erittäin todennäköinen ja rahavirralla tulee olla viime kädessä tuloslaskelmavaikutus. Suojauksen tulee olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen arvioituna.

Suojauslaskennassa käytettäviä johdannaissopimuksia ovat valuuttatermiinit, valuuttaoptiot ja optiostrategiat, joiden nettomääräinen preemio on nolla tai maksettu ja optiostrategian ostettujen ja myytyjen optioiden muut sopimusehdot ovat samat

Suojauslaskennan vaatimukset täyttävien valuuttatermiinien spot-kurssin (eli päivän kurssin) muutos sekä valuuttaoptioiden ja optiostrategioiden perusarvon muutos kirjataan omaan pääomaan tehokkaaksi todettujen suojausten osalta. Kaikissa tapauksissa, tehottomaksi todettujen suojausten arvonmuutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Suojauskulut, jotka aiheutuvat valuuttatermiinien korkopisteiden muutoksesta tai valuuttaoptioiden ja optiostrategioiden aika-arvon muutoksesta, kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Kertynyt arvostustuloksen muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelman myynnin ja oston oikaisueriin sillä tilikaudella, jolla suojattu ennakoitu myynti tai osto kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista kertynyt, suoraan omaan pääomaan merkitty arvostustulos siirretään välittömästi tuloslaskelmaan myynnin ja oston oikaisueriin. Jos suojatun rahavirran toteutumista ei pidetä enää erittäin todennäköisenä, mutta sen odotetaan kuitenkin toteutuvan, jätetään tällöin siihen liittyvä kertynyt arvostustulos omaan pääomaan, kunnes rahavirta toteutuu.

Mikäli johdannainen ei täytä IAS 39 -standardin mukaisia vaatimuksia suojauslaskennalle, sen arvonmuutos kirjataan tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät arvonmuutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Muiden johdannaisten arvonmuutokset huomioidaan rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

RAHAVIRTOJEN SUOJAUS: ERITTÄIN TODENNÄKÖISTEN LIIKETOIMINTOJEN HANKINTOJEN JA MUIDEN TRANSAKTIOIDEN SUOJAUS

Konserni suojaa valuuttakurssiriskiä liittyen erittäin todennäköisiin liiketoimintojen hankintoihin ja muihin ennakoituihin transaktioihin, joiden seurauksena taseeseen kirjataan muuta

kuin rahoitusomaisuutta. Kun tällainen omaisuuserä kirjataan taseeseen, omaan pääomaan kirjattu suojausinstrumenttien arvostustulos kirjataan alkuperäisen hankintahinnan lisäykseksi tai vähennykseksi. Arvostustulos kirjataan lopulta tuloslaskelmaan liiketoimintojen hankintojen osalta liikearvon arvioinnin kautta ja muiden omaisuuserien osalta poistojen kautta. Suojauslaskennan soveltaminen edellyttää, että ennakoidun transaktion täytyy olla erittäin todennäköinen. Suojauksen täytyy olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen arvioituna.

Konsernin suojauslaskennassa käytettäviä johdannaissopimuksia ovat valuuttatermiinit, valuuttalainat, valuuttaoptiot ja optiostrategiat, joiden nettomääräinen preemio on nolla tai maksettu ja optiostrategian ostettujen ja myytyjen optioiden muut sopimusehdot ovat samat.

Suojauslaskennan vaatimukset täyttävien valuuttatermiinien spot-kurssin (eli päivän kurssin) muutos sekä valuuttaoptioiden ja optiostrategioiden perusarvon muutos kirjataan omaan pääomaan tehokkaaksi todettujen suojausten osalta. Suojauskulut, jotka aiheutuvat valuuttatermiinien korkopisteiden muutoksesta tai valuuttaoptioiden ja optiostrategioiden aika-arvon muutoksesta, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kaikissa tapauksissa, tehottomaksi todettujen suojausten arvonmuutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin

RAHAVIRTOJEN SUOJAUS: VAIHTUVAKORKOISTEN VELKOJEN RAHAVIRTOJEN SUOJAUS

Konserni soveltaa ennakoitujen rahavirtojen suojausta vaihtuvakorkoisten velkojen korkoriskin suojaamiseen. Vaihtuvakorkoisten velkojen suojaamiseen käytettyjen koronvaihtosopimusten arvostustuloksen tehokas osuus kirjataan omaan pääomaan. Tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Mikäli suojausinstrumentti suljetaan ennen suojattavan velan eräpäivää, suojauslaskenta keskeytetään välittömästi. Arvonmuutosrahastoon kertyneet voitot ja tappiot kirjataan vähitellen tulokseen kullakin kaudella, jolla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan.

KÄYVÄN ARVON SUOJAUS

Konserni käyttää käyvän arvon suojauslaskentaa vähentääkseen korkotason ja valuuttakurssien muutoksista johtuvien korollisten velkojen käyvän arvon muutosten vaikutusta. Käyvän arvon suojauksessa käytettävien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös käyvän arvon suojauslaskennan piirissä olevien rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksen se osuus, joka syntyy suojattavan riskin vaikutuksesta. Konserni soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa ainoastaan kiinteäkorkoisiin rahoitusvelkoihin. Kiinteäkorkoisten rahoitusvelkojen suojauksessa käytettyjen koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutos

kirjataan tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Korkoriskistä johtuva kiinteäkorkoisten rahoitusvelkojen käyvän arvon muutos kirjataan myös tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Mikäli suojausinstrumentti ei enää täytä suojauslaskennan kriteereitä, suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon kirjattu käyvän arvon muutos jaksotetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen instrumentin voimassaoloajalle.

ULKOMAISEEN YKSIKKÖÖN TEHDYN NETTOSIJOITUKSEN SUOJAUS

Konserni soveltaa suojauslaskentaa ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen valuuttamääräisten nettosijoitusten suojaukseen. Suojausten tulee täyttää IAS 39 -standardin asettamat vaatimukset; niiden tulee olla asianmukaisesti dokumentoituja ja tehokkaita sekä etu- että jälkikäteen arvioituna.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksessa käytetään valuuttamääräisiä lainoja ja talletuksia, valuuttatermiinejä sekä optioita tai optiostrategioita, joiden nettomääräinen preemio on nolla tai maksettu, sekä optiostrategian ostettujen ja myytyjen optioiden muut sopimusehdot ovat samat.

Suojauslaskennan vaatimukset täyttävien valuuttatermiinien arvostustuloksen muutos spot-kurssin (eli päivän kurssin) muutoksen osalta kirjataan oman pääoman muuntoeroihin. Valuuttatermiinien korkoeron muutos kirjataan tulosvai-kutteisesti rahoitustuottoihin ja -kuluihin, ja valuuttaoptioiden perusarvon muutos oman pääoman muuntoeroihin. Valuuttaoptioiden aika-arvon muutos kirjataan välittömästi rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Mikäli suojausinstrumenttina käytetään valuuttamääräistä lainaa, kaikki kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin. Kaikissa tapauksissa, tehottomaksi todettujen suojausten arvonmuutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Kertyneen arvostustuloksen muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan vain, jos ulkomainen yksikkö myydään, puretaan, luovutetaan tai sen oma pääoma maksetaan takaisin.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat suoriteperusteisista veroista ja laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan konserniyhtiöiden tilikauden tulosten ja paikallisten verosäännösten perusteella tilinpäätöshetkellä vallitsevan verokannan mukaisesti. Tuloverot kirjataan tuloslaskelmaan, ellei tulovero liity muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin, jolloin vastaavasti tulovero kirjataan muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan kertyneistä, verotuksessa käyttämättömistä tappioista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista mikäli on todennäköistä, että vastaava määrä verotettavaa tuloa syntyy näitä tappioita ja vähennyskelpoisia väliaikaisia eroja kattamaan. Laskennallisten verosaatavien hyödyntäminen arvioidaan jokaisella tilikaudella ja mikäli olosuhteet osoittavat niiden hyödyntämisen epätodennäköiseksi oikaistaan laskennallisen verosaatavien määrää hyödyntämismahdollisuuksien mukaiseksi. Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä konserni kirjaa laskennallisen verovelan tai -saamisen hankitun tytäryhtiön nettovarallisuuden käypien arvojen ja verotuksessa huomioon otettujen tasearvojen välisille eroille. Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ia velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti iokaisella sellaisella tulevalla kaudella, jonka aikana odotetaan suoritettavan merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai hyödynnettävän merkittävä määrä laskennallisia verosaamisia.

Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen saaminen realisoituu tai velka suoritetaan.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva lakisääteinen tai muuten velvoittava sitoumus, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Kun konserni odottaa saavansa korvauksen varaukseen liittyvän velvoitteen täyttämisen menoihin, korvaus kirjataan omaisuuseräksi vasta kun sen saaminen on käytännössä varmaa. Jokaisena raportointipäivänä konserni arvioi olemassa olevien varausten riittävyyden ja tarvittaessa oikaisee varausten määrää viimeisimmän toteumatiedon ja tulevaisuutta koskevien arvioiden muutosten perusteella.

TAKUUVARAUKSET

Kulut, jotka aiheutuvat tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta takuuaikana, kirjataan taseeseen varauksena. Varaus on arvio, joka lasketaan historiallisiin korjaus- ja vaihtokuluihin, volyymeihin sekä tuoteportfolioon perustuen.

IMMATERIAALIOIKEUKSIIN LIITTYVÄT VARAUKSET

Konserni kirjaa varauksen arvioiduista toteutuvista sovintoratkaisuista, jotka koskevat immateriaalioikeuksien loukkauksia ja väitettyjä loukkauksia. Varaus perustuu tapauksen arvioituun todennäköiseen lopputulokseen tilinpäätöspäivänä.

VEROVARAUKSET

Konserni varautuu aikaisempien vuosien veroihin tekemällä varauksen, joka perustuu tilinpäätöshetken arvioon tulevaisuudessa mahdollisesti aiheutuvasta maksuvelvoitteesta.

UUDELLEENJÄRJESTELYVARAUKSET

Konserni kirjaa varauksen arvioiduista uudelleenjärjestelymenoista, kun yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on tehty, suunnitelma on julkistettu ja summasta voidaan tehdä luotettava arvio.

MUUT VARAUKSET

Konserni kirjaa sitoviin ostosopimuksiin liittyen varauksen, mikäli nämä sitoumukset ylittävät arvioitua tarvetta vastaavan määrän.

Konserni kirjaa varauksen tappiollisista sopimuksista perustuen joko menoihin, jotka kattavat sopimuksen tai menoihin, joilla sopimus voidaan lakkauttaa, sen mukaan kumpi on pienempi.

Osakeperusteiset palkkiot

Konsernilla on kolme erilaista globaalia työntekijöille suunnattua osakepohjaista kannustinjärjestelmää: optio-oikeudet, tulosperusteiset osakepalkkiot ja ehdolliset osakepalkkiot. Henkilöstön työsuoritus ja vastaava oman pääoman lisäys määritetään suhteessa oman pääoman ehtoisen instrumentin käypään arvoon myöntämishetkellä, lukuun ottamatta eimarkkinaperusteisten ansaintaehtojen vaikutusta. Tulosperusteisiin osakepalkkioihin liittyvät ei-markkinaperusteiset ansaintaehdot sisältyvät oletuksiin, jotka tehdään työntekijöiden saamien osakkeiden lukumäärästä. Konserni arvioi säännöllisesti tehdyt oletukset ja tarvittaessa korjaa arviota suoritettavien osakkeiden lukumäärästä. Osakeperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ansainta-ajan kuluessa. Kullekin kvartaaleittain myönnettävälle optio-oikeusjärjestelyn erälle on määritelty erillinen ansainta-ajanjakso. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna) kirjataan ylikurssirahastoon ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Omat osakkeet

Konserni kirjaa hankitut omat osakkeet oman pääoman vähennykseksi hankintamenoon. Mitätöinnin yhteydessä omien osakkeiden hankintameno kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot kirjataan vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Osakekohtainen tulos

Konserni laskee sekä laimentamattoman että laimennetun osakekohtaisen tuloksen. Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan käyttäen tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotettua keskiarvoa. Laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemiseen käytetyssä painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kauden aikana ulkona olleiden optioiden, ehdollisten osakepalkkioiden ja tulosperusteisten osakepalkkioiden laimentava vaikutus.

Ennusteiden käyttö ja kriittiset kirjanpidolliset oletukset

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää johdolta ennusteiden ja oletusten tekemistä niiden taloudellisten arvioiden laskemiseksi, jotka sisältävät luonnostaan jonkinasteista epävarmuutta. Johdon arviot perustuvat kokemukseen sekä muihin olettamiin, joiden katsotaan olevan asianmukaisia kyseisissä tilanteissa. Konsernin johto tarkistaa olennaisia arvioita, jos niihin liittyvissä olettamissa tapahtuu muutoksia, tai konserni saa olettamuksiin liittyvää uutta tietoa tai kokemusta. Nämä olettamat ovat perustana päätöksenteolle sellaisten varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen sekä tuottojen ja kulujen raportoitujen määrien arvioinnissa, jotka eivät ole muuten selvitettävissä. Todellinen lopputulema voi poiketa näistä ennusteista toisenlaisissa olosuhteissa tai toisenlaisia olettamia käyttäen.

Alla olevat aihealueet vaativat merkittävää arvioiden käyttöä, joilla saattaa olla vaikutusta raportoituun tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

MYYNNIN TULOUTUSPERIAATTEET

Pääosin konserni tulouttaa suoritteiden myynnin, kun seuraavat kriteerit täyttyvät: omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, konsernille ei jää liikkeenjohdollista roolia eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin suoritteisiin, tuotot on määritettävissä luotettavasti, liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi, ja toteutuneet tai toteutuvat liiketoimeen kohdistuvat menot on määriteltävissä luotettavasti. Liikevaihto saattaa merkittävästi muuttua, jos osoittautuu että johdon arvio tuloutuskriteereistä oli epätäsmällinen.

Konsernilla on kaikkia eri osatekijöiden yhdistelmiä sisältäviä myyntitransaktioita; osatekijöitä ovat laitteet, palvelut ja ohjelmistot. Tällaisista myyntitransaktioista saatu vastike kohdistetaan jokaiselle yksilöitävissä olevalle osatekijälle

niiden suhteellisiin käypiin arvoihin perustuen. Jokaiselle yksilöitävissä olevalle osatekijälle allokoitu vastike tuloutetaan silloin, kun kaikki osatekijän myyntiin liittyvät myynnin tuloutuskriteerit ovat täyttyneet. Kunkin osatekijän käyvän arvon määrittäminen edellyttää olettamusten ja arvioiden käyttöä liittyen muun muassa hintaan, jolla konserni erikseen myy osatekijää, sekä hintaan, jolla konserni tai ulkopuolinen taho myy samankaltaista osatekijää. Näillä olettamuksilla voi olla merkittävä vaikutus myynnin tuloutuksen ajoitukseen ja tuloutettavan myynnin määrään.

Konserni kirjaa hintasuojaukseen perustuvia vähennyksiä tuottoihin. Vähennykset perustuvat arvioituihin hintojen alennuksiin sekä tiettyihin sovittuihin asiakkaiden vaihtoomaisuuden määriin odotettuna uudelleenhinnoittelun ajankohtana. Mahdolliset muutokset näissä oletuksissa voivat johtaa tulevien ajanjaksojen myynnin oikaisuun.

Projektien, joissa toimitetaan monimutkainen, asiakkaan tarpeisiin räätälöity tuote- ja palvelukokonaisuus, myynti tuloutetaan projektin valmistusasteen mukaisesti, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti määrittämään. Kirjattua myyntiä ja tulosta oikaistaan projektin aikana, kun olettamuksia koko projektin lopputulemasta päivitetään. Tämänhetkiset arviot myynnistä ja voitosta voivat merkittävästi muuttua johtuen pitkien projektien varhaisesta vaiheesta, uudesta teknologiasta, projektien laajuuden muutoksesta tai muutoksista kustannuksissa, ajoituksessa, asiakkaiden suunnitelmissa, tai sopimussakkojen toteutumisesta tai muista vastaavista tekijöistä.

ASIAKASRAHOITUS

Konserni on järjestänyt tai myöntänyt rajoitetun määrän asia-kasrahoitusta ja pidennettyjä maksuaikoja tietyille asiakkaille. Jos asiakkaiden todellinen taloudellinen asema tai yleinen taloudellinen tilanne poikkeaa yhtiön olettamuksista, saatetaan lopullisten saatavien perittävyys joutua arvioimaan uudelleen, mikä saattaa johtaa näiden saamisten arvonalentumisiin tulevien tilikausien aikana ja siten vaikuttaa negatiivisesti konsernin tulokseen tulevina tilikausina. Konserni pyrkii ajoittain vähentämään tätä riskiä siirtämällä takautumattomasti näihin transaktioihin liittyviä saatavia kolmansille osapuolille, lähinnä rahoituslaitoksille, etukäteen suoritettavaa käteismaksua vastaan.

EPÄVARMAT SAATAVAT

Saatavista vähennetään epävarmoina saatavina määrä, jonka arvioidaan vastaavan tappioita, jotka johtuvat asiakkaiden kykenemättömyydestä suoriutua vaadituista maksuista. Mikäli asiakkaiden taloudellinen tilanne heikkenisi huonontaen heidän maksukykyään, voidaan tulevina tilikausina joutua lisäämään epävarmojen saatavien määrää.

VAIHTO-OMAISUUTEEN LIITTYVÄT VARAUKSET

Konserni tarkastelee säännöllisesti vaihto-omaisuuden mahdollista ylimäärää, epäkuranttiutta sekä vaihto-omaisuuden markkina-arvojen mahdollista pienentymistä alle hankintamenon ja kirjaa tarvittaessa epäkuranttiusvarauksen. Nämä tarkastelut edellyttävät johdon arvioita tuotteiden tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä oletuksissa voivat aiheuttaa korjauksia vaihto-omaisuuden arvostukseen tulevina kausina

TAKUUVARAUKSET

Arvioidut kulut, jotka aiheutuvat tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta takuuaikana, kirjataan säännöllisesti taseeseen varauksena samalla hetkellä, kun vastaavat tuotot kirjataan. Varaus lasketaan perustuen parhaaseen arvioon takuuvarauksen tasosta, joka tarvitaan jotta suoriuduttaisiin tulevista ja jo olemassa olevista myytyihin tuotteisiin liittyvistä vaateista tilinpäätöspäivänä. Koska säännöllisesti markkinoille tulevat yhtiön uudet tuotteet sisältävät monimutkaisia teknologioita ja paikalliset käytännöt ja säännökset saattavat muuttua, myös takuuvarauksen määrityksen taustalla olevissa arvioissa saattaa tapahtua muutoksia. Muutokset arvioissa voivat johtaa varauksen lisäykseen tai muutoksiin varauksessa tulevina kausina.

IMMATERIAALIOIKEUKSIEN LOUKKAUKSIIN LIITTYVÄT VARAUKSET

Konserni kirjaa varauksen arvioiduista toteutuvista sovintoratkaisuista, jotka koskevat immateriaalioikeuksien loukkauksia ja väitettyjä loukkauksia. Lopulliseen sovintoon pääsy immateriaalioikeuksien loukkauksissa voi kestää vaihtelevan pituisen ajan, minkä johdosta varauksen käyttö vaihtelee vuosittain. Sovintoratkaisujen lopputulema ja lopulliset kustannukset voivat poiketa alkuperäisestä arviosta.

MAHDOLLISET OIKEUDELLISET VASTUUT

Konserni on parhaillaan osallisena käynnissä olevissa oikeudenkäynneissä tai sitä vastaan on uhattu nostaa kanne eri tahojen toimesta. Mikäli konserni arvioi oikeudenkäynnin tuloksen olevan sille epäsuotuisa ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti, kirjataan tästä varaus. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin lopputulema ja todellinen kustannus voi vaihdella huomattavasti arvioiduista.

TUOTEKEHITYSKULUJEN AKTIVOINTI

Tietyt tuotekehitysmenot aktivoidaan, kun on todennäköistä, että tuotekehitysprojekti tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä ja tietyt kriteerit, kuten kaupallinen ja

tekninen toteutettavuus, ovat täyttyneet. Jos projekti ei tulevaisuudessa täytä näitä toteutettavuus- tai elinkaariarvioita, merkittäviä määriä tuotekehityskuluja saatetaan joutua alaskirjaamaan tulevien kausien aikana.

LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Konserni soveltaa hankintamenomenetelmää liiketoimintojen yhdistämiseen. Liiketoimintojen yhdistämisessä luovutettu vastike määritetään laskelmalla yhteen luovutettujen varojen, hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneiden velkojen sekä liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten osuuksien käyvät arvot. Hankitun osapuolen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat on arvostettu erikseen hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun liiketoiminnan yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta.

Käypien arvojen kohdistaminen yksilöitävissä oleville hankituille varoille sekä saaduille veloille perustuu useisiin arvostusoletuksiin, jotka vaativat johdon harkintaa. Ennustetut määrät voivat tulevaisuudessa poiketa toteumasta ja poikkeamat voivat olla olennaisia. Katso myös liitetieto 9.

PITKÄAIKAISTEN AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN, AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN JA LIIKEARVON KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAN RAHAMÄÄRÄN MÄÄRITTÄMINEN

Pitkäaikaisten aineellisten hyödykkeiden, aineettomien hyödykkeiden ja liikearvon kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistettavien odotettujen rahavirtojen perusteella, jotka on diskontattu nykyarvoon. Kerrytettävissä olevan rahamäärän määrityslaskelmien tärkeimpiin oletuksiin kuuluvat diskonttokorko, ennustejakson pituus, arvioidut kasvuprosentit, kannattavuusprosentit ja investointien määrä. Ennustetut määrät voivat tulevaisuudessa poiketa toteumasta ja poikkeamat voivat olla olennaisia. Katso myös liitetieto 8.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN JA MUIDEN RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄ ARVO

Rahoitusinstrumenttien, joilla ei käydä kauppaa aktiivisilla markkinoilla (esimerkiksi listaamattomat osakkeet, valuuttaoptiot ja kytketyt johdannaiset), käypä arvo määritetään käyttäen arvostusmalleja. Konserni käyttää harkintaa valitessaan soveltuvia arvostusmenetelmiä ja menetelmien pohjana käytettäviä olettamuksia arvostushetken markkinakäytäntöihin ja-olosuhteisiin perustuen. Muutokset käytettävissä oletuksissa voivat johtaa arvonalentumisiin tai tappioihin tulevina kausina.

TUI OVEROT

Johdon arviointia edellytetään määriteltäessä tilikauden verotettavaan tuloon perustuvan veron, verovarausten, laskennallisen verosaatavan ja -velan määrää ja sitä, missä määrin laskennallista verosaatavaa voidaan aktivoida taseeseen. Laskennallisten verosaatavien hyödyntäminen arvioidaan jokaisella tilikaudella ja mikäli olosuhteet osoittavat niiden hyödyntämisen epätodennäköiseksi oikaistaan laskennallisen verosaatavien määrää hyödyntämismahdollisuuksien mukaiseksi. Jos arvioitu tulema poikkeaa toteutuneesta, vaikuttavat poikkeamat sen tilikauden veroihin, jolloin poikkeama on määriteltv.

Laskennallisten verosaatavien hyödyntäminen pääasiassa Suomessa ja Saksassa, mutta myös eräissä muissa maissa edellyttää, että tulevaisuuden veronalaiset tulot ylittävät veronalaisten väliaikaisten erojen purkautumisesta kertyvän tulon. Laskennalliset verosaatavat kirjataan mikäli on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy riittävästi veronalaista tuloa, josta väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan vähentää. Tästä johtuen laskennallisten verosaatavien kirjaaminen edellyttää tietyn yhtiön tai verokonsernin tulevaisuuden taloudellisen tuloksen arviointia

ELÄKKEET

Konsernin eläkevastuiden ja -kulujen määrittäminen etuuspohjaisia järjestelyjä varten riippuu tietyistä yhtiön valitsemista oletuksista, joita aktuaarit käyttävät laskiessaan eläkevastuiden ja -kulujen määrää. Nämä oletukset sisältävät muiden
muassa diskonttokoron, varojen pitkäaikaisen tuotto-odotuksen ja vuotuisen, tulevan palkankorotusoletuksen. Osa eläkejärjestelyjen varoista on sijoitettu oman pääoman ehtoisiin
arvopapereihin, joiden arvoon vaikuttavat osakemarkkinoiden
heilahtelut. Muutokset arvioissa tai vakuutusmatemaattisissa oletuksissa voivat merkittävästi vaikuttaa eläkevelkaan ja
tuleviin eläkekuluihin.

OSAKEPERUSTEISET PALKITSEMISKULUT

Konsernilla on useita työntekijöille suunnattuja osake-perusteisia kannustinjärjestelmiä. Optio-oikeuksien käypä arvo määritellään käyttäen tiettyjä olettamuksia, jotka sisältävät muun muassa olettamuksen odotettavissa olevasta Nokian osakkeen volatiliteetista ja option odotettavissa olevasta voimassaoloajasta. Tulosperusteisiin osakepalkkioihin liittyvät ei-markkinaperusteiset ansaintaehdot sisältyvät olettamukseen lukumäärästä, jonka työntekijä lopulta tulee saamaan huomioiden liikevaihtoon ja osakekohtaiseen tulokseen liittyvät tavoitteet. Huomattavat poikkeamat arvioissa liittyen osakemarkkinoiden tilanteeseen, optioiden käyttöön sekä arvioihin konsernin ennustetusta ja toteutuneesta liikevaihdosta

ja osakekohtaisesta tuloksesta voivat merkittävästi vaikuttaa tuleviin kuluihin.

Uudet IFRS-standardit

Konserni aikoo soveltaa seuraavia IASB:n julkaisemia uusia ja päivitettyjä standardeja, muutoksia olemassa oleviin standardeihin sekä niiden tulkintoja, joiden uskotaan olevan merkityksellisiä konsernin liiketoiminnan kannalta:

IFRS 9, Rahoitusinstrumentit, tuo muutoksia rahoitusinstrumenttien luokitteluun, arvostamiseen ja arvonalentumiseen sekä suojauslaskentaan perustuen yhtiön tavoitteisiin kyseisten, sopimusperusteisten rahavirtojen osalta.

IFRS 10, Konsernitilinpäätös, vahvistaa konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja esitystavan, kun emoyhtiöllä on määräysvalta yhdessä tai useammassa yksikössä.

IFRS 11, Yhteisjärjestelyt, toteaa, että järjestelyn oikeudellisen muodon ei pitäisi olla ensisijainen tekijä kirjanpitokäsittelyä määriteltäessä. Sopimusosapuolet määrittelevät kyseisen järjestelyn muodon arvioimalla siihen liittyvät oikeudet sekä velvoitteet ja käsittelevät järjestelyn kirjanpidossa sen olennaisten pääkohtien mukaisesti.

IFRS 12, Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä, asettaa liitetietovaatimuksia konsernin muissa yhteisöissä olevia omistuksia koskien. Näiden vaatimusten tarkoitus on auttaa tilinpäätöksen käyttäjiä arvioimaan yhtiön omistuksien luonnetta ja riskejä sekä omistuksiin liittyvien etujen vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan, tulokseen ja rahavirtoihin.

IFRS 13, Käyvän arvon määrittäminen, lisää yhdenmukaisuutta ja vähentää monimutkaisuutta. Standardi antaa käyvälle arvolle täsmällisen määritelmän ja esittää yhdet käyvän arvon määrittämistä ja liitetietoja koskevat vaatimukset, jotka koskevat kaikkia IFRS-standardeja. IFRS 13 sisältää myös lisää soveltamisohjeita käyvän arvon määrittämiseen passiivisilla markkinoilla.

Lisäys standardiin IAS 1, Tilinpäätöksen esittäminen, säilyttää mahdollisuuden valita tuloslaskelman esittämistavan, jossa laaja tulos esitetään erikseen tai yhdistetään tuloslaskelmaan. Lisäys edellyttää erillisiä välisummia niille laajan tuloksen erille, jotka saatetaan kierrättää tulevaisuudessa tuloslaskelmaan ja sellaisille erille, jotka kuuluvat pysyvästi laajaan tuloslaskelman.

Lisäys standardiin IAS 12, Tuloverot, selventää laskennallisten verojen määrittämistä tilanteissa, joissa omaisuuserä arvostetaan standardin IAS 40, Sijoituskiinteistöt, käyvän arvon mallin mukaisesti. IAS 12:n lisäyksen mukaan oletetaan, että ne omaisuuserät, joihin on sovellettu IAS 40:n mukaista käyvän arvon laskentaa tullaan hyödyntämään myymällä.

Lisäys standardiin IAS 19, Työsuhde-etuudet, lopettaa etuuspohjaisten järjestelyjen rajamäärien käytön ja edellyttää, että uudelleenarvostuksen vaikutukset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin (ja loput tulosvaikutteisesti). Muut pitkäaikaiset etuudet tulee arvostaa samankaltaisesti, vaikka hankintamenon muutokset sisältyvät kokonaisuudessaan tulokseen. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavien etuuksien käsittelyä sekä erityisesti irtisanomiskorvausvelvoitteen kirjausajankohtaa on tarkennettu.

Konserni aikoo soveltaa lisäyksiä IAS 1 ja IAS 12 standardeihin 1.1.2012 alkaen. Konserni olettaa soveltavansa uusia IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 ja IFRS 13 standardeja sekä lisäystä IAS 19 standardiin 1.1.2013 alkaen.

16.12.2011 IASB muutti IFRS 9 standardin voimaantulopäivän, jonka perusteella standardia sovelletaan 1.1.2015 alkaen tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IASB muutti myös vertailukausien ja niihin liittyvien tietojen esittämisvaatimuksien helpotusta IFRS 7 standardissa. Konserni ottaa standardin käyttöön sen voimaantulopäivänä 1.1.2015.

Konserni arvioi yllä mainittujen standardien mahdollisia vaikutuksia konsernin tilinpäätökseen.

2. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Nokialla on kolme liiketoimintaa: Devices & Services, Location & Commerce ja Nokia Siemens Networks, sekä neljä toiminnallista ja raportoitavaa segmenttiä taloudellista raportointia varten: Smart Devices ja Mobile Phones, jotka sisältyvät Devices & Services liiketoimintaan, Location & Commerce ja Nokia Siemens Networks.

Nokian raportoitavat segmentit ovat strategisia liiketoimintayksiköitä, jotka tarjoavat erilaisia tuotteita ja palveluita. Ylin operatiivinen päätöksentekijä saa kuukausittain taloudellista informaatiota näistä liiketoimintayksiköistä. Raportoitavien segmenttien keskeisiin taloudellisiin tunnuslukuihin kuuluvat pääasiallisesti liikevaihto sekä liiketulos/toimintakate. Smart Devices- ja Mobile Phones -yksiköiden toimintakate koostuu liikevaihdosta vähennettynä segmentin omilla kuluilla sekä sille suoraan kohdistettavilla ja allokoiduilla kuluilla. Toimintakatteeseen ei sisällytetä merkittäviä uudelleenjärjestelyohjelmia eikä muita eriä, jotka eivät suoraan liity segmentteihin. Location & Commerce -liiketoiminnan ja Nokia Siemens Networksin osalta Nokia esittää liiketuloksen. Nokia arvioi segmenttien suoriutumista ja allokoi niille resursseja liiketuloksen/toimintakatteen perusteella.

Smart Devices keskittyy älypuhelimiin ja yksiköllä on tulosvastuu sekä kokonaisvastuu kuluttajakokemuksesta, mukaan lukien tuotekehitys, tuotehallinta ja tuotemarkkinointi.

Mobile Phones keskittyy massamarkkinoille tarkoitettuihin matkapuhelimiin ja niihin liittyviin palveluihin ja sovelluksiin. Yksiköllä on tulosvastuu sekä kokonaisvastuu kuluttajakokemuksesta, mukaan lukien peruspuhelinten, palvelujen ja sovellusten tuotekehitys, tuotehallinta ja tuotemarkkinointi.

Devices & Services Muu -osio sisältää Nokian luksuspuhelinliiketoiminnan Vertun ja varaosien liikevaihdon, näihin liittyvät hankinnan ja valmistuksen kulut, toimintakulut sekä teollisoikeuksien rojaltitulot. Devices & Services Muu -osion toimintakuluihin sisältyy myös yhteiset tutkimus- ja kehityskulut. Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät merkittävät Devices & Services -liiketoimintaan liittyvät uudelleenjärjestelyohjelmat sekä muut allokoimattomat erät.

Location & Commerce kehittää sijaintiin perustuvia tuotteita ja palveluja kuluttajille sekä alustaan ja paikalliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja Nokian peruspuhelimiin ja älypuhelimiin, sekä myös muille laitevalmistajille, sovelluskehittäjille, verkko-operaattoreille, kauppiaille ja mainostajille. Location & Commerce jatkaa NAVTEQin nykyisten asiakkaiden palvelemista sijaintiin liittyvän sisällön toimittajana sekä karttainformaation suoramyyjänä yrityksille. Location & Commerce -yksiköllä on tulosvastuu sekä kokonaisvastuu kuluttajakokemuksesta.

Nokia Siemens Networks tarjoaa langattomia ja kiinteitä verkkoratkaisuja, verkkoratkaisujen yhdistelmätuotteita, sekä asiantuntijapalveluita, mukaan lukien konsultointi-, järjestelmäintegraatio-, verkkojen toteutus-, ylläpito- ja hallintapalvelut, operaattoreille ja muille tietoliikennepalvelujen tarjoajille.

Yhtymän yhteiset toiminnot muodostuvat konsernitoiminnoista.

Nokia julkisti 11.2.2011 strategisen kumppanuuden Microsoftin kanssa, jonka tuloksena syntyy uusi, yhtiöiden toisiaan täydentäviä vahvuuksia ja asiantuntemusta hyödyntävä uusi maailmanlaajuinen mobiiliekosysteemi älypuhelimille. Yhteistyö, jonka kautta Nokia ottaa käyttöön ja lisensoi Microsoftilta Windows Phonen ensisijaiseksi älypuhelintensa ohjelmistoalustaksi, virallistettiin huhtikuussa 2011.

Nokia maksaa Microsoftille Windows Phone -ohjelmistoalustasta rojaltimaksua, jonka Nokia kirjaa rojaltikuluksi Smart Devices -yksikön hankinnan ja valmistuksen kuluiksi. Nokialla on kilpailukykyinen ohjelmistorojaltijärjestely, johon kuuluu vuosittaiset minimirojaltisitoumukset, ja joka heijastaa Nokian arvioimia suuria tuotteiden toimitusmääriä sekä useita muita yhtiöiden sopimaan tuotekehitystyöhön liittyviä näkökohtia. Nokia uskoo, että Windows Phone -alustan käyttöönotto mahdollistaa Nokian toimintakustannusten merkittävän vähentämisen.

Vastineeksi konsernin panoksesta tähän järjestelyyn konserni vastaanottaa neljännesvuosittain alustatukimaksuja Microsoftilta. Vastaanotetut alustatukimaksut jaksotetaan vähentämään Smart Devices -yksikön hankinnan ja valmistuksen kustannuksia. Alustatukimaksujen kokonaissumman arvellaan olevan hieman suurempi kuin minimirojaltisitoumusten kokonaissumman.

Lisäksi Microsoft yhteistyö tunnustaa immateriaalioikeuksien arvon, ja asettaa mekanismit niiden vaihtamiselle.

Nokia otti käyttöön nykyisen toimintarakenteensa vuoden 2011 aikana. 1.4.2011 alkaen Devices & Services -liiketoiminta, joka oli aikaisemmin raportoitavaa segmentti, sisältää kaksi toiminnallista ja raportoitavaa segmenttiä; Smart Devices ja Mobile Phones sekä lisäksi Devices & Services Muu -osion. 1.10.2011 alkaen muodostettiin Location & Commerce -liiketoiminta yhdistämällä NAVTEQin liiketoiminta, joka aikaisemmin oli raportoitava segmentti, ja Devices & Services -liiketoiminnan sosiaaliset paikkatietopalvelutoiminnot. Vertailtavuuden mahdollistamiseksi aikaisempien tilikausien tulostieto on uudelleenryhmitelty uuden organisaatiorakenteen mukaiseksi. Merkittävimmät siirrettävät erät koskevat sosiaalisen paikkatietopalveluihin liittyviä toimintakuluja, jotka siirtyivät Location & Commerce -liiketoimintaan Devices & Services Muu-osiosta.

Kohdistaaksemme yhdenmukaisesti paikkatietopalveluihin liittyvän taloudellisen arvon muodostumisen segmenteittäin, myös hankinnan ja valmistuksen kuluja on uudelleenryhmitelty raportoitavien segmenttien välillä. Devices & Services Muu -osiossa ja Smart Devicessa raportoidut hankinnan ja valmistuksen kulut siirrettiin Location & Commerce hankinnan ja valmistuksen kuluihin. Tämän seurauksena korkeampi arvonmuodostuminen Location & Commerce -liiketoiminnassa heijastuu myös korkeampana sisäisenä siirtohintana, vaikuttaen positiivisesti Location & Commerce liiketoiminnan liikevaihtoon ja negatiivisesti Smart Devicen hankinnan ja valmistuksen kuluihin. Sisäinen siirtohinta edustaa Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihtoa ja Smart Devices -yksikön hankinnan ja valmistuksen kuluja.

Location & Commerce -liiketoiminta tulee jatkossa vastaamaan palveluiden kehittämisestä, kun taas Smart Device -yksikkö tulee vastaamaan palveluiden jakelusta kuluttajille ja asiakkaille osana Devices & Services laitetoimitusta. Varmistaaksemme yhdenmukaisen palveluiden myynnin tuloutuksen yli palvelukauden, vaikutti uudelleenryhmittely myös Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihtoon ja konsernin eliminointeihin.

Segmenttien laskentaperiaatteet ovat liitetieto 1. mukaiset. Nokia käsittelee segmenttien välisiä tuottoja ja siirtoja, kuten ne olisi tehty kolmannen osapuolen kanssa eli vallitseviin markkinahintoihin perustuen.

Mikään yksittäinen asiakas ei edusta yli kymmentä prosenttia konsernin liikevaihdosta.

2011, milj. EUR	Smart Devices	Mobile Phones	Devices & Services Muu		Location & Commerce		Yhtymän yhteiset toiminnot ja allokoimattomat erät ^{4, 6}		Konserni yhteensä
Tuloslaskelman tiedot									
Myynti ulkoisille asiakkaille	10 818	11 930	1 178	23 926	698	14 035	_		38 659
Myynti muille segmenteille	2	_	15	17	393	6	_	-416	_
Poistot	18	20	315	353	491	711	7		1 562
Arvonalentumiset ¹	_	2	168	170	1 091	19	58		1 338
Toimintakate	-411	1 481	-186						
Liikevoitto (+)/-tappio (–) ¹				884	-1 526	-300	-131		-1 073
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	_	_	_	_	1	-17	-7		-23
Tase									
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ²	21	18	213	252	43	302	_		597
Segmentin varat ³	2 367	1 999	4 299	8 665	5 257	11 310	13 505	-2 532	36 205
joista:									
Osuudet osakkuusyhtiössä	_	_	_	_	4	29	34		67
Segmentin velat ⁵	2 528	1 270	5 696	9 494	2 812	7 520	4 995	-2 532	22 289
2010, milj. EUR									
Tuloslaskelman tiedot									
Myynti ulkoisille asiakkaille	14 870	13 696	552	29 118	668	12 660	_		42 446
Myynti muille segmenteille	3	_	13	16	201	1	_	-218	_
Poistot	38	17	350	405	519	843	4		1 771
Arvonalentumiset	_	_	_	_	_	2	13		15
Toimintakate	1 376	2 327	-163						
Liikevoitto (+)/-tappio (-)				3 540	-663	-686	-113	-8	2 070
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	_	_	_	_	2	11	-12		1
Tase									
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ²	31	13	256	300	73	306	_		679
Segmentin varat ³	2 924	1 905	4 725	9 554	6 742	10 621	14 754	-2 548	39 123
joista:									
Osuudet osakkuusyhtiössä				_	7	42	87		136
Segmentin velat ⁵	3 064	1 417	5 627	10 108	3 009	7 190	5 133	-2 548	22 892
2009, milj. EUR									
Tuloslaskelman tiedot									
Myynti ulkoisille asiakkaille	12 640	14 644	557	27 841	579	12 564	_		40 984
Myynti muille segmenteille	9	_	3	12	177	10	_	-199	_
Poistot	35	17	380	432	488	860	4	155	1 784
Arvonalentumiset ¹	_	_	56	56	_	919	34		1 009
Toimintakate	1 438	2 240	-114	50		515	24		. 009
Liikevoitto (+)/-tappio (-) ¹	1 450	2 240	114	3 564	-594	-1 639	-134		1 197
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				2 204	224	1 000	1.7.4		1 12/

- 1 Location & Commercen vuoden 2011 liiketappio sisältää 1 090 milj. euron liikearvon arvonalentumistappion. Nokia Siemens Networksin vuoden 2009 liiketappio sisältää 908 milj. euron liikearvon arvonalentumistappion.
- 2 Liikearvo mukaan lukien investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat 786 milj. euroa vuonna 2011 (761 milj. euroa vuonna 2010). Liikearvo jakautuu vuonna 2011 seuraavasti: Devices & Services 28 milj. euroa (73 milj. euroa vuonna 2010), Location & Commerce 0 milj. euroa (9 milj. euroa vuonna 2010), Nokia Siemens Networks 161 milj. euroa (0 milj. euroa) ja yhtymän yhteiset toiminnot 0 milj. euroa (0 milj. euroa vuonna 2010).
- 3 Sisältää aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, sijoitukset, vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset ja siirtosaamiset (pois lukien siirtosaamiset koroista ja veroista), jotka kohdistuvat Devices & Services -liiketoimintaan ja yhtymän yhteisille toiminnoille. Location & Commercen ja Nokia Siemens Networksin varoihin sisältyvät rahavarat ja muut likvidit varat, available-for-sale -sijoitukset, pitkäaikaiset lainasaamiset ja muu rahoitusomaisuus sekä korkoihin ja veroihin liittyvät siirtosaamiset ja ennakomaksut. Erät kohdistuvat suoraan Location & Commercelle ja Nokia Siemens Networksille.
- 4 Kohdistamattomiin varoihin sisältyvät rahavarat ja muut likvidit varat, available-for-sale -sijoitukset, pitkäaikaiset lainasaamiset ja muu rahoitusomaisuus, sekä korkoihin ja veroihin liittyvät ennakkomaksut, siirtosaamiset ja laskennalliset verosaamiset, jotka jakautuvat Devices & Services -liiketoiminnalle ja yhtymän yhteisille toiminnoille.
- 5 Sisältää ostovelat, siirtovelat ja varaukset (pois lukien siirtovelat koroista ja veroista), jotka kohdistuvat Devices & Services -liiketoimintaan ja yhtymän yhteisille toiminnoille. Location & Commercen ja Nokia Siemens Networksin velkoihin sisältyvät pitkäaikaiset velat, lyhytaikaiset velat sekä korkoihin että veroihin liittyvät ennakkomaksut, siirtovelat ja varaukset. Erät kohdistuvat suoraan Location & Commercelle ja Nokia Siemens Networksille.
- 6 Kohdistamattomiin velkoihin sisältyy pitkäaikainen vieras pääoma, lyhytaikaiset rahoitusvelat, sekä korkoihin ja veroihin liittyvät siirtovelat ja varaukset, jotka jakautuvat Devices & Services -liiketoiminnalle ja yhtymän yhteisille toiminnoille.

Liikevaihto markkina-alueittain ulkoisten asiakkaiden sijainnin mukaan, milj. EUR	2011	2010	2009
mukaan, mij. Lok	2011	2010	2009
Suomi	317	371	390
Kiina	6 130	7 149	5 990
Intia	2 923	2 952	2 809
Brasilia	1 901	1 506	1 333
Venäjä	1 843	1 744	1 528
Saksa	1 606	2 019	1 733
Japani	1 539	730	312
Yhdysvallat	1 405	1 630	1 731
Iso-Britannia	996	1 470	1 916
Italia	982	1 266	1 252
Muut	19 017	21 609	21 990
Yhteensä	38 659	42 446	40 984

Pitkäaikaiset varat			
markkina-alueittain varojen			
sijainnin mukaan ⁷ , milj. EUR	2011	2010	
Suomi	894	1 501	
3001111	094	1 301	
Kiina	472	402	
Intia	185	210	
Saksa	192	209	
Iso-Britannia	120	236	
Yhdysvallat	4 732	6 079	
Muut	1 497	1 008	
Yhteensä	8 092	9 645	

⁷ Sisältää aineettomat ja aineelliset hyödykkeet.

3. VALMISTUSASTEEN MUKAINEN TULOUTTAMINEN

Valmistusasteen mukaan tuloutettu liikevaihto oli 4 769 milj. euroa vuonna 2011 (5 094 milj. euroa vuonna 2010 ja 6 868 milj. euroa vuonna 2009). Palveluiden liikevaihto operaattoripalvelu- ja verkkoylläpitosopimuksista oli 2 994 milj.euroa vuonna 2011 (2 924 milj.euroa vuonna 2010 ja 2 607 milj.euroa vuonna 2009).

Siirtovelkoihin ja muihin velkoihin sisältyviä valmistusasteen mukaisesti tuloutettaviin sopimuksiin liittyviä ennakkomaksuja oli saatu 95 milj. euroa 31.12.2011 (161 milj. euroa 31.12.2010). Myyntisaamisiin sisältyvää asiakaslaskutusta edeltävää tuloutusta oli 1 267 milj. euroa 31.12.2011 (1 326 milj. euroa 31.12.2010). Syntyneitä kuluja ylittävää laskutusta, joka sisältyy asiakaslaskutusta edeltävään tuloutukseen oli 260 milj. euroa 31.12.2011 (510 milj. euroa 31.12.2010).

Keskeneräisten valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien avoinna olevien sopimuksien kertyneet toteutuneet menot ja kirjatut voitot (kirjatuilla tappioilla vähennettynä) olivat 31.12.2011 loppuun mennessä 20 077 milj. euroa (17 262 milj. euroa 31.12.2010 mennessä).

Myyntisaamisiin sisältyvä valmistusasteen mukaisesti tuloutettaviin sopimuksiin liittyvä pidätetty määrä oli 136 milj. euroa 31.12.2011 (207 milj. euroa 31.12.2010).

4 HENKII ÖSTÖKULUT

milj. EUR	2011	2010	2009
Palkat	6 284	5 808	5 658
Osakeperusteiset palkitsemiskulut	18	48	13
Eläkekulut, netto	445	431	427
Muut henkilösivukulut	787	708	649
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	7 534	6 995	6 747

Osakeperusteiset palkitsemiskulut sisältävät eläke- ja muita henkilösivukuluja 0 milj. euroa vuonna 2011 (1 milj. euroa vuonna 2010 ja -3 milj. euroa vuonna 2009) perustuen tilikauden aikana kirjattuun kuluun.

Eläkekulut sisältävät usean työnantajan järjestelyihin, vakuutettuihin sekä maksupohjaisiin järjestelyihin liittyviä kuluja 396 milj. euroa vuonna 2011 (377 milj. euroa vuonna 2010 ja 377 milj. euroa vuonna 2009). Loput eläkekuluista liittyvät etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin.

Henkilöstö keskimäärin	2011	2010	2009
Devices & Services	54 850	56 896	54 987
Location & Commerce	7 187	6 766	5 757
Nokia Siemens Networks	71 825	65 379	62 129
Yhteiset toiminnot	309	314	298
Nokia konserni	134 171	129 355	123 171

5. ELÄKKEET

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä useissa eri maissa. Nämä järjestelyt sisältävät sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia järjestelyjä.

Konsernin merkittävimmät eläkejärjestelyt ovat Saksassa ja Isossa-Britanniassa. Suurin osa konsernin työntekijöistä Saksassa ovat mukana Beitragsorientierte Altersversorgung ("BAP") eläkejärjestelyssä, aiemmin Beitragsorientierte Siemens Alterversorgung ("BSAV"). BAP rahoitetaan NSN Eläkesäätiön kautta. Henkilökohtaiset eläke-etuudet ovat yleensä riippuvaisia työntekijän palkkatasosta, asemasta sekä työajasta vuosina.

Suurin osa konsernin työntekijöistä Isossa-Britanniassa ovat mukana eläkejärjestelyssä, jonka säännöt noudattavat Ison-Britannian eläkevalvontaviranomaisen suosituksia. Eläkejärjestely rahoitetaan säätiöpohjaisesti toimivan Nokia Group (UK) Pension Scheme Ltd:n kautta. Henkilökohtaiset eläke-etuudet ovat yleensä riippuvaisia työntekijän palkkatasosta, työajasta eläkejärjestelyn etuusperusteisessa osassa ja henkilökohtaisista sijoituspäätöksistä eläkejärjestelyn maksuperusteiseen osaan liittyen.

Konsernin taseeseen kirjattujen velvoitteiden ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset tilikauden aikana sekä merkittävimpien etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen rahastoidut osuudet 31.12. on esitetty seuraavassa taulukossa:

milj. EUR	2011	2010
Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden		
nykyarvo tilikauden alussa	-1 544	-1 411
Kurssierot	-3	-49
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-59	-61
Korkomenot	-83	-78
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	-9	-8
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat tuotot (+)/kulut (–)	-1	-1
Vakuutusmatemaattiset voitot (+)/tappiot (-)	-26	1
Hankitut liiketoiminnat	_	-1
Järjestelyjen supistamiset	8	1
Eläkevastuiden täyttämiset	17	17
Maksetut etuudet	46	46
Muut muutokset ¹	-83	
Eläkevelvoitteiden nykyarvo tilikauden lopussa	-1 737	-1 544
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	1 /0/	1 220
Kurssierot	1 494	1 330
Odotettu varojen tuotto	77	76
Vakuutusmatemaattiset voitot (+)/tappiot (-)	-14	9
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	54	62
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut		8
Maksetut etuudet	-37	-32
Eläkevastuiden täyttämiset	-11	-6
Hankitut liiketoiminnat	-2	3
Muut muutokset ¹	83	_
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät	- 03	
arvot tilikauden lopussa	1 657	1 494
Ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-80	-50
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (–)/tappiot (+)	10	-26
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut	1	1
Määrä, jota ei ole merkitty taseeseen omaisuuseräksi IAS 19 kappaleen 58(b)		
mukaisesta rajoitteesta johtuen	-1	-9
Nettosaaminen (+)/-velka (-) taseessa	-70	-84

¹ Konserni on luokitellut yhden eläkejärjestelyn etuusperusteiseksi, johtuen velvoitteesta korvata kyseisen järjestelyn varojen tuottovaje. Uudelleenluokittelulla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Velvoitteet sisältävät 414 milj. euroa (932 milj. euroa 2010) täysin rahastoituja velvoitteita, 1 260 milj. euroa (567 milj. euroa 2010) osittain rahastoituja velvoitteita ja 63 milj. euroa (45 milj. euroa vuonna 2010) rahastoimattomia velvoitteita.

Tuloslaskelmaan merkityt erät:

milj. EUR	2011	2010	2009
Tilikauden työsuoritukseen			
perustuvat menot	59	61	55
Korkomenot	83	78	69
Odotettu varojen tuotto	-77	-76	-70
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+)/voitot (–) tilikaudella	7	-1	-9
Kappaleen 58(b) mukaisen rajoitteen vaikutus	-7	3	5
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat tuotot (–)/kulut (+)	1	1	_
Järjestelyjen supistamiset	-11	-1	_
Eläkevastuiden täyttämiset	-6	-11	
Yhteensä, sisältyy henkilöstökuluihin	49	54	50

Taseeseen merkityn nettosaamisen (+)/-velan (-) muutokset:

milj. EUR	2011	2010
Nettosaaminen (+)/-velka (-) tilikauden alussa	-84	-106
Tuloslaskelmaan merkityt nettomääräiset tappiot (–)/voitot (+)	-49	-54
Maksusuoritukset järjestelyyn	54	62
Maksetut etuudet	9	14
Hankitut liiketoiminnot	-2	2
Kurssierot	2	-2
Nettosaaminen (+)/-velka (-) tilikauden lopussa ¹	-70	-84

¹ Sisältyy siirtosaamisiin/siirtovelkoihin ja ennakkomaksuihin.

Yllä oleva nettosaaminen koostuu 106 milj. euron ennakkomaksusta (85 milj. euroa 2010) ja 176 milj. euron siirtosaamisesta (169 milj. euroa 2010).

milj. EUR	2011	2010	2009	2008	2007
Velvoitteen nykyarvo	-1 737	-1 544	-1 411	-1 205	-2 266
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	1 657	1 494	1 330	1 197	2 174
Ylijäämä (+)/ alijäämä (–)	-80	-50	-81	-8	-92

Järjestelyyn kuuluvista velvoitteista kirjattiin kokemusperäisenä oikaisuna 33 milj. euron voitto (voitto 18 milj. euroa vuonna 2010, tappio 12 milj. euroa vuonna 2009, voitto 50 milj. euroa vuonna 2008 ja tappio 31 milj. euroa vuonna 2007).

Järjestelyyn kuuluvista varoista kirjattiin kokemusperäisenä oikaisuna 14 milj. euron tappio (voitto 9 milj. euroa vuonna 2010, 54 milj. euroa vuonna 2009, tappio 22 milj. euroa vuonna 2008 ja 3 milj. euroa vuonna 2007).

Käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset olivat seuraavat (ilmoitettu painotettuina keskiarvoina):

%	2011	2010
Diskonttauskorko nykyarvojen määrittämiseksi	4,9	5,1
Varojen pitkäaikainen tuotto-odotus	4,5	5,1
Vuotuinen, tuleva palkankorotusolettamus	2,4	2,6
Tulevat eläkkeiden korotukset	2,0	2,0

Järjestelyihin kuuluvien varojen pitkäaikainen tuotto-odotus perustuu odotettuun tuottoon, joka kerrotaan vastaavalla varojen markkina-arvoihin perustuvalla painotusprosentilla. Odotettu tuotto on määritelty yhtenäisesti, ottaen huomioon historialliset tuotot, markkinoiden nykyinen tila sekä varojen strateginen jako.

Konsernin eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen prosentuaalisesti järjestelyyn kuuluvista varoista omaisuus-ryhmittäin 31.12.2011 ja 31.12.2010:

%	2011	2010
Omaisuusryhmä:		
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit	20	23
Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	62	57
Vakuutussopimukset	8	8
Lyhytaikaiset sijoitukset	3	4
Muut	7	8
Yhteensä	100	100

Sijoitustoiminnan tavoite on maksimoida etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen tuotto sallitun riskitason puitteissa, ottaen huomioon omaisuuserien ja velvoitteiden korkotaso- ja inflaatioherkkyyden. Johdannaissopimuksia voidaan käyttää omaisuusryhmäportfolion ja riskiominaisuuksien muuttamisessa.

Ulkomaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvat varat sisältävät konsernin saksalaisen eläkesäätiön konsernille antaman lainan, jonka arvo on 69 milj. euroa (69 milj. euroa 2010) (liite 31).

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 63 milj. euroa vuonna 2011 (85 milj. euroa vuonna 2010).

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 45 milj. euroa vuonna 2012.

6. KULULAJIKOHTAINEN ERITTELY

milj. EUR	2011	2010	2009
Materiaalikulut	18 331	20 917	19 502
Henkilöstökulut	7 534	6 995	6 747
Poistot	1 562	1 771	1 784
Markkinointi- ja myynnin- edistämiskulut	1 212	1 291	1 335
Takuukorjauskulut	671	894	696
Muut kulut	8 554	8 616	8 643
Hankinnan ja valmistuksen kulut, tutkimus- ja kehitys- kulut, myynnin ja markki- noinnin kulut sekä hallinnon			
kulut, yhteensä	37 864	40 484	38 707

7. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 221 milj. euroa vuonna 2011 (476 milj. euroa vuonna 2010 ja 338 milj. euroa vuonna 2009). Liiketoiminnan muut kulut olivat 999 milj. euroa vuonna 2011

Liiketoiminnan muut kulut olivat 999 milj. euroa vuonna 2011 (368 milj. euroa vuonna 2010 ja 510 milj. euroa vuonna 2009).

Liiketoiminnan muut tuotot vuonna 2011 sisältävät 49 milj. euron tuloerän liittyen sopimukseen kartellikorvauksesta. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät uudelleenjärjestelykuluja 500 milj. euroa, sekä uudelleenjärjestelyihin liittyviä alaskirjauksia 90 milj. euroa. Devices & Services -ryhmän uudelleenjärjestelykulut, 456 milj. euroa, on kirjattu Devices & Services Muu -osioon, 25 milj. euroa on kirjattu Location & Commerceen sekä 19 milj. euroa Nokia Siemens Networksiin. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät myös 41 milj. euron alaskirjauksen liittyen osakkuusyhtiön osakkeisiin. Tämän lisäksi liiketoiminnan muut kulut sisältävät 251 milj. euron suorituksen Accenturelle liittyen sopimukseen, jonka mukaan Nokia ulkoisti Accenturelle

Symbianin ohjelmistokehitystoiminnot ja tukitoiminnot. Ulkoistamisen yhteydessä Accenturelle siirtyi 2 300 työntekijää.

Liiketoiminnan muut tuotot vuonna 2010 sisältävät tullimaksujen palautuksen 61 mili, euroa, omaisuuserien ja liiketoiminnan myynnistä syntyneen myyntivoiton 29 milj. euroa ja langattomien modeemien toimintojen myynnistä syntyneen myyntivoiton 147 milj. euroa, jotka vaikuttivat Devices & Services -ryhmän liikevoittoon. Yksikkö kehitti Nokian langattomien modeemien teknologiaa tiettyihin LTE-, HSPA- ja GSM-standardeihin. Langattomien modeemien yksikköön sisältyivät Nokian tietyt LTE-, HSPA- ja GSM-standardeihin perustuvat langattomien modeemien teknologiat, niihin liittyviä teknologiapatentteja sekä noin 1 100 Nokian tuotekehitysammattilaista, joista valtaosa työskenteli Suomessa, Intiassa, Isossa-Britanniassa ja Tanskassa. Liiketoiminnan myynti saatiin päätökseen 30.11.2010. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät 112 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja, joista 85 milj. kohdistuu Devices & Services -ryhmään ja 27 milj. euroa Nokia Siemens Networksiin. Devices & Services -ryhmän uudelleenjärjestelykulut liittyvät pääsääntöisesti muutoksiin Symbian Smartphones -yksikössä ja Services-palveluliiketoiminnan organisaatiossa sekä yhtymän yhteisissä toiminnoissa.

Liiketoiminnan muut tuotot vuonna 2009 sisältävät tietoturvalaiteliiketoiminnan myyntiin liittyvän 68 milj.euron myyntivoiton, joka vaikutti Devices & Services -ryhmän liikevoittoon, sekä Oulussa sijaitsevan kiinteistön 22 milj. euron myyntivoiton, joka vaikutti Nokia Siemens Networksin liiketappioon. Vuonna 2009 liiketoiminnan muut kulut sisältävät 178 milj. euroa Devices & Services -ryhmän uudelleenjärjestelykuluja liittyen toimiin, joilla liiketoimintaa ja kustannusrakennetta sopeutettiin markkinaolosuhteisiin. Liittyen Devices & Services -ryhmän päätökseen keskittää toimintojaan tehtiin 56 milj. euron arvonalentumiskirjaus aineettomista hyödykkeistä, jotka olivat muodostuneet Enpocketin ja Intellisycin liiketoimintahankintojen ja Twangon omaisuuserien hankinnan seurauksena.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sisältävät ennakoitujen rahavirtojen suojauskulut (termiinipisteet ennakoitujen rahavirtojen suojauksista) sekä erikseen määriteltyjen todennäköisten ennakoitujen rahavirtojen suojien käyvän arvon muutokset kaikilla esitetyillä tilikausilla.

8. ARVONALENTUMISET

milj. EUR	2011	2010	2009
Liikearvo	1 090	_	908
Muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset	2	_	56
Aineelliset hyödykkeet	104	_	1
Vaihto-omaisuus	7	_	_
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	41	_	19
Available-for-sale -sijoitukset	94	107	25
Muut pitkäaikaiset varat		3	
Yhteensä	1 338	110	1 009

Liikearvo

Liikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille arvonalentumistestausta varten. Kohdistus on tehty niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän synergiaeduista liittyen liiketoimintojen yhdistämiseen, joista liikearvo on syntynyt. Vuonna 2011 konserni on kohdistanut liikearvot neljälle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka vastaavat konsernin raportoitavia segmenttejä: Smart Devices, Mobile Phones, Location & Commerce ja Nokia Siemens Networks.

Konsernin vuoden 2011 varsinaisen arvonalentumistestauksen yhteydessä, liikearvo joka vuonna 2010 oli kohdistettu Devices & Services -rahavirtaa tuottavalle yksikölle, on allokoitu uudelleen Smart Devices- ja Mobile Phones -rahavirtaa tuottaviin yksikköihin, perustuen niiden suhteellisiin käypiin arvoihin. Konsernin johdon arvioon perustuen, liikearvoa ei allokoitu Devices & Services -yksiköstä Location & Commerce -yksikölle kyseisen liiketoimintayksikön ja segmentin muodostamisen yhteydessä 1.10.2011. Organisaatiomuutokset eivät olleet tekijä taikka johtaneet arvonalentumiseen Location & Commerce -rahavirtaa tuottavassa yksikössä.

Smart Devices- ja Mobile Phones -rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvon määrittelyssä käytettiin diskontattujen rahavirtojen laskelmaa. Käyttöarvolaskelmassa käytetyt rahavirta-arviot ennen veroja perustuvat taloussuunnitelmiin, jotka konsernin johto on hyväksynyt. Rahavirta-arviot pohjautuvat saatavilla olevien tietojen perusteella ennustettuihin tulevien rahavirtojen nykyarvoon, jonka Smart Devices- ja Mobile Phones -yksikköjen jatkuva toiminta tuottaa.

Location & Commerce- ja Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Diskontattujen rahavirtojen laskelmaa käytettiin arvioimaan käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla, kummankin yksikön osalta. Rahavirta-arviot ennen veroja perustuvat konsernin johdon hyväksymiin taloussuunnitelmiin sekä saatavilla olevien tietojen perusteella ennustettuihin rahavirtoihin, jotka konserni voisi saada erillisestä Location & Commerce- ja Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavan yksikön myynnistä, toisistaan riippumattomien osapuolten välisen, liiketoimen hyvin tuntevien ja halukkaiden osapuolten välillä, vähennettynä omaisuuserien luovuttamisesta johtuvilla lisämenoilla.

Käyttöarvo ja käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla perustuvat konsernin johdon hyväksymiin yksityiskohtaisiin taloudellisiin suunnitelmiin ja rahavirtaennusteisiin, jotka kattavat kolmen vuoden suunnittelujakson. Suunnittelujaksoa seuraavien kausien rahavirrat heijastavat realistista kasvun hidastumista, joka lähestyy arvioitua lopullista kasvuprosenttia jota hyödynnetään loppuarvon määrittelyssä. Käytetty loppuarvon kasvuvauhti ei ylitä pitkän aikavälin keskimääräistä kasvuvauhtia teollisuudenaloilla ja talousalueilla, joissa yksikkö toimii. Kaikki rahavirtaennusteet ovat yhdenmukaisia saatavilla olevien ulkoisten tietolähteiden kanssa. Vuoden 2011 arvonalentumistestaukseen mennessä konsernin liikearvoa oli allokoitu rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti: 862 milj. euroa Smart Devices -yksikölle, 502 milj. euroa Mobile Phones -yksikölle ja 173 milj. euroa Nokia Siemens Networks -yksikölle. Liikearvon arvonalentumistestaus ei johtanut arvonalentumistappioiden kirjaamiseen edellä mainituissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella.

Vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä Nokia suoritti vuosittaisen liikearvon arvonalentumistestauksen arvioidakseen, onko tapahtumissa tai olosuhteissa tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka antaisivat aihetta olettaa Location & Commerce -liiketoiminnan kirjanpitoarvon olevan sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi. Arvonalentumistestauksen seurauksena kirjasimme liiketulokseemme 1 090 miljoonan euron arvonalentumistappion, jolla vähensimme Location & Commerce -liiketoiminnan kirjanpitoarvoa vastaamaan sille määriteltyä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappio on kokonaisuudessaan kohdistettu Location & Commerce -liiketoiminnan taseessa olevaan liikearvoon. Arvonalennustappio on tuloslaskelmassa esitetty erikseen liikearvon arvonalentumisena. Arvonalentumistappion jälkeen Location & Commerce -liiketoiminnan liikearvon kirjanpitoarvo on 3 274 milj. euroa.

Arvonalentumistappio on seurausta Location & Commerce -liiketoiminnan ennakoidun taloudellisen suoriutumisen ja nettorahavirtojen arvioinnista. Johdon nettorahavirtaennusteiden tärkeimpiä olettamuksia ovat digitaalisten karttojen lisenssimaksut, konsernin sisällä myytyjen palvelujen käypä arvo ja matkaviestinnän mediamainonnan arvioitu keskimääräinen tuotto per käyttäjä. Arvio keskimääräisestä tuotosta per käyttäjä perustuu mobiilimainostulojen markkinatietojen vertaisarviointiin. Ennustetut laitteiden myyntimäärät vaikuttavat kokonaisvaltaisesti sisäisiin tuloihin ja mainostuloihin. Arvioinnissa on huomioitu digitaalisten kartta- ja sijaintipalveluiden markkinadynamiikka, mukaan lukien arviomme siitä, että pidemmällä aikavälillä erityisesti tietyt kehittyneemmät markkinat siirtyvät maksuperusteisesta tuottomallista mainontaperusteiseen tuottomalliin. Arvio ottaa huomioon myös viimeaikaisia markkinatuloksia ja niihin liittyviä kilpailullisia tekijöitä paikallisilla haku- ja mainontamarkkinoilla. Nämä tekijät johtivat arvioitua alempiin kasvumahdollisuuksiin sijaintipalveluihin liityvän omaisuuden integroinnissa erilaiseen mainontaalustaan. Näiden sekä muiden merkityksellisten tekijöiden seurauksena Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihtoarviota vähennettiin, mikä puolestaan heikensi arvioitua kannattavuutta ja arvioitua rahavirtaa.

Konserni on todennut, että Location & Commerce -rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on herkin pitkän aikavälin kasvu- ja diskonttausprosenttioletuksien muutoksille. Jokseenkin mahdollinen diskonttauskoron nousu tai pitkän aikavälin kasvuvauhdin väheneminen lisäisi arvonalentumistappiota olennaisesti.

Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistestausanalyyseissä sovelletut keskeiset oletukset on esitetty seuraavassa taulukossa:

	Rahavirtaa tuottava yksikkö					
	Smart Devices %	Mobile Phones %	Location & Commerce %	Nokia Siemens Networks %		
Loppuarvon kasvuvauhti	1,9	1,5	3,1	1,0		
Diskonttauskorko verojen jälkeen	9,0	9,0	9,7	10,4		
Diskonttauskork						
ennen veroja	12,2	13,1	13,1	13,8		

Location & Commerce- ja Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavien yksiköiden käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sekä Smart Devices- ja Mobile Phones -rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvo määritellään arvona ennen veroja käyttäen arvonmääritysoletuksia ennen veroja, mukaan lukien kassavirta ennen veroja ja diskonttauskorko ennen veroja. Koska konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille on saatavissa markkinaperusteiset tuottoprosentit ainoastaan verojen jälkeen, diskonttauskorko ennen veroja johdetaan muuntamalla verojen jälkeistä diskonttauskorkoa kuvastamaan tulevien veroihin liittyvien rahavirtojen määrää ja ajoitusta.

Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistestauksessa sovelletut diskonttausprosentit on määritetty pääomarakenteesta riippumattomasti heijastaen nykyisiä arvioita rahan aika-arvosta ja relevanteista markkinariskipreemioista. Diskonttausprosentin määrittämisessä huomioidut riskipreemiot heijastavat riskejä ja epävarmuustekijöitä, joita ei sisällytetty arvioihin tulevista rahavirroista.

Vuonna 2009 konserni alensi Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoa vastaamaan sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, mikä johti 908 milj.euron arvonalentumistappion kirjaamiseen. Arvonalentumistappio kohdistettiin kokonaisuudessaan liikearvoon, joka oli syntynyt Nokia Siemens Networksin muodostamisesta sekä Nokia Siemens Networksin myöhempien liiketoimintojen hankintojen seurauksena. Arvonalentumistappiokirjauksen seurauksena Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavalle yksikölle ei enää jäänyt allokoitua liikearvoa 31.12.2009 päättyneellä tilikaudella. Liikearvo on kasvanut Nokia Siemen Networks -rahavirtaa tuottavassa yksikössä 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella lähinnä Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan hankinnasta johtuen (katso myös liitetieto 9).

Millekään rahavirtaa tuottavalle yksikölle suoritettu liikearvon arvonalentumistestaus ei johtanut arvonalentumistappioiden kirjaamiseen vuonna 2010.

Muut aineettomat hyödykkeet

Vuonna 2009, liittyen konsernin päätökseen keskittää toimintojaan, tehtiin 56 milj. euron arvonalentumiskirjaus aineettomista hyödykkeistä, jotka olivat muodostuneet Enpocketin ja Intellisyncin liiketoimintahankintojen ja Twangon omaisuuserien hankinnan seurauksena. Arvonalentumistappio on kirjattu Devices & Services -ryhmän liiketoiminnan muihin kuluihin.

Aineelliset hyödykkeet ja vaihto-omaisuus

Suurin osa vuoden 2011 aineellisten hyödykkeiden arvonalentumistappioista aiheutuivat 94 miljoonan euron kuluerästä, joka liittyy konsernin rakenneuudistuksiin, mukaan lukien valmistustoiminnan lopettamiseen Clujissa Romaniassa, ja muiden toimistokohteiden lujittamiseen. Kulut kirjattiin muihin kuluihin ja sisältyvät Devices & Services Muu -osioon.

Sijoitukset osakkuusyhtiöissä

Pääomaosuusmenetelmälaskennan soveltamisen jälkeen (sisältäen konsernin kirjaaman osuuden osakkuusyhtiöiden tuloksesta) konserni kirjasi 41 milj. euroa arvonalentumistappioita vuonna 2011 (0 milj. euroa vuonna 2010 ja 19 milj. euroa vuonna 2009), jotta konsernin nettoinvestointi vastaisi kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Available-for-sale -sijoitukset

Vuonna 2011 konsernin tiettyjen oman pääoman ja korollisten arvopapereiden available-for-sale -sijoituksien käypä arvo laski pysyvästi ja tämä johti 94 milj. euron arvonalentumistappion kirjaamiseen (107 milj. euroa vuonna 2010 ja 25 milj. euroa vuonna 2009). Nämä arvonalentumistappiot sisältyvät rahoituskuluihin ja liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Katso myös liitetieto 11.

9. HANKITUT LIIKETOIMINNAT

Liiketoimintojen hankinnat vuonna 2011

MOTOROLA

Nokia Siemens Networks saattoi päätökseen Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan omaisuuserien hankinnan 30. huhtikuuta 2011. Maksettu kauppahinta oli 642 milj. euroa. Hankittu liiketoiminta koostuu Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan langattoman tietoliikenteen infrastruktuurin laitevalmistuksesta ja myyntitoiminnoista, sisältäen GSM-, CDMA-, WCDMA-, WiMAX-, ja LTE-tuotevalikoimat ja palvelutarjonnan. Hankinnan odotetaan vahvistavan konsernin asemaa tietyillä markkina-alueilla, erityisesti Pohjois-Amerikassa ja Japanissa. Hankinnasta muodostunut 155 milj. euron liikearvo edustaa vahvistettua asemaa edellä mainituilla tärkeillä markkina-alueilla sekä työvoimaa. Hankitusta liikearvosta suurimman osan odotetaan olevan vähennyskelpoista verotuksessa.

Seuraava taulukko esittää luovutetun kokonaisvastikkeen, vastaanotettujen varojen ja velkojen käyvän arvon sekä vähemmistöosuuden 31. joulukuuta 2011. Tiettyjen yksilöitävissä olevien hankittujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen on kesken ja niiden käypä arvo on siten alustava 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella. Tämän seurauksena myös liikearvo on alustava.

	milj. EUR
Käteismaksu	706
Ehdollisen vastikkeen käypä arvo	-64
Luovutettu kokonaisvastike	642
Pitkäaikaiset varat	
Liikearvo	155
Kehitetty teknologia	156
Asiakassuhteet	195
Muut aineettomat hyödykkeet	3
	509
Aineelliset hyödykkeet	105
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	6
Laskennalliset verosaamiset	1
	621
Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	103
Myyntisaamiset	228
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	20
Laskennalliset verosaamiset	35
Rahat ja pankkisaamiset	31
	417
Vastaanotetut varat yhteensä	1 038
Pitkäaikaiset velat	
Muut pitkäaikaiset velat	15
	15
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	154
Siirtovelat	166
Laskennalliset verovelat	15
Varaukset	30
	365
Vastaanotettu vieras pääoma yhteensä	380
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	16
Hankitut nettovarat	642

Nokia Siemens Networks on solminut käyttöpääoman oikaisuun pohjautuvan sopimuksen, jonka mukaan Motorola Solutions on suostunut maksamaan ehdollisia osamaksuja Nokia Siemens Networksille. Osamaksut ovat sidottuja tiettyihin ehtoihin, jotka Nokia Siemens Networksin täytyy täyttää tiettyyn ajankohtaan mennessä. Ehdollisten osamaksujen kokonaisarvo on 85 milj. euroa ja konserni on arvioinut niiden käyväksi arvoksi 81 milj. euroa, josta 17 milj. euroa on vastaanotettu 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella.

Myyntisaamisten käypä arvo, 228 milj. euroa, sisältää asiakassaatavia, joiden käypä arvo on 144 milj. Asiakassaatavien bruttoarvo on 255 milj. euroa mistä 111 milj. euroa odotetaan olevan luottotappiota.

Tuloslaskelman hallinnon kuluihin sisältyy 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella 4 milj. euroa ja 31.12.2010 päättyneellä tilikaudella 8 milj. euroa hankintaan liittyviä kuluja.

30.4.2011 alkaen konsernin muut laajan tuloslaskelman erät sisältävät Motorola Solutions -verkkoliiketoimintaan liittyvää liikevaihtoa 894 milj. euroa sekä tappioita 4 milj. euroa.

Mikäli Motorola Solutions -verkkoliiketoiminta olisi konsolidoitu 1.1.2011 alkaen, konsernin liikevaihto olisi ollut 39 445 milj. euroa ja tappio 1 402 milj. euroa. Tämä pro forma -tieto ei kuitenkaan ole vertailukelpoinen yhteisille toiminnoille mikäli hankinta olisi tapahtunut 1. tammikuuta 2011, eikä se myöskään ole vertailukelpoinen tuleville yhteisille toiminnoille.

Vuoden 2011 aikana konserni saattoi päätökseen muita liiketoimintojen hankintoja, joilla yhteensä ei ollut merkittävää vaikutusta konsolidoituun tilinpäätökseen.

Liiketoimintojen hankinnat vuonna 2010

Vuonna 2010 konserni saattoi päätökseen useita pieniä liiketoimintojen hankintoja, joilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Maksetut hankintahinnat olivat 108 milj. euroa ja hankinnoista muodostunut liikearvon määrä oli 82 milj. euroa. Näistä hankinnoista muodostunut liikearvo edustaa työvoimaa ja synergiaetuja, joiden odotetaan syntyvän hankintojen seurauksena.

- » MetaCarta Inc, joka sijaitsee Cambridgessa, Yhdysvalloissa, tarjoaa ainutlaatuisen maantieteellisen tiedonhakuteknologian ja asiantuntemuksen. Konserni hankki 100 % omistusosuuden MetaCartasta 9.4.2010.
- » Novarra Inc, joka sijaitsee Chicagossa, Yhdysvalloissa, on yli 100 työntekijää työllistävä mobiiliselainta ja palvelualustaa tarjoava yritys. Konserni hankki 100 % omistusosuuden Novarrasta 9.4.2010.
- » Motally Inc, joka sijaitsee Yhdysvalloissa, tarjoaa mobiilisovelluksien analysointi- ja raportointipalveluja sovelluskehitystä varten. Konserni hankki 100 % omistusosuuden Motallysta 31.8.2010.
- » PixelActive Inc, joka sijaitsee Californiassa, Yhdysvalloissa on erikoistunut 3D-teknologiaan teiden, rakennusten ja maaston mallintamisessa. NAVTEQ hankki 100 % omistusosuuden PixelActivesta 1711.2010.

Liiketoimintojen hankinnat vuonna 2009

Vuonna 2009 konserni saattoi päätökseen viisi liiketoimintojen hankintaa, joilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Maksetut hankintahinnat olivat 29 milj. euroa ja hankinnoista muodostunut liikearvon määrä oli 32 milj. euroa. Näistä hankinnoista muodostunut liikearvo edustaa työvolmaa ja synergiaetuja, joiden odotetaan syntyvän hankintojen seurauksena.

- » Plum Ventures, Inc, joka sijaitsee Bostonissa, Yhdysvalloissa, kehittää ja tarjoaa sosiaalisia media- ja viestintäpalveluita. Konserni hankki tiettyjä Plumin omaisuuseriä 11.9.2009.
- » Dopplr Oy, joka sijaitsee Helsingissä, Suomessa, tuottaa matkailijoille suunnattuja mobiilipalveluita. Konserni hankki 100 % omistusosuuden Dopplr Oy:stä 28.9.2009.
- » Huano Technology Co.,Ltd, joka sijaitsee Changshassa, Kiinassa, on infrastruktuurin palvelutoimittaja, jonka pääasiallinen asiakas on Nokia Siemens Networks. Nokia Siemens Networks kasvatti omistusosuuttaan Huanossa 49 prosentista 100 prosenttiin 22.7.2009.

- » T-Systems Traffif GmbH on johtava, saksalainen dynaamisten mobiilipalveluiden tuottaja, joka toimittaa lähes reaaliaikaista dataa liikennevirroista ja tieolosuhteista. NAVTEQ hankki 100 % omistusosuuden T-Systems Trafficista 2.1,2009.
- » Acuity Mobile, joka sijaitsee Greenbeltissä, Yhdysvalloissa, on johtava paikkatietoisten mobiilimainosratkaisujen tarjoaja. NAVTEQ hankki 100 % omistusosuuden Acuity Mobilesta 11.9.2009

10. POISTOT

milj. EUR	2011	2010	2009
Toimintokohtaiset poistot			
Hankinta ja valmistus	227	248	266
Tutkimus ja kehitys ¹	674	906	909
Myynti ja markkinointi ²	442	426	424
Hallinto	219	191	185
Yhteensä	1 562	1 771	1 784

- 1 Vuonna 2011 tutkimukseen ja kehitykseen kohdistetut poistot sisälsivät 412 milj. euroa hankituista aineettomista oikeuksista tehtyjä poistoja (556 milj. euroa vuonna 2010, 534 milj. euroa vuonna 2009).
- 2 Vuonna 2011 myyntiin ja markkinointiin kohdistetut poistot sisälsivät 422 milj. euroa hankitutuista aineettomista oikeuksista tehtyjä poistoja (408 milj. euroa vuonna 2010, 401 milj. euroa vuonna 2009).

11. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

milj. EUR	2011	2010	2009
Osinkotuotot available-for-sale			
-sijoituksista	2	2	3
Korkotuotot available-for-sale -sijoituksista	169	110	101
Korkotuotot lainasaamisista	1	_	_
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista sijoituksista	18	28	11
Korkotuotot (+)/-kulut (-) derivatiiveista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, netto	-12	-20	-8
Korkokulut rahoitusveloista	-255	-254	-243
Available-for-sale -sijoitusten luovutusvoitot (+)/tappiot (-), netto	-4	1	2
Voitot (+)/tappiot (-) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista sijoituksista	102	-3	19
Voitot (+)/tappiot (-) muista käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavista johdannaisista	-121	19	-7
Voitot (+)/tappiot (-) omaisuuseristä, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa, netto	-82	-63	-4
Voitot (+)/tappiot (-) johdannaisista, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa, netto	72	58	_
Kurssivoitot (+)/-tappiot (-), netto:			
Kurssivoitot (+)/-tappiot (-) johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, netto	74	58	-358
Kurssivoitot (+)/-tappiot (-) tase-erien arvostuksesta, netto	-34	-165	230
Muut rahoitustuotot	49	73	18
Muut rahoituskulut	-81	-129	-29
Yhteensä	-102	-285	-265

Vuonna 2011 konserni sai pitkäaikaisiin available-for-sale -sijoituksiin kirjatulta yksityiseltä rahastolta 45 milj. euroa (69 milj. euroa vuonna 2010) muihin rahoitustuottoihin kirjattua voitonjakoa. Koska tämän voitonjaon seurauksena ennakoidut tulevat rahavirrat rahastosta pienentyivät, konserni kirjasi 38 milj. euron (94 milj. euroa vuonna 2010) arvonalentumisen, joka sisältyy muihin rahoituskuluihin. Vakuudellisten arvopaperien (Asset Backed Security) markkinoiden heikentymisen johdosta konserni kirjasi vuonna 2011 15 milj. euron (0 milj. euroa vuonna 2010) arvonalentumisen, joka sisältyy muihin rahoituskuluihin. Katso lisätietoja liitteestä 8 Arvonalentumiset sekä liitteestä 16 Rahoitusinstrumenttien käypä arvo.

Vuonna 2011 korkotuotot lisääntyivät lähinnä vuotta 2010 suurempien rahavarojen sekä konsernin tiettyihin korkeampikorkoisiin valuuttoihin tekemien investointien ansiosta. Matalammat EUR ja USD korot vaikuttivat positiivisesti tiettyjen käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavien sijoitusten arvoon, mutta vastaavasti negatiivisesti tiettyjen käypään

arvoon tuloslaskelman kautta arvostettavien johdannaisten arvoon. Matalat ja joissain tapauksissa negatiiviset suojauskustannukset (eli tuotot) sekä valuuttamarkkinoiden lisääntynyt volatiliteetti vaikuttivat positiivisesti kurssivoittoihin/tappioihin.

Nokian korkotuotot ovat pienentyneet huomattavasti vuoden 2009 aikana johtuen korkotason laskusta ja korkokulut ovat lisääntyneet lainojen maturiteetin pidentymisestä ja korkeammista kustannuksista johtuen.

12. TULOVEROT

milj. EUR	2011	2010	2009
Tuloverot			
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-752	-798	-736
Laskennalliset verot	462	355	34
Yhteensä	-290	-443	-702
Suomi	-97	-126	76
Muut maat	-193	-317	-778
Yhteensä	-290	-443	-702

Voimassa olevan verokannan (Suomessa 26 %) mukaan laskettujen verojen vertailu tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin:

milj. EUR	2011	2010	2009
Verot voimassa olevalla			
verokannalla	-311	464	250
Pysyvät erot	-22	4	-96
Verotuksessa vähennys- kelvoton liikearvon arvonalentuminen ¹	283	_	236
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-7	-48	-17
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	-73	-195	-145
Tappioiden ja väliaikaisten erien muutokset ilman verovaikutusta ²	280	221	577
Verovarausten nettomuutos	7	24	-186
Muutokset verokannoissa	39	2	4
Laskennallinen verovelka jakamattomista voittovaroista ³	62	-31	111
Muut erät	32	2	-32
Verot tuloslaskelmassa	290	443	702

- 1 Katso liite 8.
- 2 Tämä erä koostuu pääasiassa Nokia Siemens Networksin tappioista ja väliaikaisista eroista, joista ei ole kirjattu laskennallista veroa. Vuonna 2010 tämä erä sisältää myös 52 milj. euron kirjanpidollisen verohyödyn, joka johtuu Nokia Siemens Networksin laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen uudelleen arvioinnista.
- 3 Vuonna 2010 muutos jakamattomiin voittovaroihin liittyvässä laskennallisessa verovelassa johtuu pääasiassa eri valtioiden voitonjakoon sovellettavien verokantojen muutoksista.

Joissakin konserniyhtiöissä on meneillään verotarkastuksia, jotka koskevat vuosia 2004 – 2010. Näihin verotarkastuksiin ei uskota liittyvän merkittäviä veroseuraamuksia sen lisäksi, mihin on jo varauduttu.

13. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

milj. EUR	2011	2010
Aktivoidut tuotekehitysmenot		
Hankintameno 1.1.	1 035	1 830
Arvonalentumiset	_	-11
Käytöstä poistaminen	_	-784
Hankintameno 31.12.	1 035	1 035
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-995	-1 687
Käytöstä poistaminen	_	784
Arvonalentumiset	_	11
Poistot	-34	-103
Kertyneet poistot ja		
arvonalentumiset 31.12.	-1 029	-995
Kirjanpitoarvo 1.1.	40	143
Kirjanpitoarvo 31.12.	6	40
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	6 631	6 079
Kurssierot	17	470
Hankitut liiketoiminnot	189	82
Vähennykset	-1	
Hankintameno 31.12.	6 836	6 631
Arvonalentumiset 1.1.	-908	-908
Arvonalentumiset	-1090	
Arvonalentumiset 31.12.	-1 998	-908
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 723	5 171
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 838	5 723
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	5 437	5 287
Kurssierot	83	216
Lisäykset	53	58
Hankitut liiketoiminnot	366	21
Käytöstä poistaminen	-23	-142
Arvonalentumiset	-2	_
Vähennykset	-37	-3
Hankintameno 31.12.	5 877	5 437
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 509	-2 525
Kurssierot	-84	-42
Käytöstä poistaminen	21	125
Vähennykset	25	2
Poistot	-924	-1 069
Kertyneet poistot ja	/ / 74	2.500
arvonalentumiset 31.12.	-4 471	-3 509
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 928	2 762
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 406	1 928

14. AINEELLISET HYÖDYKKEET

milj. EUR	2011	2010
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	57	59
Hankitut liiketoiminnot	9	_
Arvonalentumiset	-4	_
Vähennykset	_	-2
Hankintameno 31.12.	62	57
Kirjanpitoarvo 1.1.	57	59
Kirjanpitoarvo 31.12.	62	57
Kiljanpitoarvo 31.12.	02	37
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	1 414	1 312
Kurssierot	3	69
Lisäykset	86	86
Hankitut liiketoiminnot	32	_
Arvonalentumiset	-124	_
Vähennykset	-31	-53
Hankintameno 31.12.	1 380	1 414
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	4.52	205
Kurssierot	-453	-385
		-19
Arvonalentumiset	40	
Vähennykset	13	41
Poistot	-119	-90
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-519	-453
Kirjanpitoarvo 1.1.	961	927
Kirjanpitoarvo 31.12.	861	961
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	4 004	3 984
Kurssierot	-4	213
Lisäykset	464	472
Hankitut liiketoiminnot	66	4
Arvonalentumiset	-25	_
Vähennykset	-427	-669
Hankintameno 31.12.	4 078	4 004
Kertyneet poistot ja		
arvonalentumiset 1.1.	-3 185	-3 168
Kurssierot	-13	-164
Arvonalentumiset	9	
Vähennykset	410	639
Poistot	-478	-492
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 257	-3 185
Kirjanpitoarvo 1.1.	819	816
Kirjanpitoarvo 31.12.	821	819
Anjanpitodi vo 3 1.12.	021	019

milj. EUR	2011	2010
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	56	47
Kurssierot	-3	6
Lisäykset	11	15
Vähennykset	-7	-12
Hankintameno 31.12.	57	56
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-37	-27
Kurssierot	3	-2
Vähennykset	7	9
Poistot	-7	-17
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-34	-37
Kirjanpitoarvo 1.1.	19	20
Kirjanpitoarvo 31.12.	23	19
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	98	45
Kurssierot	_	3
Lisäykset	57	92
Hankitut liiketoiminnot	1	_
Vähennykset	_	-1
Siirrot:		
Muihin pitkävaikutteisiin menoihin	2	_
Rakennukset ja rakennelmat	-42	-20
Koneisiin ja kalustoon	-38	-10
Muut aineelliset hyödykkeet	-3	-11
Kirjanpitoarvo 31.12.	75	98
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 842	1 954

15. OSUUDET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ

milj. EUR	2011	2010
Kirjanpitoarvo 1.1.	136	69
Kurssierot	-5	3
Lisäykset	8	63
Vähennykset	-7	-6
Arvonalentumiset (liite 8)	-41	_
Osuus tuloksesta	-23	1
Osingot	_	-1
Muut muutokset	- 1	7
Kirjanpitoarvo 31.12.	67	136

Osuudet osakkuusyhtiöissä eivät sisällä julkisesti noteerattuja yhtiöitä esitetyillä tilikausilla.

16. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄ ARVO

			Kirjanpitoar	vo			
L	yhytaikaiset available- for-sale -rahoitus- varat	Pitkäaikaiset available- for-sale -rahoitus- varat	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat sijoitukset	Lainat ja saatavat kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä	Rahoitus- velat kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä	,	Käypä arvo
31.12.2011, milj. EUR							
Available-for-sale -sijoitukset julkisesti							
noteerattuihin osakkeisiin	_	7	_	_	_	7	7
Muut available-for-sale -sijoitukset kirjattuna käypään arvoon	_	359	_	_	_	359	359
Muut available-for-sale -sijoitukset kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla	_	215	_	_	_	215	215
Pitkäaikaiset lainasaamiset	_	_	_	99	_	99	97
Myyntisaamiset	_	_	_	7 181	_	7 181	7 181
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista lainasaamisista	_	_	_	54	_	54	54
Johdannaiset – saatavat	_	_	475	_	_	475	475
Muut lyhytaikaiset varat	_	_	_	25	_	25	25
Käypään arvoon arvostettavat rahamarkkinasijoituk	set 8 512	60	_	_	_	8 572	8 572
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahamarkkinasijoitukset	_	_	433	_	_	433	433
Rahoitusvarat yhteensä	8 512	641	908	7 359	_	17 420	17 418
Pitkäaikaiset korolliset velat		_			3 969	3 969	3 929
Muut pitkäaikaiset korottomat rahoitusvelat	_	_	_	_	3	3	3
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista veloista	_	_	_	_	357	357	357
Lyhytaikaiset velat	_	_	_	_	995	995	995
Johdannaiset – velat	_	_	483	_	_	483	483
Ostovelat	_	_	_	_	5 532	5 532	5 532
Rahoitusvelat yhteensä			483		10 856	11 339	11 299
31.12.2010, milj. EUR							
Available-for-sale -sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	_	8	_	_	_	8	8
Muut available-for-sale -sijoitukset							
kirjattuna käypään arvoon Muut available-for-sale -sijoitukset kirjattuna	_	293	_	_	_	293	293
efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla	_	232	_	_	_	232	232
Pitkäaikaiset lainasaamiset	_		_	64	_	64	
Muut pitkäaikaiset varat	_	_	_	4	_	4	4
Myyntisaamiset	_	_	_	7 570	_	7 570	7 570
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista lainasaamisista	_	_	_	39	_	39	39
Johdannaiset – saatavat	_	_	366	_	_	366	366
Muut lyhytaikaiset varat	_	_	_	12	_	12	12
Käypään arvoon arvostettavat rahamarkkinasijoituk	set 9 413	_	_	_	_	9 413	9 413
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahamarkkinasijoitukset	_	_	911	_	_	911	911
Rahoitusvarat yhteensä	9 413	533	1 277	7 689	_	18 912	18 908
Pitkäaikaiset korolliset velat				_	4 242	4 242	4 467
Muut pitkäaikaiset korottomat rahoitusvelat	_	_	_	_	13	13	13
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista veloista	_	_	_	_	116	116	116
Lyhytaikaiset velat	_	_	_	_	921	921	921
Muut rahoitusvelat	_	_	359	_	88	447	447
Ostovelat		_		_	6 101	6 101	6 101
Rahoitusvelat yhteensä	_	_	359	_	11 481	11 840	12 065

Käypään arvoon arvostetut lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset sisältävät 1 233 milj. euroa (3 772 milj. euroa vuonna 2010) lyhytaikaisia likvidejä varoja ja 7 279 milj. euroa (5 641 milj. euroa vuonna 2010) lyhytaikaisia rahavaroja. Lisätietoja rahamarkkinasijoituksista on esitetty liitteessä 34 kohdassa Rahoituksellinen luottoriski.

Liitteessä 1 on esitetty tietoja käypään arvoon arvostettujen sijoitusten arvostusperiaatteista.

Yllä olevissa taulukoissa käyvän arvon on katsottu olevan sama kuin kirjanpitoarvo muille available-for-sale -sijoituksille kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla, koska näille ei ole luotettavaa tapaa arvioida käypää arvoa.

Lainasaamisten ja velkojen käypä arvo on arvioitu vastaavantyyppisten rahoitusinstrumenttien markkina-arvon perusteella. Lyhytaikaisten varojen ja velkojen käyvän arvon arvioidaan olevan sama kuin kirjanpitoarvo pienen luottoriskin

ja lyhyen juoksuajan perusteella.

Luottoriskin vaikutus tulosvaikutteisesti kirjattavien rahamarkkinasijoitusten käypään arvoon on arvioitu merkityksettömäksi vuonna 2011. Markkinakoroista johtuvien käyvän arvon muutosten laskenta perustuu asianmukaisten viitekorkojen käyttöön.

Konsernin erään määräysvallattoman omistajan osuuteen sisältyi myyntijärjestely, joka arvostettiin lunastusarvoon 88 milj. euroa vuoden 2010 lopussa ja joka esitettiin muissa rahoitusveloissa. Myyntijärjestely on toteutettu vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä. Jäljellä oleva osuus muista rahoitusveloista koostuu johdannaisveloista.

Liitteessä 17 esitetään jako suojauslaskennan piirissä oleviin ja muihin johdannaisiin.

Oheisessa taulukossa on esitetty käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien arvostuksessa käytetyt arvostusmenetelmät:

	Instrumentit, joilla on aktiivisilla markkinoilla määräytyvä hinta (taso 1)	Julkiseen tietoon perustuva arvostus- menetelmä (taso 2)	Julkaisemattomaan tietoon perustuva arvostus- menetelmä (taso 3)	Yhteensä
31.12.2011, milj. EUR				
Käypään arvoon arvostettavat rahamarkkinasijoitukset	8 540	32	_	8 572
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahamarkkinasijoitukset	433	_	_	433
Available-for-sale -sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	7	_	_	7
Muut available-for-sale -sijoitukset kirjattuna käypään		42	2/6	250
arvoon	_	13	346	359
Johdannaiset – saatavat		475		475
Varat yhteensä	8 980	520	346	9 846
Johdannaiset – velat		483		483
Velat yhteensä		483		483
31.12.2010, milj. EUR				
Käypään arvoon arvostettavat rahamarkkinasijoitukset	9 215	198	_	9 413
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahamarkkinasijoitukset	911	_	_	911
Available-for-sale -sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	8	_	_	8
Muut available-for-sale -sijoitukset kirjattuna käypään arvoon	_	14	279	293
Johdannaiset – saatavat		366		366
Varat yhteensä	10 134	578	279	10 991
Johdannaiset – velat		359		359

Taso 1 sisältää rahoitusvarat ja velat, jotka arvostetaan kokonaan tai merkittävin osin perustuen julkisiin markkinahintoihin aktiivisilla markkinoilla. Rahoitusinstrumentti katsotaan noteeratuksi aktiivisilla markkinoilla, jos markkinahinnat ovat helposti ja säännöllisesti saatavilla pörssistä, välittäjältä, meklarilta, toimialaryhmältä, hintatietopalvelusta tai valvontaviranomaiselta ja nämä hinnat edustavat todellisia ja säännöllisesti toteutuvia toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatapahtumia. Tähän kategoriaan sisältyvät julkisesti

noteeratut joukkovelkakirjat ja muut arvopaperit sekä pörssinoteeratut osakkeet ja johdannaiset.

Taso 2 sisältää rahoitusvaroja ja velkoja, jotka arvostetaan käyttäen julkiseen tietoon perustuvaa arvostusmallia. Näihin kuuluu sijoituksia, joiden markkinahinnat ovat julkisia mutta eivät määräydy aktiivisilla markkinoilla, rahoitusvaroja joiden käypä arvo perustuu välittäjän antamiin hintoihin, investointeja pääomarahastoihin, jotka arvostetaan rahastonhoitajalta saadun tiedon mukaisesti sekä varoja, jotka arvostetaan

käyttäen konsernin omia malleja, joissa materiaaliset oletukset perustuvat julkiseen markkinatietoon. Tähän kategoriaan sisältyy valtaosa konsernin noteeraamattomista johdannaisista ja muista instrumenteista, joilla ei ole aktiivisia markkinoita.

Taso 3 julkistamattomaan tietoon perustuva arvostusmenetelmä tarkoittaa sitä, että käyvät arvot on määritelty kokonaan tai osittain käyttäen arvostusmenetelmää (mallia), joka perustuu oletuksiin, jotka eivät perustu julkisiin hintoihin vastaavan instrumentin markkinatransaktioista eivätkä muuhunkaan markkinoilta julkisesti saatavissa olevaan tietoon. Käyvän arvon määrittelyn tavoite on kuitenkin edelleen sama, eli tarkoituksena on arvioida, millä hinnalla konserni voi päättää sitoumuksensa. Tärkeimmät rahoitusvarat tässä kategoriassa ovat listaamattomat osakesijoitukset ja listaamattomat pääomarahastot.

Seuraavassa taulukossa on esitetty laskelma tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoituserien alku- ja loppusaldojen muutoksista:

Muut available- fu milj. EUR -sijoitukset kirjattuna käypään a	
31.12.2009	242
Voitot (+)/tappiot (-) tuloslaskelmassa	3
Voitot (+)/tappiot (-) jotka kirjataan laajaan tulokseen	-11
Ostot	78
Myynnit	-34
Muut siirrot	1
31.12.2010	279
Voitot (+)/tappiot (–) tuloslaskelmassa	-22
Voitot (+)/tappiot (-) jotka kirjataan laajaan tulokseen	51
Ostot	81
Myynnit	-47
Muut siirrot	4
31.12.2011	346

Tason 3 rahoitusinstrumenttien kunkin kauden voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa riville liiketoiminnan muut kulut. 31.12.2011 saldoon sisältyvistä tason 3 rahoitusinstrumenteistä on kirjattu 30 milj. euroa tappiota, netto, vuonna 2011 (12 milj. euroa vuonna 2010).

17. JOHDANNAISET

	Vas	taavaa	Vas	tattavaa
ŀ	Käypä arvo ´		Käypä ² arvo	Nimellis- 1 arvo ²
2011, milj. EUR				
Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoituste suojat:	n			
Valuuttatermiinit Ennakoitujen rahavirtoje	56 en	1 584	-179	2 810
suojaus: Valuuttatermiinit	107	7 464	-117	7 540
Käyvän arvon suojaus:				
Koronvaihto- sopimukset	167	1 627	_	_
Ennakoitujen rahavirtoje ja käyvän arvon suojaukset: ³	n			
Valuuttojen väliset koronvaihto- sopimukset	26	378	_	_
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskent ja arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelmassa				
Valuuttatermiinit	112	5 435	-139	6 282
Ostetut valuuttaoptio	t 7	994	_	_
Myydyt valuuttaoptio	t –	_	-6	721
Koronvaihtosopimuks	et —	_	-41	552
Muut johdannaiset		3	-1	38
	475	17 485	-483	17 943
2010, milj. EUR				
Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoituste suojat:	en			
Valuuttatermiinit Ennakoitujen rahavirtoje suojaus:	66 en	2 254	-154	4 433
Valuuttatermiinit	41	8 025	-57	8 572
Käyvän arvon suojaus:				
Koronvaihto- sopimukset	128	1 550	-8	76
Ennakoitujen rahavirtoje ja käyvän arvon suojaukset: ³	n			
Valuuttojen väliset koronvaihto- sopimukset	_	_	-6	378
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskent ja arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelmassa				
Valuuttatermiinit	73	5 349	-69	7 956
Ostetut valuuttaoptio	t 13	1 959	_	_
Myydyt valuuttaoptio	t —		-15	749
Koronvaihtosopimuks	et 45	1 028	-50	1 199
	366	20 165	-359	23 363

¹ Johdannaisten käypä arvo on sisällytetty taseen vastaavaa-puolella Muihin rahoitusvaroihin ja taseen vastattavaa-puolella Lyhytaikaisiin velkoihin.

² Tässä esitetyt johdannaissopimusten nimellisarvot sisältävät kaikki sopimukset, joita ei ole vielä suoritettu tai peruttu. Nimellisarvot eivät välttämättä vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia eivätkä siten yksin tarkasteltuna anna kuvaa konsernin riskiasemasta, koska joitakin sopimuksia voidaan netottaa toisilla sopimuksilla.

³ Nämä valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset on määritetty osin käyvän arvon ja osin ennakoitujen rahavirtojen suojausinstrumenteiksi.

Konsernin erään määräysvallattoman omistajan osuuteen sisältyi myyntijärjestely, joka arvostettiin lunastusarvoon 88 milj. euroa vuoden 2010 lopussa ja joka esitettiin muissa rahoitusveloissa. Myyntijärjestely on toteutettu vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä.

18. VAIHTO-OMAISUUS

milj. EUR	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet sekä ennakkomaksut	789	762
Keskeneräiset tuotteet	516	642
Valmiit tuotteet	1 025	1 119
Yhteensä	2 330	2 523

19. SIIRTOSAAMISET JA ENNAKKOMAKSUT

milj. EUR	2011	2010
Sosiaaliturvamaksusaatava, ALV- ja muut verosaatavat	1 906	1 690
Jaksotetut hankinnan ja valmistuksen kulut	114	175
Muut siirtosaamiset ja ennakkomaksut	2 468	2 495
Yhteensä	4 488	4 360

Vuonna 2011 muut siirtosaamiset ja ennakkomaksut sisältävät 1 069 milj. euroa ennakkomaksuja Qualcommille (vuonna 2010 1 166 milj. euroa) Vuonna 2008 Nokia ja Qualcomm allekirjoittivat 15-vuotisen lisenssisopimuksen, jonka nojalla Qualcomm myönsi Nokialle lisenssin Qualcommin kaikkiin patentteihin käytettäväksi sekä Nokian matkaviestimissä että Nokia Siemens Networksin verkkoratkaisuissa. Sopimukseen sisältyy kertamaksu 1,7 miljardia euroa, joka kirjataan kuluksi sopimuskauden aikana, sekä jatkuvat rojaltimaksut Qualcommille. Osana lisenssisopimusta Nokia luovutti useita patentteja Qualcommille. Nämä patentit arvostettiin tuottoperusteisella lähestymistavalla, perustuen arvioituihin ja diskontattuihin rahavirtoihin kyseisen patentin arvioitavissa olevalta taloudelliselta vaikutusajalta. Arvostuslaskelmien sekä alla olevien olettamusten perusteella patenttien käyvän arvo ei katsottu olevan merkittävä.

Näiden lisäksi siirtosaamisiin ja ennakkomaksuihin sisältyy kertyneitä korkotuottoja sekä muita ennakkomaksuja ja siirtosaamisia, jotka eivät yksittäisinä erinä ole merkittäviä.

20. ARVOSTUSERÄT

Varojen vähennykseksi kirjatut varaukset, milj. EUR	Tilikauden alussa	Kirjattu tuloslaskelmaan	Vähennykset ¹	Kirjattu tilikauden lopussa
2011				
Myyntisaamisten arvonalentumiset	363	131	-210	284
Vaihto-omaisuuden ylijäämä- ja epäkuranttiusvaraus	301	345	-189	457
2010				
Myyntisaamisten arvonalentumiset	391	117	-145	363
Vaihto-omaisuuden ylijäämä- ja epäkuranttiusvaraus	361	124	-184	301
2009				
Myyntisaamisten arvonalentumiset	415	155	-179	391
Vaihto-omaisuuden ylijäämä- ja epäkuranttiusvaraus	348	192	-179	361

¹ Vähennykset sisältävät varausten käytön ja purun.

21. ARVONMUUTOSRAHASTO

		havirto suojau	,		able-fo	or-sale set		/hteen	ısä
milj. EUR	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja		Verojen jälkeen
Tase 31.12.2008	101	-20	81	-29	10	-19	72	-10	62
Ennakoitujen rahavirtojen suojaus:									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot (+)/-kulut (–)	-19	6	-13	_	_	_	-19	6	-13
Arvostuserien purku myynnin oikaisueriin	873	-222	651	_	_	_	873	-222	651
Arvostuserien purku hankinnan ja valmistuksen kulujen oikaisueriin	-829	205	-624	_	_	_	-829	205	-624
Available-for-sale -sijoitukset:									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot (+)/-kulut (-)	_	_	_	36	-4	32	36	-4	32
Tulosvaikutteinen pysyvä arvonalentuminen	_	_	_	14	_	14	14	_	14
Nettotuottojen(+)/-kulujen (-) purku tulokseen myynnin yhteydessä	_	_	_	-2	_	-2	-2	_	-2
Määräysvallattomien omistajien osuus	-65	16	-49	-2	_	-2	-67	16	-51
Tase 31.12.2009	61	-15	46	17	6	23	78	-9	69
Ennakoitujen rahavirtojen suojaus:									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot (+)/-kulut (-)	-119	12	-107	_	_	_	-119	12	-107
Arvostuserien purku myynnin oikaisueriin	357	-57	300	_	_	_	357	-57	300
Arvostuserien purku hankinnan ja valmistuksen kulujen oikaisueriin	-379	70	-309	_	_	_	-379	70	-309
Available-for-sale -sijoitukset:									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot (+)/-kulut (-)	_	_	_	-3	-2	- 5	-3	-2	- 5
Tulosvaikutteinen pysyvä arvonalentuminen	_	_	_	13	_	13	13	_	13
Nettotuottojen(+)/-kulujen (-) purku tulokseen myynnin yhteydessä	_	_	_	-1	_	-1	-1	_	-1
Määräysvallattomien omistajien osuus	50	-7	43	_	_	_	50	-7	43
Tase 31.12.2010	-30	3	-27	26	4	30	-4	7	3
Ennakoitujen rahavirtojen suojaus:									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot (+)/-kulut (-)	106	-25	81	_	_	_	106	-25	81
Arvostuserien purku myynnin oikaisueriin	-166	42	-124	_	_	_	-166	42	-124
Arvostuserien purku hankinnan ja valmistuksen kulujen oikaisueriin	162	-36	126	_	_	_	162	-36	126
Arvostuserien purku omaisuuserien ostohinnan oikaisuksi ¹	14	-3	11	_	_	_	14	-3	11
Available-for-sale -sijoitukset:									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot (+)/-kulut (–)	_	_	_	67	_	67	67	_	67
Tulosvaikutteinen pysyvä arvonalentuminen	_	_	_	22	-2	20	22	-2	20
Nettotuottojen(+)/-kulujen (-) purku tulokseen myynnin yhteydessä	_	_	_	-19	-1	-20	-19	- 1	-20
Määräysvallattomien omistajien osuus	-8	-2	-10	_	_	_	-8	-2	-10
Tase 31.12.2011	78	-21	57	96	1	97	174	-20	154

¹ Oikaisu liittyy vuonna 2011 tehtyihin hankintoihin. Katso lisätietoja liitteessä 9.

Jotta varmistutaan siitä, että ennakoitujen rahavirtojen suojausinstrumenttien käyvän arvon muutoksista syntyneisiin nettotuottoihin/-kuluihin kirjattu määrä edustaa vain tehokkaiden ja asianmukaisesti kohdistettujen, erittäin todennäköisten ennakoitujen rahavirtojen suojausten tulosta, Nokia on ottanut käyttöön menetelmän, jossa kaikki johdannaisten arvostustuotot ja -kulut kirjataan ensin tuloslaskelmaan. Näistä jaksotetaan arvonmuutosrahastoon se osa, joka on kohdistettavissa tehokkaille, ennakoitujen valuuttamääräisten

rahavirtojen suojausinstrumenteille. Arvostustuloksen jaksotus lasketaan uudelleen jokaisen kirjanpitokauden lopussa ja kirjataan arvonmuutosrahastoon.

Suojattuja rahavirtoja ja niille allokoituja suojausinstrumentteja seurataan jatkuvasti konsernissa, jotta voidaan varmistaa että arvonmuutosrahasto ei sisällä vuoden 2011, 2010 eikä 2009 lopussa sellaisten valuuttasuojien arvostustuottoja tai -kuluja, joihin liittyvien suojattujen ennakoitujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan.

Ennakoituja valuuttamääräisiä ostoja tai myyntejä suojaavien avoimien valuuttatermiinien nettomääräinen arvostustuotto tai -kulu tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 siirretään arvonmuutosrahastosta tuloslaskelmaan silloin, kun suojattu myynti tai osto kirjataan kirjanpitoon, pääsääntöisesti seuraavan vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

22. MUUNTOEROT

	.,			Nettosijoitu		V		
	Mu	untoer	ot	suojaus	<u> </u>	YI	nteen	sä
milj. EUR	Ennen		/erojen jälkeen	Ennen veroja Vero	Verojen	Ennen veroja		/erojen
Tase 31.12.2008 ¹		veio				Ť		
Tase 31.12.2008	260		260	100 –19	81	360	- 19	341
Muuntoerot:								
Muuntoerot	-556	2	-554		_	-556	2	-554
Muuntoerojen purku rahoituseriin	-7	_	-7		_	-7	_	-7
Nettosijoituksen suojaus:								
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen arvostuksen nettotuotot (+)/-kulut (-)	_	_	_	114 -31	83	114	-31	83
Arvostuserien purku rahoituseriin	_	_	_	1 —	1	1	_	1
Määräysvallattomien omistajien osuus	8	1	9		_	8	1	9
Tase 31.12.2009	-295	3	-292	215 -50	165	-80	-47	-127
Muuntoerot:								
Muuntoerot	1 302	3	1 305		_	1 302	3	1305
Muuntoerojen purku rahoituseriin	_	_	_		_	_	_	_
Nettosijoituksen suojaus:								
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen arvostuksen nettotuotot (+)/-kulut (–)	_	_	_	-389 101	-288	-389	101	-288
Arvostuserien purku rahoituseriin	_	_	_		_	_	_	_
Määräysvallattomien omistajien osuus	-63	-2	-65		_	-63	-2	-65
Tase 31.12.2010	944	4	948	-174 51	-123	770	55	825
Muuntoerot:								
Muuntoerot	9	_	9		_	9	_	9
Muuntoerojen purku rahoituseriin	_	_	_		_	_	_	_
Nettosijoituksen suojaus:								
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen arvostuksen nettotuotot (+)/-kulut (–)	_	_	_	-37 9	-28	-37	9	-28
Arvostuserien purku rahoituseriin	_	_	_		_	_	_	_
Määräysvallattomien omistajien osuus	-35	_	-35		_	-35	_	-35
Tase 31.12.2011	918	4	922	-211 60	-151	707	64	771

¹ Ennen vuotta 2008 kirjatun erän uudelleenluokittelu, millä ei ollut vaikutusta muuntoeroihin yhteensä konsolidoidussa taseessa.

23 FMOYHTIÖN OSAKKEET

Nokian osakkeet ja osakkeenomistajat

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Nokialla on yksi osakelaji. Jokainen Nokian osake oikeuttaa yhteen ääneen Nokian yhtiökokouksessa.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2011 oli 245 896 461,96 euroa sekä osakkeiden kokonaismäärä 3 744 956 052.

Osakkeiden kokonaismäärästä konsernin hallussa oli 31.12.2011 yhteensä 34 767 036 osaketta, joiden osuus yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä oli noin 1,0 %.

Nokian yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä ei ole vähimmäistai enimmäispääomaa eikä yhtiön osakkeella ole nimellisarvoa.

Hallituksen valtuutukset

VALTUUTUS KOROTTAA OSAKEPÄÄOMAA

Nokian osakkeenomistajat valtuuttivat 6.5.2010 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 740 miljoonan osakkeen antamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakeannilla tai antamalla osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia mukaan lukien optio-oikeudet. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakkeiden antamiseen liittyvistä ehdoista ja erityisistä oikeuksista, mukaan lukien oikeuden päättää siitä, kenelle osakkeita tai erityisiä oikeuksia voidaan antaa. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen, osakkeenomistajapohjan laajentamiseen, yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseksi tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus on voimassa 30.6.2013

Vuoden 2011 lopussa hallituksella ei ollut muita valtuutuksia päättää uusien osakkeiden antamisesta, vaihtovelkakirjalainojen, muiden merkintäoikeuksien tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskusta.

MUUT VALTUUTUKSET

Nokian osakkeenomistajat valtuuttivat 6.5.2010 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 360 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Nokia ei hankkinut tämän valtuutuksen nojalla yhtään osaketta. Valtuutus oli alun perin voimassa 30.6.2011 saakka, mutta se päättyi 3.5.2011 varsinaisen yhtiökokouksen tekemällä päätöksellä.

Nokian osakkeenomistajat valtuuttivat 3.5.2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 360 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakemäärä on alle 10 % kaikista yhtiön osakkeista. Osakkeita voidaan hankkia osakkeiden hankkimista koskevan valtuutuksen nojalla yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Lisäksi osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen, tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa 30.6.2012 saakka.

HALLITUKSEN VALTUUTUSEHDOTUKSET VARSINAISELLE YHTIÖKOKOLIKSELLE 2012

26.1.2012 Nokia julkisti, että hallitus ehdottaa 3.5.2012 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutettaisiin päättämään enintään 360 miljoonan yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Ehdotettu osakkeiden maksimimäärä, joka voidaan hankkia, on sama kuin hallituksen voimassa oleva ostovaltuutus ja se vastaa alle 10 % kaikista yhtiön osakkeista. Osakkeiden hankkimista koskevan valtuutuksen nojalla omia osakkeita voitaisiin hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen ja muiden järjestelyiden rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Osakkeet voitaisiin hankkia joko tekemällä ostotarjous kaikille osakkeenomistajille yhtäläisin ehdoin tai hankkimalla osakkeet julkisella kaupankäynnillä arvopaperipörssistä. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa 30.6.2013 saakka ja se päättäisi tämän hetkisen varsinaisen yhtiökokouksen 3.5.2011 hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen omien osakkeiden hankinnasta.

24. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konsernilla on useita työntekijöille suunnattuja osakepohjaisia kannustinohjelmia. Kannustinohjelmiin kuuluvat tulosperusteiset osakepalkkio-ohjelmat, optio-ohjelmat ja ehdolliset osakepalkkio-ohjelmat. Sekä yhtiön johto että työntekijät osallistuvat näihin ohjelmiin.

Osakepohjaiset kannustinpalkkiot edellyttävät pääsääntöisesti työsuhteen jatkumista Nokiassa sekä suoritustavoitteiden ja muiden kunkin ohjelman ehdoissa määriteltyjen ehtojen toteutumista.

Osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä aiheutuneet kulut olivat 18 miljoonaa euroa vuonna 2011 (47 miljoonaa euroa vuonna 2010 ja 16 miljoonaa euroa vuonna 2009).

Optio-oikeudet

Vuonna 2011 Nokia hallinnoi kolmea globaalia optio-ohjelmaa. Yhtiökokous on hyväksynyt vuosien 2005, 2007 ja 2011 optio-ohjelmat, mukaan lukien niiden ehdot, kunkin ohjelman perustamisvuonna.

Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Nokian osakkeen. Optio-oikeudet ovat siirtokelvottomia ja niitä voidaan käyttää vain osakemerkintään. Kaikki 2005 ja 2007 optio-ohjelmien perusteella myönnetyt optio-oikeudet tulevat käyttöön vaiheittain seuraavasti: 25 % optioista vuoden kuluttua niiden myöntämisestä ja 6,25 % kunakin vuosineljänneksenä sen jälkeen. Vuosien 2005 ja 2007 ohjelmien perusteella myönnettyjen optio-oikeuksien voimassaoloaika on noin viisi vuotta. Vuoden 2011 optio-ohjelman perusteella myönnetyt optio-oikeudet tulevat käyttöön seuraavasti: 50 % optioista kolmen vuoden kuluttua niiden myöntämisestä ja loput 50 % neljän vuoden kuluttua myöntämisestä. Vuoden 2011 ohjelman perusteella myönnettyjen optio-oikeuksien voimassaoloaika on noin kuusi vuotta.

Optio-oikeuksien merkintähinta määritellään optio-oikeuksien myöntämisen yhteydessä vuosineljänneksittäin ennalta sovitun aikataulun mukaisesti Nokian säännöllisten tulosjulkistusten jälkeen. Osakkeen merkintähinta kullakin optio-oikeuden alalajilla on kyseisen vuosineljänneksen toisen kuukauden

(helmi-, touko-, elo- tai marraskuu) ensimmäisen kokonaisen viikon kaupankäyntipäivien Nokian osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi NASDAQ OMX Helsingissä. Vuoden 2011 optio-ohjelman mukaan, mikäli osingon irtoamispäivä sijoittuu kyseiselle viikolle, merkintähinta määritellään seuraavan viikon Nokian osakkeen vaihdolla painotetun keskikurssin mukaan NASDAQ OMX Helsingissä. Määrittelemällä merkintähinnat viikon painotetun keskikurssin perusteella vähennetään Nokian osakkeen kurssin päivittäisten vaihtelujen vaikutusta merkintähintaan. Merkintähintojen määrittely perustuu kunkin ohjelman ehtoihin, jotka yhtiökokous on hyväksynyt. Hallituksella ei ole oikeutta muuttaa merkintähintaa tai sen määrittelytapaa.

Osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka aikana osakkeiden merkintä on tapahtunut. Muut osakkeenomis-

tajalle kuuluvat oikeudet alkavat siitä, kun merkityt osakkeet ovat tulleet merkityksi kaupparekisteriin. Työntekijä pääsääntöisesti menettää optio-oikeutensa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen optio-oikeuden käyttämistä osakemerkintään.

Kaikkien liikkeellä olevien optio-oikeuksien perusteella voidaan merkitä yhteensä enintään 23 203 328 uutta Nokian osaketta, joiden yhteenlaskettu osuus kaikista äänistä oli 31.12.2011 noin 0,6 %. Kaikki optio-oikeuksiin perustuvat osakkeiden merkintähinnat kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti.

Seuraavassa taulukossa on esitetty tietoja liikkeellelasketuista optio-oikeuksista 31.12.2011.

	Ohjelmaan	Ohjelmaan		Käytettävissä olevat optiot	Os			
Ohjelma (liikkeelle- laskuvuosi)	kuuluvien optio- oikeuksien määrä	kuuluvien henkilöiden lukumäärä (noin)	Optioiden (ala)laji	(% kaikista liikkeelle lasketuista optioista)	Ensimmäinen ansaintapäivä	Viimeinen ansaintapäivä	Voimassaolo päättyy	Merkintä hinta/ osake EUR
2005 1	_	_	2006 1Q	Päättynyt	1.4.2007	1.4.2010	31.12.2011	14,99
			2006 2Q	Päättynyt	1.7.2007	1.7.2010	31.12.2011	18,02
			2006 3Q	Päättynyt	1.10.2007	1.10.2010	31.12.2011	15,37
			2006 4Q	Päättynyt	1.1.2008	1.1.2011	31.12.2011	15,38
			2007 1Q	Päättynyt	1.4.2008	1.4.2011	31.12.2011	17,00
2007 1	12 352 526	4 600	2007 2Q	100,00	1.7.2008	1.7.2011	31.12.2012	18,39
			2007 3Q	100,00	1.10.2008	1.10.2011	31.12.2012	21,86
			2007 4Q	93,75	1.1.2009	1.1.2012	31.12.2012	27,53
			2008 1Q	87,50	1.4.2009	1.4.2012	31.12.2013	24,15
			2008 2Q	81,25	1.7.2009	1.7.2012	31.12.2013	19,16
			2008 3Q	75,00	1.10.2009	1.10.2012	31.12.2013	17,80
			2008 4Q	68,75	1.1.2010	1.1.2013	31.12.2013	12,43
			2009 1Q	62,50	1.4.2010	1.4.2013	31.12.2014	9,82
			2009 2Q	56,25	1.7.2010	1.7.2013	31.12.2014	11,18
			2009 3Q	50,00	1.10.2010	1.10.2013	31.12.2014	9,28
			2009 4Q	43,75	1.1.2011	1.1.2014	31.12.2014	8,76
			2010 1Q	37,50	1.4.2011	1.4.2014	31.12.2015	10,11
			2010 2Q	31,25	1.7.2011	1.7.2014	31.12.2015	8,86
			2010 3Q	25,00	1.10.2011	1.10.2014	31.12.2015	7,29
			2010 4Q	_	1.1.2012	1.1.2015	31.12.2015	7,59
2011 ²	10 850 802	3 000	2011 2Q	_	1.7.2014	1.7.2015	27.12.2017	6,02
			2011 3Q	_	1.10.2014	1.10.2015	27.12.2017	3,76
			2011 4Q	_	1.1.2015	1.1.2016	27.12.2017	4,84

¹ Konsernin vuosien 2005 ja 2007 globaaleissa optio-ohjelmassa merkintäaika alkaa seuraavasti: 25 % osalta merkintäaika alkaa vuoden kuluttua optio-oikeuksien myöntämisestä, ja loppujen osalta merkintäaika alkaa vuosineljänneksittäin 6,25 % suuruisissa erissä. Kaikki optiot tulevat käytettäviksi neljän vuoden aikana.

² Konsernin vuoden 2011 globaalissa optio-ohjelmassa merkintäaika alkaa seuraavasti: 50 % osalta merkintäaika alkaa kolmen vuoden kuluttua optio-oikeuksien myöntämisestä ja loppujen 50 % osalta merkintäaika alkaa neljän vuoden kuluttua optio-oikeuksien myöntämisestä.

Kaikki liikkeellelasketut optio-oikeudet 31.12.2011 ¹

	Optioiden lukumäärä	Merkintähinnan painotettu keskiarvo EUR	Keskihinta EUR
Optio-oikeudet 1.1.2009	23 813 865	15,89	
Myönnetty	4 791 232	11,15	
Käytetty	104 172	6,18	9,52
Lunastettu	893 943	17,01	
Erääntyneet	4 567 020	13,55	
Optio-oikeudet 31.12.2009	23 039 962	15,39	
Myönnetty	6 708 582	8,73	
Käytetty	39 772	2,20	9,44
Lunastettu	1 698 435	12,07	
Erääntyneet	6 065 041	13,97	
Optio-oikeudet 31.12.2010	21 945 296	14,04	
Myönnetty	11 751 907	5,50	
Käytetty	6 208	5,07	7,69
Lunastettu	2 441 876	9,05	
Erääntyneet	7 909 089	17,53	
Optio-oikeudet 31.12.2011	23 340 030	9,08	
Käytettävissä olevat optio-oikeudet 31.12.2008 (osakkeet)	12 895 057	14,77	
Käytettävissä olevat optio-oikeudet 31.12.2009 (osakkeet)	13 124 925	16,09	
Käytettävissä olevat optio-oikeudet 31.12.2010 (osakkeet)	11 376 937	17,07	
Käytettävissä olevat optio-oikeudet 31.12.2011 (osakkeet))	6 904 331	14,01	

¹ Sisältää myös optio-oikeuksia muista kuin globaaleista kannustinohjelmista. Katso lisätietoja kohdasta "Muut työntekijöille suunnatut osakepohjaiset kannustinohjelmat".

Optio-oikeuksien myöntämispäivän käyvän arvon painotettu keskiarvo oli 0,92 euroa vuonna 2011, 2,29 euroa vuonna 2010 ja 2,34 euroa vuonna 2009.

Liikkeellelasketut optio-oikeudet merkintähinnan mukaan jaoteltuna 31.12.2011:

Liikkeellelasketut optio-oikeudet						
Merkintähinta, EUR	Osakkeiden lukumäärä	Painotettu keski- määräinen jäljellä oleva sopimusaika vuosissa	Merkintä- hinnan painotettu keskiarvo EUR			
0,90-4,84	2 825 362	5,99	3,85			
5,14-6,02	8 098 681	5,98	6,01			
6,20-8,86	5 112 043	4,00	8,69			
8,88-14,75	3 994 625	2,84	11,40			
17,80-27,53	3 309 319	1,50	18,83			
	23 340 030					

Nokia laskee optio-oikeuksien käyvät arvot käyttäen Black-Scholes -mallia. Optio-oikeuksien käypä arvo on arvioitu myöntämispäivänä seuraavin olettamuksin:

	2011	2010	2009
Painotettu keskimääräinen odotettavissa oleva osinkotuotto	7,37 %	4,73 %	3,63 %
Painotettu keskimääräinen odotettavissa oleva volatiliteetti	36,95 %	52,09 %	43,46 %
Riskitön korkokanta	1,71-2,86 %	1,52-2,49 %	1,97-2,94 %
Painotettu keskimääräinen riskitön korkokanta	2,68 %	1,78 %	2,23 %
Option odotettavissa oleva voimassaoloaika (vuosia)	4,70	3,59	3,60
Osakkeen painotettu keskihinta, EUR	5,46	8,27	10,82

Optio-oikeuksien odotettu voimassaoloaika on arvioitu tutkimalla option haltijoiden optio-oikeuksien käyttöä yleisellä tasolla sekä Nokian omien optio-ohjelmien toteutuneita käyttöprofiileja.

Odotettavissa oleva volatiliteetti perustuu markkinoilla tarjolla olevien Nokian osakkeeseen perustuvien optioiden implisiittisiin volatiliteetteihin sekä aiemmin toteutuneisiin volatiliteetteihin.

Tulosperusteiset osakepalkkiot

Vuonna 2011 Nokia hallinnoi neljää globaalia tulosperusteista osakepalkkio-ohjelmaa, vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ohjelmia, jotka yhtiön hallitus on hyväksynyt, mukaan lukien niiden ehdot.

Tulosperusteinen osakepalkkio tarkoittaa Nokian velvollisuutta antaa työntekijälle Nokian osakkeita myöhempänä ajankohtana edellyttäen, että Nokia saavuttaa ennalta asetetut suoritustavoitteet. Työntekijä saa osakkeita vain, mikäli Nokia saavuttaa kynnystason vähintään toisessa kahdesta toisistaan riippumattomasta ja ennalta asetetusta suoritustavoitteesta, joita ovat yhtiön keskimääräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu ohjelman ansaintajakson aikana ja vuosien 2008, 2009 ja 2010 tulosperusteisissa osakepalkkio-ohjelmissa osakekohtainen tulos ansaintajakson lopussa ja vuoden 2011 tulosperusteisessa osakepalkkio-ohjelmassa keskimääräinen osakekohtainen tulos ansaintajakson aikana.

Vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ohjelmissa on kolmen vuoden ansaintajakso ilman välimittauskautta. Osakkeet tulevat maksettaviksi kyseisen ansaintajakson päätyttyä. Osakkeet toimitetaan ohjelmaan osallistuville työntekijöille mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne tulevat maksettaviksi. Ennen kuin Nokian osakkeet on annettu, tulosperusteisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Työntekijä pääsääntöisesti menettää tulosperusteiset osakepalkkionsa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen osakkeiden tuloa maksettaviksi.

Seuraava taulukko esittää tietoja Nokian globaaleista tulosperusteisista osakeohjelmista.

Ohjelm	Ohjelmaan kuuluvien osakkeiden kynnys- a määrä ^{1,2}	Ohjelmaan kuuluvien henkilöiden lukumäärä (noin)	Suoritus- kausi	Lopullinen suoritus
2008	0	5000	2008-2010	2011
2009	0	4000	2009-2011	2012
2010	2 660 445	3000	2010-2012	2013
2011	4 669 530	4000	2011-2013	2014

- 1 Vuoden 2009 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman osakepalkkiot tulivat maksettaviksi 31.12.2011 ja niitä ei siten ole sisällytetty taulukon osakemääriin.
- 2 Ei sisällä 2 559 kappaletta ohjelmiin kuuluvaa osaketta, joiden antamista on lykätty työntekijöiden sovittujen vapaiden johdosta.

Seuraava taulukko sisältää kunkin globaalin tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman suoritustavoitteet.

	aksimisuoritus			
ko Ohjelma	Osake- htainen tulos ^{1,2} EUR	Keski- määräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu	tulos	Keski- määräinen vuotuinen ^{1,2} liikevaihdon kasvu ¹
2008	1,72	4 %	2,76	16 %
2009	1,01	-5 %	1,53	10 %
2010	0,82	0 %	1,44	13,5 %
2011	0,50	2,5 %	1,10	10 %

1 Keskimääräisen vuotuisen liikevaihdon kasvun ja osakekohtaisen tuloksen suoritustavoitteella on sama 50 %:n painoarvo.

2 Vuoden 2008, 2009 ja 2010 ohjelman osakekohtainen tulos: Osakekohtainen tulos ansaintajakson lopussa. Vuoden 2011 ohjelman osakekohtainen tulos: Keskimääräinen vuosittainen osakekohtainen tulos. Vuoden 2008 ohjelman osakekohtainen tulos: laimennettu, poislukien kertaluonteiset erät. Vuosien 2009, 2010 ja 2011 ohjelmien osakekohtainen tulos: laimennettu, ei-IFRS.

Liikkeellelasketut tulosperusteiset osakepalkkiot 31.12.2011 ¹

1	Tulosperusteisten osakepalkkioiden kynnysmäärä	Myöntämispäivän käyvän arvon painotettu keskiarvo EUR ²
Tulosperusteiset osakepalkkiot 1.1.200	09 8 035 219	
Myönnetty	2 960 110	9,57
Lunastettu	691 325	
Toteutunut ^{3, 4}	5 210 044	
Tulosperusteiset osakepalkkiot 31.12.2	2009 5 093 960	
Myönnetty	3 576 403	5,94
Lunastettu	1 039 908	
Toteutunut ⁵	1 910 332	
Tulosperusteiset osakepalkkiot 31.12.2	2010 5 720 123	
Myönnetty	5 410 211	3,66
Lunastettu	1 538 377	
Toteutunut ⁶	2 009 423	
Tulosperusteiset osakepalkkiot 31.12.2	2011 7 582 534	

- 1 Sisältää tulosperusteisia osakepalkkioita myös muista kuin globaaleista kannustinohjelmista. Katso lisätietoja alta kohdasta "Muut työntekijöille suunnatut osakepohjaiset kannustinohjelmat".
- 2 Tulosperusteisten osakepalkkioiden käypä arvo arvioidaan perustuen Nokian osakkeen myöntämispäivän markkinahintaan vähennettynä ansaintajakson aikana maksettaviksi oletettujen osinkojen nykyarvolla.
- 3 Perustuen konsernin tulokseen välimittauskaudella 2005–2006 vuoden 2005 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman molemmat suorituskriteerit täyttyivät ja siten kynnysmäärä, 3 980 572 osaketta, annettiin tulospalkkioihin perustuen vuonna 2007. Lopullisessa suorituksessa vuonna 2009 otettiin huomioon välimittauskauden perusteella annettavaksi tulleet osakkeet.
- 4 Sisältää vuoden 2007 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman osakepalkkiot, jotka tulivat maksettaviksi 31.12.2009.
- 5 Sisältää vuoden 2008 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman osakepalkkiot, jotka tulivat maksettaviksi 31.12.2010.
- 6 Sisältää vuoden 2009 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman osakepalkkiot, iotka tulivat maksettaviksi 31.12.2011.

Vuoden 2009 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman perusteella ei anneta osallistujille Nokian osakkeita, koska kummankaan suorituskriteerin, eli keskimääräisen vuotuisen liikevaihdon kasvun ja osakekohtaisen tuloksen, vähimmäistasoa ei saavutettu.

Ehdolliset osakepalkkiot

Vuonna 2011 Nokia hallinnoi neljää globaalia ehdollista osakepalkkio-ohjelmaa, vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ohjelmia, jotka yhtiön hallitus on hyväksynyt, mukaan lukien niiden ehdot.

Ehdollisia osakepalkkioita käytetään Nokian tulevan menestyksen kannalta keskeisten lahjakkuuksien rekrytointiin, sitouttamiseen ja kannustamiseen. Ehdollisia osakepalkkioita annetaan vain avainasemassa oleville johtohenkilöille ja muille keskeisille lahjakkuuksille.

Kaikissa ehdollisissa osakepalkkioissa on kolmen vuoden sitouttamisjakso. Ennen kuin osakkeet on annettu, ehdollisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Työntekijä pääsääntöisesti menettää ehdolliset osakepalkkionsa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen kuin osakkeet ovat tulleet maksettaviksi.

Liikkeellelasketut ehdolliset osakepalkkiot 31.12.2011 ¹

osak	Ehdollisten epalkkioiden määrä	Myöntämispäivän käyvän arvon painotettu keskiarvo EUR ²
Ehdolliset osakepalkkiot 1.1.2009	8 049 397	
		7.50
Myönnetty	4 288 600	7,59
Lunastettu	446 695	
Toteutunut	2 510 300	
Ehdolliset osakepalkkiot 31.12.2009	9 381 002	
Myönnetty	5 801 800	6,85
Lunastettu	1 492 357	
Toteutunut	1 330 549	
Ehdolliset osakepalkkiot 31.12.2010	12 359 896	
Myönnetty	8 024 880	3,15
Lunastettu	2 063 518	
Toteutunut	1 735 167	
Ehdolliset osakepalkkiot 31.12.2011 ³	16 586 091	

- 1 Sisältää ehdollisia osakepalkkioita myös muista kuin globaaleista kannustinohjelmista. Katso lisätietoja alta kohdasta "Muut työntekijöille suunnatut osakepohjaiset kannustinohjelmat".
- 2 Ehdollisten osakepalkkioiden käypä arvo arvioidaan perustuen Nokian osakkeen myöntämispäivän markkinahintaan vähennettynä suorituskauden aikana maksettaviksi oletettujen osinkojen nykyarvolla.
- 3 Sisältää 901 900 kappaletta vuoden 2008 ehdollisen osakepalkkio-ohjelman alla vuonna 2008 neljännen vuosineljänneksen aikana myönnettyjä osakepalkkioita, jotka tulivat maksettaviksi 1.1.2012.

Muut työntekijöille suunnatut osakepohjaiset kannustinohjelmat

Edellä mainittujen globaalien kannustinohjelmien lisäksi Nokialla on yritysostojen seurauksena perustettuja sekä Yhdysvalloissa ja Kanadassa työskenteleville työntekijöille suunnattuja kannustinohjelmia, joiden perusteella kannustinohjelmaan osallistuvat työntekijät voivat saada Nokian osakkeita tai ADS:iä. Nämä kannustinohjelmat eivät johda Nokian osakepääoman korottamiseen. Näiden kannustinohjelmien perusteella yhtiöllä oli 0,1 miljoonaa voimassaolevaa optio-oikeutta 31.12.2011. Optioiden keskimääräinen merkintähinta on 11,02 Yhdysvaltojen dollaria.

Nokian 10.7.2008 toteutuneen NAVTEQ-yritysoston yhteydessä yhtiö otti vastatakseen NAVTEQin vuoden 2001 osakepalkkio-ohjelmasta. Kaikki toteutumattomat NAVTEQin ehdolliset osakepalkkiot muunnettiin vastaavaksi määräksi Nokian osakkeisiin oikeuttavia ehdollisia osakepalkkioita. Enimmäismäärä Nokian osakkeita, jotka tämän johdosta voidaan antaa NAVTEQin työntekijöille vuosina 2008–2012, on noin kolme miljoonaa osaketta, josta noin 2,5 miljoonaa

osaketta on annettu 31.12.2011 mennessä. Nokian aikomuksena ei ole myöntää uusia osakepalkkioita NAVTEQin vuoden 2001 osakepalkkio-ohjelman nojalla.

Yhtiöllä on myös Yhdysvalloissa työntekijöille suunnattu osakkeiden osto-ohjelma, jonka nojalla Yhdysvalloissa olevat työntekijät voivat ostaa Nokian ADS:iä 15 % alennuksella. Ostettavat osakkeet rahoitetaan kuukausittaisilla vähennyksillä työntekijöiden palkasta ja ADS:iä hankitaan kuukausittain. Vuonna 2011 ohjelman nojalla on ostettu noin 800 000 Nokian ADS:ää, ja ohjelmassa on yhteensä noin 1 220 osallistujaa.

Nokialla on myös erityinen toimitusjohtajan kertakannustinohjelma, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa Stephen Elopin palkkio osakkeenomistaja-arvon kanssa ja sitoa osa palkitsemisesta suoraan Nokian osakekurssin kehitykseen vuosina 2011–2012. Elopilla on mahdollisuus ansaita 125 000–750 000 Nokian osaketta vuoden 2012 loppuun mennessa riippuen kahden toisistaan riippumattoman suorituskriteerin saavuttamisesta: Osakkeenomistajien kokonaistuotto verrattuna vertailuryhmän yhtiöihin kahden vuoden ajanjakson aikana sekä Nokian absoluuttinen osakkeen arvo vuoden 2012 lopussa. Mikäli kummankaan suorituskriteerin vähimmäistasoa ei saavuteta, ohjelman perusteella ei anneta osakkeita. Ohjelmaan sisältyy kahden vuoden ansaintajakson lisäksi yhden vuoden sitouttamisjakso.

25. LASKENNALLISET VEROT

milj. EUR	2011	2010
Laskennalliset verosaamiset:		
Sisäinen varastokate	66	76
Vahvistetut tappiot ja käyttämättömät veronhyvitykset	715	488
Takuuvaraukset	63	82
Muut varaukset	363	268
Kertyneet poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	711	782
Osakeperusteiset maksut	11	21
Muut väliaikaiset erot	362	347
Laskennallisten verojen netotus	-443	-468
Laskennalliset verosaamiset	1 848	1 596
Laskennalliset verovelat: Kertyneet poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	-500	-406
Arvostuserot: käyvän arvon muutokset	-65	-13
Lähdevero jakamattomista voittovaroista	-268	-353
Muut väliaikaiset erot ¹	-410	-718
Laskennallisten verojen netotus	443	468
Laskennalliset verovelat	-800	-1 022
Laskennalliset verosaamiset, netto	1 048	574
Omaan nääemaan kirjatut voret:	-4	-1
Omaan pääomaan kirjatut verot:	-4	- 1

¹ Vuonna 2011 muihin väliaikaisiin eroihin sisältyy 339 milj. euron (542 milj. euroa vuonna 2010) laskennallinen verovelka, joka syntyi Nokia Siemens Networksin ja NAVTEQin hankintamenojen kohdistuksesta.

Konsernilla oli 31.12.2011 vahvistettuja tappioita 2 702 milj. euroa (1 792 milj. euroa vuonna 2010), joista 969 milj. euroa (144 milj. euroa vuonna 2010) vanhenee 10 vuodessa.

Konsernilla oli 31.12.2011 vahvistettuja tappioita, väliaikaisia eroja ja käyttämättömiä veron hyvityksiä yhteensä 4 302 milj. euroa (3 323 milj. euroa vuonna 2010) joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska kyseisten erien hyödyntäminen on epävarmaa. Suurimmalla osalla näistä eristä ei ole vanhentumisaikaa.

Laskennalliset verosaatavat on kirjattu siltä osin kuin tulosennusteet kyseisissä juridisissa yksiköissä osoittavat niiden olevan käytettävissä.

Konsernilla oli 31.12.2011 jakamattomia voittovaroja 424 milj. euroa (360 milj. euroa vuonna 2010), joista laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu koska näitä voittovaroja ei tulla jakamaan nähtävissä olevassa tulevaisuudessa.

26. SIIRTOVELAT

milj. EUR	2011	2010
Sosiaaliturvamaksuvelka, ALV- ja muut verovelat	1 655	1 585
Palkat	636	619
Jaksotetut myyntituotot	751	786
Ennakkomaksut	1 524	1 172
Muut	2 884	3 203
Yhteensä	7 450	7 365

Muut siirtovelat sisältää alennuksia, rojalteja ja markkinointikuluja sekä useita pieniä eriä, jotka eivät yksittäisinä erinä ole merkittäviä. Suurin osa jaksotetusta myyntituotosta tullaan tulouttamaan liikevaihtona seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

27. VARAUKSET

milj. EUR	Takuu- varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Immateriaali- oikeuksien loukkaukset	Projekti- tappiot	Verot	Muut	Yhteensä
1.1.2011	928	195	449	207	296	515	2 590
Kurssierot	-5	_	_	_	-4	_	-9
Hankitut liiketoiminnat	30	_	_	_	_	5	35
Lisäykset	671	584	70	237	124	374	2 060
Muutokset arvionvaraisissa erissä	-33	-95	-74	-70	-103	-135	-510
Kirjattu tuloslaskelmaan	638	489	-4	167	21	239	1 550
Vuoden aikana käytetyt	-903	-225	-14	-169	-14	-214	-1 539
31.12.2011	688	459	431	205	299	545	2 627
1.1.2010	971	184	390	197	274	702	2 718
Kurssierot	40	_	_	_	_	_	40
Lisäykset	888	228	106	239	40	238	1 739
Muutokset arvionvaraisissa erissä	-43	-44	-15	-52	-13	-87	-254
Kirjattu tuloslaskelmaan	845	184	91	187	27	151	1 485
Vuoden aikana käytetyt	-928	-173	-32	-177	-5	-338	-1 653
31.12.2010	928	195	449	207	296	515	2 590

milj. EUR	2011	2010
Varausten jaottelu 31.12.		
Pitkäaikainen	1 175	837
Lyhytaikainen	1 452	1 753

Yhtiö olettaa, että takuuvaraukset käytetään seuraavan 18 kuukauden aikana. Verovarausten käytön ajoitusta ei erän luonteesta johtuen pystytä määrittämään.

Uudelleenjärjestelyvaraus liittyy pääasiallisesti uudelleenjärjestelytoimenpiteisiin Devices & Services -ryhmässä ja Nokia Siemens Networks -ryhmässä. Suurimman osan uudelleenjärjestelykuluvarauksista oletetaan toteutuvan vuoden 2012 aikana.

Huhtikussa 2011 Nokia julkisti suunnitelmat työvoiman vähentämiseksi noin 4 000 työntekijällä maailmanlaajuisesti vuoden 2012 loppuun mennessä sekä suunnitelmat keskittää yhtiön tutkimus- ja tuotekehitystoiminnot siten, että jokaisella toimipaikalla on selkeä rooli ja tavoite. Syyskuussa 2011 Nokia julkisti suunnitelmansa jatkaa työvoiman ja toimintojensa sopeuttamista, huhtikuun 2011 tiedotteen mukaisesti, vähentämällä henkilöstöä myynnistä ja markkinoinnista sekä yhtymän yhteisistä toiminnoista. Julkistetut suunnitelmat sisälsivät myös Nokia tuotantolaitoksen sulkemisen Clujissa, Romaniassa, mikä yhdessä toimitusketjun toiminnoissa tehtyjen muutosten kanssa on vaikuttanut 2 200 henkilöön. Uudelleenjärjestelyjen johdosta Devices & Services on tehnyt yhteensä 456 milj. euron varauksen.

Vuonna 2010 Devices & Services -ryhmä kirjasi uudelleenjärjestelyvarauksia 85 milj. euroa pääasiallisesti liittyen muutoksiin Symbian Smartphones- ja Services-organisaatiossa sekä tietyissä yhtymän yhteisissä toiminnoissa, joiden odotetaan johtavan 1 800 työntekijän vähennyksiin maailmanlaajuisesti.

Syyskuussa 2011 Nokia julkisti suunnitelman keskittää Location & Commerce -liiketoiminnan kehittämisen Berliiniin Saksaan sekä Bostoniin ja Chicagoon Yhdysvaltoihin. Keskittämisen myötä toiminnot Bonnissa Saksassa sekä Malvernissa Yhdysvalloissa on suunniteltu lopetettavan minkä johdosta Location & Commerce on kirjannut 25 milj. euron uudelleenjärjestelyvarauksen.

Nokia Siemens Networksin uudelleenjärjestelykulut sekä muut siihen liittyvät kulut olivat yhteensä 145 milj. euroa vuonna 2011 (316 milj. euroa vuonna 2010). Suurin osa kuluista oli henkilöstöön liittyvää. Näihin kuluihin sisältyi myös kuluja, jotka syntyvät päällekkäisten toimintojen karsimisesta sekä tuoteportfolion yhdenmukaistamisesta ja siihen liittyviin lopetettavien tuotteiden korvaamisesta asiakasprojekteissa. Edellä mainituista kuluista 40 milj. euroa (173 milj. euroa vuonna 2010) sisältyi bruttokatteeseen, 28 milj. euroa (19 milj. euroa vuonna 2010) sisältyi tutkimus- ja kehityskuluihin, 22 milj. euroa (21 milj. euroa vuonna 2010) sisältyi myynti- ja markkinointikuluihin, 36 milj. euroa (76 milj. euroa vuonna 2010) sisältyi hallinnon kuluihin sekä 19 milj. euroa (27 milj. euroa vuonna 2010) liiketoiminnan muihin kuluihin.

Tappiovaraus keskeneräisistä projekteista liittyy Nokia Siemens Networksin projekteihin. Projektien takuuvarausten käyttö odotetaan tapahtuvan tulevan 18 kuukauden aikana.

Immateriaalioikeuksien loukkauksiin liittyvä varaus perustuu arvioon todennäköisesti toteutuvista sovintokustannuksista. Lopullinen sovintoon pääsy immateriaalioikeuksien loukkauksista kestää yleensä useamman tilikauden ajan, jonka johdosta varauksen käyttö vaihtelee vuosittain.

Muut varaukset koostuvat varauksista, jotka liittyvät sitoviin ostosopimuksiin, tuoteportfolion yhdenmukaistamiseen ja siihen liittyviin lopetettujen tuotteiden korvaamiseen asiakasprojekteissa sekä osakeperusteisten palkitsemisjärjestelmien eläke- ja muihin sosiaaliturvakuluihin.

28. TULOS/OSAKE

	2011	2010	2009
Osoittaja/milj. EUR			
Laimentamaton/ Laimennettu:			
Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva voitto	-1 164	1 850	891
Nimittäjä/1 000 kpl			
Laimentamaton:			
Painotettu keskimääräinei osakkeiden määrä		3 708 816	3 705 116
Laimentavien osakkeiden vaikutus			
Tulosperusteiset osakepalkkiot	_	324	9 614
Ehdolliset osakepalkkiot	_	4 110	6 341
Optiot	_	_	1
	_	4 434	15 956
Laimennettu:			
Oikaistu painotettu keski- määräinen osakemäärä ja			
oletetut merkinnät	3 709 947	3 713 250	3 721 072

IAS 33 mukaisesti laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan käyttäen tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettua keskimääräistä osakkeiden määrää. Laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemiseen käytetyssä painotetussa keskimääräisessä osakkeiden määrässä otetaan huomioon kauden aikana ulkona olevien optioiden, tulosperusteisten osakepalkkioiden ja ehdollisten osakepalkkioiden laimentava vaikutus.

Vuonna 2011 yhteensä 16 miljoonalla (yhteensä 13 miljoonalla vuonna 2010 ja 12 miljoonalla vuonna 2009) optioilla, katsottiin olevan vahventava vaikutus, eikä niitä huomioitu laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemisessa. Lisäksi, vuonna 2011 2 miljoona tulosperusteista osaketta jätettiin laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskelmien ulkopuolelle sen takia, että niihin liittyvät suoritusehdot eivät ole täyttyneet. 31.12.2011 laskelman ulkopuolelle oli jätetty 7 miljoonaa ulkona olevaa ehdollista osakepalkkiota, joilla tulevaisuudessa saattaisi olla laimentava vaikutus osakekohtaiseen tulokseen.

29. VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR	2011	2010
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18	18
Pantit	2	5
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Muut takaukset	1 292	1 262
Muut vastuusitoumukset		
Muut takaukset	16	17
Rahoitussitoumukset		
Asiakasrahoitus ¹	86	85
Venture fund -sitoumukset ²	133	238

- 1 ks. liite 34 (b).
- 2 ks. liite 34 (a).

Vastuusitoumukset on esitetty suurimpaan mahdolliseen arvoonsa.

Annetut kiinteistökiinnitykset koostuvat Tullihallitukselle annetuista yleisvakuuksista 18 milj. euroa vuonna 2011 (18 milj. euroa vuonna 2010).

Annettuihin pantteihin sisältyy lyhytaikaisia available-forsale -sijoituksia 2 milj. euroa vuonna 2011 (5 milj. euroa vuonna 2010).

Muut takaukset sisältävät 997 milj. euroa vuonna 2011 (984 milj. euroa vuonna 2010) eräiden Nokia Siemens Networksin operaattoriasiakkaiden hyväksi annettuja pankkitakauksia tai Nokia Siemens Networks konsernin antamia yritystakauksia. Asiakas voi vaatia suoritusta näiden takausten perusteella, jos Nokia Siemens Networks ei ole täyttänyt sopimusvelvoitteitaan. Takauksen luonteesta riippuen suoritus on maksettavissa pyynnöstä tai maksuvelvollisuuden todistavaan menettelyyn perustuen. Muiden takausten määrä on lievästi kasvanut johtuen joidenkin kaupallisten takausten purkautumisesta sekä kaupallisista takauksista, jotka liittyvät Motorola Solutions -verkkoliiketoiminnan hankintaan.

Muut vastuusitoumukset olivat 16 milj. euroa vuonna 2011 (17 milj. euroa vuonna 2010).

Asiakasrahoitussitoumukset 86 milj. euroa vuonna 2011 (85 milj. euroa vuonna 2010) liittyvät Nokia Siemens Networksin operaattoriasiakkaille myönnettyihin lainoihin. Sitoumusten käytettävyys edellyttää, että lainanottaja pystyy noudattamaan laina-asiakirjoissa määriteltyjä rahoitus- ja liiketoimintaan liittyviä ja muita ehtoja. Lainat on yleensä tarkoitettu tietoliikenneverkkoinvestointien ja -palveluiden rahoittamiseen.

Venture fund -sitoumukset 133 milj. euroa vuonna 2011 (238 milj. euroa vuonna 2010) ovat rahoitussitoumuksia rahastoihin, jotka tekevät teknologiaan liittyviä sijoituksia. Äänettömänä osakkaana Nokia on sitoutunut sijoittamaan rahastoon pääomaa ja on oikeutettu saamaan voitto-osuuksia kunkin rahaston osakassopimuksen mukaisesti.

Nokia on osapuolena sen tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä mukaan lukien patenttien loukkauksiin, lisenssisopimusten rikkomuksiin ja muihin immateriaalioikeuksiin liittyviin asioihin liittyvät vaateet, kanteet ja oikeudenkäynnit, jotka kolmannet osapuolet ja Nokia ovat panneet alulle, sekä menettelyt koskien tuotteita, sopimuksia ja arvopapereita. Yhtiön johdon näkemyksen mukaan ei ole tämänhetkisen tiedon perusteella todennäköistä, että näihin oikeudenkäynteihin liittyvät, kirjanpidossa jo tehtyjen varausten määrän ylittävät mahdolliset vastuut yhteensä olisivat merkityksellisiä Nokian rahoitusaseman tai tuloksen kannalta.

Vuoden 2011 lopussa konsernilla oli 2 305 milj. euron arvosta sitovia vaihto-omaisuuden ja palveluiden ostosopimuksia liittyen pääasiassa vuoden 2012 ostoihin (2 606 milj. euroa vuonna 2010). Konserni on solminut Microsoftin kanssa yhteistyösopimuksen, jossa konserni on sitoutunut ohjelmistorojaltijärjestelyyn, johon sisältyy vuosittaisia minimirojaltimaksuja. Vastineeksi konsernin panoksesta tähän järjestelyyn Microsoft maksaa neljännesvuosittain alustatukimaksuja konsernille. Alustatukimaksujen kokonaissumman arvellaan olevan hieman suurempi kuin minimirojaltimaksujen kokonaissumman.

30. LEASINGVASTUUT

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksia erityyppisin ei-purettavin vuokrasopimuksin. Tietyt sopimukset voidaan uusia eripituisiksi ajanjaksoiksi. Ei-purettavat leasingsopimukset erääntyvät seuraavasti:

Maksut vuodelta, milj. EUR	Käyttöleasing
2012	292
2013	206
2014	154
2015	108
2016	71
Myöhemmin	196
Yhteensä	1 027

Vuokrakulut olivat 457 milj. euroa vuonna 2011 (429 milj. euroa vuonna 2010 ja 436 milj. euroa vuonna 2009).

31. IÄHIPIIRIIN LIITTYVÄT TAPAHTUMAT

31.12.2011 konsernilla oli 69 milj. euroa (69 milj. euroa vuonna 2010) velkaa Nokian saksalaiselle eläkesäätiölle, Nokia Unterstützungskasse GmbH, joka on oma juridinen yksikkö. Velan vuosikorko on 6 % ja sen voimassaolo riippuu velkasuhteen osapuolista, joilla on oikeus eräännyttää laina 90 päivän irtisanomisajalla.

Nokian johtokunnalle tai hallitukselle myönnettyjä lainoja ei ollut 31.12.2011, 31.12.2010 eikä 31.12.2009.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden kanssa

milj. EUR	2011	2010	2009
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	- 23	1	30
Saadut osingot	_	1	_
Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta	47	61	35
Myynnit osakkuusyhtiöille	37	15	8
Ostot osakkuusyhtiöiltä	91	186	211
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	_	3	2
Velat osakkuusyhtiöille	14	22	31

Johdon palkkiot

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhtiön toimitusjohtajalle maksettu peruspalkka ja tulospalkkiot 2009–2011 sekä konsernin kuluksi kirjaamat myönnettyihin osakepohjaisiin palkkioihin liittyvät kulut.

		2011			2010			2009		
EUR	Palkka	Tulos palkkiot	Kulu osake- pohjaisista palkkioista	Palkka	Tulos- palkkiot	Kulu osake- pohjaisista palkkioista	Palkka	Tulos- palkkiot	Kulu osake- pohjaisista palkkioista	
Stephen Elop Toimitusjohtaja	1 020 000	473 070	2 086 351	280 303	440 137	67 018	_	_		

Johtokunnan palkkiot vuosina 2009–2011 olivat yhteensä 8 396 423 euroa vuonna 2011 (9 009 253 euroa vuonna 2010 ja 10 723 777 euroa vuonna 2009), jotka muodostuivat peruspalkoista sekä tulospalkkioista. Kulut osakepohjaisista palkkioista olivat yhteensä 4 513 671 euroa vuonna 2011 (3 186 223 euroa vuonna 2010 ja 9 668 484 euroa vuonna 2009).

Hallitus

Seuraavassa taulukossa on esitetty hallitukselle maksetut kokonaispalkkiot, joista varsinainen yhtiökokous on vuosittain päättänyt

		2011 2010		200	)9		
Hallitus	Vu	osipalkkio ¹ EUR	Osakkeita	Vuosipalkkio ¹ EUR	Osakkeita	Vuosipalkkio ¹ EUR	Osakkeita
Hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila		440 000	29 604	440 000	20 710	440 000	16 575
Hallituksen varapuheenjohtaja Marjorie Scardino		150 000	10 092	150 000	7 058	150 000	5 649
Georg Ehrnrooth ²		_	_	_	_	155 000	5 838
Stephen Elop ³		_	_	_	_	_	_
Lalita D. Gupte ⁴		_	_	140 000	6 588	140 000	5 273
Bengt Holmström		130 000	8 746	130 000	6 117	130 000	4 896
Henning Kagermann ⁵		155 000	10 428	130 000	6 117	130 000	4 896
Olli-Pekka Kallasvuo ⁶		_	_	130 000	6 117	130 000	4 896
Per Karlsson ⁷		130 000	8 746	155 000	7 294	155 000	5 838
Jouko Karvinen ⁸		140 000	9 419	_	_	_	_
Helge Lund		130 000	8 746	_	_	_	_
Isabel Marey-Semper ⁹		140 000	9 419	140 000	6 588	140 000	5 273
Risto Siilasmaa ¹⁰		155 000	10 428	155 000	7 294	140 000	5 273
Kari Stadigh		130 000	8 746	_	_	_	_
Keijo Suila		_	_	130 000	6 117	130 000	4 896

- 1 Vuosipalkkiosta noin 40 % maksetaan markkinoilta ostettavina Nokian osakkeina (esitetty taulukossa sarakkeessa "Osakkeita") ja loput noin 60 % maksetaan rahana. Yhtiön käytäntönä on myös, että hallituksen jäsenten tulee säilyttää omistuksessaan kaikki palkkioina saamansa Nokian osakkeet hallitusjäsenyyden päättymiseen saakka (lukuun ottamatta osakkeita, joilla katetaan mahdolliset osakkeiden hankkimisesta aiheutuvat kulut, verot mukaan lukien).
- 2 Georg Ehrnroothin palkkio vuonna 2009 oli yhteensä 155 000 euroa vuodessa, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimimiseen.
- 3 Stephen Elopille ei maksettu palkkiota hänen tehtävistään hallituksen jäsenenä. Tämä taulukko ei sisällä Stephen Elopille maksettuja palkkoja ja palkkioita hänen tehtävästään toimitusjohtajana.
- 4 Lalita D. Gupten palkkiot vuosina 2010 ja 2009 olivat yhteensä 140 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 5 Henning Kagermannin palkkio vuonna 2011 oli yhteensä 155 000 euroa vuodessa, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa henkilöstöpoliittisen valiokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 6 Olli-Pekka Kallasvuo jätti paikkansa hallituksen jäsenenä vuonna 2010. Tämä taulukko sisältää ainoastaan Olli-Pekka Kallasvuolle maksetut palkkiot hänen tehtävistään hallituksen jäsenenä.
- 7 Per Karlssonin palkkiot vuosina 2010 ja 2009 olivat yhteensä 155 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa henkilöstöpoliittisen valiokunnan puheenjohtajana toimimiseen.
- 8 Jouko Karvisen palkkio vuonna 2011 oli yhteensä 140 000 euroa vuodessa, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.

- 9 Isabel Marey-Semperin palkkiot vuosina 2011, 2010 ja 2009 olivat yhteensä 140 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 10 Risto Siilasmaan palkkiot vuosina 2011 ja 2010 olivat 155 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimimiseen. Risto Siilasmaan palkkio vuonna 2009 oli 140 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.

Tiettyjen johtokunnan jäsenten eläke-etuudet

Toimitusjohtaja Stephen Elop kuuluu Suomen TyEL-eläkejärjestelmään, jossa työeläkkeen määrään vaikuttavat työssäoloaika ja ansiot. Suomen TyEL-eläkejärjestelmän mukaan ansiotuloksi luetaan peruspalkka, bonukset sekä muut mahdolliset verotettavat palkanlisät, mutta ei osakkeista realisoituneita tuloja. TyEL-eläkejärjestelmä mahdollistaa siirtymisen varhaiseläkkeelle 62-vuotiaana suppeammin eläke-eduin. Vanhuuseläkkeelle voi jäädä 63–68 -vuotiaana, jolloin eläke määräytyy kasvavan prosentin mukaan.

32. RAHAVIRTALASKELMA

milj. EUR	2011	2010	2009
Oikaisut:			
Poistot (liite 10)	1 562	1 771	1 784
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja available-for- sale -sijoitusten myyntivoitot (–)/-tappiot (+)	-49	-193	-111
Verot (liite 12)	290	443	702
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista (liite 15)	23	-1	-30
Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	-324	-507	-631
Rahoitustuotot ja -kulut (liite 11)	49	191	265
Arvostuserien purku myynnin sekä hankinnan ja valmistuksen kulujen oikaisueriin (liite 21)	-4	-22	44
Arvonalentumiset (liite 8)	1 338	110	1 009
Käytöstä poistamiset (liite 13)	13	37	35
Osakeperusteiset maksut (liite 24)	18	47	16
Uudelleenjärjestelykulut (liite 7, 27)	565	245	307
Muut tuotot ja kulut	5	-9	
Oikaisut yhteensä	3 486	2 112	3 390
Nettokäyttöpääoman muutoksen erittely			
Lyhytaikaiset saamiset, Iisäys (-)/vähennys (+)	137	1 281	1 145
Vaihto-omaisuuden vähennys (+)/lisäys (–)	289	-512	640
Korottomien lyhytaikaisten velkojen vähennys (–)/lisäys (+)	-1 145	1 563	-1 698
Lainat asiakkaille	81	17	53
Nettokäyttöpääoman muutos	-638	2 349	140

Vuonna 2010 Nokia Siemens Networksin laina Siemensiltä, 750 milj. euroa, sekä lainan pääomaan lisätty korko, 16 milj. euroa, konvertoitiin omaksi pääomaksi, mikä vaikutti taseen määräysvallattomille omistajille kuuluvaan osuuteen. Vuosina 2009 ja 2008 konsernilla ei ollut merkittäviä investointeja, joilla ei ollut rahavirtoja.

33. NOKIA-KONSERNIN MERKITTÄVIMMÄT TYTÄRYHTIÖT 31.12.2011

		Emoyhtiön	
%		omistus- osuus	omistus- osuus
70		USUUS	USUUS
US	Nokia Inc.	_	100,0
DE	Nokia GmbH	100,0	100,0
GB	Nokia UK Limited	_	100,0
KR	Nokia TMC Limited	100,0	100,0
CN	Nokia Telecommunications Ltd	4,5	83,9
NL	Nokia Finance International B.V.	100,0	100,0
HU	Nokia Komárom Kft	100,0	100,0
IN	Nokia India Pvt Ltd	99,9	100,0
ΙT	Nokia Italia S.p.A	100,0	100,0
ES	Nokia Spain S.A.U	100,0	100,0
BR	Nokia do Brazil Technologia Ltda	99,9	100,0
RU	OOO Nokia	100,0	100,0
US	NAVTEQ Corp	_	100,0
NL	Nokia Siemens Networks B.V.	_	50,0 ¹
FI	Nokia Siemens Networks Oy	_	50,0
DE	Nokia Siemens Networks GmbH &	Co KG —	50,0
IN	Nokia Siemens Networks Pvt. Ltd	. –	50,0

¹ Nokia Siemens Networks B.V.:n omistavat noin 50 % omistusosuudella Nokia ja Siemens. Nokian pystyessä nimittämään johdon avainhenkilöitä sekä suurimman osan hallituksesta, sillä on määräysvalta. Tämän johdosta Nokia konsolidoi Nokia Siemens Networksin.

Täydellinen luettelo tytär- ja osakkuusyhtiöistä sisältyy viralliseen tilinpäätökseen.

34. RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnan periaatteet

Nokialla on yhteinen systemaattinen riskienhallintakonsepti kaikille liiketoiminnoille ja prosesseille. Olennaiset riskit ja mahdollisuudet identifioidaan, analysoidaan, hallitaan ja monitoroidaan osana faktoihin perustuvaa liiketoiminnan tuloksellisuuden seurantaa. Liiketoiminnan tavoitteiden kannalta keskeiset riskit identifioidaan joko operatiivisessa toiminnassa tai kiinteänä osana pitkän ja lyhyen aikavälin suunnittelua. Nokian riskienhallintakonsepti perustuu näkyvyyteen ja tietoisuuteen keskeisistä riskeistä, jotka saattavat estää Nokiaa saavuttamasta tavoitteitaan, ei pelkästään keskittymistä riskien eliminointiin.

Riskienhallintapolitiikka, jonka yhtiön hallituksen tarkastusvaliokunta on hyväksynyt, edellyttää, että riskienhallinta on integroitu osaksi liiketoimintaprosesseja. Vastuu riskienhallinnasta määräytyy liiketoimintavastuun mukaan. Kuitenkin jokaisella nokialaisella on vastuu tunnistaa tavoitteidemme saavuttamista uhkaavia riskejä. Riskienhallinta kattaa strategiset, operatiiviset, rahoitus- ja vahinkoriskit.

Keskeiset riskit raportoidaan konsernitasolla, jotta saadaan riittävä varmuus liiketoimintariskeistä ja mahdollistetaan riskienhallinnan priorisointi. Yleisten periaatteiden lisäksi tiettyjen riskien osalta, kuten rahoitukselliset- ja asiakasrahoitusriskit, on laadittu erilliset, konserninlaajuiset riskienhallintapolitiikat.

Rahoitukselliset riskit

Nokian Rahoitustoimintojen päätavoitteina on sekä yhtymän ja liiketoimintayksiköiden kustannustehokas rahoittaminen, että rahoituksellisten riskien tunnistaminen, mittaaminen ja niiltä suojautuminen. Nokian keskeisenä tavoitteena on lisäarvon tuottaminen osakkeenomistajille. Rahoitustoiminnot tukevat tätä tavoitetta i) vähentämällä rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia yhtymän kannattavuuteen ja ii) hallitsemalla konsernin taserakennetta siten, että likvidien varojen ja rahoitusvelkojen määrä on tasapainossa.

Nokian rahoitustoimintojen valvonta perustuu toimitusjohtajan hyväksymiin toimintaohjeisiin. Riskienhallinnan yleiset periaatteet sekä vastuu rahoitusriskien hallinnasta määritellään konsernin sisäisessä rahoituspolitiikassa. Yksityiskohtaisemmat toimintaohjeet on luotu mm. valuutta- ja korkoriskien hallinnasta, johdannaissopimusten käytöstä sekä likviditeetti- ja luottoriskin hallinnasta. Rahoitustoimintojen toimintapolitiikka on riskiä välttävä.

A) MARKKINARISKI

Valuuttariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin valuuttariskeille. Valuuttamääräiset saamiset ja velat sekä erittäin todennäköiset ennakoidut ostot ja myynnit tuottavat konsernin eri yksiköille valuuttakurssiriskiä. Koska konsernilla on merkittävässä määrin tuotanto- ja myyntitoimintaa euroalueen ulkopuolella, hallitaan valuuttariskiä useaan eri paikallisvaluuttaan nähden.

Konsernin valuuttariskipolitiikan mukaisesti olennaisten transaktioiden valuuttariski suojataan ellei suojaaminen ole taloudellisesti kannattamatonta markkinoiden likviditeetin ja/tai suojauskustannusten takia. Toimintaohjeet ovat samat kuin edellisenä vuotena. Valuuttariskit määritellään transaktioiden nimellisarvoon perustuen. Valuuttariskit suojataan pääosin johdannaisilla, kuten valuuttatermiineillä tai valuuttaoptioilla. Valuuttajohdannaissopimukset ovat harvoin kestoltaan yli vuoden mittaisia. Konserni ei suojaa ennustettuja valuuttavirtoja yli kahden vuoden päähän.

Koska Nokialla on ulkomaisia tytäryhtiöitä euroalueen ulkopuolella, konsernin oma pääoma on alttiina valuuttakurssivaihteluille. Valuuttakurssien vaihtelusta johtuvat oman pääoman muutokset näkyvät muuntoeroina konsernitilinpäätöksessä.

Nokia käyttää aika ajoin valuuttajohdannaisia ja valuuttamääräisiä lainoja valuuttamääräisistä tytäryhtiöinvestoinneista syntyvän nettosijoitusposition suojaamiseen.

Vuosien 2011 ja 2010 lopussa seuraavat valuutat muodostivat merkittävän osan rahoitusinstrumenttien valuuttajakaumasta:

2011, milj. EUR	USD	JPY	CNY	INR
Ennakoitujen rahavirtojen suojina käytettävät valuuttajohdannaiset (netto) ¹	1 282	110	_	-20
Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojina käytettävät valuuttajohdannaiset (netto) ²	-1 045	-17	-2 023	-818
Tase-erien aiheuttama valuuttariski (netto) ³	-962	-19	880	-109
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa (netto) ³	875	255	-825	-264
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	420	_	_	_

2010, milj. EUR	USD	JPY	CNY	INR
Ennakoitujen rahavirtojen suojina käytettävät valuuttajohdannaiset (netto) ¹	-140	521	_	-23
Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojina käytettävät valuuttajohdannaiset (netto) ²	-642	_	-2 834	-702
Tase-erien aiheuttama valuuttariski (netto) ³	-1 645	-245	-710	-218
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa (netto) ^{3,}	4 134	1 026	1 845	-117
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	408	_	_	_

- 1. Näitä valuuttajohdannaisia käytetään suojaamaan valuuttariskiä, joka syntyy myyntien ja ostojen sekä yrityskauppojen erittäin todennäköisistä ennakoiduista rahavirroista. Joissain valuutoissa, varsinkin Yhdysvaltain dollarissa, Nokialla on merkittäviä sekä ulosmeneviä että sisääntulevia rahavirtoja. Nämä on netotettu oheisessa taulukossa. Kohdassa 21 on esitetty lisätietoa suojauslaskennasta. Näiden valuuttajohdannaisten suojaamia valuuttariskejä ei ole esitetty taulukossa, koska ne eivät ole rahoitusinstrumentteja IFRS 7:n tarkoittamassa mielessä.
- Näitä valuuttajohdannaisia käytetään suojaamaan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia. Näiden valuuttajohdannaisten suojaamia valuuttariskejä ei ole esitetty taulukossa, koska ne eivät ole rahoitusinstrumentteja IFRS 7:n tarkoittamassa mielessä.
- Osaa niistä valuuttajohdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, käytetään joidenkin vieraan valuutan määräisten tase-erien suojaamiseen. Näistä eristä syntyy toisiaan netottava tulosvaikutus rahoitustulokseen.
- 4. Vuoden 2010 valuuttariski on laskettu uudelleen käyttäen perusteena option nimellisarvoa option deltan sijasta.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille toisaalta tase-erien arvonmuutosten eli hintariskin ja toisaalta korkotulojen ja -menojen muutosten eli jälleenrahoitus- tai jälleensijoitusriskin muodossa. Korkoriskiä sisältyy pääasiassa taseen korollisiin saataviin ja velkoihin. Ennakoidut rahavirran ja taserakenteen muutokset aiheuttavat myös yhtymälle korkoriskiä.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on hallita korkojen vaihtelun aiheuttamaa epävarmuutta ja minimoida pitkäaikaisia nettokorkokustannuksia.

Konsernin korkoriskiä valvotaan ja hallitaan keskitetysti. Nokia käyttää Value-at-Risk -analyysiä rahavarojen, sijoitusten, velkojen sekä johdannaisten olennaisen korkoriskin hallintaan ja mittaamiseen.

Tilinpäätöshetken konsernin korollisten saatavien ja velkojen korkoprofiili on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2	.011	2010		
milj. EUR	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	
Varat	6 384	4 733	8 795	3 588	
Velat	-4 313	-950	-4 156	-992	
Varat ja velat ennen johdannaisia	2 071	3 783	4 639	2 596	
Korkojohdannaiset	1 736	-1 656	1 036	-994	
Nettovarat johdan- naisten jälkeen	3 807	2 127	5 675	1 602	

Osakehintariski

Konserni omistaa strategisista liiketoimintasyistä joidenkin julkisesti noteerattujen yhtiöiden osakkeita ja altistuu osakehintariskille osakkeiden markkinahintojen muutosten takia.

Nokialla on joitakin strategisia vähemmistösijoituksia julkisesti noteerattuihin yhtiöihin. Sijoitusten markkina-arvo oli vuoden 2011 lopussa 7 milj. euroa (8 milj. euroa vuonna 2010). Lisäksi Nokia sijoittaa listaamattomiin yhtiöihin Venture Fund –rahastojen kautta, joskin näillä rahastoilla voi ajoittain olla sijoituksia myös julkisesti noteerattuihin yhtiöihin. Nämä sijoitukset on luokiteltu available-for-sale –kategoriaan ja ne arvostetaan käypään arvoon. Lisätietoja available-for-sale –sijoituksista on liitteessä 16.

Koska osakehintariski on tällä hetkellä merkityksetön, konsernilla ei ole avoimia johdannaissopimuksia, jotka suojaisivat näitä sijoituksia.

Optio-ohjelmista aiheutuvat sosiaaliturvakulut altistavat Nokian oman osakkeensa hintariskille. Nokia käyttää tarpeen mukaan käteissuoritteisia osakeoptioita tämän osakehintariskin suojauksessa.

Value-at-Risk

Nokia käyttää Value-at-Risk ("VaR") menetelmää konsernin valuutta-, korko- ja osakkeiden hintariskien arvioinnissa. VaR on tilastollinen menetelmä, jolla mitataan markkinoiden muutoksille sensitiivisten instrumenttien suurinta mahdollista käyvän arvon tappiota määritellyssä epäedullisessa markkinatilanteessa annetulla todennäköisyydellä tietyn aikajakson kuluessa.

Nokialla valuuttariskin VaR lasketaan käyttäen Monte Carlo-simulointia riittävällä määrällä satunnaisia markkinahintaskenaarioita, jotta tiettyjen valuuttajohdannaisten epälineaariset hintojen muutokset tulisi otettua oikein huomioon. Varianssi-kovarianssimenetelmää käytetään korkoriskin ja osakkeiden hintariskin arviointiin ja mittaamiseen.

VaR-laskenta perustuu volatiliteetteihin ja korrelaatioihin, jotka on laskettu yhden vuoden historiallisen markkinainformaation perusteella. Jotta viimeisimmät markkinatapahtumat tulisivat paremmin esiin, data painotetaan eksponentiaalisesti tasoitetulla liukuvalla keskiarvolla käyttäen asianmukaista

tasoituskerrointa. Laskenta tehdään 95 % luottamustasolla yhden kuukauden tarkastelujaksolla.

Tässä VaR-mallissa voidaan päätella, että suurin mahdollinen tappio ei ylitä VaR-tulosta 95 % mahdollisista tapauksista. Lopuissa 5 % mahdollisista tapauksista mahdollinen tappio on vähintään VaR-tulos ja keskimäärin merkittävästi suurempi.

VaR-menetelmässä tehdään useita oletuksia, kuten, a) riskejä mitataan keskimääräisessä markkinatilanteessa olettaen, että riskeihin vaikuttavat tekijät ovat normaalisti jakautuneet; b) markkinariskeihin vaikuttavien tekijöiden tulevien muutosten oletetaan vastaavan estimoituja historiallisia muutoksia; c) tarkastellut kassavirrat eivät muutu tarkastelujakson aikana. Näin ollen on mahdollista, että kunakin kuukautena mahdolliset tappiot ovat erilaisia ja saattavat olla merkittävästi suurempia kuin VaR-laskelman tulos.

Valuuttariski

Konsernin VaR-luvut rahoitusinstrumenteista johtuvalle valuuttariskille on esitetty taulukossa 1. IFRS 7 mukaisesti VaR-laskelmaan on sisällytetty seuraavat rahoitusinstrumentit:

- » Tase-erät ja muut kuin suojauslaskennan piirissä olevat valuuttajohdannaiset. Näitä johdannaisia käytetään merkittävässä määrin tase-eristä johtuvan valuuttariskin suojaamiseen.
- » Valuuttajohdannaiset, joilla suojataan ennakoituja rahavirtoja tai ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia ja joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Nämä valuuttajohdannaiset vaikuttavat eniten VaR-lukuihin, sillä niiden suojaamat ennakoidut rahavirrat ja ulkomaisiin yksiköihin tehdyt nettosijoitukset eivät ole rahoitusinstrumenttejä IFRS 7 tarkoittamassa mielessä ja näin ollen niitä ei ole sisällytetty VaR-laskelmaan.

Taulukko 1 Valuuttaposition Value-at-Risk

Rahoitusinstrumenttien VaR, milj. EUR	2011	2010
Vuoden loppu	141	245
Vuoden keskiarvo	218	223
Vuoden vaihteluväli	141-316	174-299

Korkoriski

Konsernin rahamarkkinainstrumenttien korkoriskin VaR on esitetty taulukossa 2. Luottoriskipreemion vaikutusta ei ole sisällytetty alla oleviin lukuihin:

Taulukko 2 Rahamarkkinainstrumenttien sijoitussalkun ja velkasalkun Value-at-Risk

milj. EUR	2011	2010
Vuoden loppu	33	45
Vuoden keskiarvo	34	43
Vuoden vaihteluväli	19-45	33-63

Osakehintariski

Konsernin julkisesti noteraattujen osakesijoitusten VaR ei ole merkittävä.

B) LUOTTORISKI

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä sopimusvelvotteitaan ja tämän seurauksena konsernille aiheutuu taloudellisia menetyksiä. Luottoriskiä synnyttävät rahat ja pankkisaamiset, rahamarkkinasijoitukset, rahoitusjohdannaiset, lainasaamiset, sekä myös asiakkaisiin liittyvät saatavat, rahoitustakaukset ja muut sitoumukset. Liiketoimintaan ja rahoitustransaktioihin liittyviä luottoriskejä hallitaan erikseen.

Seuraavassa taulukossa esitettyjä luottoriskejä lukuunottamatta rahoituserien maksimi luottoriski on näiden erien konsernitaseessa esitetty kirjanpitoarvo.

milj. EUR	2011	2010
Lainatakaukset asiakkaiden ja muiden kolmansien osapuolien puolesta	_	_
Käyttämättömät rahoitussitoumukset	86	85
	86	85

Liiketoimintaan liittyvä luottoriski

Konserni pyrkii varmistamaan saataviensa laadun sekä myyntisaatavien että asiakkaille tai muille kolmansille osapuolille myönnettyjen lainojen ja rahoitussitoumusten osalta. Konsernin luottopolitiikka, joka hyväksytään johtokunnassa, määrittelee puitteet liiketoimintaan liittyvien luottoriskien hallinnalle kaikissa konserniyrityksissä.

Luottoriskiksi määritellään myyntisaatavien, asiakkaiden ja muiden kolmansien osapuolien avoimien lainasaatavien sekä rahoitussitoumusten yhteissumma.

Konsernin Luottopolitiikka edellyttää, että luottopäätökset perustuvat luottokelpoisuuden arviointiin ja merkittävien riskien osalta luottoluokitukseen. Nokian ja Nokia Siemens Networksin Luottoluokituspolitiikka määrittelee luottoluokituksen periaatteet ja luokitukset hyväksytään Nokian ja Nokia Siemens Networksin luottoluokituskomiteassa. Luottoriskit hyväksytään ja niitä seurataan kunkin liiketoimintayksikön luottopolitiikan mukaisesti konsernin luottopolitiikkaan perustuen. Konsernitasolla seurataan asiakas- ja maakohtaista kokonaisriskiä. Mikäli tarkoituksenmukaista, luottoriskiä vähennetään käyttäen soveltuvia instrumentteja, kuten rembursseja, takauksia, vakuutuksia tai joidenkin saatavien myyntiä.

Myyntisaataviin ei sisälly merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakkaittain eikä maittain. Kolmen suurimman asiakkaan osuus konsernin kaikista myyntisaatavista sekä asiakkaille ja muille kolmansille osapuolille myönnetyistä lainoista vuoden 2011 lopussa oli noin 3,2 %, 2,3 % ja 1,9 % (vuoden 2010 lopussa 2,2 %, 2,1 % ja 2,1 %). Konsernin liiketoimintaan liittyvästä luottoriskistä kolmen suurimman maan osuus vuoden 2011 lopussa oli 10,6 %, 7,5 % ja 4,4 % (vuoden 2010 lopussa 8,5 %, 7,4 % ja 5,5 %).

Konserni tekee luottotappiovarauksia tarpeen mukaan erääntymättömistä myyntisaatavista seka lainasaatavista asiakkailta tai muilta kolmansilta osapuolilta perustuen velallisen luottokelpoisuuteen ja maksuhistoriaan. Konsernin tekemät luottotappiovaraukset perustuvat arvioon todennäköisistä

taloudellisista menetyksistä tilinpäätöshetkellä. Erääntyneitä saatavia asiakkailta ja muilta kolmansilta osapuolilta käsitellään yksittäistapauksina luottotappiovarauksia määritettäessä.

Vuoden 2011 lopussa myyntisaatavien kirjanpitoarvo ennen luottotappiovarauksia sellaisilta asiakkailta, joiden saatavista on tehty luottotappiovarauksia, ja ennen hankittuja saatavia, joiden odotetaan olevan perintäkelvottomia, oli 2 109 milj. euroa (2 521 milj. euroa vuonna 2010). Konserni on kirjannut varauksia yhteensä 395 milj. euroa (363 milj. euroa vuonna 2010) sille osalle saatavista, joiden arvon on katsottu alentuneen sekä sille osalle hankituista saatavista, joiden odotetaan olevan perintäkelvottomia. Liitteessä 9 on lisätietoa hankituista saatavista ja liitteessä 20 on lisätietoa myyntisaatavien arvostuksesta.

Konsernilla on 316 milj. euroa (472 milj. euroa vuonna 2010) sellaisia erääntyneitä myyntisaatavia, joista ei ole tehty luottotappiovarauksia. Näiden saatavien ikääntyminen on esitetty seuraavassa taulukossa:

milj. EUR	2011	2010
Eräpäivästä kulunut 1-30 päivää	169	239
Eräpäivästä kulunut 31-180 päivää	118	131
Eräpäivästä kulunut yli 180 päivää	29	102
	316	472

Vuoden 2011 lopussa konsernilla oli 3 milj. euroa (40 milj. euroa vuonna 2010) sellaisia saatavia, joiden maksuehdot oli neuvoteltu uudelleen ja jotka muutoin olisivat erääntyneet tai niistä olisi kirjattu arvonalennuksia.

Rahoituksellinen luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Tätä riskiä valvotaan ja mitataan keskitetysti. Konserni minimoi vastapuoliriskinsä tekemällä sopimuksia riittävän monien johtavien pankkien ja rahoituslaitosten kanssa. Konserni on sopinut kaikkien merkittävien vastapuolien kanssa netotusjärjestelystä (antaa konsernille kuittausoikeuden mikäli vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan) ja joidenkin vastapuolien kanssa vakuusjärjestelystä (edellyttää vastapuolta antamaan vakuudet johdannaissaatavia vastaan).

Nokian sijoituspäätökset perustuvat tiukkoihin luottokelpoisuuskriteereihin konsernin rahoituspolitiikan ja rahoitustoiminnon toimintapolitiikan mukaisesti. Tämän sijoituspolitiikan ja aktiivisen sijoitusten hallinnoinnin ansiosta Nokialla ei ole ollut merkittäviä luottotappioita sijoituksissaan rahoitusmarkkinoilla

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahamarkkinasijoitusten jakauma sektoreittain ja luottokelpoisuusluokittain. Jakauma perustuu Moody's luottoluokituslaitoksen luottokelpoisuusluokituksiin.

	Luotto- luokitus ³	Yhteensä ^{1,2}	Erääntyy 3 kk kuluessa	Erääntyy 3 ja 12 kk välillä	Erääntyy 1 ja 3 vuoden välillä	Erääntyy 3 ja 5 vuoden välillä	Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua
31.12.2011, milj. euroa							
Pankit	Aaa	1 368	1 368	_	_	_	_
	Aa1-Aa3	1 319	1 316	_	1	2	_
	A1-A3	1 706	1 706	_	_	_	_
	Baa1-Baa3	616	616	_	_	_	_
	Non rated	270	260	10	_	_	_
Valtiot	Aaa	3 224	2 508	221	50	266	179
	Aa1-Aa3	408	400	6	2	_	_
Muut	Aaa	_	_	_	_	_	_
	Aa1-Aa3	11	_	_	_	_	11
	A1-A3	18	_	_	12	_	6
	Baa1-Baa3	2	_	_	_	_	2
	Ba1-C	1	_	_	_	_	1
	Non rated	2	_	2	_	_	_
Yhteensä		8 945	8 174	239	65	268	199
31.12.2010, milj. euroa Pankit	Λ	1 152	1 1 5 2				
Pankit	Aaa	1 152	1 152	_	_	_	_
	Aa1-Aa3	1 283	1 227	52	1	_	3
	A1–A3 Baa1-Baa3	2 971 340	2 942 338	21	2	1	5 2
	Non rated	303	303	_	~~_~~	_	۷
	Nonrated	303	303	_	_	_	_
Valtiot	Aaa	3 408	1 499	899	376	18	616
	Aa1-Aa3	638	402	199	26	11	_
	Baa1-Baa3	5	_	_	_	5	_
Muut	Aaa	167	30	32	43	28	34
	Aa1-Aa3	43	_	10		27	6
	A1-A3	9	_	3	_		6
	Baa1-Baa3	2	_	_	_	_	2
	Ba1-C	1	_	_	_	_	1
	Non rated	2	_	2		_	_
Yhteensä		10 324	7 893	1 218	448	90	675

¹ Rahamarkkinasijoituksiin luetaan määräaikaiset talletukset, likviditeettirahastot ja sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin, jotka luokitellaan available-for-sale -sijoituksiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi sijoituksiksi. Available-for-sale -sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Likividiteettirahastot, jotka sijoittavat ainoastaan valtion velkakirjoihin on luokiteltu kohtaan valtiot. Muut likviditeettirahastot on luokiteltu kohtaan pankit.

92 % Nokian rahoista ja pankkisaamisista on pankeissa, joilla on investointiluokan luottoluokitus (89 % vuonna 2010).

C) LIKVIDITEETTIRISKI

Likviditeettiriski tarkoittaa riittämätöntä rahoitusta tai tavanomaista korkeampia rahoituskustannuksia likvidien varojen vähyyden takia silloin, kun liiketoimintaolosuhteet äkillisesti heikkenevät ja rahoitusta tarvitaan. Transaktioihin liittyvä likviditeettiriski tarkoittaa tilannetta, jossa transaktio joudutaan

- 2 Rahamarkkinasijoitukset sisältävät 40 milj. euroa vuonna 2011 (37 milj. euroa vuonna 2010) sijoituksia, jotka eivät ole konsernin käytettävissä. Käytön rajoitukset johtuvat sopimuksellisista tai juridisista velvoitteista.
- 3 Pankkiryhmien osalta oheisessa taulukossa on käytetty emoyhtiön luottoluokitusta. Joissain kehittyvissä maissa pankkien tytäryhtiöiden luottoluokitus saattaa poiketa emoyhtiön luottoluokituksesta.

tekemään alle markkinahintojen tai sitä ei pystytä tekemään lainkaan haluttuna ajankohtana.

Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää riittävää likviditeettiä sekä varmistaa se, että liiketoiminnan rahoitukseen on jatkuvasti käytettävissä varoja riittävän nopeasti sijoitusten arvoa vaarantamatta.

Nokia ylläpitää riittävää likviditeettiä tehokkaalla kassanhallinnalla sekä sijoittamalla likvideihin korkoinstrumentteihin. Transaktioihin liittyvä likviditeettiriski minimoidaan tekemällä vain transaktioita, joille markkinoilta on saatavissa osto- ja myyntinoteeraukset.

Liiketoiminnan muutosvauhdin takia Nokia ja Nokia Siemens Networks haluavat ylläpitää joustavuutta pitkäaikaisessa rahoituksessa solmimalla sitoutuneita ja sitoutumattomia luottolimiittisopimuksia. Nokia ja Nokia Siemens Networks hallinnoivat luottolimiittejään itsenäisesti ja luottolimiitteihin ei sisälly ristiineräännyttämislausekkeita (Cross-Default Clauses) Nokian ja Nokia Siemens Networksin välillä eikä minkäänlaisia takauksia kummaltakaan osapuolelta. Luottolimiitit olivat vuoden 2011 lopussa yhteensä 3 550 milj. euroa (3 508 milj. euroa vuonna 2010).

Merkittävimmät voimassa olevat luottolimiittisopimukset ovat:

Lainaaja(t)

Nokia Yhtymä: Revolving Credit Facility

EUR 1 500 miljoonaa, erääntyy vuonna 2016

Nokia Siemens Networks Finance B.V. ja Nokia Siemens Networks Oy:

Revolving Credit Facility EUR 2 000 miljoonaa, erääntyy vuonna 2012 Nokia Yhtymän EUR 1 500 miljoonan Revolving Credit Facility on käytössä lähinnä USD:n ja EUR:n yritystodistusohjelmien varajärjestelynä. Vuoden 2011 lopussa luottolimiittiä ei ole käytetty lainkaan.

21. joulukuuta 2011 Nokia Siemens Networks allekirjoitti 1 255 miljoonan euron tulevaisuudessa alkavan uusittavan laina- ja monivaluuttaluottolimiittisopimuksen (Forward Starting Term and Multicurrency Revolving Credit Facility), joka korvaa Nokia Siemens Networksin nykyisen 2 000 miljoonan euron luottolimiittisopimuksen, joka erääntyy kesäkuussa 2012. Sitoutuneeseen luottolimiittisopimukseen sisältyy sekä Revolving Credit Facility joka erääntyy kesäkuussa 2015 että Term Loan Facility joka erääntyy kesäkuussa 2013. Molempia käytetään yleisiin tarpeisiin. Tulevaisuudessa alkavan luottolimiittisopimuksen alaisia sitoumuksia voidaan lisätä luottolimiittisopimuksen alkamispäivään saakka kesäkuussa 2012 ja maaliskuuhun 2012 mennessä sitoumusta on lisätty 150 miljoonalla eurolla 1 405 miljoonaan euroon. Sekä 1 255 miljoonan euron Forward Starting Credit Facilityyn että nykyiseen 2 000 miljoonan euron Revolving Credit Facilityyn sisältyy rahoituskovenantteja liittyen Nokia Siemens Networksin nettovelkaantumisasteeseen, pääomarakenteeseen ja koronmaksukykyyn. Vuoden 2011 lopussa nykyisestä 2 000 miljoonan euron luottolimiitistä oli käytössä 613 miljoonaa euroa ja rahoituskovenanttien kaikki ehdot täyttyivät.

Vuoden 2011 lopussa limiittiprovisioiden painotettu keskiarvo oli 0,71 % per annum (0,83 % vuonna 2010).

Merkittävimmät voimassa olevat rahoitusohjelmat vuoden 2011 lopussa ovat:

Liikkeellelaskija(t):	Ohjelma	Nostettu
Nokia-yhtymä:	Yhdysvaltain Arvopaperivalvontaviranomaiselle (SEC:lle) rekisteröity velkakirjaohjelma määrittelemättömälle summalle	USD 1500 miljoonaa
Nokia-yhtymä:	Medium Term Note (EMTN) ohjelma, yhteensä EUR 5 000 miljoonaa	EUR 1750 miljoonaa
Nokia-yhtymä:	Kotimainen yritystodistusohjelma, yhteensä EUR 750 miljoonaa	
Nokia-yhtymä:	US Commercial Paper (USCP) ohjelma, yhteensä USD 4 000 miljoonaa	
Nokia-yhtymä ja Nokia		
Finance International B.V.:	Euro Commercial Paper (ECP) ohjelma, yhteensä USD 4 000 milljoonaa	
Nokia Siemens Networks Finance B.V.:	Kotimainen yritystodistusohjelma, yhteensä EUR 500 miljoonaa	EUR 148 miljoonaa

Seuraavassa taulukossa on esitetty diskonttaamaton kassavirta-analyysi taseessa esitetyistä rahoitusvaroista ja -veloista sekä taseen ulkopuolisista vastuista, kuten lainasitoumuksista, jäljellä olevan sopimuskauden mukaisesti. Täsmäytys suoraan taseen riveihin ei ole sellaisenaan mahdollista.

31.12.2011, milj. euroa	Yhteensä	Erääntyy 3 kk kuluessa	Erääntyy 3 ja 12 kk välillä	Erääntyy 1 ja 3 vuoden välillä	Erääntyy 3 ja 5 vuoden välillä	Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua
Pitkäaikaiset varat						
Pitkäaikaiset lainasaamiset	112	1	2	43	62	4
Lyhytaikaiset varat						
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista lainasaamisista	59	10	49	_	_	_
Lyhytaikaiset lainasaamiset	14	12	2	_	_	_
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	575	_	7	14	264	290
Available-for-sale -sijoitukset	8 557	8 305	133	69	15	35
Rahat ja pankkisaamiset	1 957	1 957	_	_	_	_
Nettona suoritettavien johdannaissaatavien kassavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	215	72	-46	90	17	82
Bruttona suoritettavien johdannaissaatavien kassavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	16 014	14 272	1 226	41	41	434
Johdannaiset – velat	-15 779	-14 113	-1 200	-27	-27	-412
Myyntisaatavat ¹	5 872	5 030	802	40	_	_
Pitkäaikaiset velat						
Pitkäaikaiset velat	- 5 391	-106	-153	-2 374	-316	-2 442
Lyhyhytaikaiset velat						
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista veloista	-387	-61	-326	_	_	_
Lyhytaikaiset velat	- 1 002	-915	-87	_	_	_
Nettona suoritettavien johdannaisvelkojen kassavirrat:						
Johdannaiset – velat	-107	_	-3	-2	-3	-99
Bruttona suoritettavien johdannaisvelkojen kassavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	17 354	15 480	1 874	_	_	_
Johdannaiset – velat	-17 775	-15 775	-2 000	_	_	_
Ostovelat	- 5 532	- 5 449	-65	-18	_	_
Ehdolliset rahoitusvarat ja -velat						
Annetut lainasitoumukset ²	-86	-37	-49	_	_	_
Saadut lainasitoumukset ³	2 937	50	1 387	_	1 500	_

31.12.2010, milj. euroa	Yhteensä	Erääntyy 3 kk kuluessa	, ,	Erääntyy 1 ja 3 vuoden välillä	Erääntyy 3 ja 5 vuoden välillä	Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua
Pitkäaikaiset varat						
Available-for-sale -sijoitukset	41	_	3	3	35	_
Pitkäaikaiset lainasaamiset	68	_	_	59	8	1
Muut pitkäaikaiset varat	2	_	_	2	_	_
Lyhytaikaiset varat						
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista lainasaamisista	42	9	33	_	_	_
Lyhytaikaiset lainasaamiset	1	_	1	_	_	_
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	1 437	10	18	322	44	1 043
Available-for-sale -sijoitukset	9 470	7 904	1 229	163	97	77
Rahat ja pankkisaamiset	1 951	1 951	_	_	_	_
Nettona suoritettavien johdannaissaatavien kassavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	-172	72	-53	38	47	-276
Bruttona suoritettavien johdannaissaatavien kassavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	18 686	14 136	3 718	456	123	253
Johdannaiset – velat	-18 611	-14 075	-3 704	-457	-128	-247
Myyntisaatavat ¹	6 335	5 476	838	21	_	_
Pitkäaikaiset velat						
Pitkäaikaiset velat	- 5 995	-119	-90	-839	-2 351	-2 596
Lyhyhytaikaiset velat						
Lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista veloista	-127	-2	-125	_	_	_
Lyhytaikaiset velat	-922	-849	-73	_	_	_
Nettona suoritettavien johdannaisvelkojen kassavirrat:						
Johdannaiset – velat	60	-3	_	_	5	58
Bruttona suoritettavien johdannaisvelkojen kassavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	23 757	18 836	3 506	655	310	450
Johdannaiset – velat	-23 996	-19 085	-3 545	-651	-295	-420
Muut rahoitusvelat ⁴	-88	-88	_	_	_	_
Ostovelat	-6 106	-5 942	-155	-9	_	_
Ehdolliset rahoitusvarat ja -velat						
Annetut lainasitoumukset(2) ²	-85	-27	-38	-20	_	_
Saadut lainasitoumukset(3) ³	3 405	50		3 355		

- 1 Myyntisaatavien erääntymisanalyysiin ei ole sisällytetty jaksotettuja saatavia eikä valmistumisasteen perusteella kirjattuja saatavia, joita oli vuonna 2011 yhteensä 1 309 milj. euroa (1 235 milj. euroa vuonna 2010).
- 2 Annetut lainasitoumukset on sijoitettu aikaisimpaan ajankohtaan, jolloin ne voidaan nostaa tai vaatia maksettaviksi.
- 3 Saadut lainasitoumukset on sijoitettu niiden erääntymisajankohtaan.
- 4 Muut rahoitusvelat sisältävät vuonna 2011 0 milj. euroa (88 milj. euroa vuonna 2010) muita lyhytaikaisia rahoitusvelkoja kuin johdannaisia. Katso liitetieto 16.

Vahinkoriski

Nokia pyrkii varmistamaan, että kaikki konsernia ja sen asiakkaita uhkaavat taloudelliset, yrityskuvaan liittyvät tai muut tappiot on minimoitu käyttäen ennakoivaa riskienhallintaa tai vakuutuksia. Vakuutuksia ostetaan sellaisille riskeille, joita ei voida konsernin omin toimenpitein hallita. Tavoitteena on, että yhtymän vahinkoriskit, liittyivätpä ne aineelliseen (esim. rakennukset) tai aineettomaan omaisuuteen (esim. Nokia brändi) tai vastuisiin (esim. tuotevastuu), on katettu asianmukaisin vakuutuksin ottaen huomioon sekä kustannukset että omavastuut.

Nokia ostaa sekä vuoden pituisia vakuutussopimuksia tietyille riskeille että monivuotisia yhdistelmävakuutuksia, mikäli niitä on saatavissa.

EMOYHTIÖ

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

	2011	2010
1.1.–31.12. Liite	milj. EUR	milj. EUR
Liikevaihto	17 240	
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-12 979	-15 363
Bruttokate	4 261	5 276
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-1 384	-1 453
Tutkimus- ja kehityskulut	-2 888	-3 142
Hallinnon kulut	-227	-217
Liiketoiminnan muut kulut	-586	-124
Liiketoiminnan muut tuotot	203	341
Liiketulos 2,3	-621	681
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Osinkotuotot konsernin yrityksistä	3 696	396
Osinkotuotot muista osakkeista ja		
osuuksista	1	1
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	20	8
Korkotuotot muilta yhtiöiltä	5	4
Muut rahoitustuotot muilta yhtiöiltä	8	15
Kurssierot	65	-374
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-53	-24
Korkokulut muille yhtiöille	-72	-63
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-1 461	_
Muut rahoituskulut	-98	-113
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 111	-150
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja	1 490	531
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Konserniavustukset	_	-6
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	_	-6
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 490	525
Tuloverot		
Tilikaudelta 18	-138	-106
Aikaisemmilta tilikausilta	-14	-2
Laskennalliset verot	204	123
Tilikauden voitto	1 542	540
Time ducti voiceo	1 342	340

Ks. emoyhtiön liitetiedot.

EMOYHTIÖN TASE, FAS

31.12. Liite	2011 mili FUR	2010 milj. EUR
VASTAAVAA	Ting. LOK	mij. Lok
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet 4		
Kehittämismenot	_	3
Aineettomat oikeudet	36	35
Muut pitkävaikutteiset menot	319	446
	355	484
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto 5	1	
	1	_
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin		40.054
yrityksissä 6	11 199	12 054
Osuudet omistusyhteysyrityksissä 6	11	58
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	_	10
Lainasaamiset muilta yhtiöiltä	13	_
Muut sijoitukset 6	85	107
	11 308	12 229
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	74	57
Keskeneräiset tuotteet	72	65
Valmiit tuotteet/tavarat	78	98
	224	220
Saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	371	124
Myyntisaamiset saman konsernin		
yrityksiltä	1 277	1 163
Myyntisaamiset muilta yhtiöiltä	497	568
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	2 673	3 970
Siirtosaamiset saman konsernin		
yrityksiltä	278	54
Siirtosaamiset muilta yhtiöiltä	2 194	2 133
	7 290	8 012
Rahoitusarvopaperit	37	37
Rahat ja pankkisaamiset	290	207
Vhtoonsä	10 505	21 100
Yhteensä	19 505	21 189

Ks. emoyhtiön liitetiedot.

2011 2010 Liite milj. EUR milj. EUR 31.12. VASTATTAVAA Oma pääoma 7 Osakepääoma 246 246 Ylikurssirahasto 46 Omat osakkeet -649 -669 7, 8 Käyvän arvon rahasto 7, 8 68 Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 7, 8 3 132 3 145 Edellisten tilikausien voitto 2 128 3 072 7, 8 Tilikauden voitto 7, 8 1 542 540 Oma pääoma yhteensä 6 513 6 3 3 4 Vieras pääoma Pitkäaikainen Pitkäaikaiset velat muille yhtiöille 3 528 3 430 Lyhytaikainen Laskennalliset verovelat 65 Lyhytaikaiset rahoitusvelat 4 2 1 5 4 876 saman konsernin yrityksille Lyhytaikaiset rahoitusvelat muille yhtiöille 379 Saadut ennakot muilta yhtiöiltä 614 323 Ostovelat saman konsernin yrityksille 1 799 3 433 Ostovelat muille yhtiöille 621 525 Siirtovelat saman konsernin yrityksille 52 32 Siirtovelat muille yhtiöille 2 098 1 857 9 464 11 425 Vieras pääoma yhteensä 12 992 14 855 19 505 21 189 Yhteensä

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA, FAS

	2011	2010
1.1.–31.12. Liite	milj. EUR	milj. EUR
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	1 542	540
Oikaisut yhteensä 13	-1 740	457
Rahavirta ennen nettokäyttöpääoman	400	
muutosta	-198	997
Nettokäyttöpääoman muutos 13	-440	478
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-638	1 475
Saadut korot	28	10
Maksetut korot	-205	-127
Muut rahoituserät	87	-158
Maksetut verot	-165	-223
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-893	977
Maksuperusteiset satunnaiset erät	-6	10
Liiketoiminnan nettorahavirta	-899	987
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin	-563	-104
Investoinnit muihin aineettomiin hyödykkeisiin	-66	-191
Osakkeiden myynti ja myydyt liiketoiminnat	2	14
Muiden aineettomien hyödykkeiden myynti	17	_
Muiden pitkäaikaisten saamisten vähennys/lisäys	21	-123
Lyhytaikaisten saamisten vähennys/lisäys	1 179	-717
Saadut osingot	2 656	324
Investointien nettorahavirta	3 246	-797
Rahoitustoimintojen rahavirta		
Muut maksut osakkeenomistajilta	46	_
Lyhytaikaisten velkojen vähennykset/	40	
lisäykset	-938	1 335
Pitkäaikaisten velkojen lisäykset	112	97
Osingonjako	-1 484	-1 483
Rahoitustoimintojen nettorahavirta	-2 264	-51
Rahavarojen lisäys	83	139
Rahavarat 1.1.	244	105
Rahavarat 31.12.	327	244

Ks. emoyhtiön liitetiedot.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LASKENTAPERIAATTEET

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen lainsäädännön mukaan.

Ks. konsernin liitetieto 1.

2. HENKII ÖSTÖKULUT

milj. EUR	2011	2010
Palkat	800	912
Eläkekulut	136	141
Muut henkilösivukulut	27	39
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	963	1 092

Johdon palkkiot

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhtiön toimitusjohtajalle maksettu peruspalkka ja tulospalkkiot 2009–2011 sekä konsernin kuluksi kirjaamat myönnettyihin osakepohjaisiin palkkioihin liittyvät kulut.

		2011			2010	)		2009	1
EUR	Palkka	Käteis- kannus- timet	Kulu osake- pohjaisista palkkioista	Palkka	Käteis- kannus- timet	Kulu osake- pohjaisista palkkioista	Palkka	Käteis- kannus- timet	Kulu osake- pohjaisista palkkioista
Stephen Elop Toimitusjohtaja	1 020 000	473 070	2 086 351	280 303	440 137	67 018			

Johtokunnan palkkiot vuosina 2009–2011 olivat yhteensä 8 396 423 euroa vuonna 2011 (9 009 253 euroa vuonna 2010 ja 10 723 777 euroa vuonna 2009), jotka muodostuivat peruspalkoista sekä tulospalkkioista. Kulut osakepohjaisista palkkioista olivat yhteensä 4 513 671 euroa vuonna 2011 (3 186 223 euroa vuonna 2010 ja 9 668 484 euroa vuonna 2009).

Hallitus

Seuraavassa taulukossa on esitetty hallitukselle maksetut kokonaispalkkiot, joista varsinainen yhtiökokous on vuosittain päättänyt.

	20	11	20	10	20	09
Hallitus	Vuosipalkkio ¹ EUR	Osakkeita	Vuosipalkkio ¹ EUR	Osakkeita	Vuosipalkkio ¹ EUR	Osakkeita
Hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila	440 000	29 604	440 000	20 710	440 000	16 575
Hallituksen varapuheenjohtaja Marjorie Scardino	150 000	10 092	150 000	7 058	150 000	5 649
Georg Ehrnrooth ²	_	_	_	_	155 000	5 838
Stephen Elop ³	_	_	_	_	_	_
Lalita D. Gupte ⁴	_	_	140 000	6 588	140 000	5 273
Bengt Holmström	130 000	8 746	130 000	6 117	130 000	4 896
Henning Kagermann ⁵	155 000	10 428	130 000	6 117	130 000	4 896
Olli-Pekka Kallasvuo ⁶	_	_	130 000	6 117	130 000	4 896
Per Karlsson ⁷	130 000	8 746	155 000	7 294	155 000	5 838
Jouko Karvinen ⁸	140 000	9 419	_	_	_	_
Helge Lund	130 000	8 746	_	_	_	_
Isabel Marey-Semper ⁹	140 000	9 419	140 000	6 588	140 000	5 273
Risto Siilasmaa ¹⁰	155 000	10 428	155 000	7 294	140 000	5 273
Kari Stadigh	130 000	8 746	_	_	_	_
Keijo Suila	_	_	130 000	6 117	130 000	4 896

- 1 Vuosipalkkiosta noin 40 % maksetaan markkinoilta ostettavina Nokian osakkeina (esitetty taulukossa sarakkeessa "Osakkeita") ja loput noin 60 % maksetaan rahana. Yhtiön käytäntönä on myös, että hallituksen jäsenten tulee säilyttää omistuksessaan kaikki palkkioina saamansa Nokian osakkeet hallitusjäsenyyden päättymiseen saakka (lukuun ottamatta osakkeita, joilla katetaan mahdolliset osakkeiden hankkimisesta aiheutuvat kulut, verot mukaan lukien).
- 2 Georg Ehrnroothin palkkio vuonna 2009 oli yhteensä 155 000 euroa vuodessa, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimimiseen.
- 3 Stephen Elopille ei maksettu palkkiota hänen tehtävistään hallituksen jäsenenä. Tämä taulukko ei sisällä Stephen Elopille maksettuja palkkoja ja palkkioita hänen tehtävästään toimitusjohtajana.
- 4 Lalita D. Gupten palkkiot vuosina 2010 ja 2009 olivat yhteensä 140 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 5 Henning Kagermannin palkkio vuonna 2011 oli yhteensä 155 000 euroa vuodessa, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa henkilöstöpoliittisen valiokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 6 Olli-Pekka Kallasvuo jätti paikkansa hallituksen jäsenenä vuonna 2010. Tämä taulukko sisältää ainoastaan Olli-Pekka Kallasvuolle maksetut palkkiot hänen tehtävistään hallituksen jäsenenä.
- 7 Per Karlssonin palkkiot vuosina 2010 ja 2009 olivat yhteensä 155 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa henkilöstöpoliittisen valiokunnan puheenjohtajana toimimiseen.
- 8 Jouko Karvisen palkkio vuonna 2011 oli yhteensä 140 000 euroa vuodessa, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 9 Isabel Marey-Semperin palkkiot vuosina 2011, 2010 ja 2009 olivat yhteensä 140 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 10 Risto Siilasmaan palkkiot vuosina 2011 ja 2010 olivat 155 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimimiseen. Risto Siilasmaan palkkio vuonna 2009 oli 140 000 euroa vuodessa, joista 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.

Tiettyjen johtokunnan jäsenten eläke-etuudet

Toimitusjohtaja Stephen Elop kuuluu Suomen TyEL-eläkejärjestelmään, jossa työeläkkeen määrään vaikuttavat työssäoloaika ja ansiot. Suomen TyEL-eläkejärjestelmän mukaan ansiotuloksi luetaan peruspalkka, bonukset sekä muut mahdolliset verotettavat palkanlisät, mutta ei osakkeista realisoituneita tuloja. TyEL-eläkejärjestelmä mahdollistaa siirtymisen varhaiseläkkeelle 62-vuotiaana suppeammin eläke-eduin. Vanhuuseläkkeelle voi jäädä 63–68 -vuotiaana, jolloin eläke määräytyy kasvavan prosentin mukaan.

Henkilöstö keskimäärin	2011	2010
Tuotanto	2 473	2 560
Markkinointi	1 0 6 4	1 117
Tutkimus ja kehitys	5 985	7 860
Hallinto	2 373	2 290
	11 895	13 827
Henkilöstö vuoden lopussa	10 262	13 017

3. POISTOT

milj. EUR	2011	2010
Poistot lajeittain		
Aineettomat hyödykkeet		
Aktivoidut tuotekehitysmenot	3	10
Aineettomat oikeudet	25	23
Muut pitkävaikutteiset menot	143	143
Aineelliset hyödykkeet	_	_
Yhteensä	171	176
Toimintokohtaiset poistot		
Tutkimus ja kehitys	131	143
Tuotanto	1	_
Myynti, markkinointi ja hallinto	39	33
Yhteensä	171	176

4. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

milj. EUR	2011	2010
Aktivoidut tuotekehitysmenot		
Hankintameno 1.1.	284	288
Vähennykset	_	-4
Hankintameno 31.12.	284	284
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	-281	-275
Kertyneet sumu-poistot vähennyksistä	_	4
Tilikauden poistot	-3	-10
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-284	-281
Viriannitoaryo 1 1	3	13
Kirjanpitoarvo 1.1. Kirjanpitoarvo 31.12.	3	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	_	3
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	228	304
Lisäykset	28	20
Vähennykset	-5	-96
Hankintameno 31.12.	251	228
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	-193	-258
Kertyneet sumu-poistot vähennyksistä	3	88
Tilikauden poistot	-25	-23
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-215	-193
Kirjanpitoarvo 1.1.	35	46
Kirjanpitoarvo 31.12.	36	35
Muut pitkävaikutteiset menot	=00	
Hankintameno 1.1.	790	619
Lisäykset	36	171
Vähennykset	-44 782	790
Hankintameno 31.12.	782	790
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	-344	-201
Kertyneet sumu-poistot vähennyksistä	24	_
Tilikauden poistot	-143	-143
Kertyneet sumu-poistot 31.12	-463	-344
Kirjanpitoarvo 1.1.	446	418
Kirjanpitoarvo 31.12.	319	446
2. 1	3.5	

5. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Vuoden 2011 ja 2010 lopussa emoyhtiö ei omistanut aineellisia hyödykkeitä. Nämä hyödykkeet oli vuokrattu Nokia Oyj:n täysin omistamalta ja Nokia-konserniin kuuluvalta Nokia Asset Management Oy:ltä.

6. SIJOITUKSET

milj. EUR	2011	2010
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	12 054	12 109
Lisäykset	608	96
Arvonalentumiset	-1 360	_
Vähennykset	-103	-151
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 199	12 054
Osuudet omistusyhteysyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	58	30
Lisäykset	2	28
Arvonalentumiset	-49	_
Kirjanpitoarvo 31.12.	11	58
Sijoitukset muihin osakkeisiin		
Hankintameno 1.1.	107	74
Lisäykset	32	57
Arvonalentumiset	-52	_
Vähennykset	-2	-24
Kirjanpitoarvo 31.12.	85	107

7. OMA PÄÄOMA

				Käyvän	Sijoitetun vapaan oman		
Emoyhtiö, milj. EUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	arvon rahasto	pääoman rahasto	Kertyneet voittovarat	Yhteensä
31.12.2008	246		-1 885		3 291	6 238	7 890
Omien osakkeiden mitätöinti			969			-969	_
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen			231		-137		94
Osingonjako						-1 481	-1 481
Tilikauden voitto						767	767
31.12.2009	246		-685		3 154	4 555	7 270
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen			16		-9		7
Osingonjako						-1 483	-1 483
Tilikauden voitto						540	540
31.12.2010	246		-669		3 145	3 612	6 334
Muut maksut osakkeenomistajilt	a	46					46
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen			20		-13		7
Käyvän arvon rahaston lisäykset	/vähennyk	set		68			68
Osingonjako						-1 484	-1 484
Tilikauden voitto						1 542	1 542
31.12.2011	246	46	-649	68	3 132	3 670	6 513

76

8. JAETTAVISSA OLEVAT VARAT

milj. EUR	2011	2010
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	3 132	3 145
Edellisten tilikausien voitto	2 128	3 072
Tilikauden voitto	1 542	540
Kertyneet voittovarat	6 802	6 757
Omat osakkeet	-649	-669
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.	6 153	6 088

9. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

milj. EUR	milj. EUR			2011	2010
Pitkäaikaiset vel					
Joukkovelkakirjal	Joukkovelkakirjalainat			3 028	2 930
Lainat rahoitusla	itoksilta			500	500
Pitkäaikainen vie	ras pääo	ma yhte	eensä	3 528	3 430
Velat, jotka eräär viiden vuoden ku					
Joukkovelkakirjalainat			1 731	1 640	
Lainat rahoitusla	itoksilta			_	
Pitkäaikainen vie	ras pääo	ma yhte	eensä	1 731	1 640
Joukkovelkakirja	lainat	Milj.	Korko %		
2009-2014	1 25	0 EUR	5,534	1 297	1 290
2009-2019	1 00	0 USD	5,572	799	753
2009-2019	50	0 EUR	6,792	543	524
2009-2039	50	0 USD	6,775	389	363
				3 028	2 930

10. VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR	2011	2010
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Lainatakaukset	2	68
Leasing-takaukset	204	243
Muut takaukset	65	63
Muut vastuusitoumukset		
Muut takaukset	3	3

11. LEASINGVASTUUT

Emoyhtiön leasingvastuut 31.12.2011 olivat yhteensä 48 milj. euroa (31 milj. euroa vuonna 2010). Vuonna 2012 erääntyy 16 milj. euroa (18 milj. euroa vuonna 2011).

12. JOHDOLLE MYÖNNETYT LAINAT

Johdolle myönnettyjä lainoja ei ollut 31.12.2011.

13. RAHAVIRTALASKELMA

Seuraavilla oikaisuilla muutetaan tuloslaskelman suoriteperusteiset erät kassaperusteisiksi sekä perutaan erät, jotka esitetään muualla rahavirtalaskelmassa.

milj. EUR	2011	2010
Poistot	171	176
Verot	-107	-14
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 529	248
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset	6	-5
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	1 461	_
Muut tuotot ja kulut	258	52
Oikaisut yhteensä	-1 740	457
Nettokäyttöpääoman muutoksen erittely		
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (–), vähennys (+)	209	-200
Vaihto-omaisuus, lisäys (–), vähennys (+)	_	-3
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (–)	-649	681
Nettokäyttöpääoman muutos	-440	478

14. NOKIAN KONSERNI- JA OSAKKUUSYHTIÖT 31.12.2011

Ks. konsernin liitetieto 33.

15. NOKIAN OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Ks. Nokian osakkeet ja osakkeenomistajat s. 78–82.

16. SIIRTOSAAMISET

milj. EUR	2011	2010
Verot	85	67
Muut siirtosaamiset	2 386	2 119
Yhteensä	2 471	2 186

17. SIIRTOVELAT

milj. EUR	2011	2010
Henkilöstökulut	134	201
Verot	_	_
Muut siirtovelat	2 016	1 688
Yhteensä	2 150	1 889

18. TULOVEROT

milj. EUR	2011	2010
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	138	108
Tuloverot satunnaisista eristä	_	-2
Yhteensä	138	106

Tuloverot on eritelty liitetiedoissa, koska erät on yhdistelty tuloslaskelmassa.

NOKIAN OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTA JAT

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Nokialla on yksi osakelaji. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2011 oli 245 896 461,96 euroa sekä osakkeiden kokonaismäärä 3 744 956 052. Osakkeiden kokonaismäärästä konsernin hallussa oli 31.12.2011 yhteensä

34 767 036 osaketta, joiden osuus yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä oli noin 1,0 %.

Nokian yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä ei ole vähimmäistai enimmäispääomaa eikä yhtiön osakkeella ole nimellisarvoa.

Osakepääoma ja osakkeet 31.12.2011	2011	2010	2009	2008	2007
Osakepääoma, milj. EUR	246	246	246	246	246
Osakkeet (1 000 kpl)	3 744 956	3 744 956	3 744 956	3 800 949	3 982 812
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet (1 000 kpl)	34 767	35 826	36 694	103 076	136 862
Osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita (1 000 kpl)	3 710 189	3 709 130	3 708 262	3 697 872	3 845 950
Keskimääräinen osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita vuoden aikana (1 000 kpl), laimentamaton	3 709 947	3 708 816	3 705 116	3 743 622	3 885 408
Keskimääräinen osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita vuoden aikana (1 000 kpl), laimennettu	3 709 947	3 713 250	3 721 072	3 780 363	3 932 008
Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä ¹	229 096	191 790	156 081	122 713	103 226

¹ Jokainen tilinhoitajayhteisö sisältyy lukuun vain yhtenä rekisteröitynä osakkeenomistajana

Tunnuslukuja 31.12.2011, IFRS (laskentaperusteet sivulla 86)	2011	2010	2009	2008	2007
Tulos/osake emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta, EUR					
Tulos/osake EUR, laimentamaton	-0,31	0,50	0,24	1,07	1,85
Tulos/osake EUR, laimennettu	-0,31	0,50	0,24	1,05	1,83
P/E-luku	neg.	15,48	37,17	10,37	14,34
(Nimellis)osinko/osake, EUR	0,20 1	0,40	0,40	0,40	0,53
Osingonjako, milj. EUR ²	749 ¹	1 498	1 498	1 520	2 111
Osingonjakosuhde	neg. ¹	0,80	1,67	0,37	0,29
Osinkotuotto, %	5,30 ¹	5,17	4,48	3,60	2,00
Oma pääoma/osake, EUR ³	3,20	3,88	3,53	3,84	3,84
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR ³	13 987	28 709	33 078	41 046	101 995

- 1 Hallituksen ehdotus osingoksi vuodelta 2011 3.5.2012 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle.
- 2 Laskettu yhtiön kaikille osakkeille kunkin vuoden lopun tilanteen mukaan.
- 3 Ei sisällä konserniyhtiöiden hallussa olevia osakkeita.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Valtuutus korottaa osakepääomaa

Nokian osakkeenomistajat valtuuttivat 6.5.2010 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 740 miljoonan osakkeen antamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakeannilla tai antamalla osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia mukaan lukien optio-oikeudet. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakkeiden antamiseen liittyvistä ehdoista ja erityisistä oikeuksista, mukaan lukien oikeuden päättää siitä, kenelle osakkeita tai erityisiä oikeuksia voidaan antaa. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen, osakkeenomistajapohjan laajentamiseen, yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseksi tai muihin hallituksen

päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus on voimassa 30.6.2013

Vuoden 2011 lopussa hallituksella ei ollut muita valtuutuksia päättää uusien osakkeiden antamisesta, vaihtovelkakirjalainojen, muiden merkintäoikeuksien tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskusta.

Muut valtuutukset

Nokian osakkeenomistajat valtuuttivat 6.5.2010 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 360 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Nokia ei hankkinut tämän valtuutuksen nojalla yhtään osaketta. Valtuutus oli alun

perin voimassa 30.6.2011 saakka, mutta se päättyi 3.5.2011 varsinaisen yhtiökokouksen tekemällä päätöksellä.

Nokian osakkeenomistajat valtuuttivat 3.5.2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 360 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakemäärä on alle 10 % kaikista yhtiön osakkeista. Osakkeita voidaan hankkia osakkeiden hankkimista koskevan valtuutuksen nojalla yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Lisäksi osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen, tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa 30.6.2012 saakka.

Hallituksen valtuutusehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2012

26.1.2012 Nokia julkisti, että hallitus ehdottaa 3.5.2012 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutettaisiin päättämään enintään 360 miljoonan yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Ehdotettu osakkeiden maksimimäärä, joka voidaan hankkia, on sama kuin hallituksen voimassa oleva ostovaltuutus ja se vastaa alle 10 % kaikista yhtiön osakkeista. Osakkeiden hankkimista koskevan valtuutuksen nojalla omia osakkeita voitaisiin hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen ja muiden järjestelyiden rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Osakkeet voitaisiin hankkia joko tekemällä ostotarjous kaikille osakkeenomistajille yhtäläisin ehdoin tai hankkimalla osakkeet julkisella kaupankäynnillä arvopaperipörssistä. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa 30.6.2013 saakka ja se päättäisi tämän hetkisen varsinaisen yhtiökokouksen 3.5.2011 hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen omien osakkeiden hankinnasta.

Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella 2007-2011

Vuosi	Optio-oikeuden laji	Merkintähinta osakkeelta EUR	Uusia osakkeita (1 000)	Maksu- ajankohta	Uutta omaa pääomaa milj. EUR	Uutta osake- pääomaa milj. EUR
2007	Nokian optio-ohjelma 2002 A/B	17,89	43 513	2007	778,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2001C 1Q/02	26,06	17	2007	0,44	_
	Nokian optio-ohjelma 2001C 3Q/02	12,99	243	2007	3,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2001C 4Q/02	16,86	49	2007	0,83	_
	Nokian optio-ohjelma 2003 2Q	14,95	9 683	2007	145,00	0,15
	Nokian optio-ohjelma 2003 3Q	12,71	53	2007	0,67	_
	Nokian optio-ohjelma 2003 4Q	15,05	48	2007	0,72	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 2Q	11,79	1 569	2007	18,00	0,03
	Nokian optio-ohjelma 2004 3Q	9,44	30	2007	0,29	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 4Q	12,35	25	2007	0,30	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 2Q	12,79	1 350	2007	17,00	0,02
	Nokian optio-ohjelma 2005 3Q	13,09	4	2007	0,06	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 4Q	14,48	13	2007	0,19	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 1Q	14,99	13	2007	0,19	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 2Q	18,02	631	2007	11,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 3Q	15,37	7	2007	0,12	_
	Yhteensä		57 248		975,81	0,20
2008	Nokian optio-ohjelma 2003 2Q	14,95	2 444	2008	36,53	_
	Nokian optio-ohjelma 2003 3Q	12,71	11	2008	0,15	_
	Nokian optio-ohjelma 2003 4Q	15,05	82	2008	1,24	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 2Q	11,79	415	2008	4,90	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 3Q	9,44	5	2008	0,05	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 4Q	12,35	13	2008	0,16	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 2Q	12,79	361	2008	4,62	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 3Q	13,09	5	2008	0,07	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 4Q	14,48	0	2008	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 1Q	14,99	1	2008	0,01	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 2Q	18,02	192	2008	3,46	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 3Q	15,37	11	2008	0,17	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 4Q	15,38	6	2008	0,09	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 1Q	17,00	0	2008	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 2Q	18,39	0	2008	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 3Q	21,86	0	2008	0,00	
	Yhteensä		3 546		51,45	

			Uusia		Uutta omaa	Uutta osake-
	0	Merkintähinta	osakkeita	Maksu-	pääomaa	pääomaa
Vuosi	Optio-oikeuden laji	osakkeelta EUR	(1 000)	ajankohta	milj, EUR	milj, EUR
2009	Nokian optio-ohjelma 2004 2Q	11,79	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 3Q	9,44	8	2009	0,07	_
	Nokian optio-ohjelma 2004 4Q Nokian optio-ohjelma 2005 2Q	12,35 12,79	0	2009 2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 2Q Nokian optio-ohjelma 2005 3Q	13,09	0	2009	0,00	
	Nokian optio-ohjelma 2005 4Q	14,48	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 1Q	14,99	0	2009	0,00	
	Nokian optio-ohjelma 2006 2Q	18,02	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 3Q	15,37	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 4Q	15,38	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 1Q	17,00	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 2Q	18,39	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 3Q	21,86	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 4Q	27,53	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 1Q	24,15	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 2Q	19,16	0	2009	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 3Q	17,80	0	2009	0,00	_
	Yhteensä	,	8		0,07	
2010	Nokian optio-ohjelma 2005 2Q	12,79	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 3Q	13,09	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2005 4Q	14,48	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 1Q	14,99	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 2Q	18,02	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 3Q	15,37	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 4Q	15,38	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 1Q	17,00	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 2Q	18,39	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 3Q	21,86	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 4Q	27,53	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 1Q	24,15	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 2Q	19,16	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 3Q	17,80	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 4Q	12,43	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 1Q	9,82	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 2Q	11,18	0	2010	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 3Q	9,28	0	2010	0,00	
	Yhteensä		0		0,00	
2011	Nokian optio-ohjelma 2006 1Q	14,99	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 2Q	18,02	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 3Q	15,37	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2006 4Q	15,38	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 1Q	17,00	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 2Q	18,39	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 3Q	21,86	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2007 4Q	27,53	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 1Q	24,15	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 2Q	19,16	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 3Q	17,80	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2008 4Q	12,43	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 1Q	9,82	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 2Q	11,18	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 3Q	9,28	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2009 4Q	8,76	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2010 1Q	10,11	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2010 2Q	8,86	0	2011	0,00	_
	Nokian optio-ohjelma 2010 3Q	7,29	0	2011	0,00	
	Yhteensä		0		0,00	

Osakepääoman alentaminen

Alentamistapa	Vuosi	Osakkeiden määrän vähennys (1 000)	Osake- pääoman vähennys milj. EUR	Sidotun oman pääoman vähennys milj. EUR	Vapaan oman pääoman vähennys milj. EUR
Osakkeiden mitätöiminen	2007	169 500	_	_	_
Osakkeiden mitätöiminen	2008	185 410	_	_	_
Osakkeiden mitätöiminen	2009	56 000	_	_	_
Osakkeiden mitätöiminen	2010	_	_	_	_
Osakkeiden mitätöiminen	2011	_	_	_	_

Osakevaihto

	2011 ¹	2010 ¹	2009 ¹	2008 ²	2007 ²
Osakkeen vaihto (1 000)	15 696 008	12 299 112	11 025 092	12 962 489	12 695 999
Osakekanta (1 000)	3 744 956	3 744 956	3 744 956	3 800 949	3 982 812
% osakekannasta	419	328	294	341	319

¹ Sisältää osakevaihdon pörsseissä: NASDAQ OMX Helsinki, New Yorkin pörssi ja Frankfurter Wertpapierbörse.

Pörssikurssit, EUR (NASDAQ OMX Helsinki)

	2011	2010	2009	2008	2007
Alin/ylin	3,33/8,49	6,59/11,82	6,67/12,25	9,95/25,78	14,63/28,60
Keskikurssi ¹	5,19	8,41	9,64	17,35	20,82
Kurssi vuoden lopussa	3,77	7,74	8,92	11,10	26,52

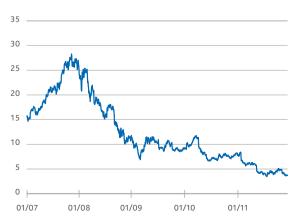
¹ Laskettu painottamalla kunkin kaupankäyntipäivän keskihinta päivän vaihdolla.

Pörssikurssit, USD (New Yorkin pörssi)

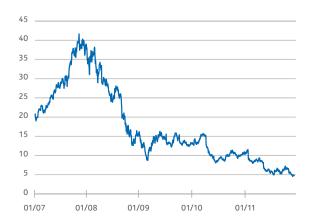
ADS	2011	2010	2009	2008	2007
Alin/ylin	4,46/11,75	8,00/15,89	8,47/16,58	12,35/38,25	19,08/41,10
Keskikurssi ¹	7,13	11,11	13,36	24,88	29,28
Kurssi vuoden lopussa	4,82	10,32	12,85	15,60	38,39

¹ Laskettu painottamalla kunkin kaupankäyntipäivän keskihinta päivän vaihdolla.

Nokian osakkeen kurssi NASDAQ OMX Helsinki (EUR)

Nokian ADS:n kurssi New Yorkin pörssissä (USD)

² Sisältää osakevaihdon kaikissa pörsseissä.

Osakkeenomistajat 31.12.2011

Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat omistivat 21,85 % ja hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat 78,15 % kaikista Nokia Oyj:n osakkeista. Rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.2011 oli yhteensä 229 096. Jokainen tilinhoitajayhteisö (23) sisältyy tähän lukuun vain yhtenä rekisteröitynä osakkeenomistajana.

Hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärään sisältyvät Nokian osakkeita edustavien American Depositary Receipt (ADR) -osaketalletustodistusten haltijat. ADR-osaketalletustodistusten osuus Nokian kaikista osakkeista 31.12.2011 oli 15.77 %.

Suurimmat Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2011 ¹

Osakkeenomistaja	Osakkeet (1 000)	% koko osakemäärästä	% ääni- määrästä
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	79 889	2,13	2,15
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	40 002	1,07	1,08
Valtion Eläkerahasto	23 000	0,61	0,62
Svenska Litteratursällskapet i Finland rf	14 226	0,38	0,38
OP-Delta-Sijoitusrahasto	12 600	0,34	0,34
Sigrid Jusélius Stiftelse	9 400	0,25	0,25
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	8 181	0,22	0,22
Schweizerische Nationalbank	7 923	0,21	0,21
Sijoitusrahasto Nordea Suomi	7 300	0,19	0,20
Keva	5 836	0,16	0,16

¹ Ei sisällä hallintarekisteröityjä osakkeita eikä Nokia Oyj:n hallussa olevia Nokian osakkeita. Nokia Oyj:n hallussa oli 31.12.2011 yhteensä 34 767 036 Nokian osaketta.

Osakeomistuksen jakauma, 31.12.2011 ¹

Omistettujen osakkeiden mukaan	Omistajien lukumäärä	% kaikista omistajista	Osakemäärä yhteensä	% osakekannasta
1-100	47 949	20,93	2 939 023	0,08
101-1 000	115 427	50,38	52 109 957	1,39
1 001-10 000	58 462	25,52	175 741 877	4,69
10 001-100 000	6 812	2,97	165 606 238	4,42
100 001-500 000	341	0,15	68 676 745	1,83
500 001-1 000 000	43	0,02	30 491 834	0,81
1 000 001-5 000 000	43	0,02	105 647 022	2,82
Yli 5 000 000	19	0,01	3 143 743 356	83,95
Yhteensä	229 096	100,00	3 744 956 052	100,00

Kansallisuuden mukaan, %	Osakkeet
Muut kuin suomalaiset osakkeenomistajat	78,15
Suomalaiset osakkeenomistajat	21,85
Yhteensä	100,00

Omistajaryhmittäin (suomalaiset osakkeenomistajat), %	Osakkeet
Yritykset	2,86
Kotitaloudet	9,94
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2,47
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,86
Julkisyhteisöt	4,72
Yhteensä	21,85

¹ Osakeomistuksen jakauma kattaa vain Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat. Jokainen tilinhoitajayhteisö (23) sisältyy osakkeenomistajien lukumäärään vain yhtenä rekisteröitynä osakkeenomistajana. Osakeomistuksen jakauma ei siten havainnollista yhtiön koko osakeomistusta.

HALLITUKSEN JA JOHTOKUNNAN JÄSENTEN OMISTAMAT OSAKKEET JA OPTIO-OIKEUDET

Hallituksen ja johtokunnan jäsenet omistivat 31.12.2011 yhteensä 2 254 452 osaketta, joka vastasi noin 0,06 % koko osake- ja äänimäärästä. Tämän lisäksi he omistivat sekä käytettävissä että ei-käytettävissä olevia optio-oikeuksia, joiden nojalla voitiin merkitä yhteensä 4 970 949 osaketta, mikä vastasi noin 0,13 % koko osake- ja äänimäärästä 31.12.2011.

NOKIA 2007-2011, IFRS *

	2011	2010	2009	2008	2007
Tuloslaskelma, milj. EUR					
Liikevaihto	38 659	42 446	40 984	50 710	51 058
Kulut	-39 732	-40 376	-39 787	-45 744	-43 073
Liiketulos	-1 073	2 070	1 197	4 966	7 985
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-23	1	30	6	44
Rahoitustuotot ja -kulut	-102	-285	-265	-2	239
Tulos ennen veroja	-1 198	1 786	962	4 970	8 268
Välittömät verot	-290	-443	-702	-1 081	-1 522
Tulos	-1 488	1 343	260	3 889	6 746
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	-1 164	1 850	891	3 988	7 205
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus					
tuloksesta	-324	-507	-631	-99	-459
	-1 488	1 343	260	3 889	6 746
Table 2 Miles M. EUD					
Tase-erät, milj. EUR	40.750	44.070	42.425	45 440	0.205
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	10 750	11 978	12 125	15 112	8 305
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	25 455	27 145	23 613	24 470	29 294
Vaihto-omaisuus	2 330	2 523	1 865	2 533	2 876
Saamiset	12 223	12 347	12 875	15 117	14 665
Likvidit varat	10 902	12 275	8 873	6 820	11 753
Oma pääoma yhteensä	13 916	16 231	14 749	16 510	17 338
Emoyhtiön omistajien osuus omasta pääomasta	11 873	14 384	13 088	14 208	14 773
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	2 043	1 847	1 661	2 302	2 565
Pitkäaikainen vieras pääoma	4 8 4 5	5 352	5 801	2 717	1 285
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	3 969	4 242	4 432	861	203
Laskennalliset verovelat	800	1 022	1 303	1 787	963
Muut pitkäaikaiset velat	76	88	66	69	119
Lyhytaikainen vieras pääoma	17 444	17 540	15 188	20 355	18 976
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	357	116	44	13	173
Lyhytaikaiset rahoituslainat	995	921	727	3 578	714
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	483	447	245	924	184
Ostovelat	5 532	6 101	4 950	5 225	7 074
Siirtovelat ja muut velat	7 450	7 365	6 504	7 023	7 114
Varaukset	2 627	2 590	2 718	3 592	3 717
Taseen loppusumma	36 205	39 123	35 738	39 582	37 599

^{1.4.2007} alkaen Nokia Siemens Networksin taloudellinen tulos konsolidoidaan Nokiaan. Nokia Siemens Networks, joka on Nokian ja Siemensin yhdessä omistama yhtiö, koostuu Nokian aiemmasta Networks-toimialaryhmästä ja Siemensin entisestä operaattoreille suunnatusta langattomien ja kiinteiden verkkojen toiminnoista. Siten Nokian ja Nokia Siemens Networksin vuosien 2008–2011 luvut eivät ole suoraan verrattavissa vuoden 2007 lukuihin.

Nokia sai 10.7.2008 päätökseen NAVTEQ-yrityskaupan. NAVTEQ on Nokian erillinen raportoitava segmentti vuoden 2008 kolmannesta neljänneksestä alkaen. Tämän johdosta ei ole tulostietoja aiemmilta ajanjaksoilta. 1.10.2011 alkaen Location & Commerce -liiketoiminta muodostettiin uudeksi toiminnalliseksi ja raportoitavaksi segmentiksi yhdistämällä NAVTEQ-liiketoiminta Nokian Devices & Services -liiketoiminnan sosiaalisiin paikkatietopalvelutoimintoihin.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ¹	2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto, milj. EUR	38 659	42 446	40 984	50 710	51 058
Muutos, %	-8,9	3,6	-19,2	-0,7	24,2
Ulkomaantoiminta, milj. EUR	38 342	42 075	40 594	50 348	50 736
Palkat ja henkilösivukulut, milj. EUR	7 516	6 947	6 734	6 847	5 702
Liiketulos, milj. EUR	-1 073	2 070	1 197	4 966	7 985
% liikevaihdosta	-2,8	4,9	2,9	9,8	15,6
Rahoitustuotot ja -kulut, milj. EUR	-102	-285	-265	-2	239
% liikevaihdosta	-0,3	0,7	0,6	_	0,5
Tulos ennen veroja, milj. EUR	-1 198	1 786	962	4 970	8 268
% liikevaihdosta	-3,0	4,2	2,3	9,8	16,2
Jatkuvien toimintojen tulos, milj. EUR	-1 164	1 850	891	3 988	7 205
% liikevaihdosta	-3,0	4,4	2,2	7,9	14,1
Verot, milj. EUR	290	443	702	1 081	1 522
Osinko, milj. EUR	749 ²	1 498	1 498	1 520	2 111
Investoinnit käyttöomaisuuteen, milj. EUR	597	679	531	889	715
% liikevaihdosta	1,5	1,6	1,3	1,8	1,4
Bruttoinvestoinnit ³ , milj. EUR	710	836	683	1 166	1 017
% liikevaihdosta	1,8	2,0	1,7	2,3	2,0
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. EUR	5 612	5 863	5 909	5 968	5 647
% liikevaihdosta	14,5	13,8	14,4	11,8	11,1
Henkilöstö keskimäärin	134 171	129 355	123 171	121 723	100 534
Koroton vieras pääoma, milj. EUR	16 168	16 591	14 483	16 833	18 208
Korollinen vieras pääoma, milj. EUR	5 321	5 279	5 203	4 452	1 090
Sijoitetun pääoman tuotto, %	neg.	11,0	6,7	27,2	54,8
Oman pääoman tuotto, %	neg.	13,5	6,5	27,5	53,9
Omavaraisuusaste, %	40,1	42,8	41,9	42,3	46,7
Velkaantumisaste, %	-40	-43	-25	-14	-62

 ^{1.4.2007} alkaen Nokia Siemens Networksin taloudellinen tulos konsolidoidaan Nokiaan. Nokia Siemens Networks, joka on Nokian ja Siemensin yhdessä omistama yhtiö, koostuu Nokian aiemmasta Networks-toimialaryhmästä ja Siemensin entisestä operaattoreille suunnatusta langattomien ja kiinteiden verkkojen toiminnoista. Siten Nokian ja Nokia Siemens Networksin vuosien 2008 – 2011 luvut eivät ole suoraan verrattavissa vuoden 2007 lukuihin.

Nokia sai 10.7.2008 päätökseen NAVTEQ-yrityskaupan. NAVTEQ on Nokian erillinen raportoitava segmentti vuoden 2008 kolmannesta neljänneksestä alkaen. Tämän johdosta ei ole tulostietoja aiemmilta ajanjaksoilta. 1.10.2011 alkaen Location & Commerce -liiketoiminta muodostettiin uudeksi toiminnalliseksi ja raportoitavaksi segmentiksi yhdistämällä NAVTEQ-liiketoiminta Nokian Devices & Services -liiketoiminnan sosiaalisiin paikkatietopalvelutoimintoihin.

² Hallituksen ehdotus.

³ Sisältää yritysostot, osakeinvestoinnit ja aktivoidut tuotekehitysmenot. Tunnuslukujen laskentaperusteet, ks. sivu 86.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

IFRS-TUNNUSLUVUT

Liikevoitto

Tulos suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Osakepääoma + ylikurssirahasto - omat osakkeet + muuntoerot + arvonmuutosrahasto + sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto + kertyneet voittovarat

Tulos/osake (laimentamaton)

Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos

Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin

P/F-luku

Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.

Tulos/osake

Osinko/osake

Nimellisosinko/osake

Vuoden aikana ja sen jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukertoimet

Osingonjakosuhde

Osinko/osake

Tulos/osake

Osinkotuotto, %

Nimellisosinko/osake

Osakkeen pörssikurssi

Oma pääoma/osake

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa

Osakekannan markkina-arvo

Osakemäärä x osakkeen pörssikurssi osakelajeittain

Osakeantioikaistu keskikurssi

Osakkeen euromääräinen vaihto kauden aikana

Vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu määrä kauden aikana

Osakkeiden vaihto, %

Vaihdettujen osakkeiden määrä kauden aikana

Keskimääräinen osakemäärä kauden aikana

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut nettorahoituskulut Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma + lyhyt- ja pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat + määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus (keskimäärin vuoden aikana)

Oman pääoman tuotto, %

Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma keskimäärin vuoden aikana

Omavaraisuusaste, %

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma + määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Velkaantumisaste, %

Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat + lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat - rahat ja pankkisaamiset sekä muut likvidit varat

Emonyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma + määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus

Vuoden lopun valuuttakurssit 2011

	1 EUR =	
USD	1,3059	
GBP	0,8391	
CNY	8,2723	
INR	69,0430	
RUB	41,7680	
JPY	101,70	

TILINPÄÄTÖKSEN 2011 ALLEKIRJOITUS JA HALLITUKSEN EHDOTUS VOITONJAOKSI

Yhtiön taseen 31.12.2011 mukaan jaettavissa olevat varat ovat 6 153 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa, että voittovaroista jaetaan yhtiön osakkeille osinkona 0,20 euroa osakkeelta. Yhtiön osakkeiden lukumäärä 31.12.2011 oli 3 744 956 052, jonka perusteella osinkona jaettava enimmäismäärä on 749 miljoonaa euroa.

Ehdotettu osinko on yhtiön voitonjakoperiaatteiden mukainen ja se ylittää huomattavasti lain edellyttämän vähemmistöosingon.

Espoossa 8. maaliskuuta 2012

Jorma Ollila Marjorie Scardino Bengt Holmström

Hallituksen puheenjohtaja

Henning Kagermann Per Karlsson

Jouko Karvinen Helge Lund Isabel Marey-Semper

Risto Siilasmaa Kari Stadigh

Stephen Elop Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

NOKIA OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Nokia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä, oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä

tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy KHT-yhteisö

Merja Lindh KHT

LISÄTIETOJA

Kriittiset laskentaperiaatteet	90
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
Hallinto	98
Hallitus	104
Johtokunta	107
Hallituksen ja johtokunnan palkat ja palkkiot	110
Tilintarkastuspalkkiot ja -palvelut	132
Tietoja sijoittajille	133
Yhtevstietoia	135

KRIITTISET I ASKENTAPERIAATTEET

Konsernin laskentaperiaatteet, jotka vaikuttavat konsernin taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen, on kuvattu kattavammin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1. Tietyt Nokian laskentaperiaatteet edellyttävät johdon harkintaa valittaessa olettamuksia lähtökohtaisesti jonkin asteista epävarmuutta sisältävien taloudellisten estimaattien laskemiseen. Johdon harkinta perustuu historialliseen kokemukseen ja erilaisiin muihin olettamuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä kyseisissä olosuhteissa. Tämän pohjalta arvioidaan raportoitavien varojen ja velkojen kirjanpitoarvoja sekä raportoitavien tuottojen ja kulujen määrää silloin, kun ne eivät helposti ilmene muista lähteistä. Lopputulemat voivat poiketa näistä arvioista, jos ne arvioidaan eri olettamusten tai olosuhteiden pohjalta. Arviot vaikuttavat kaikkiin liiketoimintoihin samalla tavalla, ellei erikseen ole muuta kerrottu.

Seuraavassa on esitetty keskeiset Nokian käyttämät kriittiset laskentaperiaatteet sekä niihin liittyvät olettamukset ja arviot, joita on käytetty konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kriittisten laskentaolettamusten soveltamisesta on keskusteltu Nokian hallituksen ja tarkastusvaliokunnan kanssa.

MYYNNIN TULOUTUSPERIAATTEET

Pääosin konserni tulouttaa suoritteiden myynnin, kun seuraavat kriteerit täyttyvät: Omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, konsernille ei jää liikkeenjohdollista roolia eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin suoritteisiin, tuotot on määritettävissä luotettavasti, liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi ja toteutuneet tai toteutuvat liiketoimeen kohdistuvat menot on määriteltävissä luotettavasti. Muilta osin myynti tuloutetaan projektin valmistusasteen mukaisesti.

Devices & Servicen myynti samoin kuin osa Location & Commercen ja Nokia Siemens Networksin myynnistä tuloutetaan, kun seuraavat kriteerit täyttyvät: Omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, konsernille ei jää liikkeenjohdollista roolia eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin suoritteisiin, tuotot on määritettävissä luotettavasti, liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja toteutuneet tai toteutuvat liiketoimeen kohdistuvat menot on määriteltävissä luotettavasti. Tämä edellyttää toimitushetkellä kyseisten kriteerien täyttymisen arviointia ja myynti tuloutetaan, kun johto arvioi kriteerien täyttyneen. Nokia kirjaa pääasiassa mobiililaitteisiin keskittyvissä yksiköissä myynnin oikaisueriksi erikoishinnoittelusopimukset, hinnan-

alennusvaraukset ja muut volyymisidonnaiset alennukset. Volyymisidonnaiset alennukset myynnin oikaisuerissä arvioidaan pääasiallisesti vastaavankaltaisten ohjelmien aikaisemman toteutuman perusteella. Hinnanalennusoikaisut perustuvat arvioon tulevista hinnanalennuksista ja tietystä, asiakkaan kanssa sovitusta, varaston määrästä hinnanoikaisupäivänä. Devices & Servicen samoin kuin osa Nokia Siemens Networksin tuotoista palvelujen tuottamisesta kirjataan yleensä tasaisesti sopimuskauden aikana, ellei ole näyttöä siitä, että joku muu menetelmä kuvastaisi paremmin valmistumisastetta. Devices & Servicen ja Location & Commercen käyttöön perustuvat lisenssimaksut tuloutetaan, kun ne ovat mitattavissa luotettavasti, yleensä silloin kun asiakas raportoi ne konsernille.

Tietyt Devices & Servicen, Location & Commercen ja Nokia Siemens Networksin asiakassopimukset voivat sisältää useita erillisiä yksilöitävissä olevia osatekijöitä, kuten esimerkiksi laitteet, niihin liittyvät ohjelmistot ja palvelut. Vastaavasti näiden sopimusten tulouttaminen edellyttää jokaisen osatekijän yksilöintiä sekä näiden kaupallisten vaikutusten arviointia liiketoimen todellisen vaikutuksen arvioimiseksi. Tällaisten transaktioiden vastike kohdennetaan yksilöitävissä oleville osatekijöille niiden suhteellisiin käypiin arvoihin perustuen. Osatekijöille kohdistettu tuotto kirjataan, kun kyseisten osatekijöiden tuloutuskriteerit täyttyvät. Konserni määrittelee jokaisen yksilöidyn osatekijän käyvän arvon ottaen huomioon esimerkiksi myyntihinnan, kun joko konserni tai ulkopuolinen taho myy samaa tai samankaltaista osatekijää, sekä osatekijän kulut lisättynä kohtuullisella katteella.

Nokia Siemens Networksin projektien, joissa toimitetaan monimutkainen, asiakkaan tarpeisiin räätälöity tuote- ja palvelukokonaisuus, myynti ja siihen liittyvät hankinnan ja valmistuksen kulut tuloutetaan projektin valmistusasteen mukaisesti, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti määrittämään. Lopputulos pystytään määrittämään luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tuotot ja kulut sekä projektin valmistusaste pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Mikäli nämä tuloutuskriteerit eivät täyty, kirjataan tuottoja vain siihen määrään asti kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti kerrytettävissä. Yleensä valmistusaste määritetään jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioiduista kokonaiskustannuksista eli cost-to-cost -menetelmällä.

Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioon sopimuksesta odotettavissa olevasta myynnistä ja kustannuksista, sekä projektin etenemisen luotettavaan mittaukseen. Tuloutettua myyntiä ja voittoa tarkistetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä tilikaudella, jolloin muutos ensi kertaa on todennäköinen ja arvioitavissa. Sopimuksesta odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi, kun se on todennäköinen ja arvioitavissa.

Nokia Siemens Networksin tämänhetkiset arviot myynnistä ja voitosta voivat muuttua johtuen pitkien projektien varhaisesta vaiheesta, uudesta teknologiasta, projektien laajuuden muutoksesta tai muutoksista kustannuksissa, ajoituksessa, asiakkaiden suunnitelmissa, tai sopimussakkojen toteutumisesta tai muista vastaavista tekijöistä.

ASIAKASRAHOITUS

Konserni on järjestänyt tai myöntänyt rajoitetun määrän asiakasrahoitusta ja pidennettyjä maksuaikoja valikoiduille asiakkaille. Näitä järjestelyjä luotaessa johdon täytyy arvioida asiakkaan luottokelpoisuus ja näistä järjestelyistä odotettavissa olevien tulevien rahavirtojen ajoitus. Mikäli konsernin asiakkaiden todellinen taloudellinen asema tai yleinen taloudellinen tilanne poikkeaa käytetyistä olettamuksista, saatetaan lopullisten saatavien perintäkelpoisuus joutua arvioimaan uudelleen, mikä voi johtaa näiden saamisten arvonalentumisiin tulevien tilikausien aikana ja siten vaikuttaa negatiivisesti konsernin tulokseen tulevina tilikausina. Arviot kerrytettävissä olevasta rahamäärästä ottaa huomioon saatavaan liittyvät takuu- ja vakuusjärjestelyt samoin kuin arvioitujen takaisinmaksujen todennäköisyyden ja ajoituksen. Konserni pyrkii vähentämään tätä riskiä siirtämällä takautumattomasti, etukäteen suoritettavaa käteismaksua vastaan, näihin transaktioihin liittyviä saatavia kolmansille osapuolille, lähinnä rahoituslaitoksille. Viimeisten kolmen tilikauden aikana konsernilla ei ole ollut asiakasrahoitukseen liittyen alaskirjauksia tai arvonalentumisia. Asiakasrahoitukseen liittyvien olettamusten taloudellinen vaikutus kohdistuu pääasiallisesti Nokia Siemens Networks -liiketoimintaan. Katso myös konsernitilinpäätöksen liitetieto 34 (b), jossa kuvataan tarkemmin pitkäaikaisia asiakassaatavia ja muita pitkäaikaisia saatavia kolmansilta osapuolilta.

EPÄVARMAT SAATAVAT

Saatavista vähennetään epävarmoina saatavina määrä, jonka arvioidaan vastaavan tappioita, jotka johtuvat asiakkaiden kykenemättömyydestä suoriutua vaadituista maksuista. Jos konsernin asiakkaiden taloudellinen tilanne heikkenisi huonontaen heidän maksukykyään, se saattaa edellyttää lisävähennyksiä tulevina tilikausina. Johto analysoi erityisesti myyntisaatavat ja toteutuneet luottotappiot, asiakaskeskittymät, asiakkaiden luottokelpoisuuden, vallitsevat taloudelliset trendit ja muutokset asiakkaiden maksuehdoissa arvioidessaan kirjattujen epävarmojen saatavien riittävyyttä. Näihin arvioihin ja olettamuksiin perustuen epävarmojen saatavien määrä oli 284 milj. euroa vuonna 2011 (363 milj. euroa vuonna 2010).

VAIHTO-OMAISUUDEN EPÄKURANTTIUSVARAUS

Vaihto-omaisuuden mahdollista epäkuranttiutta ja markkina-arvojen mahdollista pienentymistä alle hankintamenon arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa kirjataan epäkuranttiusvaraus. Nämä tarkastelut edellyttävät arvioita tuotteiden tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä arvioissa voivat aiheuttaa tarkistuksia vaihto-omaisuuden arvostukseen tulevina tilikausina. Näiden arvioiden ja oletusten perusteella vaihto-omaisuuden epäkuranttiusvaraus oli 457 milj. euroa vuonna 2011 (301 milj. euroa vuonna 2010). Vaihto-omaisuuden epäkuranttiusvarauksen taustalla olevien arvioiden taloudelliset seuraamukset kohdistuvat lähinnä Devices & Services ja Nokia Siemens Networks -liiketoimintojen hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

TAKUUVARAUKSET

Arvioidut kulut, jotka aiheutuvat tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta takuuaikana kirjataan säännöllisesti taseeseen varauksena samalla hetkellä, kun vastaavat tuotot kirjataan. Tuotteet on katettu eripituisilla tuotetakuujärjestelyillä paikallisesta käytännöstä ja säännöksistä riippuen. Huolimatta laajoista tuotteiden laatuohjelmista ja -prosesseista, jotka sisältävät aktiivisen komponenttialihankkijoiden laadun tarkkailun ja arvioinnin, takuuvelvoitteeseen vaikuttaa toteutuneet tuoteviat, materiaalin käyttö ja huoltopalvelujen toimituskulut korjaushetkellä. Varaus lasketaan perustuen parhaaseen arvioon takuuvarauksen tasosta, joka tarvitaan tulevien ja jo olemassa olevien myytyihin tuotteisiin liittyvien vaateiden kattamiseen tilinpäätöspäivänä. Koska konserni tuo

markkinoille jatkuvasti uusia tuotteita, jotka sisältävät monimutkaista teknologiaa, ja koska paikalliset lait, säännökset ja käytännöt saattavat muuttua, on tulevia viallisten tuotteiden määrää, takuuaikojen pituuksia ja korjauskustannuksia entistä vaikeampi ennakoida. Vaikka takuuvarauksen arvioidaankin olevan riittävällä tasolla ja että arvio on asianmukainen, toteutuvat kustannukset saattavat poiketa merkittävästi siitä, mitä on arvioitu. Jos viallisten tuotteiden korjauskulut toteutuvat alkuperäistä arvioita alempina, takuuvarausta puretaan. Vastaavasti korjauskustannusten toteutuessa alkuperäistä arviota korkeampina, varausta lisätään. Arvioihin ja oletuksiin perustuen takuuvarauksen määrä oli 688 milj. euroa vuonna 2011 (928 milj. euroa vuonna 2010). Takuuvaraukseen liittyvien arvioiden taloudellinen vaikutus kohdistuu pääasiassa Devices & Services -liiketoiminnan hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

IMMATERIAALIOIKEUKSIEN LOUKKAUKSIIN LIITTYVÄT VARAUKSET

Konserni kirjaa varauksen arvioiduista toteutuvista sovintosopimuksista, jotka koskevat immateriaalioikeuksien loukkauksia ja väitettyjä loukkauksia.

Konsernin tuotteet ja ratkaisut sisältävät yhä monimutkaisempaa teknologiaa, johon sisältyy lukuisia patentoituja ja muita immateriaalioikeuksien piirissä olevia teknologioita. Vaikka etukäteen pyritäänkin varmistamaan, että konserni on tietoinen patenteista, jotka liittyvät kehitteillä oleviin tuotteisiin ja ratkaisuihin, ja näin välttää tahattomia immateriaalioikeuksien piirissä olevien teknologioiden loukkauksia, konsernin liiketoiminnan luonne on sellainen, että patenttiloukkauksia saattaa tapahtua ja tapahtuu. Mahdolliset immateriaalioikeuksien loukkaukset identifioidaan kommunikoimalla niiden osapuolten kanssa, jotka esittävät immateriaalioikeuksien loukkaamiseen perustuvia vaatimuksia sekä seuraamalla kilpailijoihin kohdistuvien immateriaalioikeuksien loukkauksiin liittyviä tapauksia.

Kaikkien tietoon tulleiden mahdollisten immateriaalioikeuksien loukkausten lopputulema arvioidaan kolmansien osapuolien väitteiden kautta tai seuraamalla merkityksellisiä patenttitapauksia eri oikeusjärjestelmissä. Siinä määrin kuin on arvioitu, että mahdollinen yksilöity loukkaus todennäköisesti johtaa taloudellisiin seuraamuksiin, kirjataan velvoite perustuen parhaaseen arvioon kuluista, jotka tarvitaan loukkauksen lopulliseen sovintoon pääsyyn. Perustuen näihin olettamuksiin ja arvioihin immateriaalioikeuksien loukkauksiin liittyvä sovintosopimusvarauksen määrä oli 431 milj. euroa vuonna 2011 (449 milj. euroa vuonna 2010). Tämän varauksen ja siihen liittyvien olettamuksien taloudelliset vaikutukset kohdistuvat lähinnä Devices & Services -liiketoimintaan.

Konsernin kokemuksen mukaan immateriaali-loukkauksien vaatimuksiin liittyy tyypillisesti neuvotteluvaihe vastapuolen kanssa. Tämä vaihe voi kestää useasta kuukaudesta vuosiin. Siinä tapauksessa, että sovintosopimusta ei synny, selvitys- ja oikeusprosessi kestää tyypillisesti vähintään yhden vuoden. Tästä syystä lopulliseen sovintoon pääsy immateriaalioikeuksien loukkauksissa voi kestää vaihtelevan pituisen ajan, minkä johdosta varauksen määrä vaihtelee vuosittain.

MAHDOLLISET OIKEUDELLISET VASTUUT

Kuten liitetiedossa 29 on selostettu, konserni on parhaillaan osallisena käynnissä olevissa oikeudenkäynneissä tai sitä vastaan on uhattu nostaa kanne eri tahojen toimesta. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus arvioitavissa luotettavasti. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin tai sovittelun todellinen kustannus voi vaihdella huomattavasti käytetyistä arvioista.

TUOTEKEHITYSKULUJEN AKTIVOINTI

Aktivoidut tuotekehitysmenot kohdistuvat pääasiassa Nokia Siemens Networks -segmenttiin. Tietyt tuotekehitysmenot aktivoidaan, kun on todennäköistä, että tuotekehitysprojekti toteutuu ja tietyt kriteerit, kuten kaupallinen ja teknologinen toteuttavuus, ovat täyttyneet. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan. Poistoaika on jatkuvien uusien teknologioiden kehittämisestä johtuen kahdesta viiteen vuotta. Tuotekehitysvaiheen aikana johdon täytyy arvioida näiden projektien kaupallinen ja teknologinen toteutettavuus sekä niiden odotettavissa oleva taloudellinen vaikutusaika. Jos projekti ei täytä näitä toteutettavuus- tai elinkaariarvioita, ylimääräiset kehityskulut kirjataan alas tulevien tilikausien aikana.

Aktivoiduista tuotekehitysmenoista kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan silloin, kun on viitteitä omaisuuserän mahdollisesta arvonalentumisesta. Omaisuuserän arvo on alentunut, jos sen kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määri-

tetään nettomyyntihintana tai sitä korkeampana käyttöarvona. Käyttöarvo on niiden arvioitujen vastaisten rahavirtojen
nykyarvo, joiden odotetaan kertyvän omaisuuserän jatkuvasta
käytöstä ja omaisuuserän luovutuksesta sen taloudellisen
vaikutusajan päätyttyä. Keskeneräisistä projekteista nämä
arviot sisältävät tulevat rahavirrat, joiden oletetaan toteutuvan
ennen kuin omaisuuserä on valmiina käyttöön. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 8.

Arvonalentumisen tarkastelu pohjautuu odotettavissa olevien tulevien rahavirtojen ennusteeseen. Tärkeimmät muuttujat rahavirtoja määritettäessä ovat diskonttauskorko, loppuarvo ja vuosien lukumäärä, johon rahavirrat perustuvat sekä olettamukset ja arviot määriteltäessä rahavirtoja. Johto määrittää käytettävän diskonttauskoron kyseessä olevan liiketoiminnon nykyiseen liiketoimintamalliin liittyvän riskin perusteella verrattuna kyseessä olevan toiminnon sisäiseen riskiin ja teollisuudenalan vertailuihin. Loppuarvot pohjautuvat tuotteen odotettavissa olevaan elinikään ja ennustettuun elinkaareen sekä ennustettuun rahavirtaan tältä ajalta. Vaikka konserni uskoo, että käytetyt oletukset ovat asianmukaiset, arviot voivat poiketa merkittävästi siitä, mitä tulevaisuudessa tosiasiassa tapahtuu.

LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Konserni soveltaa hankintamenomenetelmää hankittujen yhtiöiden tai liiketoimintojen yhdistämiseen. Liiketoimintojen yhdistämisessä luovutettu vastike määritetään laskemalla yhteen luovutettujen varojen, hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneiden velkojen sekä liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten osuuksien käyvät arvot. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan. Yksilöitävissä olevat varat, ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan erikseen hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Hankinnan kohteen määräysvallattomien omistajien osuus arvostetaan erikseen määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Konserni kirjaa liikearvoksi määrän, joka vastaa luovutetun vastikkeen ja hankinnan kohteen määräysvallattomien omistajien osuuden yhteenlaskettua määrää sekä hankinta-ajankohdan käypään arvoon arvostetun hankitun nettovarallisuuden välistä erotusta.

Käypien arvojen kohdistaminen yksilöidyille varoille sekä saaduille vastuille perustuu vaihteleviin oletuksiin ja arvostusmenetelmiin, jotka vaativat johdon harkintaa. Tärkeimmät muuttujat näissä arvonmäärityksissä ovat diskonttauskorko, loppuarvo ja vuosien lukumäärä, johon rahavirrat perustuvat sekä olettamukset ja arviot määriteltäessä rahavirtoja. Johto määrittää käytettävän diskonttauskoron kyseessä olevan liiketoiminnon nykyiseen liiketoimintamalliin liittyvän riskin ja teollisuudenalan vertailujen perusteella. Loppuarvot pohjautuvat tuotteen odotettavissa olevaan elinikään ja ennustettuun elinkaareen sekä ennustettuun rahavirtaan tältä ajalta. Vaikka konserni uskookin käytettyjen oletuksien olevan asianmukaisia hankintahetkellä saatavilla olevan informaation perusteella, ennusteet voivat poiketa toteumasta ja poikkeamat voivat olla olennaisia.

PYSYVIEN VAROJEN, AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN JA LIIKEARVON ARVOSTUS

Yksilöitävissä olevien aineettomien hyödykkeiden ja pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo arvioidaan silloin kun jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että kirjanpitoarvo ei enää vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Liikearvon kirjanpitoarvo arvioidaan vähintään vuosittain tai useammin näiden samojen indikaatioiden perusteella. Tärkeitä indikaatioita, jotka voivat johtaa arvonalentumisarvioinnin suorittamiseen, ovat mm:

- » Huomattavasti heikentynyt suorituskyky verrattuna historialliseen tulokseen tai ennakoituihin tulevaisuuden tulosodotuksiin:
- » huomattavat muutokset kyseisen hyödykkeen käyttötavassa tai muutos koko liiketoiminnan strategiassa; ja
- » huomattava negatiivinen kehitys teollisuuden alalla tai taloudellisessa ympäristössä.

Kun on todettu, että aineettomien hyödykkeiden, pitkäaikaisten varojen ja liikearvon kirjanpitoarvo ei välttämättä ole kerrytettävissä yhden tai useamman yllämainitun arvonalentumiseen viittaavan indikaation ollessa voimassa, määritetään mahdollinen arvonalentuminen diskontattujen rahavirtojen perusteella.

Arvonalentumisen tarkastelu pohjautuu odotettavissa olevien tulevien, diskontattujen rahavirtojen ennusteeseen. Tärkeimmät muuttujat rahavirtoja määritettäessä ovat diskonttauskorko, loppuarvo ja vuosien lukumäärä, johon rahavirtaennusteet pohjautuvat sekä olettamukset ja arvi-

ot määriteltäessä rahavirtoja. Johto määrittää käytettävän diskonttauskoron kyseessä olevan liiketoiminnan nykyiseen liiketoimintamalliin liittyvän riskin perusteella verrattuna kyseisen toiminnan sisäiseen riskiin ja teollisuudenalan vertailuihin. Loppuarvot pohjautuvat tuotteen odotettavissa olevaan elinikään ja ennustettuun elinkaareen sekä ennustettuun rahavirtaan tältä ajalta. Vaikka konserni uskookin, että käytetyt oletukset ovat asianmukaisia, arviot voivat poiketa merkittävästi siitä mitä tulevaisuudessa tosiasiassa tapahtuu. Arvioitaessa liikearvoa diskontatut rahavirrat laaditaan rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla. Arvioidut rahavirrat voivat poiketa merkittävästi siitä mitä tulevaisuudessa tosiasiassa tapahtuu.

Liikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville vksiköille ja diskontatut rahavirrat laaditaan rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla arvonalentumistestausta varten. Kohdistus on tehty rahavirtaa tuottaville yksiköille vastaten tapaa, jolla johto seuraa näiden yksiköiden toimintaa ja kuten näiden yksiköiden odotetaan hyötyvän synergiaeduista liittyen liiketoimintojen yhdistämiseen, joista liikearvo on syntynyt. Konserni on kohdistanut liikearvot raportoitaville segmenteille: Smart Devices, Mobile Phones, Location & Commerce ja Nokia Siemens Networks. Konsernin vuoden 2011 varsinaisen arvonalentumistestauksen yhteydessä liikearvo, joka vuonna 2010 oli kohdistettu Devices & Services -rahavirtaa tuottavalle yksikölle, on allokoitu uudelleen Smart Devices- ja Mobile Phones -rahavirtaa tuottaviin yksiköihin perustuen niiden suhteellisiin käypiin arvoihin. Konsernin johdon arvioon perustuen liikearvoa ei allokoitu Devices & Services -yksiköstä Location & Commerce -yksikölle kyseisen liiketoimintayksikön ja segmentin muodostamisen yhteydessä 1.10.2011. Organisaatiomuutokset eivät olleet tekijä taikka johtaneet arvonalentumiseen Location & Commerce -rahavirtaa tuottavassa yksikössä. Vuoden 2011 arvonalentumistestaukseen mennessä konsernin liikearvoa oli allokoitu rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti: 862 milj. euroa Smart Devices -yksikölle, 502 milj. euroa Mobile Phones -yksikölle ja 173 milj. euroa Nokia Siemens Networks -yksikölle.

Konserni on tilikauden 2011 neljännellä neljänneksellä suorittanut vuosittaisen liikearvon arvonalentumistesta-uksen perustuen neljännen neljänneksen avaaviin lukuihin. Arvonalentumistestaus on suoritettu perustuen johdon arvioihin taloudellisesta suoriutumisesta ja tulevaisuuden strategioista huomioiden nykyiset ja ennustetut markkinatilanteet ja taloudelliset suhdanteet.

Smart Devices- ja Mobile Phones- rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttoarvoon perustuen. Käyttoarvon määrittelyssä käytettiin diskontattujen rahavirtojen laskelmaa. Käyttöarvolaskelmassa käytetyt rahavirta-arviot ennen veroja perustuvat taloussuunnitelmiin, jotka konsernin johto on hyväksynyt. Rahavirta-arviot pohjautuvat saatavilla olevien tietojen perusteella ennustettuihin tulevien rahavirtojen nykyarvoon, jonka Smart Devices- and Mobile Phones -yksikköjen jatkuva toiminta tuottaa.

Location & Commerce- ja Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Diskontattujen rahavirtojen laskelmaa käytettiin arvioimaan käypa arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla kummankin yksikön osalta. Rahavirta-arviot ennen veroja perustuvat konsernin johdon hyväksymiin taloussuunnitelmiin sekä saatavilla olevien tietojen perusteella ennustettuihin rahavirtoihin, jotka konserni voisi saada erillisestä Location & Commerce- ja Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavan yksikön myynnistä, toisistaan riippumattomien osapuolten välisen, liiketoimen hyvin tuntevien ja halukkaiden osapuolten välillä, vähennettynä omaisuuserien luovuttamisesta johtuvilla menoilla.

Käyttöarvo ja käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla perustuvat konsernin johdon hyväksymiin yksityiskohtaisiin taloudellisiin suunnitelmiin ja rahavirtaennusteisiin, jotka kattavat kolmen vuoden suunnittelujakson. Suunnittelujaksoa seuraavien kausien rahavirrat heijastavat realistista kasvun hidastumista, joka lähestyy arvioitua lopullista kasvuprosenttia, jota hyödynnetään loppuarvon määrittelyssä. Käytetty loppuarvon kasvuvauhti ei ylitä pitkän aikavälin keskimääräistä kasvuvauhtia teollisuudenaloilla ja talousalueilla, joissa yksikkö toimii. Kaikki rahavirtaennusteet ovat yhdenmukaisia saatavilla olevien ulkoisten tietolähteiden kanssa.

Smart Devices-, Mobile Phones- ja Nokia Siemens Networks-rahavirtaa tuottaville yksiköille liikearvon arvonalentumistestaus ei johtanut arvonalentumistappioiden kirjaamiseen 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella.

Vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä konserni kirjasi liiketulokseen 1090 miljoonan euron arvonalentumistappion, jolla vähennettiin Location & Commerce -liiketoiminnan kirjanpitoarvoa vastaamaan sille määriteltyä kerrytettävissä

olevaa rahamäärää. Arvonalenumistappio on tuloslaskelmassa esitetty erikseen liikearvon arvonalentumisena. Arvonalentumistappion jälkeen Location & Commerce -liiketoiminnan liikearvon kirjanpitoarvo on 3 274 milj. euroa.

Arvonalentumistappio on seurausta Location & Commerce -liiketoiminnan ennakoidun taloudellisen suoriutumisen ja nettorahavirtojen arvioinnista. Johdon nettorahavirtaennusteiden tärkeimpiä olettamuksia ovat digitaalisten karttojen lisenssimaksut, konsernin sisällä myytyjen palvelujen käypä arvo ja matkaviestinnän mediamainonnan arvioitu keskimääräinen tuotto per käyttäja. Arvio keskimääräisestä tuotosta per käyttäjä perustuu mobiilimainostulojen markkinatietojen vertaisarviointiin. Ennustetut laitteiden myyntimäärät vaikuttavat kokonaisvaltaisesti sisäisiin tuloihin ja mainostuloihin. Arvioinnissa on huomioitu digitaalisten kartta- ja sijaintipalveluiden markkinoiden markkinadynamiikka mukaanlukien arviomme siitä, että pidemmällä aikavälillä erityisesti tietyt kehittyneemmät markkinat siirtyvät maksuperusteisesta tuottomallista mainosperusteiseen tuottomalliin. Arvio ottaa huomioon myös viimeaikaisia markkinatuloksia ja niihin liittyviä kilpailullisia tekijöitä paikallisilla haku- ja mainosmarkkinoilla. Nämä tekijät johtivat arvioitua alempiin kasvumahdollisuuksiin sijantipalveluihin liittyvän omaisuuden integroinnissa erilaiseen mainonta-alustaan. Näiden sekä muiden merkityksellisten tekijöiden seurauksena Location & Commerce -liiketoiminnan liikevaihtoarviota vähennettiin, mikä puolestaan heikensi arvioitua kannattavuuttua ja arvioitua rahavirtaa.

Konserni on todennut, että Location & Commerce -rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on herkin pitkän aikavälin kasvu- ja diskonttauprosenttioletuksien muutoksille. Jokseenkin mahdollinen diskonttauskoron nousu tai pitkän aikavälin kasvuvauhdin väheneminen lisäisi arvonalentusmistappiota olennaisesti.

Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistestausanalyyseissä sovelletut keskeiset oletukset on esitetty viereisessä taulukossa.

Rahavirtaa tuottava yksikkö, %	2011	2010	2009
Devices & Services			
Loppuarvon kasvuvauhti	_	2,0	2,0
Diskonttauskorko verojen jälkeen	_	8,7	_
Diskonttauskorko ennen veroja	_	11,1	11,5
Nokia Siemens Networks			
Loppuarvon kasvuvauhti	1,0	_	1,0
Diskonttauskorko verojen jälkeen	10,4	_	_
Diskonttauskorko ennen veroja	13,8	_	13,2
Location & Commerce			
Loppuarvon kasvuvauhti	3,1	4,0	5,0
Diskonttauskorko verojen jälkeen	9,7	9,6	_
Diskonttauskorko ennen veroja	13,1	12,8	12,6
Smart Devices			
Loppuarvon kasvuvauhti	1,9	_	_
Diskonttauskorko verojen jälkeen	9,0	_	_
Diskonttauskorko ennen veroja	12,2	_	_
Mobile Phones			
Loppuarvon kasvuvauhti	1,5	_	_
Diskonttauskorko verojen jälkeen	9,0	_	_
Diskonttauskorko ennen veroja	13,1	_	_

Location & Commerce- ja Nokia Siemens Networks- rahavirtaa tuottavien yksiköiden käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sekä Smart Devices- ja Mobile Phonesrahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvo määritellään arvona ennen veroja käyttäen arvonmääritysoletuksia ennen veroja mukaan lukien kassavirta ennen veroja ja diskonttauskorko ennen veroja. Koska konsernin rahavirtaa tuottaville

yksiköille on saatavissa markkinaperusteiset tuottoprosentit ainoastaan verojen jälkeen, diskonttauskorko ennen veroja johdetaan muuntamalla verojen jälkeistä diskonttauskorkoa kuvastamaan tulevien veroihin liittyvien rahavirtojen määrää ja ajoitusta. Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistestauksessa sovelletut diskonttausprosentit on määritetty pääomarakenteesta riippumattomasti heijastaen nykyisiä arvioita rahan aika-arvosta ja relevanteista markkinariskipreemioista. Diskonttausprosentin määrittämisessä huomioidut riskipreemiot heijastavat riskejä ja epävarmuustekjoitä, joita ei sisällytetty arvioihin tulevista rahavirroista.

Vuonna 2009 konserni alensi Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoa vastaamaan sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, mikä johti 908 milj.euron arvonalentumistappion kirjaamiseen tilikauden 2009 kolmannella neljänneksellä. Arvonalentumistappio kohdistettiin kokonaisuudessaan liikearvoon, joka oli syntynyt Nokia Siemens Networksin muodostamisesta sekä Nokia Siemens Networksin myöhempien liiketoimintojen hankintojen seurauksena. Tämä arvonalentumistappio on esitetty liikearvon arvonalennuksena konsernin tuloslaskelmassa. Arvonalentumistappiokirjauksen seurauksena Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavalle yksikölle ei enää jäänyt allokoitua liikearvoa. Nokia Siemens Networks -rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettu liikearvo lisääntyi vuoden 2011 aikana pääosin Motorola Solutions Networks -liiketoiminnan hankinnan johdosta.

Millekään rahavirtaa tuottavalle yksikölle suoritettu arvonalentumistestaus ei johtanut arvonalentumistappioiden kirjaamiseen 31.12.2010 päättyneellä tilikaudella. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 8 Arvonalentumiset.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN JA MUIDEN RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄ ARVO

Rahoitusinstrumenttien, joilla ei käydä kauppaa aktiivisilla markkinoilla (esimerkiksi listaamattomat oman pääoman ehtoiset instrumentit, valuuttaoptiot ja kytketyt johdannaiset), käypä arvo määritetään arvostusmalleja käyttäen. Konserni käyttää harkintaa valittaessa soveltuvia arviointimenetelmiä ja taustalla olevia olettamuksia. Käyvän arvon määritys tapahtuu pääasiassa olemassa olevan markkinainformaation perusteella. Jos listaamattomille osakkeille ei ole määritettävissä markkinahintaa käytetään arvonmääritykseen erilaisia periaatteita, mm. (1) samankaltaisten instrumenttien markkina-arvo,

(2) kohdeyhtiön viimeisimpään riippumattomien osapuolten tekemään rahoitustransaktioon perustuva arvo, (3) kohdeyhtiön markkina-analyysiin ja operatiiviseen tulokseen perustuva arvo verrattuna vastaaviin julkisesti noteerattuihin yhtiöihin vastaavilla toimialoilla. Muutokset käytetyissä oletuksissa voivat aiheuttaa tarpeen kirjata merkittäviä arvonalennuksia tulevina tilikausina. Vuonna 2011 konserni sai pitkäaikaisiin available-for-sale-sijoituksiin kirjatulta yksityiseltä rahastolta 45 miljoonaa euroa (69 milj. euroa vuonna 2010) muihin rahoitustuottoihin kirjattua voitonjakoa. Koska tämän voitonjaon seurauksena ennakoidut tulevat rahavirrat rahastosta pienentyivät, konserni kirjasi 38 miljoonan euron (94 milj. euroa vuonna 2010) arvonalentumisen, joka sisältyy muihin rahoituskuluihin.

TULOVEROT

Konserni on tuloverovelvollinen Suomessa ja useissa muissa valtioissa. Johdon arviointia edellytetään määriteltäessä verojen, laskennallisen verosaatavan ja -velan määrää ja sitä, missä määrin laskennallista verosaatavaa voidaan aktivoida taseeseen. Kirjaamme laskennallisen verosaatavan, jos on todennäköistä että tulevaisuudessa kertyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vasten väliaikaisia eroja ja vahvistettuja tappiota voidaan käyttää. Arvioidessamme laskennallisen verosaamisen kirjausta olemme ottaneet huomioon odotettavissa olevat verotettavat tulot ja verosuunnittelustrategiat. Laskennallisten verosaatavien hyödyntäminen arvioidaan jokaisella tilikaudella ja mikäli olosuhteet osoittavat niiden hyödyntämisen epätodennäköiseksi oikaistaan laskennallisen verosaatavien määrää hyödyntämismahdollisuuksien mukaiseksi. Konsernilla oli 31.12.2011 vahvistettuja tappiota ja väliaikaisia eroja yhteensä 4 302 milj. euroa (3 323 milj. euroa vuonna 2010), josta ei ole kirjattu verosaamista johtuen näiden erien hyödyntämiseen liittyvästa epävarmuudesta.

Vaikka konserniyhtiöiden veroilmoituksissa esitetyt vaatimukset ovat perusteltavissa, on mahdollista, että veroviranomaiset eivät hyväksy joitain esitettyjä vaatimuksia sellaisenaan. Tuloveroja koskevat varaukset perustuvat konsernin arvioon aiheutuvasta velvoitteesta.

Jos näistä seikoista johtuva lopputulos poikkeaa alun perin kirjatusta, vaikuttavat poikkeamat joko positiivisesti tai negatiivisesti sen tilikauden veroihin ja laskennallisiin veroihin, jolloin poikkeama on määritelty.

ELÄKKEET

Konsernin eläkevastuun ja -kulujen määrittäminen etuuspohjaisissa järjestelyissä riippuu tietyistä konsernin valitsemista olettamuksista, joita aktuaarit käyttävät laskiessaan konsernin eläkevastuun ja -kulujen määrää. Nämä oletukset on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa liitteessä 5 ja sisältävät muiden muassa diskonttauskoron, varojen pitkäaikaisen tuottoodotuksen ja vuotuisen, tulevan palkankorotusolettamuksen. Osa eläkejärjestelyjen varoista on sijoitettu oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin. Osakemarkkinoilla on ollut heilahteluja, jotka ovat vaikuttaneet järjestelyjen varojen arvoon ja nämä heilahtelut saattavat lisäksi vaikeuttaa varojen pitkäaikaisen tuoton arviointia. Toteutuneet tuotot ja kulut, jotka poikkeavat olettamuksista, kiriataan taseeseen ja poistetaan tuloslaskelman kautta tulevien tilikausien aikana, ja täten ne yleensä vaikuttavat kirjattuihin tuottoihin, kuluihin ja vastuisiin kyseisinä tilikausina. Käytetyt oletukset pohjautuvat historialliseen kokemukseen sekä ulkoisiin tietolähteisiin palkkojen ja diskonttauskorkojen kehityksestä. Vaikka konserni uskookin, että käytetyt oletukset ovat asianmukaisia, huomattavat erot toteumissa tai huomattavat muutokset oletuksissa voivat merkittävästi vaikuttaa eläkevelan ja tulevien eläkekulujen määrään. Eläkejärjestelyihin liittyvien olettamusten taloudelliset vaikutukset liittyvät pääosin Devices & Services- ja Nokia Siemens Networks -liiketoimintoihin.

OSAKEPERUSTEISET PALKITSEMISKULUT

Konsernilla on useita työntekijöille suunnattuja osakepohjaisia kannustinohjelmia pääosin Devices & Servicessa ja Location & Commercessa. Työntekijöiltä saatava työsuoritus ja vastaava oman pääoman lisäys mitataan suhteessa oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypään arvoon myöntämishetkellä, lukuun ottamatta ei-markkinaperusteisia ansaintaehtoja. Optio-oikeuksien käypä arvo myöntämishetkellä arvioidaan tietyin olettamuksin käyttäen Black Scholes -arvonmääritysmallia. Nämä olettamukset on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24 ja ne sisältävät muun muassa olettamuksen osinkotuotosta, odotettavissa olevasta Nokian osakkeen volatiliteetista ja option odotettavissa olevasta voimassaoloajasta. Odotettavissa oleva voimassaoloaika arvioidaan havainnoimalla optionhaltijoiden käyttäytymistä ja toteutuneita Nokian optio-ohjelmien historiallisia käyttöaikoja, kun taas oletettavissa oleva volatiliteetti perustuu markkinoilla

havaittuihin Nokian osakkeeseen liitännäisten optioiden implisiittisiin volatiliteetteihin sekä aiemmin toteutuneisiin volatiliteetteihin. Nämä muuttujat tekevät optio-oikeuksien käyvän arvon arvioinnin vaikeaksi.

Tulosperusteisiin osakepalkkioihin liittyvät ei-markkinaehtoiset ansaintaehdot sisältyvät olettamukseen lukumäärästä, jonka työntekijä lopulta tulee saamaan, kun liikevaihtoon ja osakeperusteiseen tulokseen liittyvät tavoitteet on saavutettu. Olettamuksia seurataan säännöllisesti ja tarvittaessa tarkennetaan arvioita suoritettavaksi tulevasta tulosperusteisten osakepalkkioiden lukumäärästä. Myöntämishetkellä työntekijöille myönnettyjen suoritettavaksi tulevien osakeperusteisten osakepalkkioiden lukumäärä arvioidaan olevan kaksi kertaa osakkeiden kynnysmäärä. Myöhemmät uudelleen arvioinnit suoritettavista osakepalkkioiden lukumääristä saattavat lisätä osakeperusteisten palkitsemiskulujen määrää. Tällainen lisäys tai vähennys oikaisee kumulatiivisesti aikaisempien tilikausien palkitsemiskuluja sinä tilikautena, jolloin tarkastelu tehdään sellaisten ei-käytettävissä olevien osakepalkkioiden osalta, joista palkitsemiskulu on jo kirjattu tuloslaskelmaan, ja seuraavina tilikausina niiden ei-käytettävissä olevien osakepalkkioiden osalta, joita ei vielä ole kirjattu tuloslaskelmaan. Huomattavat erot työntekijän käyttäytymisessä optioiden käytössä, osakemarkkinoiden tilanne sekä ennustettu ja toteutunut liikevaihto ja osakekohtainen tulos voi merkittävästi vaikuttaa tuleviin palkitsemiskuluihin. Lisäksi suoritus, jonka työntekijä lopulta saa osakepohjaisista palkitsemisohjelmista voi poiketa konsernin kirjaamasta kulujen määrästä.

HALLINTO

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 pykälän sekä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti ja annetaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2011 on 'Nokia vuonna 2011' -julkaisun sivulla 3.

SÄÄDÖSTAUSTA

Nokia noudattaa hallinnossaan Suomen lainsäädäntöä, Nokian yhtiöjärjestystä ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia alla mainittua kahta poikkeusta lukuun ottamatta.

Nokia poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksesta 39, sillä Nokian ehdolliset osakepalkkio-ohjelmat eivät sisällä suoritus- tai tuloskriteereitä vaan ovat ainoastaan aikaan rajattuja sisältäen vähintään kolmen vuoden sitouttamisjakson osakepalkkion myöntämispäivästä lukien. Ehdollisia osakepalkkioita annetaan kuitenkin ainoastaan valikoiden, pyrkimyksenä sitouttaa pitkällä tähtäimellä tehtävissään vahvaa erikoisosaamista osoittavat henkilöt ja muut Nokian tulevan menestyksen kannalta keskeiset työntekijät ja johtohenkilöt, sekä houkutella lupaavia lahjakkuuksia siinä kilpailuympäristössä, jossa Nokian vertailuyhtiöt erityisesti Yhdysvalloissa käyttävät ehdollisia osakepalkkioita. Ehdolliset osakepalkkioohjelmat edistävät myös työntekijöiden osakeomistusta Nokiassa ja niitä käytetään suoritusperusteisten osakepalkkioohjelmien ja optio-ohjelmien ohella.

Vuonna 2011 Nokia poikkesi myös Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksesta 4, sillä Helge Lund, joka oli ensimmäistä kertaa ehdolla hallituksen jäseneksi, ei pystynyt osallistumaan 3.5.2011 pidettyyn varsinaiseen yhtiökokoukseen. Hänen poissaololleen oli kuitenkin painavia syitä ja kaikki hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olleet, Helge Lund mukaan lukien, esiteltiin osakkeenomistajille videoesitysten kautta. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla muun muassa osoitteesta www.cgfinland.fi.

Lisäksi johtuen siitä, että Nokian osakkeet on listattu New Yorkin pörssissä ja Nokia on rekisteröity Yhdysvaltain vuoden 1934 Securities Exchange Act:in alla, Nokian täytyy noudattaa Yhdysvaltojen liittovaltion arvopaperimarkkinalainsäädäntöä, mukaan lukien vuoden 2002 Sarbanes-Oxley Act sekä New Yorkin pörssin sääntöjä, erityisesti hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevia sääntöjä, jotka ovat saatavilla osoitteesta http://nysemanual.nyse.com/lcm/. Nokia noudattaa yllä mainittuja sääntöjä siinä laajuudessa kuin ne sitovat ulkomaisia yhtiöitä. Nokia noudattaa myös muita soveltuvia pakottavia hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevia sääntöjä johtuen Nokian osakkeen listauksesta Helsingin tai New Yorkin pörsseissä. Vuonna 2011 Nokia päätti hakea osakkeidensa listaltapoistamista Frankfurtin pörssistä. Viimeinen Nokian osakkeiden kaupankäyntipäivä Frankfurtin pörssissä oli 16.3.2012.

Nokia pyrkii noudattamaan kaikkia lakeja ja sääntöjä olen-

naisilta osin. Mikäli ulkomaisen säännön noudattaminen johtaisi Suomen lakien rikkomiseen, Nokia on velvollinen noudattamaan Suomen lakien asettamia vaatimuksia. Nokia pyrkii kuitenkin minimoimaan Suomen lakien ja ei-kotimaisten sääntöjen ristiriidat ja niiden seuraukset.

NOKIAN HALLINTOELIMET

Osakeyhtiölain ja Nokian yhtiöjärjestyksen mukaan Nokian johto ja valvonta on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen, toimitusjohtajan ja johtokunnan kesken.

Yhtiökokous

Osakkeenomistajat voivat käyttää yhtiökokouksessa heille kuuluvaa päätösvaltaa sekä oikeuttaan puhua ja esittää kysymyksiä. Jokainen Nokian osake oikeuttaa osakkeenomistajan yhteen äänen Nokian yhtiökokouksissa. Suomen osakeyhtiölain mukaan varsinainen yhtiökokous tulee kutsua koolle vuosittain viimeistään 30.6. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa hallituksen jäsenten valinnasta ja heidän palkkioistaan, tilintarkastajan valinnasta ja palkkiosta sekä voiton jakamisesta.

Varsinaisen yhtiökokouksen lisäksi ylimääräinen yhtiökokous tulee järjestää, mikäli hallitus pitää sitä tarpeellisena tai kun osakeyhtiölain säännökset niin määräävät.

Hallitus

Hallitus vastaa Nokian toiminnasta Suomen osakeyhtiölain, Nokian yhtiöjärjestyksen ja hallituksen määrittelemien hallinnollisten ohjeiden, kuten Corporate Governance -ohjeen ja siihen liittyvien hallituksen valiokuntien työjärjestysten mukaisesti.

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Hallitus edustaa Nokian osakkeenomistajia ja on vastuussa toimistaan heille. Hallituksen vastuu ja tehtävät ovat aktiivisia, ja ne sisältävät velvollisuuden säännöllisesti arvioida Nokian strategiaa, hallintojärjestelmiä sekä johdon tehokkuutta niiden toimeenpanossa. Lisäksi hallituksen tehtäviin kuuluu seurata Nokian ylimmän johdon kokoonpanoa sekä valvoa toimin-

nan lainmukaisuutta ja Nokian toimintoihin liittyvien riskien hallintaa. Tässä tarkoituksessa hallitus voi asettaa pääoman käytölle, sijoituksille, liiketoiminnan luovutuksille sekä muille taloudellisille sitoumuksille vuosittaisia reunaehtoja ja/tai yksittäisiä rajoja, joita ei saa ylittää ilman hallituksen hyväksyntää.

Riskienhallinnassa hallituksen tehtäviin kuuluu riskien analysointi ja arviointi kunkin taloudellisen tai liiketoiminnan katsauksen, selvityksen tai päätösehdotuksen yhteydessä. Riskien valvonta on erottamaton osa kaikkea hallituksen toimintaa. Nokian riskienhallintaan liityviä periaatteita ja käytäntöjä on kuvattu tarkemmin jäljempänä kappaleessa "Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä".

Hallitus on vastuussa toimitusjohtajan ja johtokunnan puheenjohtajan, talous- ja rahoitusjohtajan (CFO), sekä muiden johtokunnan jäsenten nimittämisestä ja tehtävistä vapauttamisesta. Johtokunnan puheenjohtaja toimii myös toimitusjohtajana ja hänelle kuuluvat Suomen lain mukaiset toimitusjohtajan tehtävät. Hallitus hyväksyy ja hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat henkilöstöpoliittisen valiokunnan suosituksesta toimitusjohtajalle ja johtokunnan puheenjohtajalle maksettavat palkat ja palkkiot sekä hänen toimisuhteensa ehdot. Muiden johtokunnan jäsenten palkat ja palkkiot sekä työsuhteiden ehdot hyväksyy henkilöstöpoliittinen valiokunta toimitusjohtajan suosituksesta.

Hallituksen jäsenten velvollisuutena on toimia huolellisesti ja vilpittömässä mielessä käyttäen harkintaansa ("business judgment") riittävien tietojen pohjalta sellaisella tavalla, jonka he uskovat olevan yhtiön ja sen osakkeenomistajien etujen mukaista. Tätä velvollisuutta täyttäessään hallituksen jäsenten tulee hankkia kaikki merkityksellinen, kohtuudella saatavilla oleva tieto. Hallitus ja kukin sen valiokunnista voi palkata riippumattomia oikeudellisia, taloudellisia tai muita asiantuntijoita tarpeen mukaan.

Hallituksella on kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunta, nimitysvaliokunta ja henkilöstöpoliittinen valiokunta, jotka avustavat hallitusta sen tehtävissä valiokuntien työjärjestysten mukaisesti. Hallitus voi myös asettaa tilapäisiä valiokuntia hallituksen hyväksyttäviksi tulevien asioiden yksityiskohtaista analysointia ja käsittelyä varten.

Hallitus ja kukin sen valiokunnista arvioi vuosittain toimintaansa. Arvioinnin tuloksista keskustellaan hallituksessa. Viime vuosien tapaan, vuonna 2011 itsearviointi koostui kyselystä sekä hallituksen puheenjohtajan ja kunkin hallituksen jäsenen välisestä henkilökohtaisesta keskustelusta, mitä seurasi koko hallituksen välinen keskustelu itsearvioinnin tuloksista, mahdollisesti tarvittavista toimenpiteistä sekä edellisen vuoden itsearvioinnin perusteella tehdyistä toimenpiteistä. Tämän lisäksi hallituksen puheenjohtajan suoritus arvioitiin erillisessä, varapuheenjohtajan johtamassa menettelyssä.

HALLITUKSEN VALINTA, KOKOONPANO JA KOKOUKSET

Nokian hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään seitsemän ja enintään 12 jäsentä. Nokian varsinainen yhtiökokous, joka kokoontuu vuosittain viimeistään 30.6., valitsee hallituksen jäsenet yhden vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää siten varsinaisen yhtiökokouksen päättymisestä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti. 3.5.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen seuraavat 11 jäsentä: Stephen Elop, Bengt Holmström, Henning Kagermann, Per Karlsson, Jouko Karvinen, Helge Lund, Isabel Marey-Semper, Jorma Ollila, Marjorie Scardino, Risto Siilasmaa ja Kari Stadigh.

Nokian hallitusta johtaa puheenjohtaja sekä varapuheenjohtaja, jotka hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan nimitysvaliokunnan suosituksesta. Hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat nämä valinnat. 3.5.2011 riippumattomat hallituksen jäsenet valitsivat Jorma Ollilan uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi ja Marjorie Scardinon uudelleen varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan tehtäviin kuuluu tiettyjä laissa ja Nokian Corporate Governance -ohjeessa määriteltyjä velvollisuuksia. Varapuheenjohtaja on vastuussa puheenjohtajan velvollisuuksien hoitamisesta, mikäli puheenjohtaja itse on estynyt hoitamasta velvollisuuksiaan. Hallitus on todennut sekä hallituksen puheenjohtajan, Jorma Ollilan että hallituksen varapuheenjohtajan, Marjorie Scardinon olevan riippumattomia sekä suomalaisten sääntöjen että soveltuvien pörssien sääntöjen mukaan arvioituna.

Nokialla ei ole toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan roolien yhdistämistä tai erottamista koskevaa ohjesääntöä vaan hallituksen rakenne on riippuvainen yhtiön tarpeista, arvonmuodostuksesta osakkeenomistajille sekä muista asiaankuuluvista tekijöistä noudattaen parhaimpia hallinnointikäytäntöjä. Vuonna 2011 roolit olivat erilliset Jorma Ollilan toimiessa hallituksen puheenjohtajana ja Stephen Elopin toimiessa toimitusjohtajana.

Hallituksen tämänhetkiset jäsenet eivät kuulu yhtiön toimivaan johtoon, lukuun ottamatta toimitusjohtajaa, joka on toimivaan johtoon kuuluva hallituksen jäsen. Hallitus on todennut, että kaikki yhtiön kymmenen toimivaan johtoon kuulumatonta hallituksen jäsentä on riippumattomia suomalaisten sääntöjen mukaan arvioituna. Hallitus on lisäksi todennut, että yhdeksän hallituksen toimivaan johtoon kuulumatonta hallituksen jäsentä on riippumattomia myös New Yorkin pörssin sääntöjen mukaan arvioituna. Bengt Holmströmin ei ole katsottu olevan riippumaton New Yorkin pörssin sääntöjen mukaan arvioituna johtuen perhesiteestä erääseen Nokian alihankkijan johtajaan. Kyseisen alihankkijan bruttotulot Nokiasta ylittävät New Yorkin pörssin sääntöjen rajan mutta ovat kuitenkin alle 4 %.

Vuonna 2011 hallitus piti 19 kokousta, joista suurin osa oli säännöllisiä kokouksia, joissa jäsenet olivat henkilökohtaisesti paikalla ja loput järjestettiin puhelimitse tai muilla keinoin. Lisäksi yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomat hallituksen jäsenet kokoontuivat vuonna 2011 ilman johtoa jokaisen säännöllisesti pidetyn hallituksen kokouksen yhteydessä. Lisäksi riippumattomat hallituksen jäsenet kokoontuivat kerran vuonna 2011.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu hallituksen jäsenten läsnäoloprosentti vuonna 2011 hallituksen ja valiokuntien kokouksissa lukuun ottamatta niitä kokouksia, jotka järjestettiin ainoastaan yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomien tai ainoastaan hallituksen riippumattomien jäsenten kesken:

	Hallituksen kokoukset	Tarkastuvaliokunnan kokoukset	Henkilöstöpoliittisen valiokunnan kokoukset	Nimitysvaliokunan kokoukset
Stephen Elop (3.5.2011 lähtien)	100 %	_	_	_
Lalita Gupte (3.5.2011 saakka)	100 %	100 %	_	_
Bengt Holmström	95 %	_	_	_
Henning Kagermann	95 %	_	100 %	100 %
Per Karlsson	10 % ¹	_	20 % 1	0 % (3.5.2011 saakka) ¹
Jouko Karvinen (3.5.2011 lähtien)	100 %	100 %	_	_
Helge Lund (3.5.2011 lähtien)	100 %	_	67 %	_
Isabel Marey-Semper	90 %	100 %	_	_
Jorma Ollila	100 %	_	_	_
Marjorie Scardino	85 %	_	80 %	100 %
Risto Siilasmaa	100 %	100 %	_	100 %
Kari Stadigh (3.5.2011 lähtien)	100 %	_	100 %	_
Keijo Suila (3.5.2011 saakka)	84 %	_	_	_

¹ Per Karlsson ei osallistunut kaikkiin hallituksen ja valiokuntien kokouksiin vuonna 2011 lääkitystä ja sairaalahoitoa vaatineen sairauden vuoksi. Parannuttuaan hän osallistui hallituksen ja valiokuntien kokouksiin marraskuusta 2011 lähtien.

Lisäksi useat hallituksen jäsenet osallistuivat äänioikeudettomina tarkkailijoina sellaisten valiokuntien kokouksiin, joiden jäseniä he eivät olleet.

Hallituksen käytännön mukaan yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomat hallituksen jäsenet kokoontuvat keskenään jokaisen säännöllisesti pidetyn hallituksen kokouksen yhteydessä. Näiden kokousten puheenjohtajana toimii yhtiön toimivaan johtoon kuulumaton hallituksen puheenjohtaja tai hänen poissa ollessaan hallituksen varapuheenjohtaja.

Lisäksi riippumattomat hallituksen jäsenet kokoontuvat keskenään vähintään kerran vuodessa. Kaikki hallituksen jäsenet, jotka olivat hallituksen jäseniä varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, lukuun ottamatta Per Karlssonia, olivat läsnä Nokian 3.5.2011 järjestetyssä yhtiökokouksessa. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodissa suositellaan, että hallituksen puheenjohtaja ja riittävä määrä hallituksen jäseniä ovat läsnä yhtiökokouksessa, jotta osakkeenomistajat voivat

käyttää oikeuttaan esittää kysymyksiä yhtiön hallitukselle ja johdolle. Myös kaikki hallitukseen ensimmäistä kertaa ehdolla olleet henkilöt, lukuun ottamatta Helge Lundia, osallistuivat heidät valinneeseen varsinaiseen yhtiökokoukseen 3.5.2011. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodissa suositellaan, että ensimmäistä kertaa hallitukseen ehdolla oleva henkilö osallistuu hänen valinnastaan päättävään yhtiökokoukseen, jotta hänet voidaan esitellä osakkeenomistajille. Kaikki hallituksen jäseniksi ensimmäistä kertaa ehdolla olleet henkilöt esiteltiin osakkeenomistajille videoesittelyjen kautta.

Hallitus valitsee hallituksen valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet hallituksen riippumattomien jäsenten keskuudesta nimitysvaliokunnan suosituksesta ja kunkin valiokunnan jäsenvaatimusten mukaisesti. Hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat valinnat.

Nokian Corporate Governance -ohje, joka koskee muun muassa hallituksen jäsenten tehtäviä ja hallituksen ja sen valiokuntien kokoonpanoa ja valintaa, sekä tiettyjä muita hallinnointiin liittyviä asioita, on saatavilla englanninkielisenä Nokian internet-sivuilta www.nokia.com/global/about-nokia/. Myös tarkastusvaliokunnan, nimitysvaliokunnan ja henkilöstöpoliittisen valiokuntien työjärjestykset ovat saatavilla englanninkielisinä Nokian internet-sivuilta www.nokia.com/global/about-nokia/. Nokialla on myös Nokian kaikkiin työntekijöihin, hallituksen jäseniin ja johtoon sovellettava Code of Conduct-ohjeistus sekä toimitusjohtajaan ja yhtiön ylimpään talousjohtoon sovellettava Code of Ethics. Code of Ethics ovat saatavilla englanninkielisenä Nokian internet-sivuilta www.nokia.com/global/about-nokia/ ja Code of Conduct myös suomenkielisenä Nokian internet-sivuilta www.nokia.com/fi-fi/tietoa-nokiasta.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Tarkastusvaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka täyttävät kaikki heihin sovellettavat riippumattomuutta ja taloudellisen tiedon ymmärtämistä koskevat vaatimukset ja muut vaatimukset, joista on määrätty Suomen laissa ja NASDAQ OMX Helsingin ja New Yorkin pörssin säännöissä. Valiokuntaan kuuluvat 3.5.2011 alkaen seuraavat kolme hallituksen jäsentä: Risto Siilasmaa (puheenjohtaja), Jouko Karvinen ja Isabel Marey-Semper.

Hallituksen perustaman tarkastusvaliokunnan tehtävänä on valvoa Nokian kirjanpito- ja taloudellisen raportointijärjestelmän toimivuutta sekä yhtiön tilintarkastusta. Valiokunnan vastuulla on avustaa hallitusta sen tehtävässä valvoa 1) yhtiön tilinpäätöksen ja siihen liittyvien julkistettavien tietojen laatua ja yhtenäisyyttä, 2) yhtiön tilinpäätöksen tilintarkastusta, 3) ulkoisen tilintarkastajan pätevyyttä ja riippumattomuutta, 4) ulkoisen tilintarkastajan toimien Suomen lain mukaisuutta, 5) yhtiön sisäisten valvontajärjestelmien ja riskienhallinnan toimivuutta, 6) sisäisen tarkastuksen toimivuutta ja 7) yhtiöön sovellettavien lakien ja säännösten noudattamista, sekä yhtiön ethics and compliance -ohjelman toimivuutta. Valiokunnan tehtäviin kuuluvat myös kirjanpitoon, sisäiseen valvontaan tai tilintarkastukseen liittyvien valitusten vastaanottamiseen, säilyttämiseen ja hoitoon liittyvien prosessien ylläpitäminen sekä sellaisten prosessien ylläpitäminen, joiden mukaisesti yhtiön työntekijät voivat luottamuksellisesti ja nimettömästi esittää huolensa kirjanpitoon tai tilintarkastukseen liittyvistä asioista. Yhtiön julkistuskontrolleja ja -käytäntöjä ("Disclosure controls and procedures") koskeva ohjeistus, joka on tarkastusvaliokunnan tarkastama ja toimitusjohtajan ja talous- ja rahoitusjohtajan (CFO) hyväksymä, kuten myös yhtiön sisäiset valvontatoimet, on suunniteltu varmistamaan yhtiön tilinpäätösten ja julkistettavien tietojen laatu ja oikeellisuus. Talous- ja rahoitusjohtajan (CFO) johtama julkistuskomitea ("Disclosure Committee") on vastuussa yhtiön neljännesvuosittaisten ja vuosittaisten tulosjulkistusten valmistelusta, johon osallistuvat myös tulosyksiköiden johto, kontrollerit ja

muita toimintoja, kuten sisäinen tarkastus, ja viime kädessä tarkastusvaliokunta ja koko hallitus. Lisätietoja taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvästä sisäisestä valvonnasta löytyy kohdasta "Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteistä" sivulta 102.

Suomen lain mukaan Nokian osakkeenomistajat valitsevat yhtiön tilintarkastajan yksinkertaisella äänten enemmistöllä varsinaisessa yhtiökokouksessa yhdeksi tilikaudeksi kerrallaan. Tarkastusvaliokunta tekee osakkeenomistajille tilintarkastajan valintaa tai uudelleen valintaa koskevan ehdotuksen, joka perustuu valiokunnan arvioon ehdotettavan tilintarkastajan pätevyydestä ja riippumattomuudesta. Suomen lain mukaan yhtiön osakkeenomistajat hyväksyvät myös yhtiön tilintarkastajan palkkion yksinkertajsella äänten enemmistöllä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Tarkastusvaliokunta tekee osakkeenomistajille yhtiön tilintarkastajan palkkiota koskevan ehdotuksen ja hyväksyy tilintarkastajan vuosittaisen tilintarkastuspalkkion yhtiön osakkeenomistajien varsinaisessa yhtiökokouksessa antamien ohjeiden mukaisesti. Nokian vuonna 2011 sen tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopers Oy:lle maksamista palkkioista katso lisätietoja kohdasta "Tilintarkastuspalkkiot ja -palvelut" sivulta 132.

Täyttäessään valvontatehtäväänsä valiokunnalla on käytettävissään kaikki yhtiön kirjanpito, tositteet, tilat ja henkilöstö. Valiokunta voi käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita, tilintarkastajia tai muita neuvonantajia itsenäisen harkintansa mukaan ja sen on saatava yhtiöltä valiokunnan määrittelemää asianmukaista rahoitusta ulkopuolisten neuvonantajien palkkioiden maksamiseksi

Tarkastusvaliokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa valiokunnan nimittämisen jälkeen pidettävässä kokouksessa sovittavan aikataulun mukaan. Valiokunta tapaa erikseen Nokian johdon edustajia, sisäisen tarkastuksen sekä ethics and compliance -yksikön johtajan ja ulkopuolisen tilintarkastajan jokaisen säännöllisesti pidetyn kokouksen yhteydessä. Sisäisen tarkastuksen johtaja voi milloin tahansa olla suoraan yhteydessä tarkastusvaliokuntaan ilman johdon myötävaikutusta. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2011 kahdeksan kertaa. Valiokunnan jäsenten läsnäoloprosentti kokouksissa oli 100. Valiokunnan jäsenten lisäksi kuka tahansa hallituksen jäsenistä voi halutessaan osallistua valiokunnan kokouksiin äänioikeudettomana tarkkailijana.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka täyttävät kaikki heihin sovellettavat Suomen lain ja NASDAQ OMX Helsingin ja New Yorkin pörssin sääntöjen riippumattomuusvaatimukset. Valiokuntaan kuuluvat 3.5.2011 alkaen seuraavat viisi hallituksen jäsentä: Henning Kagermann (puheenjohtaja), Per Karlsson, Helge Lund, Marjorie Scardino ja Kari Stadigh.

Henkilöstöpoliittisen valiokunnan ensisijaisena tehtävänä on valvoa Nokian henkilöstöpolitiikkaa ja -käytäntöjä. Se avustaa hallitusta kaikissa ylimmän johdon työsuhteisiin ja palkitsemiseen, myös osakepohjaisiin kannustimiin, liittyvissä tehtävissä. Valiokunnan tehtäviin kuuluu arvioida, päättää ja tehdä ehdotuksia hallitukselle koskien 1) ylimmän johdon palkitsemista ja työsuhteiden ehtoja, 2) kaikkia osakepohjaisia kannustinohjelmia, 3) ylimmän johdon kannustinohjelmia, -politiikkaa ja -järjestelmiä, sekä 4) mahdollisia muita merkittäviä kannustinohjelmia. Valiokunnan on valvottava palkitsemisperiaatteita sekä huolehdittava siitä, että kannustinjärjestelmät ovat suoritukseen perustuvia, suunniteltu tarkoituksenaan edistää yhtiön pitkän tähtäimen arvonmuodostusta, ylintä johtoa riittävästi motivoivia, tukevat Nokian strategiaa ja ovat osakkeenomistaiien edun mukaisia. Valiokunta on lisäksi vastuussa vlimmän johdon kehittymisen arvioinnista ja suunnitelmista ylimmän johdon seuraajiksi.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta kokoontui vuonna 2011 viisi kertaa. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen läsnäoloprosentti kokouksissa oli 74 %. Valiokunnan jäsenten lisäksi kuka tahansa hallituksen jäsenistä voi halutessaan osallistua valiokunnan kokouksiin äänioikeudettomana tarkkailijana.

Lisätietoja henkilöstöpoliittisen valiokunnan toiminnasta on saatavilla kohdasta "Johdon palkitsemisperiaatteet ja -ohjel-mat" sivulta 111.

Nimitysvaliokunta koostuu kolmesta viiteen hallituksen jäsenestä, jotka täyttävät kaikki heihin sovellettavat Suomen lain ja NASDAQ OMX Helsingin ja New Yorkin pörssin sääntöjen riippumattomuusvaatimukset. Valiokuntaan kuuluvat 3.5.2011 alkaen seuraavat kolme hallituksen jäsentä: Marjorie Scardino (puheenjohtaja), Henning Kagermann ja Risto Siilasmaa. Nimitysvaliokunnan tehtävänä on 1) valmistella yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen kokoonpanosta ja hallituksen jäsenten palkkioista, ja 2) seurata hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään liittyviä asioita ja käytäntöjä sekä tarpeen mukaan tehdä hallintomallin kehittämiseen liittyviä aloitteita.

Valiokunta täyttää velvollisuutensa (i) tunnistamalla aktiivisesti yksilöitä, joilla on hallituksen jäsenyyteen tarvittava pätevyys sekä arvioimalla hallituksen jäsenten palkkiotasoa ja -rakennetta, (ii) tekemällä varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallitukseen valittaviksi henkilöiksi ja hallituksen jäsenten palkkioiksi, (iii) seuraamalla hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään ja julkisen yhtiön hallituksen jäsenten tehtäviin ja vastuuseen liittyvää merkittävää kehitystä lainsäädännössä ja käytännössä, (iv) avustamalla hallitusta ja sen valiokuntia vuosittaisessa itsearvioinnissa mukaan lukien arvioinneissa käytettävien kriteerien asettamisen, (v) kehittämällä ja hallinnoimalla yhtiön Corporate Governance -ohjetta ja antamalla hallitukselle suosituksia siihen liittyen ja (vi) tarkastamalla yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä antaman selvityksen tiedot.

Valiokunta voi käyttää ulkopuolisia henkilöstöhakuyrityksiä tai konsultteja jäsenehdokkaiden tunnistamiseksi. Valiokunta voi myös käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita tai muita neuvonantajia harkitessaan sen tarpeelliseksi. Valiokunnalla on yksinomainen oikeus ottaa palvelukseen tai irtisanoa henkilöstöhakuyrityksiä, konsultteja, asiantuntijoita tai muita neuvonantajia ja arvioida ja hyväksyä tällaisten yritysten ja neuvonantajien palkkiot ja muut palveluksen ehdot. Valiokunnan tapana on käyttää henkilöstöhakuyritystä uusien jäsenehdokkaiden etsimisessä.

Nimitysvaliokunta kokoontui vuonna 2011 viisi kertaa. Keskimääräinen läsnäoloprosentti kaikissa kokouksissa oli 87 %. Valiokunnan jäsenten lisäksi kuka tahansa hallituksen jäsen voi halutessaan osallistua valiokunnan kokouksiin äänioikeudettomana tarkkailijana.

Valiokuntien työjärjestykset ovat saatavilla englanninkielisinä Nokian internet-sivuilta www.nokia.com/global/about-nokia

Nokian johtokunta ja toimitusjohtaja

Nokia Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan Nokialla on hallituksen lisäksi johtokunta, joka vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta. Hallitus nimittää johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenet. Johtokunnan puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja. Ainoastaan johtokunnan puheenjohtaja eli toimitusjohtaja voi olla jäsenenä sekä hallituksessa että johtokunnassa. Toimitusjohtajalle kuuluvat Suomen laissa toimitusjohtajalle määritetyt tehtävät.

KUVAUS TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIPROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEISTÄ

Nokia noudattaa tarkastusvaliokunnan hyväksymiä sisäisiä riskienhallinnan ohjeita, joissa määritellään Nokian riskienhallintaan liittyvät periaatteet ja käytännöt. Hallituksen tehtäviin riskien valvonnassa kuuluu riskien analysointi ja arviointi kunkin taloudellisen tai liiketoiminnan katsauksen, selvityksen tai päätösehdotuksen yhteydessä. Riskien valvonta on erottamaton osa kaikkea hallituksen toimintaa. Tarkastusvaliokunta on vastuussa muun muassa taloudelliseen raportointijärjestelmään liittyvästä riskienhallinnasta, ja se avustaa hallitusta riskienhallinnan valvonnassa. Nokia soveltaa riskienhallintaan yhtenäisiä ja järjestelmällisiä menettelytapoja kaikissa liiketoiminnoissa ja menettelyissä hallituksen hyväksymän strategian mukaisesti. Riskienhallinta ei ole Nokiassa erillinen menettely, vaan osa tavallista päivittäistä liiketoimintaa ja hallinnointia.

Johto on vastuussa riittävien sisäisten valvontaprosessien perustamisesta ja ylläpitämisestä yhtiön taloudelliseen raportointiin liittyen. Nokian taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa Nokian johdolle ja hallitukselle

riittävä vakuus siitä, että taloudellinen raportointi tapahtuu luotettavasti sekä esitetään ja julkaistaan asianmukaisesti.

Johto arvioi vuosittain Nokian taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan tehokkuutta COSOn (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ja CoBiT:in (Control Objectives for Information and related Technology) asettamien viitekehyksien mukaisesti. Vuonna 2011 suoritettiin ylhäältä alas suuntautuva tilinpäätöksen riskiarviointi sisältäen merkittävät tilit, prosessit ja toimialueet, yhtiötason kontrollit, kontrollikäytännöt ja tietojärjestelmien kontrollit.

Arvioinnin osana johto dokumentoi:

- » Yhtiötason kontrollit, jotka luovat toiminnan puitteet ja sisältävät Nokian arvot sekä Code of Conduct -ohjeen. Ne luovat pohjan päätöksenteolle ja työtavoille. Valikoidut seikat Nokian toiminta- ja hallinnointiperiaatteista dokumentoidaan erikseen yhtiötason kontrolleina.
- » Kontrollikäytännöt, jotka koostuvat ohjeista ja käytännöistä, joilla pyritään varmistamaan johdon ohjeiden toteutuminen ja niihin liittyvien dokumenttien säilyttäminen Nokian käytäntöjen ja paikallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.
- » Tietojärjestelmien kontrollit, joilla pyritään varmistamaan, että yhtiöllä on riittävät tietotekniikkaan liittyvät kontrollit, kuten muutosten hallinnointi, järjestelmien kehittäminen, tietokoneiden toiminta sekä järjestelmiin pääsy ja valtuutukset.
- » Merkittävät prosessit, mukaan lukien Nokian määrittelemät kuusi taloudellista prosessia ja tietotekniikan prosessi mahdollistaen Nokian ylhäältä alas suuntautuvan riskienhallinnan. Nämä prosessit sisältävät tulo-, toimitus-, osto-, rahoitusyksikön, henkilöstöhallinnon, kirjanpito- ja raportointi- sekä tietotekniikan prosessin. Nämä prosessit on suunniteltu (i) antamaan kokonaiskuva kaikista taloudellisista prosesseista, (ii) tunnistamaan tärkeimmät kontrollipisteet, (iii) tunnistamaan mukana olevat organisaatiot, (iv) varmistamaan tärkeimpien tilien ja tilinpäätöksessä olevien väittämien kattaminen ja (v) mahdollistamaan sisäisen valvonnan suorittaminen Nokiassa.

Lisäksi johto

- arvioi kontrollien suunnittelun vähentääkseen taloudellisen raportoinnin riskejä;
- » testasi tärkeimpien kontrollien tehokkuuden;
- » arvioi kaikki vuoden loppuun mennessä havaitut taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan heikkoudet; ja

» suoritti laadun tarkastuksen arviointiasiakirjoista ja antoi parannusehdotuksia.

Tämän arvioinnin perusteella johto on arvioinut Nokian taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan tehokkuuden 31.12.2011 ja todennut, että sisäinen valvonta on tehokasta.

Nokialla on myös sisäisen tarkastuksen toiminto, joka itsenäisesti tarkastaa ja arvioi yhtiön sisäisen valvonnan asianmukaisuutta ja tehokkuutta. Sisäinen tarkastus kuuluu talous- ja rahoitusjohtajan (CFO) organisaatioon ja se raportoi myös hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäisen tarkastuksen johtaja voi milloin tahansa olla suoraan yhteydessä tarkastusvaliokuntaan ilman johdon myötävaikutusta.

Lisätietoja Nokian riskienhallinnasta on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 34.

HALLITUS

Nykyiset Nokian hallituksen jäsenet valittiin 3.5.2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti. Samana päivänä hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä hallituksen riippumattomien jäsenten keskuudesta hallituksen valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet.

Hallituksen jäsenet valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa yksinkertaisella äänten enemmistöllä yksivuotiskaudelle seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti.

ALLA ON ESITELTY HALLITUKSEN JA SEN VALIOKUNTIEN NYKYISET JÄSENET.

Puheenjohtaja Jorma Ollila, s. 1950

Nokia Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Royal Dutch Shell Plc:n hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen jäsen vuodesta 1995. Puheenjohtaja vuodesta 1999.

Valtiot.maist. (Helsingin yliopisto). M.Sc. (Econ.) (London School of Economics). Dipl.ins. (Teknillinen korkeakoulu).

Hallituksen puheenjohtaja ja pääjohtaja sekä johtokunnan puheenjohtaja, Nokia Oyj 1999–2006. Toimitusjohtaja ja johtokunnan puheenjohtaja, Nokia Oyj 1992–1999. Toimitusjohtaja, Nokia Mobile Phones 1990–1992. Rahoitusjohtaja, Nokia Oyj 1986–1989. Toiminut Citibankin palveluksessa yrityspankkitoiminnan eri tehtävissä 1978–1985.

Otava Oy, hallituksen varapuheenjohtaja. Helsingin yliopisto, hallituksen jäsen. Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos (ETLA) ja Elinkeinoelämän Valtuuskunta (EVA), hallitusten ja valtuuskuntien puheenjohtaja. World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), johtokunnan jäsen. Ford Motor Company, hallituksen jäsen 2000–2008. UPM Kymmene Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja 2004–2008.

Varapuheenjohtaja Marjorie Scardino, s. 1947

Pearson plc:n pääjohtaja ja hallituksen jäsen. Hallituksen jäsen vuodesta 2001. Varapuheenjohtaja vuodesta 2007. Nimitysvaliokunnan puheenjohtaja. Henkilöstöpoliittisen valiokunnan jäsen.

Bachelor of Arts (Baylor University). Juris Doctor (University of San Francisco)

Pääjohtaja, The Economist Group 1993–1997. Pohjois-Amerikan liiketoimintojen johtaja, The Economist Group 1985–1993. The Georgia Gazette -lehti, lakimies 1976–1985 ja kustantaja 1978–1985.

Stephen Elop, s. 1963

Nokia Oyj:n toimitusjohtaja ja johtokunnan puheenjohtaja. Hallituksen jäsen 3.5.2011 alkaen.

Tietotekniikan ja -hallinnon tutkinto (McMaster University, Hamilton, Kanada). Oikeustieteen kunniatohtori (McMaster University, Hamilton, Kanada).

Yritysratkaisuista vastaavan yksikön johtaja ja johtokunnan jäsen, Microsoft Corporation 2008–2010. Operatiivinen johtaja, Juniper Networks, Inc. 2007–2008. Worldwide Field Operations -yksikön johtaja, Adobe Systems Inc. 2005–2006. Toimitusjohtaja (viimeisin tehtävä), Macromedia Inc. 1998–2005.

Bengt Holmström, s. 1949

Kansantaloustieteen professori, Massachusetts Institute of Technology (MIT), liiketaloustieteen professori, MIT Sloan School of Management. Hallituksen jäsen vuodesta 1999.

Fil. kand. (Helsingin yliopisto). Kauppat. tri (Stanford University). Kauppat. tri h.c. (Stanford University). Kansantaloustieteen professori Yalen yliopistossa 1985–1994.

American Academy of Arts and Sciences, jäsen. Ruotsin kuninkaallinen tiedeakatemia, ulkomainen jäsen. Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos (ETLA) ja Elinkeinoelämän Valtuuskunta (EVA), hallitusten jäsen. Aalto-korkeakoulusäätiö, hallituksen jäsen.

.

Henning Kagermann, s. 1947

Hallituksen jäsen vuodesta 2007. Henkilöstöpoliittisen valiokunnan puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan jäsen.

Ph.D. (Teoreettinen fysiikka) (Technical University of Brunswick).

Toinen toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja, SAP AG 2008–2009. Pääjohtaja, SAP 2003–2008. Johtoryhmän toinen puheenjohtaja, SAP AG 1998–2003. Toiminut SAP AG:n palveluksessa useissa johtotehtävissä vuodesta 1982. Johtoryhmän jäsen, SAP 1991–2009. Opettanut fysiikkaa ja tietojenkäsittelyä Brunswickin teknillisessä yliopistossa sekä Mannheimin yliopistossa 1980–1992, nimitetty professoriksi vuonna 1985.

Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft (BMW AG), Deutsche Bank AG, Deutsche Post AG ja Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG (Munich Re), hallintoneuvostojen jäsen. Wipro Ltd, hallituksen jäsen. Deutsche Akademie der Technikwissenschaften, johtaja. Honorary Senate of the Foundation Lindau Nobelprizewinners, jäsen.

Per Karlsson, s. 1955

Riippumaton yritysneuvonantaja. Hallituksen jäsen vuodesta 2002. Henkilöstöpoliittisen valiokunnan jäsen.

Ekonomi (Stockholm School of Economics).

Johtaja, vastuualueena yrityskauppaneuvonta, Enskilda M&A, Enskilda Securities (Lontoo) 1986–1992. Konsultti, the Boston Consulting Group (Lontoo) 1979–1986.

IKANO Group S.A, hallituksen jäsen.

Jouko Karvinen, s. 1957

Stora Enso Oyj:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsen 3.5.2011 alkaen. Tarkastusvaliokunnan jäsen.

Dipl.ins. (Tampereen teknillinen yliopisto).

Toimitusjohtaja, Philips Medical Systems Division 2002–2006. Royal Philips Electronics, johtokunnan jäsen 2006 ja konsernijohdon jäsen 2002–2006. ABB Group Limited, johtotehtävissä vuodesta 1987, mm. Executive Vice President, Head of Automation Technology Products Division ja johtoryhmän jäsen 2000–2002, Senior Vice President, Business Area Automation Power Products 1998–2000, Vice President, Business Unit Drives Products & Systems 1993–1998. ABB Drives Oy, Vice President, Power Electronics Division, Global AC Drives Feeder Factory ja R&D Centre 1990–1993.

SKF-konserni, hallituksen jäsen. Metsäteollisuus ry ja Confederation of European Paper Industries (CEPI), hallitusten jäsen.

Helge Lund, s. 1962

Statoil ASA:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsen 3.5.2011 alkaen. Henkilöstöpoliittisen valiokunnan jäsen.

MA, Business Economics (School of Economics and Business Administration, Bergen). MBA-tutkinto (INSEAD).

Toimitusjohtaja, StatoilHydro 2007–2009. Toimitusjohtaja, Statoil 2004–2007. Toimitusjohtaja vuoteen 2004 asti, Aker Kvaerner ASA. Aker RGI system, johtotehtävissä vuodesta 1999. Varatoimitusjohtaja, Nycomed Pharma AS. Norjan konservatiivipuolueen parlamenttiryhmän poliittinen neuvonantaja. Konsultti, McKinsey & Co.

Isabel Marey-Semper, s. 1967

Johtaja Advanced Research -yksikössä, L'Oréal Group. Hallituksen jäsen vuodesta 2009. Tarkastusvaliokunnan jäsen.

Neurofarmakologian tohtori (Université Paris Pierre et Marie Curie – Collège de France). MBA-tutkinto (Collège des Ingénieurs, Pariisi).

Johtaja, Shared Services, L'Oréal Group 2010–2011.
Talousjohtaja, EVP, vastuualueena strategia, PSA Peugeot Citroën 2007–2009. Immateriaalioikeus- ja lisensointiyksikön operatiivinen johtaja, Thomson 2006–2007. Vice President, yrityssuunnittelu, Saint-Gobain 2004–2005. Yrityssuunnittelun johtaja, High Performance Materials, Saint-Gobain 2002–2004. Partneri, A.T. Kearney (Telesis, yrityskaupan myötä A.T. Kearney) 1997–2002.

Faurecia S.A, hallituksen jäsen 2007-2009.

Risto Siilasmaa, s. 1966

Hallituksen jäsen vuodesta 2008. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan jäsen.

Dipl. ins. (Teknillinen korkeakoulu).

Toimitusjohtaja, F-Secure Oyj 1988-2006.

F-Secure Oyj ja Elisa Oyj, hallitusten puheenjohtaja. Fruugo Oy, hallituksen puheenjohtaja. Blyk Ltd, Efecte Oy ja Mendor Oy, hallitusten jäsen. Suomen Teknologiateollisuus ry, hallituksen jäsen.

Kari Stadigh, s. 1955

Sampo Oyj:n konsernijohtaja. Hallituksen jäsen 3.5.2011 alkaen. Henkilöstöpoliittisen valiokunnan jäsen.

Dipl.ins. (Teknillinen korkeakoulu). Dipl.ekon. (Svenska handelshögskolan).

Konsernijohtajan varamies, Sampo Oyj 2001–2009. Toimitusjohtaja, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo 1999–2000. Toimitusjohtaja, Henkivakuutusosakeyhtiö Nova 1996–1998. Toimitusjohtaja, Jaakko Pöyry -yhtiöt 1991–1996.

Nordea Bank AB (publ), hallituksen jäsen. If Skadeförsäkring Holding AB (publ), Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva ja Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö, hallitusten puheenjohtaja. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen. Finanssialan keskusliitto (FK), hallituksen puheenjohtaja. Elinkeinoelämän Keskusliitto (EK), varapuheenjohtaja. Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen. Alma Media Oyj, hallituksen puheenjohtaja 2005–2011. Aspo Oyj, hallituksen jäsen 2009 ja hallituksen puheenjohtaja 2000–2008.

HALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA

Hallituksen nimitysvaliokunnan ehdotus hallituksen jäseniksi vuonna 2012

Hallituksen nimitysvaliokunta julkisti 26.1.2012 hallituksen jäsenten valintaa koskevan ehdotuksensa 3.5.2012 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle. Valinta tehdään vuoden toimikaudeksi, joka kestää varsinaisen yhtiökokouksen 2013 päättymiseen asti. Nimitysvaliokunta ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä on yksitoista ja että seuraavat hallituksen nykyiset jäsenet valitaan uudelleen yhden vuoden toimikaudelle, joka päättyy vuoden 2013 varsinaiseen yhtiökokouksen päättyessä: Stephen Elop, Henning Kagermann, Jouko Karvinen, Helge Lund, Isabel Marey-Semper, Marjorie Scardino, Risto Siilasmaa ja Kari Stadigh.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että Bruce Brown, Procter & Gamble Companyn teknologiajohtaja, Mårten Mickos, Eucalyptus Systems, Inc:n toimitusjohtaja sekä Elizabeth Nelson, riippumaton yritysneuvonantaja, nimitetään Nokian hallituksen jäseniksi samalle yhden vuoden toimikaudelle, joka päättyy vuoden 2013 varsinaiseen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä hallituksen valiokuntien puheenjohtajien ja jäsenten valinta

Hallitus valitsee joukostaan hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimitysvaliokunnan suosituksesta. Hallitus valitsee myös hallituksen valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat jäsenvaatimukset täyttävien hallituksen riippumattomien jäsenten keskuudesta. Hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat nämä valinnat. Valinnat tehdään hallituksen järjestäytymiskokouksessa varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen.

Nimitysvaliokunta julkisti 26.1.2012, että se tulee ehdottamaan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen 3.5.2012 pidettävässä hallituksen järjestäytymiskokouksessa Risto Siilasmaan valintaa hallituksen puheenjohtajaksi ja Marjorie Scardinon valintaa hallituksen varapuheenjohtajaksi.

JOHTOKUNTA

Nokia Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan johtokunta vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta. Hallitus nimittää johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenet. Ainoastaan johtokunnan puheenjohtaja eli toimitusjohtaja voi olla jäsenenä sekä hallituksessa että johtokunnassa.

MUUTOKSET JOHTOKUNNASSA

Vuonna 2011 ja sen jälkeen Nokian johtokuntaan on nimitetty seuraavat henkilöt:

- » Jerri DeVard nimitettiin markkinointijohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.1.2011 alkaen.
- » Colin Giles nimitettiin Sales-yksikön johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 11.2.2011 alkaen.
- » Jo Harlow nimitettiin Smart Devices -yksikön johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 11.2.2011 alkaen.
- » Louise Pentland, lakiasiainjohtaja, nimitettiin johtokunnan jäseneksi 11.2.2011 alkaen.
- » Michael Halbherr nimitettiin Location & Commerce -liiketoiminnan johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.7.2011 alkaen.
- » Henry Tirri nimitettiin teknologiajohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 22.9.2011 alkaen.
- » Marko Ahtisaari nimitettiin Design-yksikön johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.2.2012 alkaen.

Lisäksi, vuoden 2011 aikana seuraavat henkilöt jättivät Nokian johtokunnan:

- » Alberto Torres, joka toimi aiemmin MeeGo Computers -yksikön johtajana, jätti Nokian johtokunnan 11.2.2011 alkaen ja yhtiön 31.3.2011.
- » Richard Green, joka toimi aiemmin teknologiajohtajana, jätti Nokian johtokunnan sekä yhtiön 22.9.2011 alkaen.
- » Tero Ojanperä, joka toimi aiemmin palveluvalikoima ja sovelluskehitys -yksikön johtajana jätti johtokunnan sekä yhtiön 1.10.2011 alkaen.

ALLA ON ESITELTY JOHTOKUNNAN NYKYISET JÄSENET.

Stephen Elop, s. 1963

Nokia Oyj:n toimitusjohtaja ja johtokunnan puheenjohtaja. Nokia Oyj:n hallituksen jäsen.

Johtokunnan jäsen ja puheenjohtaja vuodesta 2010. Nokian palveluksessa vuodesta 2010.

Tietotekniikan ja -hallinnon tutkinto (McMaster University, Hamilton, Kanada). Oikeustieteen kunniatohtori (McMaster University, Hamilton, Kanada).

Yritysratkaisuista vastaavan yksikön johtaja ja johtokunnan jäsen, Microsoft Corporation 2008 – 2010. Operatiivinen johtaja, Juniper Networks Inc. 2007–2008. Johtaja, Worldwide Field Operations, Adobe Systems Inc. 2005–2006. Toimitusjohtaja (viimeisin tehtävä), Macromedia Inc. 1998–2005.

Esko Aho, s. 1954

Johtaja, Yhteistyösuhteet ja yhteiskuntavastuu. Johtokunnan jäsen vuodesta 2009. Nokian palveluksessa vuodesta 2008.

Valtiot. maist. (Helsingin yliopisto).

Yliasiamies, Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto Sitra 2004–2008. Yksityinen konsulttialan yrittäjä 2003–2004. Luennoitsija, Harvardin yliopisto 2000–2001. Suomen pääministeri 1991–1995. Puoluejohtaja, Suomen Keskusta 1990–2002. Kansanedustaja 1983–2003. Presidentin valitsijamies 1978, 1982 ja 1988.

Fortum Oyj, hallituksen jäsen. Terveystalo ja Technology Academy Finland, hallitusten jäsen. Teknologiateollisuus ry, hallituksen varapuheenjohtaja. Club de Madrid -järjestö, kutsuttu jäsen. InterAction Council ja Science and Technology in Society -forum (STS), jäsen. Kansainvälinen kauppakamari (ICC) World Council, jäsen. ICC Suomi, varapuheenjohtaja.

Marko Ahtisaari, s. 1969

Johtaja, Design.

Johtokunnan jäsen 1.2.2012 alkaen Nokian palveluksessa 2002–2006 ja uudelleen vuodesta 2009.

Master of Arts (filosofia) (Graduate School of Arts and Sciences, Columbia University, New York, Yhdysvallat). Bachelor of Arts (kansantaloustiede ja filosofia) (Columbia College, Columbia University, New York, Yhdysvallat).

Senior Vice President, Design, Nokia 2009–2012.
Toimitusjohtaja ja perustaja, Dopplr 2008–2009. Johtaja, Brand & Design, Blyk 2006–2008. Johtaja, Design Strategy, Nokia 2005–2006. Johtaja, Insight & Innovation, Nokia 2002–2004. Suunnittelija, Satama Interactive 1999–2002. Faculty Fellow, Graduate School of Arts and Sciences, Columbia University 1993–1998.

Artek oy ab, hallituksen jäsen. WITNESS, hallituksen jäsen.

Jerri DeVard, s. 1958

Markkinointijohtaja. Johtokunnan jäsen 1.1.2011 alkaen. Nokian palveluksessa 1.1.2011 alkaen.

B.A. (taloustiede) (Spelman College, Georgia, Yhdysvallat). M.B.A. (markkinointi) (Clark Atlanta University Graduate School of Business, Georgia, Yhdysvallat).

Johtaja, DeVard Marketing Group 2007–2010. Johtaja, markkinointi ja brändinhallinta, Verizon Communications Inc. 2005–2007. Johtaja, markkinointiviestintä ja brändinhallinta, Verizon Communications Inc. 2003–2005. Markkinointijohtaja, e-Consumer, Citigroup 2000–2002. Muita johtotehtäviä, Citigroup 1998–2000. Vice President, markkinointi, Color Cosmetics, Revlon Inc. 1996–1998. Vice President, myynti ja markkinointi, Harrah's Entertainment 1994–1996. Lukuisia brändinhallinnan tehtäviä Pillsbury Companyssa 1983–1993.

Belk Inc., hallituksen jäsen. Spelman College Board of Trustees, jäsen. PepsiCo African-American Advisory Board, jäsen.

Colin Giles, s. 1963

Johtaja, myynti. Johtokunnan jäsen 11.2.2011 alkaen. Nokian palveluksessa vuodesta 1992.

Bachelor (tekniikka) (University of Western Australia). EMBA (London Business School).

Myyntijohtaja, Nokia Markets 2010–2011. Kiinan, Japanin ja Korean aluejohtaja, Nokia 2009–2010. Myyntijohtaja, Distibution East, Nokia 2008–2009. Johtaja, Kiina, Customer and Market Operations, Nokia 2002–2008. Myynti- ja markkinointijohtaja Kiinassa, Nokia 2001–2002. Taiwanin aluejohtaja, Nokia 1997–2001. Aasian ja Tyynenmeren alueen markkinointijohtaja, Nokia 1994–1997. Johtotehtäviä useissa tietoliikennealan yrityksissä Australiassa ja Isossa-Britanniassa.

Michael Halbherr, s. 1964

Johtaja, Location & Commerce. Johtokunnan jäsen 1.7.2011 alkaen. Nokian palveluksessa vuodesta 2006.

PhD. (sähkötekniikka) (ETH, Zürich, Sveitsi). Tietojenkäsittelytieteen opiskelu MIT Laboratoryssa (Cambridge, MA, Yhdysvallat).

Johtaja, Ovi Product Development, Nokia Services 2010–2011. Johtaja, Nokia Maps, Nokia Services 2006–2010. Toimitusjohtaja, gate5 AG, 2001–2006. Toimitusjohtaja, Europeatweb 2000–2001. Johtotehtäviä Yhdysvalloissa ja Sveitsissä, Boston Consulting Group 1994–2000.

Jo Harlow, s. 1962

Johtaja, Smart Devices. Johtokunnan jäsen 11.2.2011 alkaen. Nokian palveluksessa vuodesta 2003.

Bachelor (psykologia) (Duke University, Durham, North Carolina, USA).

Johtaja, Symbian Smartphones, Mobile Solutions, Nokia 2010–2011. Johtaja, Smartphones Product Management, Nokia 2009. Johtaja, Live Category, Nokia 2008–2009. Markkinointijohtaja, Mobile Phones, Nokia 2006–2007. Markkinointijohtaja, Pohjois-Amerikan alue, Mobile Phones, Nokia 2003–2005. Markkinointi-, myynti- ja johtotehtävissä Reebokin palveluksessa 1992–2003 ja Procter & Gamblen palveluksessa 1984–1992.

Timo Ihamuotila, s. 1966

Talous- ja rahoitusjohtaja (CFO). Johtokunnan jäsen vuodesta 2007. Nokian palveluksessa 1993–1996 ja uudelleen vuodesta 1999.

Kauppat. maist. (Helsingin kauppakorkeakoulu). Lisensiaatti (rahoitus) (Helsingin kauppakorkeakoulu).

Johtaja, myynti, Markets, Nokia 2008–2009. Johtaja, Sales and Portfolio Management, Mobile Phones, Nokia 2007. Johtaja, CDMA-liiketoimintayksikkö, Mobile Phones, Nokia 2004–2007. Johtaja, Nokian rahoitusyksikkö 2000–2004. Johtaja, Nokian yritysrahoitus 1999–2000. Johtaja, Nordic Derivates Sales, Citibank Plc 1996–1999. Johtaja, Nokian kaupankäynti ja riskienhallinta 1993–1996. Rahoituksen varainhallinnan analyytikko, Kansallis-Osake-Pankki, 1990–1993.

Nokia Siemens Networks B.V, hallituksen jäsen. Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen.

Mary T. McDowell, s. 1964

Johtaja, Mobile Phones. Johtokunnan jäsen vuodesta 2004. Nokian palveluksessa vuodesta 2004.

Bachelor of Science (tietojenkäsittelytiede) (College of Engineering at the University of Illinois).

Kehitysjohtaja, Nokia 2008–2010. Johtaja, Enterprise Solutions -toimialaryhmä, Nokia 2004–2007. Johtaja, palvelinliiketoiminta, Hewlett-Packard 2002–2003. Johtaja, palvelinliiketoiminta, Compaq Computer Corporation 1998–2002. Markkinointijohtaja, palvelinliiketoiminta, Compaq Computer Corporation 1996–1998. Useita eri johto- tai muita tehtäviä Compaq Computer Corporationin palveluksessa 1986–1996.

Autodesk Inc., hallituksen jäsen. College of Engineering, University of Illinois, Board of Visitors, jäsen.

Louise Pentland, s. 1972

Lakiasiainjohtaja. Johtokunnan jäsen 11.2.2011 alkaen. Nokian palveluksessa vuodesta 1998.

LL.B honors (oikeustieteen tutkinto) (Newcastle upon Tyne). Asianajaja (Englanti ja Wales). Asianajaja (New York Barin jäsen).

Lakiasiainjohtaja, Senior Vice President, Nokia 2008–2011. Lakiasiainjohtaja (vt), Nokia 2007–2008. Lakiasiainjohtaja, Nokia Enterprise Solutions 2004–2007. Lakimies, Nokia Networks 1998–2004. Toiminut eri lakimiestehtävissä Avon Cosmetics Ltd:ssa sekä eri asianajotoimistoissa Isossa-Britanniassa.

Association of General Counsels, CLO Roundtable-Europe, Global Leaders in Law-järjestö sekä Corporate Counsel Forum, jäsen. International Bar Association, varapuheenjohtaja.

Niklas Savander, s. 1962

Johtaja, Markets. Johtokunnan jäsen vuodesta 2006. Nokian palveluksessa vuodesta 1997.

Dipl. ins. (Teknillinen korkeakoulu). Kauppat. maist. (Svenska Handelshögskolan).

Johtaja, Services, Nokia 2007–2010. Johtaja, Technology Platforms, Nokia 2006–2007. Johtaja, Nokia Enterprise Solutions, Mobile Devices -liiketoimintayksikkö, Nokia 2003–2006. Johtaja, Nokia Mobile Software, Market Operations 2002–2003. Johtaja, Nokia Mobile Software, Strategia, Markkinointi & myynti 2001–2002. Johtaja, Mobile Internet Applications, Nokia Networks 2000–2001. Johtaja, Markkinointi, Nokia Networks 1998–2000. Johtaja, Markkinointi, Networks Systems, Nokia Networks 1997–1998. Useita eri johtotehtäviä Hewlett-Packard Companyn palveluksessa 1987–1997.

Nokia Siemens Networks B.V., hallituksen jäsen. Waldemar von Frenckells Stiftelse, hallituksen jäsen ja sihteeri.

Henry Tirri, s. 1956

Teknologiajohtaja. Johtokunnan jäsen 22.9.2011 alkaen. Nokian palveluksessa vuodesta 2004.

Ph.D. (tietojenkäsittelytiede) (Helsingin yliopisto). Kunniatohtori (Tampereen yliopisto).

Tutkimuskeskuksen (Nokia Research Center, NRC) vetäjä, Nokia 2008–2011. NRC:n systeemitutkimuslaboratorion vetäjä, Nokia 2007–2008. Nokia Research Fellow 2004–2007.

Dosentti, tietotekniikka (Helsingin yliopisto). Dosentti, laskennallinen tekniikka (Aalto yliopisto). IEEE Computer Society, Industry Advisory Board, jäsen. Institute for Infocom Research, Scientific Advisory Board, jäsen. International Advisory Committee, Tsinghua National Laboratory for Information Science and Technology, jäsen.

Juha Äkräs, s. 1965

Johtaja, Henkilöstöhallinto. Johtokunnan jäsen vuodesta 2010. Nokian palveluksessa vuodesta 1993.

Dipl.ins. (Teknillinen korkeakoulu).

Senior Vice President, Henkilöstöhallinto, Nokia 2006–2010. Vice President, Henkilöstöhallinto, Global Operations, Nokia 2005–2006. Yksikönjohtaja, Core Networks, Nokia Networks 2003–2005. Yksikönjohtaja, IP Networks, Nokia Networks 2002–2003. Johtaja, strategia ja liiketoimintojen kehittäminen, Nokia Networks 2000–2001. Johtaja, Customer Services APAC, Nokia Telecommunications 1997–1999. Markkinointi- ja liiketoimintojen kehittämispäällikkö, Customer Services, Nokia Telecommunications 1995–1996. Liiketoimintojen kehittämispäällikkö ja controller, Customer Services, Nokia Cellular Systems 1994–1995. Projektipäällikkö, Nokia Telecom Ab (Ruotsi) 1993–1994.

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), hallituksen jäsen.

Kai Öistämö, s. 1964

Kehitysjohtaja. Johtokunnan jäsen vuodesta 2005. Nokian palveluksessa vuodesta 1991.

Tekn. tri (signaalin käsittely). Dipl.ins. (Tampereen teknillinen korkeakoulu).

Johtaja, Devices, Nokia 2007–2010. Johtaja, Mobile Phones -toimialaryhmä, Nokia 2005–2007. Johtaja, Mobile Phones, Business Line Management, Nokia 2004–2005. Johtaja, Nokia Mobile Phones, Mobile Phones -liiketoimintayksikkö, Nokia 2002–2003. Johtaja, Nokia Mobile Phones, TDMA/GSM 1900 -tuotelinja, Nokia 1999–2002. Johtaja, TDMA-tuotelinja, Nokia 1997–1999. Useita johto- tai muita tehtäviä, Nokia Consumer Electronics ja Nokia Mobile Phones 1991–1997.

Sanoma Oyj, hallituksen jäsen. Teknologian ja Innovaatioiden Kehittämiskeskus (TEKES), johtokunnan puheenjohtaja.

HALLITUKSEN JA JOHTOKUNNAN PALKAT JA PALKKIOT

HALLITUS

Seuraavassa taulukossa on esitetty hallituksen ja valiokuntien jäsenille maksetut ja yhtiökokouksissa vuosina 2011, 2010 ja 2009 päätetyt palkkiot.

Asema, EUR	2011	2010	2009
Puheenjohtaja	440 000	440 000	440 000
Varapuheenjohtaja	150 000	150 000	150 000
Jäsen	130 000	130 000	130 000
Tarkastus- valiokunnan puheenjohtaja	25 000	25 000	25 000
Tarkastus- valiokunnan jäsen	10 000	10 000	10 000
Henkilöstö- poliittisen valiokunnan puheenjohtaja	25 000	25 000	25 000
puneenjontaja	25 000	25 000	25 000
Yhteensä	1 700 000 ¹	1 700 000 ^{1,2}	1 840 000 ^{1,2}

- 1 Palkkioiden kokonaismäärän muutos vuositasolla johtuu hallituksen jäsenten määrän muutoksesta ja valiokuntien kokoonpanojen vaihtelusta. Tehtäväkohtaiset palkkiot ovat säilyneet samansuuruisina. Toimitusjohtaja Stephen Elop ei saanut palkkiota tehtävästään hallituksen jäsenenä vuonna 2011.
- 2 Hallituksen yhteenlaskettu palkkiosumma sisältää entiselle toimitusjohtajalle maksetun palkkion ainoastaan hänen tehtävästään hallituksen iäsenenä

Yhtiön käytäntönä on, että hallituksen jäsenten palkkio koostuu yksinomaan vuosipalkkiosta ja että kokouspalkkioita ei makseta. Noin 40 % hallituksen jäsenten palkkioista maksetaan markkinoilta ostettuina Nokian osakkeina. Yhtiön käytäntönä on myös, että hallituksen jäsenten tulee säilyttää omistuksessaan kaikki palkkioina saamansa Nokian osakkeet hallitusjäsenyytensä päättymiseen saakka (lukuun ottamatta osakkeita, joilla katetaan mahdolliset osakkeiden hankkimisesta aiheutuvat kulut, mukaan lukien verot). Tämän lisäksi yhtiön toimintatapana on, että toimivaan johtoon kuulumattomat hallituksen jäsenet eivät osallistu mihinkään Nokian osakepohjaiseen kannustinohjelmaan, eivätkä saa optio-oikeuksia, tulosperusteisia osakepalkkioita tai ehdollisia osakepalkkioita, eivätkä muitakaan osakeperusteisia tai muuttuvia palkkioita hallituksen jäsenenä toimimisesta.

Toimitusjohtaja ei saanut palkkiota tehtävästään hallituksen jäsenenä vuonna 2011. Toimitusjohtajan kokonaispalkkio on esitetty myöhemmin kohdassa "Palkkiotaulukko vuodelta 2011", sivulla 118.

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain nimitysvaliokunnan ehdotuksesta hallituksen jäsenten palkkioista. Päätös tehdään edustettuina olevien äänten yksinkertaisella enemmistöllä. Palkkio päätetään toimikaudeksi, joka alkaa kyseisestä varsinaisesta yhtiökokouksesta ja jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Laatiessaan yhtiökokoukselle ehdotusta hallituksen palkkioiksi nimitysvaliokunnan toimintatapana on ottaa huomioon ja verrata hallituksen palkkiotasoja ja -perusteita sellaisiin globaaleihin vertailuyhtiöihin, jotka liikevaihdoltaan ja liiketoiminnan moninaisuudeltaan vastaavat Nokiaa. Valiokunnan tavoitteena on taata, että yhtiöllä on tehokas, kansainvälisistä ammattilaisista koostuva hallitus, jossa on edustettuna monipuolinen yhdistelmä taitoa ja kokemusta. Kilpailukykyinen hallituksen jäsenen palkkio on yksi tekijä tämän tavoitteen saavuttamisessa.

Hallituksen palkkiot vuonna 2011

Hallituksen jäsenten yhteenlaskettujen palkkioiden määrä, joka maksettiin heidän tehtävistään hallituksessa ja sen valiokunnissa, oli 1 700 000 euroa 31.12.2011 päättyneeltä vuodelta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty hallituksen jäsenille vuodelta 2011 maksetut palkkiot ja niiden rakenne 3.5.2011 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti. Tietoa hallituksen jäsenten osakeomistuksista ja osakepohjaisista kannustimista löytyy "Hallituksen ja johtokunnan jäsenten osakeomistus" -osiosta sivulta 123.

	a Vuosi	Rahana nsaitut tai maksetut palkkiot EUR ¹	Osake- palkkiot EUR ²	Optio- oikeudet EUR ²	Muut kuin osake- pohjaiset kannustimet EUR ²	Muutos eläke- vastuussa EUR ²	Muut palkkiot EUR ²	Yhteensä EUR
Jorma Ollila, puheenjohtaja ³	2011	440 000	_	_	_	_	_	440 000
Marjorie Scardino, varapuheenjohtaja ⁴	2011	150 000	_	_	_	_	_	150 000
Stephen Elop ⁵	2011	_	_	_	_	_	_	_
Bengt Holmström	2011	130 000	_	_	_	_	_	130 000
Henning Kagermann ⁶	2011	155 000	_	_	_	_	_	155 000
Per Karlsson	2011	130 000						130 000
Jouko Karvinen ⁷	2011	140 000	_	_	_	_	_	140 000
Helge Lund	2011	130 000						130 000
Isabel Marey-Semper ⁸	2011	140 000	_	_	_	_	_	140 000
Risto Siilasmaa ⁹	2011	155 000	_	_	_	_	_	155 000
Kari Stadigh	2011	130 000	_	_	_	_	_	130 000
Yhteensä		1 700 000						1 700 000

- Noin 40 % vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta ostettuina Nokian osakkeina ja loput, noin 60 % rahana.
- 2 Ei sovelleta yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomiin hallituksen jäseniin eikä toimitusjohtajaan hänen hallituksen jäsenen tehtäviensä osalta.
- 3 Jorma Ollilan palkkio hallituksen puheenjohtajana toimimisesta.
- 4 Marjorie Scardinon palkkio hallituksen varapuheenjohtajana toimimisesta.
- 5 Stephen Elop ei saanut palkkiota tehtävästään hallituksen jäsenenä. Tämä taulukko ei sisällä hänelle toimitusjohtajan tehtävistä maksettuja palkkioita, jotka on eritelty kohdassa "Palkkiotaulukko vuodelta 2011" sivulla 118.
- 6 Henning Kagermannin palkkio, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa henkilöstöpoliittisen valiokunnan puheenjohtajana toimimiseen.
- 7 Jouko Karvisen palkkio, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 8 Isabel Marey-Semperin palkkio, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 10 000 euroa tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimiseen.
- 9 Risto Siilasmaan palkkio, josta 130 000 euroa perustui hallituksen jäsenenä toimimiseen ja 25 000 euroa tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimimiseen

Hallituksen nimitysvaliokunnan ehdotus hallituksen palkkioiksi vuonna 2012

Hallituksen nimitysvaliokunta julkisti 26.1.2012 ehdotuksensa 3.5.2012 kokoontuvalle yhtiökokoukselle hallituksen vuoden 2012 palkkioiksi. Valiokunta ehdottaa, että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksettaisiin vuoden 2013 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättyvältä toimikaudelta samansuuruinen vuosipalkkio kuin edellisenä neljänä vuotena: hallituksen puheenjohtajalle 440 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle 150 000 euroa ja kullekin hallituksen jäsenelle 130 000 euroa (lukuun ottamatta Nokian toimitusjohtajaa, jos hänet valitaan hallitukseen); ja lisäksi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle ja henkilöstöpoliittisen valiokunnan puheenjohtajalle ylimääräisenä vuosipalkkiona 25 000 euroa ja kullekin tarkastusvaliokunnan jäsenelle 10 000 euroa. Lisäksi nimitysvaliokunta ehdottaa, että palkkioista noin 40 % maksetaan markkinoilta ostettuina Nokian osakkeina, jotka hallituksen jäsenten on Nokian toimintatapojen mukaisesti säilytettävä omistuksessaan hallitusjäsenyyden päättymiseen saakka (lukuun ottamatta osakkeita, joilla katetaan osakkeiden hankkimisesta aiheutuneet kulut, verot mukaan lukien).

JOHDON PALKITSEMINEN

Johdon palkitsemisperiaatteet ja -ohjelmat sekä päätöksentekojärjestys

Johdon palkitsemisjärjestelmän keskeisinä tavoitteina on maailmanlaajuisesti palkata, sitouttaa ja motivoida lahjakkaita johtajia, joilla on taito ja kyky johtaa Nokia menestykseen erittäin moninaisella ja nopeasti kehittyvällä langattoman viestinnän teollisuudenalalla. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi olemme kehittäneet kattavan palkitsemisjärjestelmän, joka sisältää kilpailukykyisen peruspalkan sekä lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimia, jotka yhdessä muodostavat kilpailukykyisen palkitsemiskokonaisuuden.

Nokian johdon palkitsemisohjelmat on suunniteltu mahdollistamaan vuoden 2011 alussa julkistetun strategian tehokas täytäntöönpano. Ohjelmien tarkoitus on erityisesti:

- » sisältää tarkoin määriteltyjä elementtejä, jotka edistävät uuden strategiamme toteuttamista seuraavan vuoden aikana:
- » tarjota asianmukainen tulosperusteinen muuttuva palkanosa lyhyen ja pitkän aikavälin strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta;
- » tasapainottaa palkkiot asianmukaisesti ottaen huomioon sekä yhtiön että henkilön oma suoritus; ja
- » vaalia omistajakulttuuria, joka edistää kestävää kehitystä ja pitkän aikavälin arvon luomista ja yhdenmukaistaa ylimmän johdon ja osakkeenomistajien edut pitkän aikavälin osakepohjaisten kannustinjärjestelmien avulla.

Nokian johdon palkkiotasojen ja palkitsemiskäytäntöjen kilpailukykyisyys on yksi monista avaintekijöistä, joita hallituksen henkilöstöpoliittinen valiokunta ottaa huomioon päättäessään Nokian johdon palkkioista. Henkilöstöpoliittinen valiokunta vertaa vuosittain Nokian palkitsemiskäytäntöjä, peruspalkkoja sekä lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimia sisältäviä kokonaispalkkioita muihin yhtiöihin, jotka ovat liikevaihdoltaan, kool-

taan, maailmanlaajuiselta toiminta-alueeltaan ja liiketoiminnan moninaisuudeltaan samankaltaisia Nokian kanssa ja joiden kanssa Nokia arvioi kilpailevansa osaajista. Näihin vertailukohteisiin kuuluu yhtiöitä, jotka toimivat huipputeknologian, tietoliikenteen ja internet-palveluiden aloilla sekä muilla teolisuuden aloilla ja joiden pääkonttori sijaitsee Euroopassa tai Yhdysvalloissa. Henkilöstöpoliittinen valiokunta määrittelee vertailuryhmän ja päivittää sitä tarvittaessa esimerkiksi liiketoimintaympäristön ja teollisuudenalan muutosten johdosta.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta käyttää ulkopuolista Mercer Human Resourcesin palkkioasiantuntijaa hankkiessaan vertailutietoja ja tietoja markkinoiden kehityksestä. Ulkopuolinen asiantuntija työskentelee suoraan henkilöstöpoliittisen valiokunnan puheenjohtajan alaisuudessa ja tapaa henkilöstöpoliittisen valiokunnan vuosittain ilman yhtiön johdon läsnäoloa arvioidakseen Nokian johdon palkkiotasoja ja palkkiojärjestelmien kilpailukykyisyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta. Yhtiön johto antaa asiantuntijalle tietoja Nokian palkitsemisjärjestelmistä valiokunnan tapaamisiin valmistautumista varten. Henkilöstöpoliittiselle valiokunnalle työskentelevä Mercer Human Resourcesin asiantuntija on Nokiasta riippumaton, eikä hänellä ole mitään muuta liiketoimintasuhdetta Nokiaan.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta käsittelee ylimmän johdon palkitsemista vuosittain, ja erityisen tarpeen vaatiessa myös vuoden aikana. Henkilöstöpoliittinen valiokunta käsittelee ja suosittelee hallitukselle, ilman yhtiön johdon läsnäoloa, toimitusjohtajan palkitsemisen kannalta merkitykselliset yhtiön tavoitteet ja päämäärät, arvioi toimitusjohtajan suoriutumista asetettuihin tavoitteisiin ja päämääriin nähden sekä tekee hallitukselle ehdotuksen toimitusjohtajan palkaksi ja palkkioiksi. Hallitus hyväksyy ja hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat kaikki toimitusjohtajan palkat ja palkkiot, mukaan lukien myös pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimet. Yhtiön johdon tehtävänä on antaa kaikki tiedot, jotka valiokunta pyytää päätöksentekonsa tueksi.

Lisäksi henkilöstöpoliittinen valiokunta hyväksyy toimitusjohtajan esityksen pohjalta kaikkien johtokunnan jäsenten (lukuun ottamatta Nokian toimitusjohtajaa) ja muiden toimitusjohtajan johtotasolla toimivien suorien alaisten kaikki palkat ja palkkiot, mukaan lukien pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimet sekä niihin liittyvät kriteerit ja tavoitteet. Valiokunta myös tarkistaa johtokunnan jäsenten (lukuun ot-

tamatta toimitusjohtajaa) ja muiden toimitusjohtajan suorien johtotason alaisten suoriutumisarvioinnin tulokset ja hyväksyy heidän kannustinpalkkionsa kyseisen arvioinnin perusteella.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta ottaa huomioon muun muassa seuraavia tekijöitä päättäessään Nokian ylimmän johdon palkoista ja palkkioista sekä suositellessaan toimitusjohtajan palkkoja ja palkkioita:

- » palkkiotaso samankaltaisissa tehtävissä (tehtävän laajuus, liikevaihto, alaisten määrä, globaalit vastuut ja raportointisuhteet huomioon ottaen) vertailuyhtiöissä;
- » johtajan edellisvuoden työsuoritukset;
- » tehtävän vaikutus Nokian suoritukseen ja strategiseen suuntaan;
- » sisäinen vertailu Nokian muun ylimmän johdon palkkaukseen;
- » aikaisempi kokemus ja tehtävässäoloaika; sekä
- » johtajan mahdolliset ja odotetut tulevaisuuden saavutukset.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta arvioi näitä tekijöitä kokonaisarviona.

Nokian johto teki sisäisen riskiarvion Nokian henkilöstön palkitsemisessa noudatettavista toimintatavoista ja käytännöistä, erityisesti kartoittaakseen mahdollisia riskitekijöitä, jotka voisivat liittyä vuonna 2011 uuden strategian myötä Nokian palkitsemisjärjestelmiin tehtyihin muutoksiin. Johto arvioi muun muassa Nokian kiinteiden ja muuttuvien palkkojen ja palkkioiden suhdetta toisiinsa, kannustinohjelmien perusteella ansaittavien palkkioiden enimmäismääriä, kannustinohjelmien suorituskriteereitä sekä muuttuvien palkkojen ja palkkioiden ansaintakausien pituuksia. Osana riskiarviointia johto arvioi myös osakeomistusta Nokiassa, irtisanomiskorvaus- ja takaisinperintäkäytäntöjä sekä hallinnointirakennetta ja -käytäntöjä kokonaisuutena. Riskiarvion johtopäätöksenä oli, että Nokian palkitsemisjärjestelmistä, -toimintatavoista tai -käytännöistä tai niihin tehdyistä muutoksista ei aiheudu riskejä, joilla voisi olla olennainen haitallinen vaikutus Nokiaan. Arvion johtopäätökset raportoitiin henkilöstöpoliittiselle valiokunnalle.

JOHDON PALKITSEMISEN OSATEKIJÄT

Ylimmän johdon palkitsemisohjelma koostuu rahana maksettavasta vuotuisesta peruspalkasta, lyhyen aikavälin rahana maksettavista tulospalkkioista sekä pitkän aikavälin osakepohjaisista kannustimista, joita ovat tulosperusteiset osakepalkkiot, optio-oikeudet ja ehdolliset osakepalkkiot.

Vuotuinen rahapalkka

Tavoitteena on, että peruspalkat ovat kansainvälisesti kilpailukykyisellä tasolla. Henkilöstöpoliittinen valiokunta tekee kokonaisarvion tarkoituksenmukaisista palkkatasoista yhdysvaltalaisiin ja eurooppalaisiin vertailuyhtiöihin verraten.

Lyhyen aikavälin tulospalkkiot ovat tärkeä osa Nokian suoritusperusteisia palkkiojärjestelmiä ja ne on sidottu suoraan Nokian ja kunkin johtajan henkilökohtaiseen suoritukseen. Lyhyen aikavälin tulospalkkioiden ansaintamahdollisuudet ilmoitetaan prosenttiosuutena jokaisen johtajan vuotuisesta peruspalkasta. Nämä palkkion ansaintamahdollisuudet ja arviointikriteerit on esitetty alla olevassa taulukossa.

Lyhyen aikavälin kannustimet on laadittu jokaiselle johtajalle erikseen perustuen heidän suoritukseensa, jota mitataan henkilökohtaisella tuloskortilla. Tuloskortin arviointikriteerit sisältävät sekä muutetun strategian mukaisesti Nokian johtokunnalle yhteisesti asetettuja tavoitteita, jokaiselle johtajalle henkilökohtaisesti määriteltyjä strategisia tavoitteita että liiketoimintayksikkökohtaisia keskeisiä operatiivisia tavoitteita, jotka muodostuvat keskeisistä taloudellisista tavoitteista, tuotteiden ja palveluiden toimittamiselle asetetuista tavoitteista sekä muista keskeisistä suoriutumisen mittareista, kuten laadusta ja asiakastyytyväisyydestä. Arvioitaessa johtajien työsuoritusta myös kestävä kehitys ja kilpailutekijät on otettu laajalti huomioon. Kunkin johtajan tuloskorttiin asetettavat arviointikriteerit vaativat johtokunnan jäsenten osalta henkilöstöpoliittisen valiokunnan hyväksynnän ja toimitusjohtajan osalta hallituksen hyväksynnän.

Alla olevassa taulukossa esitetään toimitusjohtajalle ja johtokunnan jäsenille asetetut arviointikriteerit, sekä kunkin arviointikriteerin suhteellinen painotus vuodelle 2011. Maksettavat lyhyen aikavälin palkkiot määritellään vertaamalla kunkin johtokunnan jäsenen suoritusta arviointikriteerin tavoitteeseen, mihin sisältyy vertailu kunkin johtajan henkilökohtaisen suorituksen ja tuloskortissa ennalta asetettujen tavoitteiden välillä.

Lyhyen aikavälin kannustin prosenttiosuutena vuotuisesta peruspalkasta 2011

Tehtävä	Vähimmäis- suoritus, %	Tavoite- suoritus, %	Enimmäis- suoritus, %	Arviointikriteerit
Toimitusjohtaja	0	100	225	(a) Yhteisesti Nokian johtokunnalle asetetut strategiset tavoitteet (sisältäen mm. Nokian tuote- ja palveluvalikoiman, yhteistyöjärjestelyt ja organisaatiotoiminnalle asetut tavoitteet)
				(b) Yksilölliset strategiset tavoitteet ¹
				(c) Keskeiset operatiiviset tavoitteet (ml. liikevaihto, liikevoitto ja bruttokateprosentti)
Yhteensä	0	100	225	
Johtokunta	0	75	168,75	(a) Yhteisesti Nokian johtokunnalle asetetut strategiset tavoitteet (sisältäen mm. Nokian tuote- ja palveluvalikoiman, yhteistyöjärjestelyt ja organisaatiotoiminnalle asetut tavoitteet)
				(b) Yksilölliset strategiset tavoitteet ¹
				(c) Keskeiset operatiiviset tavoitteet (ml. liikevaihto, liikevoitto ja bruttokateprosentti)
	0	25	37,5	(d) Osakkeenomistajien kokonaistuotto ^{2,3} (verrattuna tärkeimpiin kilpailijoihin huipputekno- logian, tietoliikenteen ja internet-palveluiden toimialoilla yhden, kolmen ja viiden vuoden ajanjaksolla)
Yhteensä	0	100	206,25	

- 1 Tuloskortin yksilölliset strategiset tavoitteet sisältävät Nokian pitkän aikavälin strategian menestymisen kannalta tärkeimpinä pidetyt kriteerit. Nämä strategiset tavoitteet voivat sisältää muun muassa Nokian tuote- ja palveluvalikoiman, kuluttajasuhteet, kehittäjäekosysteemin, yhteistyöjärjestelyt sekä muita strategisia vahvuuksia.
- 2 Osakkeenomistajien kokonaistuotto kuvastaa Nokian osakkeen kurssikehitystä annetulla ajanjaksolla sisältäen jaettujen osinkojen määrän, jaettuna

Maksettavan kannustinpalkkion suuruutta määrittäessään henkilöstöpoliittinen valiokunta määrittelee kokonaistuloksen kullekin johtajalle perustuen heidän henkilökohtaisen tuloskortin arviointiin (sisältäen sekä laadullisten että määrällisten tulosten arvioinnin). Kannustinpalkkiona lopulta maksettava määrä saadaan kertomalla kunkin johtajan palkka (i) johtajan tavoiteprosentilla sekä (ii) tuloskortin arvioimisesta saadulla kertoimella. Kunkin johtajan tulos kerrotaan vielä "kannattavuuskertoimella", joka määritellään Nokian kokonaisliikevaihdon, kannattavuuden ja kassavirran hallinnan perusteella, ja

- Nokian osakkeen kurssilla ajanjakson alussa. Laskenta suoritetaan samalla tavalla kullekin vertailuryhmän yhtiölle.
- 3 Vain tietyt johtokunnan jäsenet ovat oikeutettuja osakkeenomistajien kokonaistuottoon perustuvaan 25 % suuruiseen kannustinosuuteen. Stephen Elopin osakkeenomistajien kokonaistuottoon perustuva kannustinosuus sisältyy erityiseen toimitusjohtajan kertakannustinohjelmaan, jonka hallitus hyväksyi kaksivuotiskaudelle 2011–2012.

jota sovelletaan samalla tavalla kaikkiin Nokian työntekijöihin, jotka kuuluvat lyhyen aikavälin tulospalkkio-ohjelman piiriin. Henkilöstöpoliittinen valiokunta käyttää harkintaa verratessaan todellisia tuloksia asetettuihin tavoitteisiin ja näistä seuraaviin kannustinpalkkioiden määriin. Joissakin poikkeuksellisissa tilanteissa johtajan saama lyhyen aikavälin kannustin voi olla nolla. Enimmäismäärän maksu on mahdollista vain, jos kaikkien arviointikriteerien suhteen on saavutettu enimmäissuoritus.

Vuonna 2011 se osa lyhyen aikavälin tulospalkkiosta, joka on sidottu ennalta määriteltyyn tuloskorttiin, maksettiin kaksi kertaa vuodessa perustuen suoritukseen Nokian lyhyen aikavälin ohjelmien aikana. Lyhyen aikavälin ohjelmat päättyivät 30.6. ja 31.12.2011. Se osa lyhyen aikavälin tulospalkkiosta, joka on sidottu osakkeenomistajien kokonaistuottoon, maksetaan vuosittain vuoden lopussa kullekin siihen oikeutetulle johtokunnan jäsenelle. Maksu perustuu henkilöstöpoliittisen valiokunnan tekemään arvioon Nokian osakkeenomistajien kokonaistuotosta verrattuna henkilöstöpoliittisen valiokunnan valitsemiin vertailuyhtiöihin huipputeknologian, internet-palveluiden ja tietoliikenteen toimialoilla sekä tiettyihin markkinaindekseihin yhden, kolmen ja viiden vuoden ajalta.

Lisätietoja ylimmälle johdolle maksetuista rahapalkoista vuonna 2011 löytyy kohdasta "Palkkiotaulukko vuodelta 2011" sivulta 118

Pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimet

Nokia käyttää pitkän aikavälin osakepohjaisia kannustimia, eli tulosperusteisia osakepalkkioita, optio-oikeuksia ja ehdollisia osakepalkkioita tavoitteenaan yhdenmukaistaa ylimmän johdon ja osakkeenomistajien edut, palkita pitkän aikavälin taloudellisesta suorituksesta ja sitouttaa johtoa ottaen samalla huomioon kehittyvät lainsäädännölliset vaatimukset ja suositukset sekä muuttuvat taloudelliset olosuhteet. Nämä palkkiot määritellään edellä kohdassa "Johdon palkitsemisperiaatteet ja -ohjelmat sekä päätöksentekojärjestys" kuvattujen tekijöiden perusteella, joihin kuuluvat esimerkiksi palkan ja palkkioiden vertailu relevanteilla markkinoilla toimivien johtajien palkkoihin ja palkkioihin sekä johdon jäsenten kokonaispalkkioiden kilpailukyky kyseisillä markkinoilla. Tulosperusteiset osakepalkkiot ovat Nokian pääasiallinen pitkän aikavälin osakepohjainen kannustin ja ne palkitsevat sekä Nokian pitkän aikavälin taloudellisen tuloksen että osakkeen kurssikehityksen perusteella. Tulosperusteisten osakepalkkioiden perusteella annetaan osakkeita, jos ainakin toisen etukäteen määritellyn Nokian taloudelliseen suoritukseen sidotun suoritustavoitteen kynnystaso saavutetaan ansaintajakson loppuun mennessä. Johtajan saaman palkkion arvo riippuu Nokian osakkeen arvosta. Optio-oikeuksia myönnetään tarkoituksena luoda arvoa johtajalle ainoastaan, mikäli Nokian osakkeen hinta on optio-oikeuksien merkintä-ajan alkaessa korkeampi kuin optio-oikeuksien myöntämishetkellä määrätty osakkeen merkintähinta. Tarkoituksena on kohdistaa johtajien huomio

myös osakkeen arvonmuodostukseen näin yhdenmukaistaen johdon ja osakkeenomistajien edut. Ehdollisia osakepalkkioita käytetään ensisijaisesti pitkäaikaiseen sitouttamiseen ja niiden perusteella annetaan osakkeita etukäteen määrätyn sitouttamisjakson päätyttyä. Kaikkien myönnettävien osakkeiden osalta on noudatettava johdon osakeomistusta koskevia suosituksia, jotka on selostettu alla. Johtaja pääsääntöisesti menettää osakepohjaiset kannustimensa, mikäli hän lähtee Nokian palveluksesta ennen kuin osakepohjaisten kannustimien perusteella annettavat osakkeet ovat tulleet maksettaviksi.

Tiettyjen osakepohjaisten palkkioiden takaisinperintä

Yhtiön hallitus on hyväksynyt ohjesäännön, jonka mukaan osakepohjaisten kannustimien perusteella saatu hyöty voidaan periä takaisin johtokunnan jäseniltä, jos yhtiön tilinpäätöstietoja on oikaistava takautuvasti petoksen tai tahallisen väärinkäytöksen johdosta. Ohjesääntö koskee johtokunnan jäsenille 1.1.2010 jälkeen myönnettyjä osakepohjaisia kannustimia.

Johtokunnan jäsenille myönnetyistä osakepohjaisista kannustimista vuonna 2011 löytyy tietoa kohdasta "Johtokunnan jäsenten optio-oikeudet" sivulta 125 ja "Johtokunnan tulosperusteiset osakepalkkiot ja ehdolliset osakepalkkiot" sivulta 127.

JOHDON PALKKIOT VUONNA 2011

Toimitusjohtajasopimukset

Stephen Elopin toimitusjohtajasopimus kattaa hänen tehtävänsä toimitusjohtajana 21.9.2010 alkaen. Stephen Elopin vuotuinen peruspalkka, jonka hallitus tarkistaa vuosittain ja jonka hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat, on 1 050 000 euroa 31.12.2011 tilanteen mukaan. Hänen tulospalkkionsa tavoitemäärä ("tavoitebonus") Nokian lyhyen aikavälin tulospalkkio-ohjelman mukaan on 100 % hänen 31.12.2011 tilanteen mukaisesta vuotuisesta peruspalkastaan (kuvaus erillisestä, hallituksen hyväksymästä ohjelmasta kaudelle 2011–2012 on esitetty alla). Stephen Elop on oikeutettu tavanomaisiin luontoisetuihin, jotka ovat linjassa ylimpään johtoon sovellettavien ohjesääntöjen kanssa, joskin osa niistä maksetaan verot sisältäen. Elop on myös oikeutettu osallistumaan Nokian pitkän aikavälin osakepohjaisiin kannustinohjelmiin Nokian ohjesäännön ja periaatteiden sekä hallituksen päätösten mukaisesti.

Mikäli Nokia päättää toimitusjohtajasopimuksen muusta kuin Stephen Elopista johtuvasta syystä, hän on oikeutettu saamaan 18 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen (vuotuinen peruspalkka ja tavoitebonus) ja hän menettää osakepohjaiset kannustinpalkkiot sovellettavien kannustinohjelmien sääntöjen mukaisesti, poikkeuksena Nokian vuoden 2010 osakepohjaisesta kannustinohjelmasta myönnetyt osakepalkkiot, jotka maksetaan nopeutetussa aikataulussa. Elopin irtisanoessa toimitusjohtajasopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta ja hän on oikeutettu irtisanomisajan palkkaan (vuotuinen peruspalkka ja tavoitebonus kuudelta kuukaudelta) ja hän menettää kaikki osakepohjaiset kannustinpalkkiot. Jos määräysvalta Nokiassa vaihtuu ("change of control") Elop voi päättää työsuhteensa siinä tapauksessa, että hänen työtehtävänsä ja vastuunsa olennaisesti vähenevät. Tällöin hän on oikeutettu 18 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen (vuotuinen peruspalkka ja tavoitebonus) ja hänen osakepohjaiset kannustinpalkkionsa maksetaan nopeutetussa aikataulussa. Nokian päättäessä Elopin sopimuksen Elopin olennaisesta sopimusrikkomuksesta johtuen, Elop ei saa mitään lisäkorvauksia ja hän menettää kaikki osakepohjaiset kannustinpalkkiot. Jos Elop päättää toimitusjohtajasopimuksen Nokian olennaisesta sopimusrikkomuksesta johtuen, Elopilla on oikeus erokorvaukseen, joka vastaa 18 kuukauden irtisanomisajan palkkaa (vuotuinen peruspalkka ja tavoitebonus) ja hänen osakepohjaiset kannustinpalkkionsa maksetaan nopeutetussa aikataulussa. Stephen Elopilla on 12 kuukauden kilpailukielto toimitusjohtajasopimuksen päättymisestä lukien. Muissa tapauksissa kuin siinä, että Nokia päättää toimitusjohtajasopimuksen Elopin olennaisen sopimusrikkomuksen johdosta, Elopilla voi olla oikeus korvaukseen kilpailukiellon kestoajalta tai sen osalta. Korvauksen määrä vastaa peruspalkkaa ja tavoitebonuksen määrää siltä ajalta, kun hänelle ei makseta erokorvausta.

Maaliskuussa 2011 hallitus päätti muuttaa Stephen Elopin palkkiojärjestelmää vuosille 2011 ja 2012 sitoakseen sen helmikuussa 2011 julkistetun strategian onnistuneeseen toteutumiseen. Tämän erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman tarkoituksena on yhdenmukaistaa Elopin palkkio osakkeenomistaja-arvon kanssa ja sitoa merkittävä osa hänen palkkiostaan suoraan Nokian osakkeen arvon kasvuun kyseisten kahden vuoden aikana. Tähän ohjelmaan osallistuakseen Elop sijoitti osan lyhyen aikavälin tulospalkkion ansaitsemismahdollisuudesta sekä osan pitkän aikavälin osakepohjaisten palkkioiden ansaitsemismahdollisuudesta seuraavasti:

- » Hänen lyhyen aikavälin tulospalkkion tavoitetaso lasketaan 150 %:sta 100 %:iin; ja
- » Hänelle myönnettävien pitkän aikavälin osakepalkkioiden määrä on markkinoilla kilpailukykyistä tasoa matalampi.

Tästä vastineena Elop saa mahdollisuuden ansaita Nokian osakkeita vuoden 2012 lopussa perustuen kahteen toisistaan riippumattomaan kriteeriin. Kumpaankin kriteeriin on sidottu puolet ansaintamahdollisuudesta. Kriteerit ovat:

- 1) Osakkeenomistajien kokonaistuotto verrattuna vertailuryhmän yhtiöihin kahden vuoden aikana 31.12.2010–31.12.2012. Vähimmäispalkkion suorittaminen edellyttää, että Nokia sijoittuu vertailuryhmän puoleen väliin ja enimmäispalkkion suorittaminen edellyttää, että Nokia on vertailuryhmän kolmen parhaan yhtiön joukossa. Vertailuryhmä koostuu tärkeimmistä huippu- ja langattoman teknologian, tietoliikenteen ja internet-palveluiden aloilla toimivista yhtiöistä.
- Nokian osakkeen arvo vuoden 2012 lopussa.
   Vähimmäispalkkion suorittaminen edellyttää 9 euron arvoa ja enimmäispalkkion suorittaminen edellyttää 17 euron arvoa

Nokian osakkeen arvo lasketaan kummassakin kriteerissä 20 kaupankäyntipäivän osakkeen vaihdolla painotetun keskikurssin mukaan NASDAQ OMX Helsingissä. Jos vähimmäistasoa ei kummassakaan kriteerissä saavuteta, ohjelma ei johda osakesuoritukseen. Jos toisen kriteerin vähimmäistaso saavutetaan. Elopille annetaan 125 000 Nokian osaketta. Kummankin kriteerin saavuttaessa enimmäistason Elop saa 750 000 osaketta. Näillä vuosina 2011–2012 ansaituilla osakkeilla on lisäksi yhden vuoden sitouttamisjakso ja osakkeet annetaan Elopille vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Hallitus voi erittäin poikkeuksellisissa olosuhteissa muuttaa ansaittujen ja annettavien osakkeiden määrää. Ennen kuin osakkeet on annettu, niihin ei liity mitään osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Ohjelma ei johda osakesuoritukseen, jos Elop irtisanoutuu tai Nokia päättää hänen työsuhteensa Elopin olennaisesta sopimusrikkomuksesta johtuvasta syystä ennen osakkeiden antamista.

Lisätietoja Stephen Elopille maksetuista palkoista ja palkkioista vuonna 2011 löytyy kohdasta "Palkkiotaulukko vuodelta 2011" sivulta 118 ja "Vuonna 2011 myönnetyt osakepohjaiset kannustimet" sivulta 119.

Johtokunnan jäsenten eläkejärjestelyt

Johtokunnan jäsenet kuuluvat sen maan paikalliseen eläkejärjestelmään, jossa he asuvat vakituisesti. Suomessa asuvat johtokunnan jäsenet, mukaan lukien toimitusjohtaja Stephen Elop, kuuluvat suomalaiseen TyEL-eläkejärjestelmään, jossa työeläkkeen määrään vaikuttavat työssäoloaika ja ansiot. TyEL-eläkejärjestelmässä eläkepalkaksi luetaan edunsaajan peruspalkka, bonukset ja muut mahdolliset verotettavat palkanlisät, mutta ei osakkeista realisoituneita tuloja. TyEL-eläkejärjestelmä antaa mahdollisuuden siirtyä varhaiseläkkeelle 62-vuotiaana suppeammin eläke-eduin. Vanhuuseläkkeelle voi jäädä 63–68 -vuotiaana, jolloin eläke määräytyy kasvavan prosentin mukaan.

Johtokunnan palkat ja palkkiot vuonna 2011

Nokian johtokunnassa oli 13 jäsentä 31.12.2011. Johtokunnan kokoonpanossa vuonna 2011 ja sen jälkeen tapahtuneista muutoksista löytyy tietoa kohdasta "Johtokunta" sivulta 107.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty johtokunnan jäsenille vuodelta 2011 maksetut rahapalkat ja palkkiot sekä osakepohjaisten kannustinohjelmien nojalla myönnetyt pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimet.

Optio-oikeuksista realisoituneet tulot ja osakepohjaisten kannustinjärjestelmien perusteella tehdyt suoritukset vuonna 2011 on sisällytetty kohtaan "Osakesuoritukset ja optiooikeuksien perusteella tehdyt osakkeiden merkinnät" sivulla 130.

Johtokunnan rahana maksetut palkat ja palkkiot vuonna 2011 $^{\rm 1}$

Vuosi	Jäsenten määrä 31.12.2011	Perus- palkat EUR	Tulos- palkkiot ² EUR
2011	13	6 229 909	2 166 514

- 1 Sisältää Nokian vuonna 2011 maksamat tai vuodelta 2011 maksettavat peruspalkat ja tulospalkkiot. Tulospalkkiot maksetaan prosenttiosuutena vuosipalkasta perustuen Nokian lyhyen aikavälin tulospalkkio-ohjelmaan. Sisältää korvaukset, jotka on maksettu Alberto Torresille 10.2.2011 asti, Richard Greenille 21.9.2011 asti, Tero Ojanperälle 30.9.2011 asti, ja Colin Gilesille, Jo Harlow:lle, Louise Pentlandille 11.2.2011 alkaen sekä Michael Halbherrille 1.7.2011 alkaen, ja Henry Tirrille 22.9.2011 alkaen.
- 2 Ei sisällä mahdollisia optio-oikeuksista realisoituneita tuloja, jotka on esitetty kohdassa "Osakesuoritukset ja optio-oikeuksien perusteella tehdyt osakkeiden merkinnät" sivulla 130.

Vuonna 2011 myönnetyt pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimet ¹

١	ohtokunnan jäsenet ^{4, 5}	Yhteensä	Kannustin- ohjelmaan kuuluvien henkilöiden määrä
Tulosperusteiset osakepalkkiot, kynnysmäärä ^{2, 3}	716 500	5 410 211	4 350
Optio-oikeudet	3 383 000	11 751 907	3 200
Ehdolliset osakepalkkiot	726 000	8 024 880	1 050

- 1 Osakepohjaiset kannustinpalkkiot pääsääntöisesti menetetään, jos työsuhde Nokiassa päättyy ennen osakkeiden antamista. Osakepohjaiset kannustinpalkkiot ovat riippuvaisia suoritustavoitteiden saavuttamisesta ja/tai muista ehdoista, jotka on määritelty kunkin ohjelman ehdoissa. Tarkempi kuvaus kaikista Nokian osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 24 sivulta 55.
- 2 Sisältää myös erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman mukaisen osakkeiden kynnysmäärän.
- 3 Nokian tulosperusteisten osakepalkkio-ohjelmien mukaan suoritus osakkeina on nelinkertainen kynnysmäärään nähden, mikäli maksimisuoritus saavutetaan. Erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman mukaan suoritus osakkeina on kolminkertainen kynnysmäärään nähden, mikäli maksimisuoritus saavutetaan.
- 4 Sisältää Alberto Torresin 10.2.2011 asti, Richard Greenin 21.9.2011 asti, Tero Ojanperän 30.9.2011 asti, Colin Gilesin, Jo Harlown ja Louise Pentlandin 11.2.2011 alkaen, Micheal Halbherrin 1.7.2011 alkaen sekä Henry Tirrin 22.9.2011 alkaen.
- 5 Ne johtokunnan jäsenet, joiden työsuhde päättyi vuoden 2011 aikana, menettivät pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimensa sopimuksen päättymisen johdosta ohjelman ehtojen mukaisesti.

Palkkiotaulukko vuodelta 2011

Nimi ja asema ¹	Vuosi	Palkka EUR	Bonus ² EUR	Osake- palkkiot ³ EUR	Optio- oikeudet ³ EUR	Muutos eläke- vastuissa ⁵ EUR	Muut palkkiot EUR	Yhteensä EUR
Stephen Elop Toimitusjohtaja	2011 2010	1 020 000 280 303	473 070 440 137	3 752 396 ⁴ 1 682 607	539 443 800 132	73 956 340 471	2 085 948 ⁶ 3 115 276	7 944 813 6 658 926
Timo Ihamuotila Talous- ja rahoitusjohtaja	2011 2010 2009	550 000 423 524 396 825	173 924 245 634 234 286	479 493 1 341 568 752 856	185 448 166 328 135 834	150 311 31 933 15 575	8 743 ⁷ 8 893 21 195	1 547 919 2 217 880 1 556 571
Mary T. McDowell Johtaja, Mobile Phones ⁸	2011 2010 2009	559 177 559 637 508 338	202 294 314 782 349 911	479 493 1 233 368 800 873	185 448 142 567 152 283		249 517 ^{9,10} 71 386 33 726	1 675 929 2 321 740 1 845 131
Jerri DeVard Markkinointijohtaja ⁸	2011	402 489	98 069	609 789	131 503		284 867 ^{9,11}	1 526 717
Niklas Savander Johtaja, Markets	2011 2010	550 000 441 943	134 809 247 086	479 493 1 233 368	185 448 142 567	103 173	21 905 ¹² 23 634	1 474 828 2 088 598
Tero Ojanperä Johtaja, Palveluvalikoima- ja sovelluskehitys, 30.9.2011 asti	2011	341 222	45 339	212 480 ¹⁵	30 329 ¹⁵	55 550	1 085 713 ¹³	1 770 634
Richard Green Teknologiajohtaja, 11.2 - 21.9.2011	2011	303 472	69 628	320 942 ¹⁵	45 494 ¹⁵		684 368 ^{9,14}	1 423 904

- 1 Taulukossa on esitetty kunkin johtajan tämänhetkiset tehtävät. Tero Ojanperä palveli Palveluvalikoima-ja sovelluskehitys -yksikön johtajana 30.9.2011 asti ja Richard Green palveli teknologiajohtajana 11.2.–21.9.2011.
- 2 Bonukset ovat osa Nokian lyhyen aikavälin tulospalkkio-ohjelmaa. Määrä koostuu kyseisen tilivuoden aikana ansaituista ja Nokian maksamista tai maksettaviksi tulleista vuosittaisista bonuksista.
- 3 Esitetyt summat edustavat kunakin vuonna annettujen osakepohjaisten kannustinten myöntämispäivän käypää arvoa. Optio-oikeuksien käypä arvo on myöntämispäivän arvioitu käypä arvo laskettuna Black Scholes -mallia käyttäen, Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden käypä arvo on niiden myöntämispäivän arvioitu käypä arvo. Arvioitu käypä arvo perustuu Nokian osakkeen myöntämispäivän markkinahintaan vähennettynä ansaintajakson aikana maksettaviksi oletettujen osinkojen nykyarvolla. Tulosperusteisten osakepalkkioiden arvo on taulukossa esitetty myönnettyjen osakekannustimien määrälle, joka on kaksi kertaa tulosperusteisten osakepalkkioiden maksimiarvo (neljä kertaa osakkeiden kynnysmäärä. Tulosperusteisten osakepalkkioiden maksimiarvo (neljä kertaa osakkeiden kynnysmäärä) jokaiselle nimetylle johtajalle on seuraava: Stephen Elop 4 671 337 euroa, Timo Ihamuotila 736 797 euroa, Mary T. McDowell 736 797 euroa, Jerri DeVard 775 199 euroa, Niklas Savander 736 797 euroa, Tero Ojanperä 322 753 ja Richard Green 486 352 euroa.
- 4 Stephen Elopin osakepalkkioiden arvo sisältää 2 033 572 euroa erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman mukaisten osakkeiden arvioidusta käyvästä arvosta myöntämispäivänä. Laskennassa on käytetty Black Scholes -mallia ottaen huomioon kaksi suoritusperusteista kriteeriä, Nokian osakkeen arvo sekä Nokian osakkeen arvo suhteessa vertailuryhmään, kuten ne on määritelty kannustinohjelman ehtojen mukaan. 31.12.2011 osakkeen arvon perusteella tämän osakekannustimen arvo olisi nolla
- 5 Muutos eläkevastuussa kuvaa suhteellista eläkevastuun muutosta liittyen yksittäiseen johtajaan. Nämä johtajat kuuluvat suomalaiseen, lakisääteiseen TyEL-järjestelmään, jossa työeläke-etuuteen vaikuttavat työssäoloaika ja ansiot. TyEL-järjestelmässä osa etuuksista on rahastoitu etukäteen ja loppu perustuu jakojärjestelmään. Nokia siirsi 1.3.2008 TyEL-eläkevastuunsa ulkopuoliselle eläkevakutusyhtiölle, eikä enää kirjaa tätä vastuuta tilinpäätöksessään. Esitetyt luvut kuvaavat ainoastaan rahastoidun osan vastuunmuutosta. IFRS-arvot perustuvat vuoden lopussa oleviin vuosittaisiin ansiotietoihin, joita on oikaistu taustaoletuksilla, kuten palkankorotus- ja inflaatio-oletuksilla, jotta päästään vuoden lopun arvoihin.
- 6 Stephen Elopin muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät viimeisen kertakorvauksen 2 080 444 euroa menetetyistä tuloista, jotka aiheutuivat hänen siirtymisestään Nokiaan ja 5 504 euroa verotettavaa tuloa Nokian maksamista lisäsairaus- ja työkyvyttömyysvakuutuksesta, matkapuhelimesta ja kuljettajasta.
- 7 Timo Ihamuotilan muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät 7 020 euron autoedun sekä 1 723 euroa verotettavaa tuloa Nokian maksamista lisäsairausja työttömyysvakuutuksista, matkapuhelimesta ja kuljettajasta.

- 8 Mary T. McDowellin ja Jerri DeVardin palkat, palkkiot ja luontoisedut on maksettu ja määritelty Ison-Britannian punnissa ja Yhdysvaltain dollareissa. Summat on muunettu käyttäen vuoden 2011 lopun USD/EUR-vaihtokurssia 1,35 ja GPB/EUR-vaihtokurssia 0,86. Vuoden 2010 osalta summat on muunnettu käyttäen vuoden 2010 lopun USD/EUR-vaihtokurssia 1,32. Vuoden 2009 osalta summat on muunnettu euroiksi käyttäen vuoden 2009 lopun USD/EUR-vaihtokurssia 1,43.
- 9 Mary T. McDowell, Jerri DeVard ja Richard Green osallistuivat Nokian Yhdysvalloissa ylläpitämään eläkeohjelmaan ("Nokia's Retirement Savings and Investment Plan" tai "401(k) Plan"). Ohjelmaan kuuluvat työntekijät saavat määrätä vuotuisesta palkasta pidätettävän verovähennyskelpoisen eläkemaksuosuuden. Nokian maksuosuus on 8 %:iin asti yhtä suuri kuin työntekijältä pidätettävä eläkemaksuosuus. Työnantajan maksusuorituksesta 25 %:ia vastaava määrä siirtyy ohjelmaan kuuluville työntekijöille näiden neljänä ensimmäisenä palvelusvuotena. Tämän ohjelman lisäksi Nokia tarjoaa määrätyt Yhdysvaltain verottajan asettamat vuositulorajat ylittäville työntekijöille lisäeläkejärjestelyn ("Restoration and Deferral Plan"), jossa työntekijä voi halutessaan siirtää myöhemmin maksettavaksi enimmillään 50 % palkastaan ja 100 % lyhyen aikavälin tulospalkkioistaan. Nokian maksuosuus tässä lisäeläkejärjestelyssä on 8 %:iin asti yhtä suuri kuin työntekijältä pidätettävä eläkemaksuosuus vähennettynä edellä mainittuun eläkeohjelmaan tehdyillä maksuilla. Yhtiön ohjelmien alla suorittamat maksut sisältyvät "muut palkkiot" sarakkeeseen ja yksilöidään alla.
- 10 Mary T. McDowellin muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät 221 792 euron palkkion Nokian Isossa-Britanniassa soveltamien kansainvälisten työkomennusehtojen mukaisesti, 15 524 euron autoedun ja 12 201 euroa yhtiön maksamia eläkemaksuja 401(k)-eläkeohjelman perusteella.
- 11 Jerri DeVardin muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät 251 176 euron palkkion Nokian Isossa-Britanniassa soveltamien kansainvälisten työkomennusehtojen mukaisesti, 12 388 euron autoedun, 12 201 euroa yhtiön maksamia eläkemaksuja 401(k)-eläkeohjelman perusteella ja 9 100 euroa Yhdysvaltoihin liitännäisiä etuja.
- 12 Niklas Savanderin muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät 20 509 euron autoedun, 1 396 verotettavaa tuloa Nokian maksamista lisäsairaus- ja työkyvyttömyysvakuutuksista, matkapuhelimesta ja kuljettajasta.
- 13 Tero Ojanperän muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät 1 083 839 euron erokorvauksen, 1 354 euroa verotettavaa tuloa Nokian maksamista lisäsairaus- ja työkyvyttömyysvakuutuksista, matkapuhelimesta ja kuljettajasta sekä 370 euroa terveydenhuoltoon liittyviä korvauksia ja 150 euron palvelusvuosipalkkion.
- 14 Richard Greenin muut palkkiot vuonna 2011 sisältävät 652 438 euron erokorvauksen, 26 495 euroa lomapäiväkertymästä ja 5 435 euroa yhtiön maksamia eläkemaksuja 401(k)-eläkeohjelman perusteella.
- 15 Richard Green ja Tero Ojanperä menettivät osakepohjaiset kannustinpalkkionsa ohjelmien ehtojen mukaisesti työsuhteen päättymisen johdosta.

Vuonna 2011 myönnetyt osakepohjaiset kannustimet ¹

			Optio-	oikeudet					
Nimi ja asema	Vuosi	Myön- tämis päivä	Optio- oikeuksia vastaava osakkeiden määrä	Merkintä- hinta EUR	P	'	Tulos- perusteiset osake- palkkiot, maksimimäärä	Ehdolliset osake- palkkiot	Käypä arvo myöntämis- päivänä ³ EUR
Stephen Elop Toimitusjohtaja	2011 2011 2011	11.3. 13.5. 5.8.	250 000 500 000	6,02 3,76		250 000 ' 125 000	750 000 500 000	180 000	2 033 572 ⁵ 1 718 824
Timo Ihamuotila Talous- ja rahoitusjohtaja	2011 2011	13.5. 5.8.	70 000 200 000	6,02 3,76		35 000	140 000	50 000	479 493
Mary T. McDowell Johtaja, Mobile Phones	2011 2011	13.5. 5.8.	70 000 200 000	6,02 3,76	70 769 114 679	35 000	140 000	50 000	479 493
Jerri DeVard Markkinointijohtaja	2011 2011	13.5. 5.8.	45 000 150 000	6,02 3,76	45 494 86 009	22 500	90 000	100 000	609 789
Niklas Savander Johtaja, Markets	2011 2011	13.5. 5.8.	70 000 200 000	6,02 3,76		35 000	140 000	50 000	479 493
Tero Ojanperä Johtaja, Palveluvalikoima- ja sovelluskehitys, 30.9.2011 asti ⁶	2011	13.5.	30 000	6,02	30 329	15 000	60 000	23 000	212 480
Richard Green, Teknologiajohtaja, 21.9.2011 asti ⁶	2011	13.5.	45 000	6,02	45 494	22 500	90 000	35 000	320 942

- 1 Sisältää kaikki vuoden 2011 aikana myönnetyt osakepohjaiset kannustimet. Kannustimet on myönnetty vuoden 2011 optio-ohjelman, vuoden 2011 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman ja vuoden 2011 ehdollisen osakepalkkio-ohjelman perusteella. Taulukko sisältää myös erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman mukaiset kannustimet.
- 2 Optio-oikeuksien käypä arvo on myöntämispäivän arvioitu käypä arvo laskettuna Black Scholes -mallia käyttäen. Optioiden merkintähinta oli 6,02 euroa 13.5.2011 ja 3,76 euroa 5.8.2011. Nokian osakkeen päätöskurssi NASDAQ OMX Helsingissä 13.5.2011 oli 6,02 euroa ja 5.8.2011 se oli 3,56 euroa.
- 3 Tulosperusteisten osakepalkkioiden ja ehdollisten osakepalkkioiden käypä arvo arvioidaan perustuen Nokian osakkeen myöntämispäivän markkinahintaan vähennettynä suorituskauden aikana maksettaviksi oletettujen

Nokian johtokunnan jäsenten 31.12.2011 hallussa olevista osakepohjaisista kannustinpalkkioista löytyy tietoa kohdasta "Johtokunnan jäsenten osakeomistus" sivulta 123.

NOKIAN OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Yleistä

31.12.2011 päättyneen vuoden aikana Nokia hallinnoi kolmea globaalia optio-ohjelmaa, neljää globaalia tulosperusteista osakepalkkio-ohjelmaa ja neljää globaalia ehdollista osakepalkkio-ohjelmaa. Sekä yhtiön johto että muu henkilöstö osallistuvat näihin ohjelmiin. Nokian kannustinohjelmien tavoitteena on edistää yhtiön pitkän aikavälin arvon luomista ja kestävää kehitystä sekä varmistaa, että palkkio perustuu toteutuneeseen suoritukseen.

Nokian laaja-alaisen osakepohjaisen palkkiojärjestelmän merkittävin osa on ollut tulosperusteinen osakepalkkioohjelma, joka korostaa suorituselementtiä työntekijöiden pitkän aikavälin kannustimissa. Esimiehiin ja korkeammassa asemassa oleviin työntekijöihin sovellamme eri kannustimien yhdistelmään perustuvaa lähestymistapaa myöntäen sekä tulosperusteisia osakepalkkioita että optio-oikeuksia tarkoi-

- osinkojen nykyarvolla. Tulosperusteisten osakepalkkioiden arvo on taulukossa esitetty annettujen osakepalkkioiden määrälle, joka on kaksi kertaa osakepalkkioiden kynnysmäärä.
- 4 Erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman nojalla annettavien osakkeiden kynnys- ja maksimimäärä.
- 5 Toimitusjohtajan kertakannustinohjelman käypä arvo on myöntämispäivän arvioitu käypä arvo, laskettuna Black Scholes -mallia käyttäen ja ottaen huomioon kaksi suorituskriteeriä, Nokian osakkeen arvo ja Nokian osakkeen arvo suhteessa vertailuryhmään, kuten ne on määritelty kannustinohjelman ehdoissa. Nokian osakkeen päätöskurssi NASDAQ OMX Helsingissä 11.3.2011 oli 6,08 euroa.
- 6 Richard Green ja Tero Ojanperä menettivät osakepohjaiset kannustinpalkkionsa ohjelmien ehtojen mukaisesti työsuhteen päättymisen johdosta.

tuksena luoda optimaalinen ja tasapainoinen yhdistelmä pitkän aikavälin osakepohjaisista kannustimista. Uskomme, että käyttämällä molempia osakeperusteisia kannustimien lajeja pystymme edistämään ohjelmiin osallistuvien työntekijöiden keskittymistä yhtiön pitkän aikavälin taloudelliseen suoritukseen sekä osakkeen arvon kehittymiseen, yhdenmukaistamaan osallistujien edut yhtiön osakkeenomistajien etujen kanssa ja edistämään yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien tarkoituksena on kytkeä osallistujille kertyvä taloudellinen hyöty suoraan Nokian menestymiseen. Olemme myös vuosittain myöntäneet pienelle määrälle työntekijöitä ehdollisia osakepalkkioita, joiden tarkoituksena on rekrytoida ja sitouttaa sellaisia lahjakkuuksia, jotka ovat ratkaisevia Nokian tulevan menestyksen kannalta.

Osakepohjaisten kannustinpalkkioiden maksaminen edellyttää pääsääntöisesti työsuhteen jatkumista Nokiassa, suoritustavoitteiden saavuttamista ja muiden kunkin ohjelman ehdoissa määriteltyjen ehtojen toteutumista.

Hallituksen hyväksymä vuoden 2011 kannustinohjelma noudatti rakenteeltaan vuoden 2010 ohjelmaa. Vuoden 2011 kannustinohjelman osallistujaryhmä oli edelleen laaja ja sisälsi työntekijöitä useilta eri organisaatiotasoilta. Kaikkien aktiivisten osakepohjaisten kannustinohjelmien piiriin kuului 31.12.2011 yhteensä noin 9 300 työntekijää verrattuna noin 11 500 työntekijään 31.12.2010. Lukumäärän lasku heijasti muutoksia Nokian osakepohjaisten kannustimien myöntämistä koskevissa ohjeissa ja ohjelmaan kelpoisten työntekijöiden määrän pienenemistä.

Tarkempi kuvaus kaikista Nokian osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 24 sivulta 55.

Tulosperusteiset osakepalkkiot

Vuonna 2011 Nokia hallinnoi neljää globaalia tulosperusteista osakepalkkio-ohjelmaa, vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ohjelmia, jotka yhtiön hallitus on hyväksynyt, mukaan lukien niiden ehdot.

Tulosperusteinen osakepalkkio tarkoittaa Nokian velvollisuutta antaa työntekijälle Nokian osakkeita myöhempänä ajankohtana edellyttäen, että Nokia saavuttaa ennalta asetetut suoritustavoitteet. Työntekijä saa osakkeita vain, mikäli Nokia saavuttaa kynnystason vähintään toisessa kahdesta toisistaan riippumattomasta ja ennalta asetetusta suoritustavoitteesta, joita ovat yhtiön keskimääräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu ohjelman ansaintajakson aikana ja vuosien 2008, 2009 ja 2010 tulosperusteisissa osakepalkkio-ohjelmissa osakekohtainen tulos ansaintajakson lopussa ja vuoden 2011 tulosperusteisessa osakepalkkio-ohjelmassa keskimääräinen osakekohtainen tulos ansaintajakson aikana.

Vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ohjelmissa on kolmen vuoden ansaintajakso ilman välimittauskautta. Osakkeet tulevat maksettaviksi kyseisen ansaintajakson päätyttyä. Osakkeet toimitetaan ohjelmaan osallistuville työntekijöille mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne tulevat maksettaviksi.

Seuraava taulukko sisältää yhteenvedon asianomaisten ohjelmien ansaintajaksoista ja osakkeiden antamisajankohdasta.

		Osakkeiden
Ohjelma	Ansaintajakso	antamisajankohta
2008 1	2008-2010	2011
2009 1	2009-2011	2012
2010	2010-2012	2013
2011	2011-2013	2014

Vuosien 2008 ja 2009 tulosperusteisten osakepalkkio-ohjelmien perusteella ei annettu yhtään Nokian osaketta, koska yhtiö ei saavuttanut asetettuja kynnystasoja kummassakaan ohjelmassa.

Ennen kuin Nokian osakkeet on annettu, tulosperusteisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Työntekijä pääsääntöisesti menettää tulosperusteiset osakepalkkionsa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen osakkeiden tuloa maksettaviksi.

Hallitus hyväksyy ja hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat toimitusjohtajalle myönnettävät tulosperusteiset osakepalkkiot henkilöstöpoliittisen valiokunnan suosituksesta. Henkilöstöpoliittinen valiokunta hyväksyy muille johtokunnan jäsenille sekä muille toimitusjohtajan suorille alaisille myönnettävät tulosperusteiset osakepalkkiot. Toimitusjohtaja hyväksyy muille työntekijöille myönnettävät tulosperusteiset osakepalkkiot vuosineljänneksittäin hallitukselta saadun valtuutuksen perusteella.

Optio-oikeudet

Vuonna 2011 Nokia hallinnoi kolmea globaalia optio-ohjelmaa. Yhtiökokous on hyväksynyt vuosien 2005, 2007 ja 2011 optio-ohjelmat, mukaan lukien niiden ehdot, kunkin ohjelman perustamisvuonna.

Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Nokian osakkeen. Optio-oikeudet ovat siirtokelvottomia ja niitä voidaan käyttää vain osakemerkintään. Kaikki 2005 ja 2007 optio-ohjelmien perusteella myönnetyt optio-oikeudet tulevat käyttöön vaiheittain seuraavasti: 25 % optioista vuoden kuluttua niiden myöntämisestä ja 6,25 % kunakin vuosineljänneksenä sen jälkeen. Vuosien 2005 ja 2007 ohjelmien perusteella myönnettyjen optio-oikeuksien voimassaoloaika on noin viisi vuotta. Vuoden 2011 optio-ohjelman perusteella myönnetyt optio-oikeudet tulevat käyttöön seuraavasti: 50 % optioista kolmen vuoden kuluttua niiden myöntämisestä ja loput 50 % neljän vuoden kuluttua myöntämisestä. Vuoden 2011 ohjelman perusteella myönnettyjen optio-oikeuksien voimassaoloaika on noin kuusi vuotta.

Optio-oikeuksien merkintähinta määritellään optio-oikeuksien myöntämisen yhteydessä vuosineljänneksittäin ennalta sovitun aikataulun mukaisesti Nokian säännöllisten tulosjulkistusten jälkeen. Osakkeen merkintähinta kullakin optio-oikeuden alalajilla on kyseisen vuosineljänneksen toisen kuukauden (helmi-, touko-, elo- tai marraskuu) ensimmäisen kokonaisen viikon kaupankäyntipäivien Nokian osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi NASDAQ OMX Helsingissä. Vuoden 2011 optio-ohjelman mukaan, mikäli osingon irtoamispäivä sijoittuu

kyseiselle viikolle, merkintähinta määritellään seuraavan viikon Nokian osakkeen vaihdolla painotetun keskikurssin mukaan NASDAQ OMX Helsingissä. Määrittelemällä merkintähinnat viikon painotetun keskikurssin perusteella vähennetään Nokian osakkeen kurssin päivittäisten vaihtelujen vaikutusta merkintähintaan. Merkintähintojen määrittely perustuu kunkin ohjelman ehtoihin, jotka yhtiökokous on hyväksynyt. Hallituksella ei ole oikeutta muuttaa merkintähintaa tai sen määrittelytapaa.

Osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka aikana osakkeiden merkintä on tapahtunut. Muut osakkeenomistajalle kuuluvat oikeudet alkavat siitä, kun merkityt osakkeet ovat tulleet merkityksi kaupparekisteriin. Työntekijä pääsääntöisesti menettää optio-oikeutensa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen optio-oikeuden käyttämistä osakemerkintään.

Hallitus hyväksyy ja hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat toimitusjohtajalle myönnettävät optiooikeudet henkilöstöpoliittisen valiokunnan suosituksesta. Henkilöstöpoliittinen valiokunta hyväksyy muille johtokunnan jäsenille sekä muille toimitusjohtajan suorille alaisille myönnettävät optio-oikeudet. Toimitusjohtaja hyväksyy muille työntekijöille myönnettävät optio-oikeudet vuosineljänneksittäin hallitukselta saadun valtuutuksen perusteella.

Ehdolliset osakepalkkiot

Vuonna 2011 Nokia hallinnoi neljää globaalia ehdollista osakepalkkio-ohjelmaa, vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ohjelmia, jotka yhtiön hallitus on hyväksynyt, mukaan lukien niiden ehdot.

Ehdollisia osakepalkkioita käytetään Nokian tulevan menestyksen kannalta keskeisten lahjakkuuksien rekrytointiin, sitouttamiseen ja kannustamiseen. Ehdollisia osakepalkkioita annetaan vain avainasemassa oleville johtohenkilöille ja muille keskeisille lahjakkuuksille.

Kaikissa ehdollisissa osakepalkkioissa on kolmen vuoden sitouttamisjakso. Ennen kuin osakkeet on annettu, ehdollisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Työntekijä pääsääntöisesti menettää ehdolliset osakepalkkionsa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen kuin osakkeet ovat tulleet maksettaviksi.

Hallitus hyväksyy ja hallituksen riippumattomat jäsenet vahvistavat toimitusjohtajalle myönnettävät ehdolliset osakepalkkiot henkilöstöpoliittisen valiokunnan suosituksesta.

Henkilöstöpoliittinen valiokunta hyväksyy muille johtokunnan jäsenille sekä muille toimitusjohtajan suorille alaisille myönnettävät ehdolliset osakepalkkiot. Toimitusjohtaja hyväksyy muille työntekijöille myönnettävät ehdolliset osakepalkkiot vuosineljänneksittäin hallitukselta saadun valtuutuksen perusteella.

Nokian osakepohjainen kannustinjärjestelmä vuodelle 2012

Hallitus hyväksyi 26.1.2012 Nokian vuoden 2012 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän periaatteet ja laajuuden. Aikaisempien laaja-alaisten osakepohjaisten kannustinohjelmien mukaisesti ohjelman tarkoituksena on sitoa ohjelmaan osallistuvien työntekijöiden mahdollisesti saama hyöty yhtiön pitkän aikavälin taloudelliseen suoriutumiseen sekä osakkeen arvon kehittymiseen ja siten yhdenmukaistaa osallistujien edut yhtiön osakkeenomistajien etujen kanssa. Nokian tasapainoinen lähestymistapa osakepohjaisten kannustinohjelmien käyttöön edistää yhtiön pitkän aikavälin arvon luomista ja kestävää kehitystä sekä varmistaa, että palkkio perustuu toteutuneeseen suoritukseen.

Vuoden 2012 osakepohjainen kannustinjärjestelmä koostuu tulosperusteisista osakepalkkioista, optio-oikeuksista ja ehdollisista osakepalkkioista. Tulosperusteiset osakepalkkiot ja optio-oikeudet ovat ensisijaisia osakekannustimia ylimmälle johdolle. Ylimmälle johdolle annetaan myös ehdollisia osakepalkkioita vähäisemmissä määrin sitouttamistarkoituksessa. Keskijohdolle ensisijaiset osakekannustimet ovat tulosperusteiset osakepalkkiot ja ehdolliset osakepalkkiot. Muiden työntekijätasojen osalta tulosperusteisia ja ehdollisia osakepalkkioita käytetään valikoivin perustein tehtävissään vahvaa erikoisosaamista osoittavien henkilöiden sekä muiden Nokian tulevaisuuden kannalta keskeisten työntekijöiden sitouttamiseen ja rekrytointiin. Pääsääntöisesti työntekijä menettää osakepohjaiset kannustimensa, mikäli hänen työsuhteensa Nokian palveluksessa päättyy ennen osakkeiden tuloa maksettaviksi.

Tulosperusteiset osakepalkkiot

Hallituksen hyväksymä vuoden 2012 tulosperusteinen osakeohjelma kattaa kaksivuotisen ansaintajakson (2012–2013) ja näiden jälkeisen yhden vuoden sitouttamisjakson. Siten Nokian tulokseen aikavälillä 2012–2013 perustuva osakemäärä annetaan vuoden 2014 jälkeen. Osakepalkkioiden perusteella ei anneta osakkeita, ellei Nokia saavuta kynnystasoa vähintään toisen kahdesta toisistaan riippumattoman, ennalta asetetun suoritustavoitteen suhteen:

- 1 Keskimääräinen vuosittainen liikevaihto (ei-IFRS): 17 394 miljoonaa euroa (kynnystaso) ja 26 092 miljoonaa euroa (maksimi) ansaintajakson 2012–2013 aikana; ja
- 2 Keskimääräinen vuosittainen osakekohtainen tulos (laimennettu, ei-IFRS): 0,04 euroa (kynnystaso) ja 0,35 euroa (maksimi) ansaintajakson 2012–2013 aikana.

Keskimääräinen vuosittainen liikevaihto lasketaan vuosien 2012 ja 2013 Nokia-konsernin (poislukien Nokia Siemens Networks B.V. ja sen tytäryhtiöt) liikevaihtojen (ei-IFRS) keskiarvona. Keskimääräinen vuosittainen osakekohtainen tulos lasketaan Nokia-konsernin vuosien 2012 ja 2013 laimennetun, ei-IFRS osakekohtaisen tuloksen keskiarvona. Keskimääräisellä vuosittaisella liikevaihdolla ja keskimääräisellä vuosittaisella osakekohtaisella tuloksella on sama painoarvo, ja suoritustavoitteen toteutuminen lasketaan erikseen kummankin tavoitteen suhteen

Näkemyksemme mukaan asetetut suoritustavoitteet ovat haastavia. Osakesuoritus kynnystasolla on huomattavasti annettujen osakepalkkioiden lukumäärää pienempi ja maksimipalkkion saavuttaminen tarkoittaisi, että Nokian suoritus ylittää huomattavasti tämän hetken markkinoiden odotukset pitkän aikavälin suorituksestamme.

Maksimisuorituksen saavuttaminen molemmissa suorituskriteereissä johtaisi enimmillään 36 miljoonan Nokian osakkeen antamiseen. Maksimisuorituksen ylittävä suoritus ei kasvata annettavien osakkeiden määrää. Molempien kynnystasojen saavuttaminen johtaa noin 9 miljoonan osakkeen antamiseen. Mikäli vain toinen kynnystasoista saavutetaan, se johtaa vain noin 4,5 miljoonan osakkeen antamiseen. Mikäli kumpaakaan kynnystasoa ei saavuteta, ohjelman perusteella ei anneta yhtään osaketta. Mikäli vaadittu suoritustaso saavutetaan, osakkeet tulevat maksettaviksi vuoden 2014 jälkeen. Ennen kuin osakkeet on annettu, tulosperusteisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon.

Optio-oikeudet

Vuonna 2012 myönnettävät optio-oikeudet myönnetään varsinaisen yhtiökokouksen vuonna 2011 hyväksymän optio-oh-

jelman perusteella. Lisätietoja vuoden 2011 optio-ohjelmasta löytyy kohdasta "Optio-oikeudet" sivulta 120.

Ehdolliset osakepalkkiot

Hallituksen hyväksymän vuoden 2012 ehdollisen osakepalkkioohjelman mukaisia ehdollisia osakepalkkioita käytetään yllä
mainituin tavoin valikoivin perustein tehtävissään vahvaa
erikoisosaamista osoittavien henkilöiden sekä muiden Nokian
tulevaisuuden kannalta keskeisten työntekijöiden sitouttamiseen ja rekrytointiin. Vuoden 2012 ehdolliseen osakepalkkioohjelmaan sisältyy kolmivuotinen sitouttamisjakso. Myönnetyt
ehdolliset osakepalkkiot tulevat maksettaviksi ja Nokian
osakkeet siirretään saajille vuoden 2015 aikana ja vuoden 2016
alussa, mikäli ohjelman työssäoloehto täyttyy. Ennen kuin
Nokian osakkeet on annettu, saajilla ei ole ehdollisiin osakepalkkioihin liittyviä osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia,
kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon.

Kannustinpalkkioiden suunnitellut enimmäismäärät vuoden 2012 osakepohjaisesta kannustinohjelmasta vuoden 2012 aikana

Alla olevassa taulukossa on esitetty vuoden 2012 osakepohjaisesta kannustinohjelmasta myönnettäväksi suunniteltujen kannustinpalkkioiden (tulosperusteiset osakepalkkiot, optiooikeudet ja ehdolliset osakepalkkiot) arvioidut enimmäismäärät vuonna 2012:

Kannustinohjelma	Myönnettäväksi suunnitellut enimmäismäärät vuonna 2012
Optio-oikeudet	8,5 miljoonaa
Ehdolliset osakepalkkiot	14 miljoonaa
Tulosperusteiset osakepalkkio	
maksimimäärä ¹	36 miljoonaa

1 Annettavien Nokian osakkeiden kynnysmäärä on neljäsosa maksimimäärästä, eli yhteensä 9 miljoonaa Nokian osaketta.

Nokian optio-oikeuksien, tulosperusteisten osakepalkkioiden ja ehdollisten osakepalkkioiden kokonaislaimennusvaikutus 31.12.2011 oli yhteensä noin 1,8 % kaikista osakkeista, täyden laimennusvaikutuksen oletuksella. Ehdotetun 2012 osakepohjaisen kannustinohjelman mahdollinen enimmäislaimennusvaikutus olisi lisäksi noin 1,6 % kaikista osakkeista.

HALLITUKSEN JA JOHTOKUNNAN JÄSENTEN OSAKEOMISTUS

Yleistä

Seuraavassa osiossa on kuvattu 31.12.2011 tilanteen mukaista Nokian hallituksen ja johtokunnan jäsenten osakeomistusta sekä, johtokunnan osalta, osakepohjaisiin kannustimiin perustuvaa mahdollista tulevaa osakeomistusta.

Hallituksen palkkioista noin 40 % maksetaan markkinoilta ostettuina Nokian osakkeina. Yhtiön käytännön mukaisesti hallituksen jäsenten tulee säilyttää omistuksessaan kaikki hallituksen jäsenyydestä palkkioina saamansa Nokian osakkeet jäsenyytensä päättymiseen saakka (lukuun ottamatta sellaisia osakkeita, joilla katetaan mahdolliset osakkeiden hankkimisesta aiheutuneet kulut, mukaan lukien verot). Lisäksi yhtiön käytännön mukaisesti yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomat hallituksen jäsenet eivät osallistu Nokian osakepohjaisiin kannustinohjelmiin, eivätkä saa optio-oikeuksia, tulosperusteisia osakepalkkioita tai ehdollisia osakepalkkioita, eivätkä muitakaan osakeperusteisia tai muuttuvia palkkioita hallituksen jäsenenä toimimisesta.

Kuvaus hallituksen jäsenten palkkioista löytyy edellä kohdasta "Hallituksen palkkiot vuonna 2011" sivulta 110.

Johtokunnan jäsenet saavat yhtiöltä osakeperusteisia palkkioita tulosperusteisten osakepalkkioiden, optio-oikeuksien ja ehdollisten osakepalkkioiden muodossa. Kuvaus työntekijöille ja johdolle suunnatuista osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä löytyy edellä kohdasta "Nokian osakepohjaiset kannustinjärjestelmät" sivulta 119.

Hallituksen jäsenten osakeomistus

Hallituksen jäsenten hallussa oli 31.12.2011 yhteensä 1478 943 Nokian osaketta ja ADS:ia, jotka edustivat 0,04 % yhtiön liikkeeseenlasketuista osakkeista ja kokonaisäänimäärästä, lukuun ottamatta Nokia-konsernin hallussa olevia omia osakkeita.

Seuraavassa taulukossa on esitetty hallituksen jäsenten osake- ja ADS-omistus 31.12.2011.

Nimi ¹	Osakkeet ²	ADC+2
NIMI '	Usakkeet 2	ADS:t ²
Jorma Ollila ³	791 284	_
Marjorie Scardino	43 300	_
Stephen Elop	_	150 000
Bengt Holmström	41 981	_
Henning Kagermann	27 057	_
Per Karlsson ⁴	48 113	_
Jouko Karvinen	9 419	_
Helge Lund	8 746	_
Isabel Marey-Semper	21 280	_
Risto Siilasmaa	129 017	_
Kari Stadigh	208 746	

- 1 Lalita D. Gupten hallitusjäsenyys päättyi 3.5.2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa, jolloin hän omisti 17 910 osaketta. Keijo Suilan hallitusjäsenyys päättyi 3.5.2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa, jolloin hän omisti 19 632 osaketta.
- 2 Lukuihin sisältyvät sekä hallituksen jäsenenä toimimisesta palkkiona saadut osakkeet ja ADS:t. että muilla tavoilla hankitut osakkeet ja ADS:t. Hallituksen jäsenyydestä palkkiona saadut osakkeet ja ADS:t on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 31 sivulla 63.
- 3 Jorma Ollilan osalta taulukkoon sisältyvät vain hänen omistamansa osakkeet. Jorma Ollila sai hallituksen päätöksen mukaisesti pitää kaikki ennen
  1.6.2006 yhtiön pääjohtajana saamansa tulosperusteiset ja ehdolliset osakepalkkiot sekä optio-oikeudet, sisältäen myös ne optio-oikeudet, joiden
  osalta merkintäaika ei ollut vielä alkanut. Siten Jorma Ollilalla oli 31.12.2011
  yllä esitetyn osakeomistuksen lisäksi yhteensä 400 000 optio-oikeutta,
  joiden voimassaoloaika päättyi samana päivänä eikä niitä käytetty merkintään. Tiedot Jorma Ollilan optio-oikeuksista 31.12.2011 on esitetty alla
  olevassa taulukossa.

			Optio-oikeuksien määrä		peru	keuksien sarvo 011, EUR
Optioiden alalaji	Voimassaolon päättymisaika	Merkintä- hinta EUR	aika	Merkintä- aika ei alkanut	Merkintä- aika alkanut	Merkintä- aika ei alkanut
2006 2Q	31.12.2011	18,02	0	0	0	0

Taulukossa esitettyjen optio-oikeuksien määrä on sama kuin niiden osakkeiden määrä, jotka optio-oikeuksien perusteella voidaan merkitä. Optio-oikeuksien perustuu optioilla merkittävien osakkeiden merkintähinnan ja Nokian osakkeen päätöskurssin (3,77 euroa NASDAQ OMX Helsingissä 30.12.2011) väliseen erotukseen.

4 Per Karlssonin omistamiin osakkeisiin sisältyy sekä henkilökohtaisesti että yhtiön kautta omistettuja osakkeita.

.

Johtokunnan jäsenten osakeomistus

Seuraavassa taulukossa on esitetty johtokunnan jäsenten osakeomistus sekä jäsenten hallussa oleviin osakepohjaisiin kannustimiin perustuva mahdollinen tuleva osakeomistus 31.12.2011.

Osak	keet	Optio- oikeuksia vastaava osakkeiden määrä	Tulosperusteisten osakepalkkioiden perusteella saatavat osakkeet, kynnysmäärä ⁴	Tulosperusteisten osakepalkkioiden perusteella saatavat osakkeet, maksimimäärä ⁵	Ehdollisten osake- palkkioiden perusteella saatavat osakkeet
Johtokunnan jäsenten omistamat osakkeet ja osakepohjaiset kannustimet ¹ 925	5 509	4 970 949	993 250 ⁶	3 723 000 ⁶	1 983 500
Prosenttiosuus liikkeeseenlasketuista osakkeista ² C	),020	0,134	0,027	0,100	0,053
Prosenttiosuus liikkeeseenlasketuista osakepohjaisista kannustimista (per kannustinlaji) ³		21,42	13,10	12,27	11,96

- 1 Sisältää 13 johtokunnan jäsentä vuoden lopussa. Luvut eivät sisällä vuoden 2011 aikana johtokunnan jättäneitä entisiä johtokunnan jäseniä.
- 2 Prosenttiosuus on laskettu suhteessa yhtiön liikkeeseenlaskettujen osakkeiden määrään ja kokonaisäänimäärään, lukuun ottamatta Nokia-konsernin hallussa olevia omia osakkeita.
- 3 Prosenttiosuus on laskettu suhteessa osakepohjaisten kannustimien kokonaismäärään kannustinlajeittain.
- 4 Vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman nojalla ei annettu yhtään Nokian osaketta vuonna 2011, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta. Sen vuoksi vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman perusteella suoritettavien osakkeiden kynnysmäärä on 0.
- Seuraavassa taulukossa on esitetty johtokunnan jäsenten osake- ja ADS-omistus 31.12.2011.

Mr · · 1	Ozellasi		ohtokunnan jäsen
Nimi ¹	Osakkeet	ADS:t	vuodesta
Stephen Elop	_	150 000	2010
Esko Aho	_	_	2009
Jerri DeVard	_	_	2011
Colin Giles	64 018	_	2011
Michael Halbherr	200 000	_	2011
Jo Harlow	9 913	15 000	2011
Timo Ihamuotila	62 894	_	2007
Mary T. McDowell	180 830	5 000	2004
Louise Pentland	25 283	_	2011
Niklas Savander	93 403	_	2006
Henry Tirri	6 032	_	2011
Juha Äkräs	17 904	_	2010
Kai Öistämö	95 232	_	2005

¹ Alberto Torres jätti johtokunnan 10.2.2011, jolloin hän omisti 42 832 osaketta. Richard Green jätti johtokunnan 21.9.2011, jolloin hän ei omistanut yhtään osaketta. Timo Ojanperä jätti johtokunnan 30.9.2011, jolloin hän omisti 66 872 osaketta.

- 5 Vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman nojalla ei annettu yhtään Nokian osaketta vuonna 2011, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta. Sen vuoksi vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman perusteella suoritettavien osakkeiden maksimimäärä on 0. Vuosien 2010 ja 2011 tulosperusteisten osakeohjelmien perusteella annettavien osakkeiden maksimimäärä on nelinkertainen tulosperusteisten osakepalkkioiden kynnysmäärään nähden.
- 6 Sisältää myös osakkeet, jotka on ansaittavissa erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman mukaisesti. Tämän kannustinohjelman perusteella annettavien osakkeiden maksimimäärä on kolminkertainen kynnysmäärään nähden.

Johtokunnan jäsenten optio-oikeudet

Seuraavassa taulukossa esitetään tiedot johtokunnan jäsenten optio-oikeuksista 31.12.2011. Optio-oikeudet on annettu Nokian optio-ohjelmien 2005, 2007 ja 2011 perusteella. Lisätietoa Nokian optio-ohjelmista löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 24 sivulta 55.

					ikeuksien ärä ¹	perusarvo	ikeuksien o yhteensä 011, EUR ²
Nimi	Optioiden alalaji	Voimassaolon päättymisaika	Merkintä- hinta per osake EUR	Merkintä- aika alkanut	Merkintä- aika ei alkanut	Merkintä- aika alkanut ³	Merkintä- aika ei alkanut
Stephen Elop	2010 4Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	7,59 6,02 3,76	0 0 0	500 000 250 000 500 000	0 0 0	0 0 5 000
Esko Aho	2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	11,18 8,86 6,02 3,76	19 685 9 375 0 0	15 315 20 625 30 000 100 000	0 0 0 0	0 0 0 1 000
Jerri DeVard	2011 2Q 2011 3Q	27.12.2017 27.12.2017	6,02 3,76	0	45 000 150 000	0	0 1 500
Colin Giles	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 18 000 8 125 11 250 7 812 0	0 0 1 875 8 750 17 188 45 000 150 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0
Michael Halbherr	2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	533 3 043 3 935 2 031 0	0 707 3 065 4 469 15 000 255 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 2 550
Jo Harlow	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 10 000 2 837 3 090 7 812 0	0 0 663 2 410 17 188 70 000 200 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0
Timo Ihamuotila	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2009 4Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,76 8,86 6,02 3,76	0 32 000 16 250 19 685 8 750 21 875 0	0 0 3 750 15 315 11 250 48 125 70 000 200 000	0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0
Mary T. McDowell	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 55 000 22 750 30 935 18 750 0	0 0 5 250 24 065 41 250 70 000 200 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0

					ikeuksien ärä ¹	perusarvo	keuksien yhteensä 11, EUR ²
Nimi	Optioiden alalaji	Voimassaolon päättymisaika	Merkintä- hinta per osake EUR	Merkintä- aika alkanut	Merkintä- aika ei alkanut	Merkintä- aika alkanut ³	Merkintä- aika ei alkanut
Louise Pentland	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 3 333 3 250 6 750 9 375 0	0 750 5 250 20 625 45 000	0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0
Niklas Savander	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 32 000 22 750 30 935 18 750 0	0 0 5 250 24 065 41 250 70 000 200 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 2
Henry Tirri	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 4Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 4,84	0 1 333 2 837 6 750 6 250 0	0 663 5 250 13 750 27 000 118 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0
Juha Äkräs	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 10 000 4 875 6 750 12 500 0	0 0 1 125 5 250 27 500 45 000 150 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0
Kai Öistämö	2006 2Q 2007 2Q 2008 2Q 2009 2Q 2010 2Q 2011 2Q 2011 3Q	31.12.2011 31.12.2012 31.12.2013 31.12.2014 31.12.2015 27.12.2017 27.12.2017	18,02 18,39 19,16 11,18 8,86 6,02 3,76	0 55 000 26 000 33 750 21 875 0	0 0 6 000 26 250 48 125 45 000 150 000	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0
Johtokunnan jäser hallussa olevien optio-oikeuksien r 31.12.2011 yhteen	nten näärä		·	648 586	4 322 363		24 050
Annettujen optio- yhteensä (globaali				6 767 629	16 435 699		

1 Taulukossa esitettyjen optio-oikeuksien määrä on sama kuin niiden osakkeiden määrä, jotka optio-oikeuksien perusteella voidaan merkitä. Vuosien
2005, 2007 ja 2011 optio-ohjelmien optio-oikeuksilla on eri merkintäajat.
Konsernin vuosien 2005 ja 2007 globaaleissa optio-ohjelmassa merkintäaika alkaa suoden kuluttua
optio-oikeuksien myöntämisestä, ja loppujen osalta merkintäaika alkaa
vuosineljänneksittäin 6,25 % suuruisissa erissä. Kaikki optiot tulevat käytettäviksi neljän vuoden aikana. Konsernin vuoden 2011 globaalissa optioohjelmassa merkintäaika alkaa seuraavasti; 50 % osalta merkintäaika alkaa
kolmen vuoden kuluttua optio-oikeuksien myöntämisestä ja loppujen
50 % osalta merkintäaika alkaa neljän vuoden kuluttua optio-oikeuksien

- 2 Optio-oikeuksien perusarvo perustuu optio-oikeuden merkintähinnan ja Nokian osakkeen päätöskurssin (3,77 euroa NASDAQ OMX Helsingissä 31.12.2011) väliseen erotukseen.
- 3 Johtokunnan jäsenille optio-oikeuksien perusteella tehdyistä osakkeiden merkinnöistä realisoituneet tulot on esitetty alla taulukossa " Osakesuoritukset ja optio-oikeuksien perusteella tehdyt osakkeiden merkinnät" sivulla 130.
- 4 Vuoden 2011 aikana seuraavat johtokunnan jäsenet jättivät johtokunnan: Alberto Torres, Richard Green ja Tero Ojanperä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tiedot kunkin entisen johtokunnan jäsenen hallussa olleista optiooikeuksista johtokunnasta irtisanoutumisen hetkellä.

myöntämisestä.

				Optio-oikeuksien määrä ¹		Optio-oikeuksien perusarvo yhteensä 30.12.2011, EUR ⁷		
Nimi	Optioiden alalaji	Voimassaolon päättymisaika	Merkintä- hinta per osake EUR	Merkintä- aika alkanut	Merkintä- aika ei alkanut	Merkintä- aika alkanut ³	Merkintä- aika ei alkanut	
Alberto Torres ⁵								
(10.2.2011)	2006 2Q	31.12.2011	18,02	7 200	0	0	0	
	2007 2Q	31.12.2012	18,39	15 750	2 250	0	0	
	2008 2Q	31.12.2013	19,16	6 250	3 750	0	0	
	2009 2Q	31.12.2014	11,18	7 500	12 500	0	0	
	2010 2Q	31.12.2015	8,86	0	40 000	0	0	
Richard Green ⁶								
(21.9.2011)	2010 3Q	31.12.2015	7,29	0	25 000	0	0	
	2011 2Q	27.12.2017	6,02	0	45 000	0	0	
Tero Ojanperä ⁶								
(30.9.2011)	2006 2Q	31.12.2011	18,02	60 000	0	0	0	
	2007 2Q	31.12.2012	18,39	32 000	0	0	0	
	2008 2Q	31.12.2013	19,16	15 000	5 000	0	0	
	2009 2Q	31.12.2014	11,18	17 498	17 502	0	0	
	2010 2Q	31.12.2015	8,86	10 000	30 000	0	0	
	2011 2Q	27.12.2017	6,02	0	30 000	0	0	

⁵ Alberto Torresin työsuhteen päättymispäivä oli 31.3.2011. Hän menetti hänelle myönnetyt optio-oikeudet työsuhteen päättymisen seurauksena ohjelmien ehtojen mukaisesti.

Johtokunnan tulosperusteiset osakepalkkiot ja ehdolliset osakepalkkiot

Seuraavassa taulukossa esitetään tiedot johtokunnan jäsenten tulosperusteisista osakepalkkioista sekä ehdollisista osakepalkkioista 31.12.2011. Nämä osakepalkkiot on myönnetty vuosien 2009, 2010 ja 2011 tulosperusteisten osakepalkkioohjelmien sekä vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ehdollisten osakepalkkio-ohjelmien perusteella. Stephen Elopin osalta taulukko sisältää myös erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman. Tietoja tulosperusteisista osakepalkkio-ohjelmista ja ehdollisista osakepalkkio-ohjelmista löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 24 sivulta 55.

⁶ Richard Green ja Tero Ojanperä menettivät heille myönnetyt optio-oikeudet työsuhteen päättymisen seurauksena ohjelmien ehtojen mukaisesti.

⁷ Optio-oikeuksien perusarvo perustuu optio-oikeuden merkintähinnan ja Nokian osakkeen päätöskurssin väliseen erotukseen. Nokian osakkeen päätöskurssi NASDAQ OMX Helsingissä oli Alberto Torresin osalta 8,16 euroa 10.2.2011, Richard Greenin osalta 4,19 euroa 21.9.2011 ja Tero Ojanperän osalta 4,25 euroa 30.9.2011.

		Tulosperusteise	et osakepalkkiot		Ehdolliset osakepalkkiot			
	Tulos- perusteinen sakepalkkio- ohjelma ¹	Tulos- perusteisten osakepalkkioiden kynnysmäärä ²	Tulos- perusteisten osakepalkkioiden maksimimäärä ³	Perusarvo 30.12.2011 ⁵ EUR	Ehdollinen osake- palkkio- ohjelma ⁷		Perusarvo 30.12.2011 ⁸ EUR	
Stephen Elop	2010 2011 2011	75 000 125 000 250 000 ⁴	300 000 500 000 750 000 ⁴	279 772 942 500 0 ⁶	2010 2011	100 000 180 000	377 000 678 600	
Esko Aho	2009 2010 2011	0 15 000 15 000	0 60 000 60 000	0 55 954 113 100	2008 2009 2010 2011	7 000 25 000 58 000 23 000	26 390 94 250 218 660 86 710	
Jerri DeVard	2011	22 500	90 000	169 650	2011	100 000	377 000	
Colin Giles	2009 2010 2011	0 12 500 22 500	0 50 000 90 000	0 46 629 169 650	2008 2009 2010 2011	10 000 20 000 55 000 35 000	37 700 75 400 207 350 131 950	
Michael Halbhe		0 3 250 35 000	0 13 000 140 000	0 12 123 263 900	2008 2009 2010 2011	9 000 10 500 17 000 50 000	33 930 39 585 64 090 188 500	
Jo Harlow	2009 2010 2011	0 12 500 35 000	0 50 000 140 000	0 46 629 263 900	2008 2009 2010 2011	6 000 20 000 55 000 50 000	22 620 75 400 207 350 188 500	
Timo Ihamuotil	a 2009 2010 2011	0 35 000 35 000	0 140 000 140 000	0 130 560 263 900	2009 2010 2011	35 000 120 000 50 000	131 950 452 400 188 500	
Mary T. McDow	2009 2010 2011	0 30 000 35 000	0 120 000 140 000	0 111 909 263 900	2009 2010 2011	38 000 115 000 50 000	143 260 433 550 188 500	
Louise Pentland	d 2009 2010 2011	0 15 000 22 500	0 60 000 90 000	0 55 954 169 650	2009 2010 2011	6 000 78 000 35 000	22 620 294 060 131 950	
Niklas Savande	r 2009 2010 2011	0 30 000 35 000	0 120 000 140 000	0 111 909 263 900	2009 2010 2011	38 000 115 000 50 000	143 260 433 550 188 500	
Henry Tirri	2009 2010 2011	0 10 000 22 500	0 40 000 90 000	0 37 303 169 650	2008 2009 2010 2011	10 000 20 000 30 000 35 000	37 700 75 400 113 100 131 950	
Juha Äkräs	2009 2010 2011	0 20 000 22 500	0 80 000 90 000	0 74 606 169 650	2008 2009 2010 2011	8 000 15 000 85 000 35 000	30 160 56 550 320 450 131 950	
Kai Öistämö	2009 2010 2011	0 35 000 22 500	0 140 000 90 000	0 130 560 169 650	2009 2010 2011	50 000 100 000 35 000	188 500 377 000 131 950	
Johtokunnan ti osakepalkkiot j osakepalkkiot y	a ehdolliset	993 250	3 723 000	4 486 907		1 983 500	7 477 795	
Kaikki tulosper palkkiot ja ehde (globaalit ohjel		alkkiot,	30 080 134 ¹⁴	45 153 423		16 586 091	62 529 563	

- 1 Vuoden 2009 ohjelman ansaintajakso oli 2009–2011, vuoden 2010 ohjelman ansaintajakso on 2010–2012 ja vuoden 2011 ohjelman ansaintajakso on 2011–2013
- 2 Kynnysmäärä Nokian osakkeita annetaan, mikäli molemmat ennalta asetetut kynnystason suoritustavoitteet saavutetaan. Vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman nojalla ei annettu yhtään Nokian osaketta, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta. Sen vuoksi vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman perusteella suoritettavien osakkeiden kynnysmäärä on 0.
- 3 Maksimimäärä Nokian osakkeita annetaan, mikäli molemmat ennalta asetetut maksimisuoritustavoitteet saavutetaan. Maksimimäärä annettavia osakkeita on nelinkertainen kynnysmäärään nähden. Nokian vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman nojalla ei annettu yhtään Nokian osaketta, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta. Sen vuoksi vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman perusteella suoritettavien osakkeiden maksimimäärä on 0.
- 4 Erityisen toimitusjohtajan kertakannustinohjelman nojalla annettavien osakkeiden kynnys- ja maksimimäärä. Maksimimäärä on kolme kertaa kynnysmäärä.
- Vuosien 2010 ja 2011 tulosperusteisten osakeohjelmien perusteella annettujen tulosperusteisten osakkeiden arvo perustuu yhtiön arvioon ohjelmien perusteella annettaviksi tulevien osakkeiden lukumäärästä. Vuosien 2010 ja 2011 tulosperusteisten osakeohjelmien perusarvo perustuu Nokian osakkeen 3,77 euron päätöskurssiin NASDAQ OMX Helsingissä 30.12.2011. Vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman perusteella ei annettu yhtään Nokian osaketta, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta.

- 6 Erityisen toimitusjohtajan kertakannustinjärjestelmän perusarvo perustuu kahden suorituskriteerin arviointiin: osakkeenomistajien kokonaistuotto suhteessa vertailuyhtiöihin ja Nokian osakkeen arvo 31.12.2011. Nokian osakkeen arvo on 20 päivän kaupankäynnin keskiarvo verrattuna osakkeen 3,85 euron arvoon NASDAQ OMX Helsingissä 30.12.2011.
- 7 Vuosien 2008, 2009, 2010 ja 2011 ehdollisten osakepalkkio-ohjelmien perusteella on myönnetty osakepalkkioita vuosineljänneksittäin. Suurimman osan vuoden 2008 ehdollisen osakeohjelman perusteella myönnettyjen ehdollisten osakepalkkioiden osalta ansaintajakso päättyi 1.1.2012, vuoden 2009 ohjelman osalta ansaintajakso päättyy 1.1.2013, vuoden 2010 ohjelman osalta 1.1.2014 ja vuoden 2011 ohjelman osalta 1.1.2015.
- 8 Perusarvo perustuu Nokian osakkeen 3,77 euron päätöskurssiin NASDAQ OMX Helsingissä 30.12.2011.
- 9 Vuoden 2011 aikana seuraavat johtokunnan jäsenet jättivät johtokunnan: Alberto Torres, Richard Green ja Tero Ojanperä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tiedot kunkin edellä mainitun entisen johtokunnan jäsenen tulosperusteisista ja ehdollisista osakepalkkioista johtokunnasta irtisanoutumisen hetkellä.

		Tulosperuste	iset osakepalkkiot		Ehdo	lliset osakepa	alkkiot
Nimi	Tulos- perusteinen osakepalkkio- ohjelma ¹	Tulos- perusteisten osakepalkkioiden kynnysmäärä ¹³	Tulos- perusteisten osakepalkkioiden maksimimäärä ¹⁴	Perusarvo ¹² EUR	Ehdollinen osake- palkkio- ohjelma ⁵	Ehdollisten osake- palkkioiden määrä	Perusarvo ^{1;} EUR
Alberto Torres	_S 10						
(10.2.2011)	2009	10 000	40 000	0	2008	10 000	81 600
	2010	20 000	80 000	161 481	2009	25 000	204 000
					2010	30 000	244 800
Richard Green	1 11						
(21.9.2011)	2010	12 500	50 000	51 823	2010	75 000	314 250
	2011	22 500	90 000	188 550	2011	35 000	146 650
Tero Ojanpera	i 11						
(30.9.2011)	2009	17 500	70 000	0	2008	14 000	59 500
	2010	20 000	80 000	84 105	2009	25 000	106 250
	2011	15 000	60 000	127 500	2010	85 000	361 250
					2011	23 000	97 750

- 10 Alberto Torresin työsuhteen päättymispäivä oli 31.3.2011. Hän menetti tulosperusteiset ja ehdolliset osakepalkkiot työsuhteen päättymisen seurauksena ohjelmien ehtojen mukaisesti.
- 11 Richard Green ja Tero Ojanperä menettivät tulosperusteiset ja ehdolliset osakepalkkiot työsuhteen päättymisen seurauksena ohjelmien ehtojen mukaisesti.
- 12 Perusarvo perustuu Nokian osakkeen päätöskurssiin NASDAQ OMX Helsingissä, joka Alberto Torresin osalta oli 8,16 euroa 10.2.2011, Richard Greenin osalta 4,19 euroa 21.9.2011 ja Tero Ojanperän osalta 4,25 euroa 30.9.2011.
- 13 Kynnysmäärä Nokian osakkeita annetaan, mikäli molemmat ennalta asetetut kynnystason suoritustavoitteet saavutetaan. Nokian vuoden 2009 tulosperusteisen osakeohjelman nojalla ei annettu yhtään Nokian osaketta, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta.
- 14 Maksimimäärä Nokian osakkeita annetaan, mikäli molemmat ennalta asetetut maksimisuoritustavoitteet saavutetaan. Maksimimäärä annettavia osakkeita on nelinkertainen kynnysmäärään nähden. Nokian vuoden 2009 tulosperusteisen osake-ohjelman nojalla ei annettu yhtään Nokian osaketta, sillä Nokian suoritus ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta.

Osakesuoritukset ja optio-oikeuksien perusteella tehdyt osakkeiden merkinnät

Seuraavassa taulukossa esitetään tiedot johtokunnan jäsenten optio-oikeuksien perusteella merkitsemistä osakkeista sekä osakepalkkioiden perusteella tehdyistä osakesuorituksista vuonna 2011.

	Optio-oikeudet ¹			Tulosperusteiset osakepalkkiot ²		Ehdolliset osakepalkkiot ^{3,4}	
Nimi ⁵	Käytettyjen optio- oikeuksien määrä	Arvo EUR	Annettujen osakkeiden määrä	Arvo EUR	Annettujen osakkeiden määrä	Arvo EUR	
Stephen Elop	0	0	0	0	0	0	
Esko Aho	0	0	0	0	0	0	
Jerri DeVard	0	0	0	0	0	0	
Colin Giles	0	0	0	0	13 000 ³	82 550	
Michael Halbherr	0	0	0	0	0	0	
Jo Harlow	0	0	0	0	4 000 3	25 400	
Timo Ihamuotila	0	0	0	0	14 000 ⁴	68 600	
Mary T. McDowell	0	0	0	0	20 000 4	98 000	
Louise Pentland	0	0	0	0	3 000 ³ 8 500 ⁴	19 050 41 650	
Niklas Savander	0	0	0	0	20 000 ⁴	98 000	
Henry Tirri	0	0	0	0	5 000 ³	31 750	
Juha Äkräs	0	0	0	0	4 000 ³	25 400	
Kai Öistämö	0	0	0	0	22 000 4	107 800	

- 1 Optio-oikeuksien perusteella merkittyjen osakkeiden arvo perustuu Nokian osakkeen hinnan ja optio-ohjelman ehtojen mukaisen merkintähinnan väliseen erotukseen.
- 2 Vuoden 2008 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman perusteella ei annettu Nokian osakkeita vuonna 2011, sillä Nokian tulos ei saavuttanut kynnystasoa kummankaan suoritustavoitteen osalta.
- 3 Vuoden 2007 ehdollisen osakepalkkio-ohjelman perusteella suoritetut osakkeet. Arvo perustuu Nokian osakkeen 6,35 euron keskikurssiin NASDAQ OMX Helsingissä 23.2.2011.
- 4 Vuoden 2008 ehdollisen osakepalkkio-ohjelman perusteella suoritetut osakkeet. Arvo perustuu Nokian osakkeen 4,90 euron keskikurssiin NASDAQ OMX Helsingissä 26.10.2011.
- 5 Vuoden 2011 aikana seuraavat johtokunnan jäsenet jättivät johtokunnan: Alberto Torres, Richard Green ja Tero Ojanperä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tiedot kunkin edellä mainitun entisen johtokunnan jäsenen optio-oikeuksien perusteella merkitsemistä osakkeista ja osakepalkkioohjelmien perusteella tehdyistä osakesuorituksista johtokunnasta irtisanoutumisen hetkellä.

	Optio-oikeudet ¹			Tulosperusteiset osakepalkkiot ²		Ehdolliset osakepalkkiot ^{3,4}	
Nimi ⁵	Käytettyjen optio- oikeuksien määrä	Arvo EUR	Annettujen osakkeiden määrä	Arvo EUR	Annettujen osakkeiden määrä	Arvo EUR	
Alberto Torres (10.2.2011)	0	0	0	0	13 000 ³	82 550	
Richard Green (21.9.2011)	0	0	0	0	0	0	
Tero Ojanperä (30.9.2011)	0	0	0	0	0	0	

Johdon osakeomistusta koskevat suositukset

Pitkäaikaisten osakepohjaisten kannustinohjelmien tarkoituksena on edistää yhtiön kilpailukykyä ja pitkän aikavälin taloudellista menestystä sekä tuottaa osakkeenomistajille arvoa pitkällä aikavälillä. Optio-oikeuksien, tulosperusteisten osakepalkkioiden ja ehdollisten osakepalkkioiden antamisen lisäksi Nokia myös kannustaa ylintä johtoa osakeomistukseen ja on laatinut johdon osakeomistusta koskevan suosituksen, jossa suositeltavat osakeomistuksen vähimmäismäärät on sidottu vuosittaisen peruspalkan määrään. Toimitusjohtajan ja johtokunnan puheenjohtajan osalta suositeltu vähimmäissijoitus Nokian osakkeisiin vastaa kolmen vuoden peruspalkan määrää ja muiden johtokunnan jäsenten osalta kahden vuoden peruspalkan määrää. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenten odotetaan kartuttavan osakeomistustaan yhtiössä 50 %:lla Nokian osakepohjaisista kannustinohjelmista saaduista verojen jälkeisistä tuotoista, kunnes edellä mainittu vähimmäisomistustaso on saavutettu. Henkilöstöpoliittinen valiokunta valvoo säännöllisesti johdon osakeomistusta koskevien suositusten noudattamista.

Nokian sisäpiiriohje

Nokian hallitus on hyväksynyt sisäpiiriohjeen koskien kaupankäyntiä Nokian osakkeilla. Hallituksen ja johtokunnan jäsenet ovat ensisijaisia pysyviä sisäpiiriläisiä ("primary insiders"). Nokian lakimääräisten ensisijaisten pysyvien sisäpiiriläisten osakeomistus Nokiassa on julkista ja se on nähtävillä sekä Euroclear Finland Oy:ssä että Nokian internet-sivuilta. Edellä mainittuihin ensisijaisiin pysyviin sisäpiiriläisiin ja yhtiön määrittelemiin muihin pysyviin sisäpiiriläisiin ("secondary insiders") soveltuu kaupankäyntirajoituksia ja -sääntöjä, mukaan lukien kielto käydä kauppaa Nokian arvopapereilla Nokian osavuosikatsauksen julkistamista edeltävän kolmen viikon "suljetun ikkunan" ajanjaksona ja Nokian tilinpäätöstiedotteen julkistamista edeltävän neljän viikon "suljetun ikkunan" ajanjaksona, mukaan lukien koko julkistamispäivän. Säännöllisten rajoitusten ohella yhtiö asettaa tarvittaessa hankekohtaisia kaupankäyntirajoituksia. Nokian sisäpiiriohjetta päivitetään ajoittain ja Nokia tarjoaa sisäpiiriohjetta koskevaa koulutusta. Nokian sisäpiiriohje on NASDAQ OMX Helsingin sisäpiiriohjeen vaatimusten mukainen asettaen myös sitä pidemmälle meneviä sääntöjä.

TILINTARKASTUSPALKKIOT JA -PALVELUT

PricewaterhouseCoopers Oy on toiminut Nokian riippumattomana tilintarkastajana kunkin kolmen viimeisen tilikauden aikana, joista viimeisin päättyi 31.12.2011. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tilikaudeksi kerrallaan. Hallituksen tarkastusvaliokunta tekee vuosittain yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta tai uudelleenvalinnasta arvioituaan valittavaksi tai uudelleen valittavaksi ehdotetun tilintarkastajan pätevyyden ja riippumattomuuden.

Seuraavassa taulukossa on esitetty PricewaterhouseCoopers Oy:lle tilintarkastus- ja muista palveluista vuosina 2011 ja 2010 suoritetut palkkiot sekä kokonaisuudessaan että eriteltynä Nokian ja Nokia Siemens Networksin osalta.

		2011			2010	
milj. EUR	Nokia	Nokia Siemens Networks	Yhteensä	Nokia	Nokia Siemens Networks	Yhteensä
Tilintarkastus- palkkiot ¹	7,2	10,9	18,1	6,8	9,8	16,4
Tilintarkastukseen liittyvät palkkiot ²	1,3	2,3	3,6	1,3	1,2	2,5
Verokonsultointi- palkkiot ³	2,8	2,1	4,9	4,4	1,2	5,6
Muut palkkiot ⁴	1,1		1,1	0,1	_	0,1
Yhteensä	12,4	15,3	27,7	12,6	12,0	24,6

- 1 Tilintarkastuspalkkiot koostuvat yhtiön konsernitilinpäätöksen ja yhtiön tytäryhtiöiden lakisääteisten tilinpäätösten vuosittaisesta tarkastuksesta maksetuista palkkioista.
- 2 Tilintarkastukseen liittyvät palkkiot koostuvat palkkioista, jotka on maksettu sellaisista varmennuspalveluista, jotka kohtuudella liittyvät yhtiön tilintarkastuksen suorittamiseen tai jotka riippumaton tilintarkastaja tavanomaisesti suorittaa. Näitä palveluita ovat mm. kirjanpito- ja raportointiistandardeihin liittyvä konsultointi, veroraportointiin ja paikallisiin lakisääteisiin kirjanpitovaatimuksiin liittyvä konsultointi, yrityskauppoihin liittyvät due diligence -tarkastukset, asiakasrahoitukseen liittyvät taloudelliset due diligence -tarkastukset, raportit liittyen lainasopimusten ehtoihin, työntekijöiden kannustinjärjestelmien tarkastukset ja erinäiset kannustimien myöntämiseen liittyvät raportit sekä lainmukaisuusvalvontaan liittyvät tutkimukset ja lainmukaisuusohjelmat. Tilintarkastuspalkkioihin sisältyy myös muista tilintarkastuspalveluista maksettuja palkkioita. Tällaisia ovat palvelut, joita vain riippumaton tilintarkastaja voi kohtuudella tarjota, kuten tukikirjeiden (comfort letter) ja suostumusten antaminen lakisääteisten raportointien yhteydessä sekä viranomaisille toimitettavien asiakirjojen tarkastaminen.
- 3 Verokonsultointipalkkioihin sisältyy palkkioita seuraavista toimista: (i) veroasioiden hoitaminen mukaan lukien veroilmoitusten laatiminen ja erilaisten todistusten ja lomakkeiden antaminen viranomaisille ja konsultointi liittyen veroilmoituksiin ja avustaminen liittyen veroviranomaisten tiedusteluihin; (ii) neuvonanto liittyen siirtohinnoittelluun ja avustaminen viranomaispäätösten kanssa; (iii) tulleihin liittyvät tarkastukset ja neuvonanto; (iv) konsultointi ja verotarkastukset (avustaminen teknisten verotiedusteluiden sekä verotarkastusten ja -valitusten osalta sekä neuvonanto yrityskauppoihin ja -järjestelyihin liittyven); (v) henkilöverotukseen liittyvien asioiden hoitaminen (johtoon kuulumattomien työntekijöiden veroilmoitusten laatiminen ja jättäminen viranomaisille, avustaminen oleskelu-, työ- ja oleskelulupahakemusten ja verotuksellisen aseman selvittämisen yhteydessä); ja (vi) konsultointi ja verosuunnittelu (neuvonanto koskien osakepohjaisia palkkioita, paikallisia työ- ja sosiaaliturvalakeja ja palkitsemisjärjestelmiä, sekä lyhytaikaisten ulkomaankomennusten verosevaraamuksia).
- 4 Muihin palkkioihin sisältyy palkkioita liittyen yhtiöiden perustamisiin, väärinkäytösepäilyihin liittyviin selvityksiin, tietoturvallisuuteen, asiakkaiden lisenssijärjestelyiden tutkimuksiin ja tarkastuksiin, muihin konsultointipalveluihin ja satunnaisiin koulutuksiin sekä erinäisiin aineistoihin ja palveluihin.

TILINTARKASTAJIEN TOIMEKSIANTOJEN HYVÄKSYMISMENETTELY

Hallituksen tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu mm. tilintarkastajan toiminnan valvonta Suomen lakien puitteissa. Tarkastusvaliokunta on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan riippumattomilta tilintarkastajilta ostettavat tilintarkastustai muut palvelut on hyväksyttävä etukäteen ("hyväksymisohje").

Hyväksymisohjeen mukaan tarkastusvaliokunta voi joko hyväksyä ehdotetut toimeksiannot (i) etukäteen vahvistamansa yleisen hyväksynnän nojalla tai (ii) toimeksiantokohtaisesti. Tarkastusvaliokunta voi kummassakin tapauksessa valtuuttaa yhden tai useamman jäsenensä hyväksymään toimeksiannot puolestaan. Hyväksymisohjeen liitteestä käyvät ilmi ne tilintarkastuspalvelut, tilintarkastukseen liittyvät palvelut, verokonsultointipalvelut ja muut palvelut, jotka ovat tarkastusvaliokunnan yleisesti hyväksymiä. Kaikki muut kuin tarkastusvaliokunnan vahvistamat edellä mainittuihin ryhmiin kuuluvat palvelut, mukaan lukien kaikki sisäiseen valvontaan (internal control) ja merkittäviin yritysjärjestelyihin liittyvät palvelut, vaativat tarkastusvaliokunnan toimeksiantokohtaisen hyväksynnän. Kaikki toimeksiantopyynnöt koskien yleisen hyväksynnän nojalla hyväksyttyjä palveluita toimitetaan Corporate Controllerille, joka määrittää ovatko palvelut yleisen hyväksynnän rajoissa. Tarkastusvaliokunta tarkistaa hyväksymisohjeen ja sen liitteet vuosittain.

Tarkastusvaliokunta asettaa vuosittain kustannusrajat kullekin hyväksymisohjeen mukaiselle palveluryhmälle (tilintarkastuspalvelut, tilintarkastukseen liittyvät palvelut, verokonsultointipalvelut ja muut palvelut). Sekä tilintarkastaja että Corporate Controller esittävät tilintarkastajan palveluita koskevat hyväksymispyynnöt tarkastusvaliokunnalle. Tilintarkastaja raportoi kussakin tarkastusvaliokunnan säännöllisessä kokouksessa tarjoamistaan palveluista, niiden sen hetkisestä tilasta ja kustannuksista.

TIETOJA SIJOITTAJILLE

TIETOJA INTERNETIN KAUTTA

www.nokia.com/fi-fi/tietoa-nokiasta

Internetistä löytyy tietoa taloudellisista katsauksista, Nokian johdon esityksistä, analyytikkopuheluista ja muuta sijoittajasuhdemateriaalia, lehdistötiedotteita sekä ympäristö- ja yhteiskunnalliseen raportointiin liittyvää tietoa.

SIJOITTAJASUHTEET:

investor.relations@nokia.com

Nokia sijoittajasuhteet PL 226 00045 NOKIA GROUP Puh. 07180 34927 Fax 07180 38340 Nokia Investor Relations 50 Main Street, Suite 1000 White Plains, NY 10606 USA Puh. +1 914 282 0145

Varsinainen yhtiökokous

Aika: Torstai 3.5.2012 klo 14.00 Paikka: Helsingin Messukeskus, Amfi-sali, Messuaukio 1, Helsinki.

Osinko

Hallituksen esitys vuodelta 2011 maksettavaksi osingoksi on 0,20 euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 8.5.2012 ja maksupäiväksi 23.5.2012.

Taloudelliset katsaukset

Nokia suunnittelee julkistavansa vuoden 2012 aikana osavuosikatsaukset 19.4., 19.7. ja 18.10. Vuoden 2012 tulos on suunniteltu julkistettavaksi tammikuussa 2013.

Vuosikooste 2011

Kaikki Nokian vuonna 2011 julkaisemat pörssitiedotteet ja suomenkieliset lehdistötiedotteet löytyvät Nokian internetsivuilta osoitteesta www.nokia.com/fi-fi/tietoa-nokiasta/lehdisto/

Pörssit

Nokia Oyj:n osake noteerataan seuraavissa arvopaperipörsseissä:

	Tunnus	Kaupankäyntivaluutta
NASDAQ OMX Helsinki (vuodesta 1915)	NOK1V	EUR
New York Stock Exchange	NOK	LICE
(vuodesta 1994)	NOK	USD

Tärkeimmät indeksit

NOK1V	NOK
OMXN40 OMX Nordic 40	NYA NYSE Composite
HEX OMX Helsinki	CTN CSFB Technology
HEX25 OMX Helsinki 25	MLO Merrill Lynch 10
HXINFT Helsinki Information Technology	
BE500 Bloomberg European 500	
SX5E DJ Euro STOXX 50	
E300 FTSE Eurofirst 300	

On otettava huomioon, että tähän tiedotteeseen sisältyvät, muut kuin jo toteutuneita seikkoja koskevat lausumat ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Näitä ovat esimerkiksi: A) odotetut suunnitelmat ja hyödyt liittyen kumppanuuteen Microsoftin kanssa, jossa pyritään tuomaan yhteen yhtiöiden toisiaan täydentävät vahvuudet ja osaaminen uuden maailmanlaajuisen mobiiliekosysteemin luomiseksi älypuhelimille; B) uusien strategioidemme toteuttamisen aikataulut ja odotetut hyödyt, mukaan lukien toiminnalliset ja taloudelliset hyödyt ja tavoitteet, sekä muutokset yhtiön johdossa ja toiminnallisessa rakenteessa; C) tuotteidemme ja palveluidemme toimituksiin liittyvät ajankohdat; D) kykymme innovoida, kehittää, toteuttaa ja kaupallistaa uusia teknologioita, tuotteita ja palveluita; E) arviot markkinoiden kehittymisestä ja rakenteellisista muutoksista; F) arviot ja tavoitteet koskien teolli-

suudenalamme volyymien kehitystä, markkinaosuutta, hintoja, liikevaihtoa ja katteita liittyen tuotteisiimme ja palveluihimme; G) toiminnallisia tavoitteitamme ja liiketoimintamme tulosta koskevat arviot ja tavoitteet; H) arviot ja tavoitteet koskien yhteistyö- ja kumppanuusjärjestelyitä; I) vireillä olevien ja uhkaavien oikeudenkäyntien lopputulos; J) arviot koskien yrityskauppojen ja uudelleenjärjestelyiden menestyksekästä toteuttamista oikea-aikaisesti ja kykyämme saavuttaa yrityskauppoihin tai uudelleenjärjestelyihin liittyvät taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet; ja K) lausumat, joissa esiintyy sana "uskoa", "odottaa", "ennakoida", "tavoite", "arvioida", "on tarkoitettu", "tähdätä", "suunniteltu", "aikoa" tai muu vastaava ilmaisu. Tällaiset lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon ja uskoon sen tiedon valossa, joka sillä on kyseisellä hetkellä saatavilla. Koska tällaisiin lausumiin sisältyy riskejä ja

enävarmuuksia, todelliset tulokset voivat noiketa huomattavasti niistä tuloksista, joita tällä hetkellä odotamme. Tekijöitä, jotka saattaisivat aiheuttaa tällaisia poikkeamia voivat olla esimerkiksi: 1) menestyksemme älypuhelinmarkkinoilla, mukaan lukien kykymme esitellä ja tuoda markkinoille merkittäviä määriä houkuttelevia, kilpailukykyisesti hinnoiteltuja Nokia-tuotteita joissa on Windows Phone -alusta, jotka erottuvat positiivisesti kilpailijoidemme tuotteista sekä Windows Phone -ekosysteemin ulkopuolella että sisällä; 2) kykymme tehdä niistä Nokia-tuotteista, joissa on Windows Phone -alusta, kilpailukykyinen valinta kuluttajille sekä menestyksemme Microsoftin kanssa kannustaa ja tukea sitä, että saavutetaan kilpailukykyinen ja kannattava maailmanlaajuinen ekosysteemi Windows Phone -alustaan perustuville älypuhelimille, joka saavuttavat riittävän laajuuden, arvon ja houkuttelevuuden kaikille markkinaosapuolille; 3) haasteet joita meillä on liittyen kykyymme vlläpitää Symbian-alustaan perustuvan puhelinvalikoimamme kilpailukykyisyyttä ja Symbian-alustan taloudellista elinkelpoisuutta kun siirrymme Windows Phone -alustaan ensisijaisena älypuhelinohjelmistoalustanamme; 4) kykymme saada tuottoa sijoituksillemme seuraavan sukupolven laitteisiin, ohjelmisto-alustoihin ja käyttäjäkokemuksiin; 5) kykymme tuottaa houkuttelevia ja kilpailukykyisiä matkapuhelimia, mukaan lukien sellaisia matkapuhelimia joissa on älypuhelimille ominaisia piirteitä, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti siten, että ne ovat laitteistoltaan ja ohjelmistoltaan erottuvia ja että niissä on paikallisesti relevantteja palveluita ja sovelluksia; 6) kova kilpailutilanne eri markkinoillamme ja kykymme säilyttää tai parantaa markkina-asemaamme tai menestyksellisesti vastata kilpailuympäristömme muutoksiin; 7) kykymme pitää palveluksessa, kannustaa, kehittää ja rekrytoida osaavia työntekijöitä; 8) kykymme tehokkaasti ja sujuvasti täytäntöönpanna uusi toimintarakenne liiketoiminnoillemme sekä kykymme saavuttaa tavoiteltuja tehokkuusetuja ja kustannussäästöjä; 9) Location & Commerce -strategiamme menestys, mukaan lukien kykymme ylläpitää tämän hetkiset liikevaihdon lähteet, kyky tarjota tukea meidän Devices & Services -liiketoiminnalle ja luoda uusia liikevaihdon lähteitä meidän paikkatietopalveluihin ja paikallisiin kaupankäyntipalveluihin liittyvistä omaisuuseristä; 10) menestyksemme yhteistyö- ja kumppanuusjärjestelyissä kolmansien osapuolten, mukaan lukien Microsoftin kanssa; 11) kykymme nopeuttaa innovaatiota, tuotekehitystä ja toimeenpanoa tuodaksemme markkinoille oikea-aikaisesti uusia innovatiivisia ja kilpailukykyisiä mobiilituotteita sekä paikkatietoihin perustuvia että muita palveluita; 12) riippuvaisuus mobiilituotteiden ja langattoman viestinnän toimialojen kehityksestä useilla erilaisilla markkinoilla, mukaan lukien paikkatietopalveluihin ja paikallisiin kaupankäyntipalveluihin liittyvillä toimialoilla, sekä yleinen maailmanlaajuinen ja alueellinen taloudellinen tilanne; 13) kykymme suojata useita patentoituja standardisoituja tai differoivia teknologioita kolmansien osapuolien loukkauksilta tai toimenpiteiltä, jotka tähtäävät teollisoikeuksiemme mitätöimiseen; 14) kykymme säilyttää ja hyödyntää perinteisiä vahvuuksiamme mobiilituotemarkkinoilla, mikäli strategioidemme täytäntöönpanon ja muiden tekijöiden johdosta epäonnistuisimme operaattoriasiakkaidemme, jakelijoidemme ja kuluttajien asiakasuskollisuuden ylläpitämisessä; 15) toimittajiemme, yhteistyökumppaneidemme ja asiakkaidemme menestys, taloudellinen tilanne ja suorituskyky; 16) kykymme ylläpitää menestyksekkäästi tuotannon, palveluiden kehittämisen ja toimittamisen, sekä logistiikan tehokkuutta ja kykymme varmistaa tuotteidemme ja palveluidemme laatu, turvallisuus tietoturva ja oikea-aikainen toimitus;17) kykymme hankkia oikea-aikaisesti ja keskeytyksettä riittäviä määriä laadukkaita täysin toimivia komponentteja, osarakenteita, ohjelmistoja ja palveluita edullisin ehdoin; 18) kykymme hallita varastoamme ja sopeuttaa toimituksemme oikea-aikaisesti tuotteidemme muuttuvaan kysyntään; 19) todelliset tai väitetyt ongelmat tuotteidemme laadussa, turvallisuudessa tai tietoturvassa; 20) kybertietoturvamurron vaikutus tai muu meidän, yhteistyökumppaneidemme tai alihankkijoidemme keräämien, saamien

tai säilyttämien tai tuotteidemme kautta saatujen tai tuotteissamme säilytettyjen henkilötietojen tai muiden kuluttajia koskevien tietojen todellinen tai väitetty katoaminen, asiaton ilmitulo tai vuoto; 21) kykymme menestyksekkäästi hallita tuotteidemme hinnoittelua ja tuotteisiimme ja toimintoihimme liittyviä kustannuksia; 22) valuuttakurssien vaihtelut mukaan lukien erityisesti vaihtelut raportointivaluuttamme euron ja Yhdysvaltojen dollarin, Japanin jenin, Kiinan yuanin sekä eräiden muiden valuuttojen välillä; 23) kykymme suojata teknologioita, joita Nokia tai muut kehittävät tai joita me lisensioimme, kolmansien osapuolten väitteiltä että olisimme loukanneet suojattuja teollisoikeuksia, sekä tiettyjen tuotteissamme ja palveluissamme käytettyjen teknologioiden saatavuus kaupallisesti hyväksyttävin ehdoin; 24) taloudellisiin, poliittisiin tai säädöksiin liittyvien tapahtuminen sekä muiden tapahtumien vaikutus myyntiimme, tuotantolaitoksiimme tai omaisuuseriimme kehittyvissä maissa: 25) eri valtioiden toimintatapojen, kauppapolitiikkojen, lakien tai säännösten muutosten vaikutukset maissa, joissa meillä on omaisuuseriä tai liiketoimintaa; 26) mahdolliset monitahoiset veroihin liittyvät seikat ja velvoitteet, joiden nojalla meille tulee maksettavaksi lisää veroja jollakin tai useilla niistä monista oikeudenkäyttöalueista joissa meillä on liiketoimintaa; 27) häiriö tietoliikennejärjestelmissä tai verkoissa, joista toimintamme on riippuvaista; 28) oikeudenkäyntien epäsuotuisat lopputulokset; 29) väitteet siitä, että tukiasemien ja mobiilituotteiden synnyttämistä sähkömagneettisista kentistä aiheutuisi mahdollisia terveysriskejä, sekä niihin liittyvät oikeudenkäynnit ja julkisuus riippumatta siitä, onko väitteillä perusteita; 30) Nokia Siemens Networksin kyky toimeenpanna menestyksekkäästi tai oikea-aikaisesti sen uusi strategia ja uudelleenjärjestelysuunnitelma ja lisätä sen yleistä kilpailukykyä kannattavuutta; 31) Nokia Siemens Networksin menestys tietoliikenneverkkoihin liittyvien palveluiden markkinoilla ja sen kyky tehokkaasti ja kannattavasti sopeuttaa sen liiketoiminta ja toiminnot oikea-aikaisesti vastaamaan asiakkaiden yhä monipuolisempia tarpeita; 32) Nokia Siemens Networksin kyky säilyttää ja parantaa sen markkinaasemaa tai vastata menestyksekkäästi kilpailuympäristön muutoksiin; 33) Nokia Siemens Networksin likviditeetti ja sen kyky vastata käyttöpääomaa koskeviin tarpeisiin; 34) Nokia Siemens Networksin kyky tuoda oikea-aikaisesti markkinoille uusia tuotteita ja palveluita sekä niihin liittyviä parannuksia ja teknologioita; 35) Nokia Siemens Networksin kyky menestyksekkäästi toimeenpanna sen strategia Motorola Solutions -yhtiöltä hankituille langattomien verkkotoimintojen omaisuuserille; 36) kehitys suurissa, monivuotisissa sopimuksissa tai suhteessamme merkittäviin asiakkaisiin verkkoratkaisujen ja niihin liittyvien palvelujen aloilla; 37) asiakasrahoitusriskiemme hallinta erityisesti verkkoratkaisujen ja niihin liittyvien palveluien aloilla: 38) mahdolliset käynnissä olevat tai muut viranomaistutkimukset, jotka kohdistuvat tiettyjen Siemensin entisten työntekijöiden väitettyihin rikkomuksiin, jotka voivat liittyä tai joilla voi olla vaikutusta Siemensistä Nokia Siemens Networksiin siirtyneisiin operaattoritoimintoihin ja työntekijöihin; ja 39) häiriöt, jotka aiheutuvat Nokia Siemens Networksin asiakassuhteille käynnissä olevista viranomaistutkimuksista, jotka liittyvät Siemensistä Nokia Siemens Networksiin siirtyneisiin operaattoritoimintoihin, sekä ne riskitekijät, jotka mainitaan. Nokian 31.12.2011 päättynyttä tilikautta koskevassa Yhdysvaltojen arvopaperisäännösten mukaisessa asiakirjassa (Form 20-F) ss.13 –47 otsikon "Item 3.D Risk Factors" alla. Muut tuntemattomat tai odottamattomat tekijät tai vääriksi osoittautuvat oletukset voivat aiheuttaa todellisten tulosten huomattavan poikkeamisen tulevaisuudennäkymiin liittyvissä kannanotoissa ja lausumissa esitetyistä tulosodotuksista. Nokia ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja tai lausumia uuden tiedon, tulevaisuuden tapahtuman tai muun syyn johdosta, paitsi siltä osin kuin sillä on siihen lainmukainen velvollisuus.

YHTEYSTIETOJA

NOKIA PÄÄKONTTORI

Keilalahdentie 2 – 4 02150 Espoo PL 226, 00045 Nokia Group FINLAND Puh. 07180 08000 Fax 07180 38340

NOKIA CALIFORNIA

200 South Matilda Avenue W. Washington Ave 94086 Sunnyvale, California USA Puh. +1 408 530 7600

NOKIA LATIN AMERICA

703 NW 62nd Av, Suite 100 Miami, FL, 33126 USA Puh. +1 786 388 4002 Fax +1 786 388 4030

NOKIA BRAZIL

Av das Nacoes Unidas 12.901 Torre Norte 11o. Andar Cep 04578-910 Sao Paulo 04578-910 BRAZIL Puh. +55 11 5508 6350 Fax +55 11 5508 0471

NOKIA GREATER CHINA & KOREA

Nokia China Campus Beijing Economic and Technological Development Area No.5 Donghuan Zhonglu Beijing, PRC 100176 Puh. +86 108711 8888

NOKIA SOUTH EAST ASIA & PACIFIC

438B Alexandra Road #07-00 Alexandra Technopark SINGAPORE 119968 Puh. +65 6723 2323 Fax +65 6723 2324

NOKIA INDIA

SP Infocity, Industrial Plot no. 243 Udyog Vihar, Phase 1, Dundahera, Gurgaon, Haryana – 122016 INDIA Puh. +91 124 483 3000 Fax +91 124 483 3099

NOKIA MIDDLE EAST & AFRICA

Al Thuraya Tower II, 27th floor, Dubai Internet City Dubai, UAE Puh. +971 4 3697600 Fax +971 4 3697604

NOKIA EURASIA

UI. Vozdvizhenka 10 125000 Moscow RUSSIA Puh. +7495 795 0500 Fax +7495 795 0509

Paperi: G-Print 115 g/m²

Kannet: Invercote Creato 240 g/m²

Graafinen suunnittelu: HardWorkingHouse Oy

Kansi: Page Design Finland Oy Lönnberg Painot Oy ISO 9001, 2012

